

ซินเดอเรลลา: จากเทพนิยายสู่วรรณกรรม

นางสาวอาจารย์ สุทธิโรจน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CINDERELLA: FROM FAIRY TALE TO LITERATURE

Miss Ajaree Sutthiroj

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Comparative Literature

Department of Comparative Literature

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ชินเดอเรลลา: จากเทพนิยายสู่วรรณกรรม

โดย

นางสาวอาจารย์ สุทธิโรจน์

สาขาวิชา

วรรณคดีเปรียบเทียบ

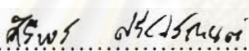
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

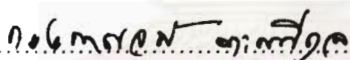
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ม.ร.ว.ก่องกาญจน์ ตะเวทีกุล

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพจน์ อัครวิรุฬห์การ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.ศิริพร ศรีวรวงศ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ม.ร.ว.ก่องกาญจน์ ตะเวทีกุล)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์กุลวดี มกราภิรมย์)

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ สุทธิโรจน์ : ซินเดอเรลลา: จากเทพนิยายสู่วรรณกรรม. (CINDERELLA: FROM FAIRY TALE TO LITERATURE) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ม.ร.ว. กองกาญจน์ ตะเวทีกุล, 212 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาการนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาประยุกต์ใช้ในวรรณกรรมร่วมสมัยประเภทนวนิยายจำนวน 11 เรื่อง โดยวิเคราะห์จากองค์ประกอบต่างๆ ทั้งในแบบเรื่องซินเดอเรลลาและในนวนิยายเพื่อแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างในการนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาประยุกต์ใช้

จากการศึกษาพบว่า การนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาประยุกต์ใช้แบ่งได้ 2 ลักษณะหลัก คือ การนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามามาใช้โดยคงเนื้อเรื่องหลักไว้ตามเดิม และการใช้เค้าโครงของแบบเรื่องซินเดอเรลลาแล้วนำมาแต่งเพิ่มเติม การนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามามาใช้โดยคงเนื้อเรื่องหลักไว้ตามเดิม เป็นการนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามามาใช้โดยตรงและระบุชัดเจนว่านำเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องใดมาใช้ มีการให้ความสำคัญแก่ตัวละครเอกมากขึ้น นำเสนอความรู้สึกนึกคิดของตัวละครเอก รวมถึงเหตุผลให้การกระทำต่างๆ เพื่อแสดงกระบวนการก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเองของตัวละครเอกซึ่งเป็นแก่นเรื่องของวรรณกรรมที่นำมาศึกษา

ส่วนการใช้เค้าโครงของแบบเรื่องซินเดอเรลลาแล้วนำมาแต่งเพิ่มเติมแบ่งย่อยได้อีก 2 ลักษณะคือ การคงโครงเรื่องหลักของแบบเรื่องซินเดอเรลลาไว้ แต่ปรับเปลี่ยนองค์ประกอบและรายละเอียดบางอย่าง และการใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเป็นพื้นเพื่อเล่าเรื่องราวอื่น ลักษณะแรกมีการเปลี่ยนสถานภาพของตัวละครจากเจ้าหญิงเจ้าชายเป็นคนธรรมดา เปลี่ยนบทบาทของตัวละครเอก หรือเปลี่ยนแปลงฉากและช่วงเวลาในเรื่องให้เป็นเรื่องร่วมสมัย ทำให้สามารถนำเสนอปัญหาของตัวละครเอกแต่ละตัว ทั้งที่เกี่ยวกับครอบครัวและความรักซึ่งพบได้ทั่วไปในสังคมปัจจุบัน นำเสนอพัฒนาการของตัวละครที่ผ่านพ้นปัญหาต่างๆ เป็นตัวของตัวเองและเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไปพร้อมกันได้ ส่วนการใช้ในลักษณะที่สองนั้นปฏิเสธเรื่องราวก่เกิดขึ้นในแบบเรื่องซินเดอเรลลา ทั้งการใช้เวทมนตร์ของนางฟ้าแม่ทูนหัว และการที่ตัวละครเอกถูกกลั่นแกล้ง เพื่อแสดงให้เห็นเพื่อแสดงให้เห็นการก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเองของตัวละครเอก ทำให้ตัวละครเอกสามารถเลือกเส้นทางชีวิตที่ตนต้องการได้ในที่สุด

ภาควิชา.....วรรณคดีเปรียบเทียบ..... ลายมือชื่อนิสิต อาจารย์ สุทธิโรจน์
สาขาวิชา.....วรรณคดีเปรียบเทียบ..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผศ.ม.ร.ว. กองกาญจน์ ตะเวทีกุล
ปีการศึกษา 2552.....

4980230022 : MAJOR COMPARATIVE LITERATURE

KEYWORDS : CINDERELLA / RETAINING THE MAIN DETAIL OF THE STORY/ KEEPING THE MAIN PLOT WITH SOME ADDITIONAL INFORMATION / RETAINING THE MAIN PLOT WITH ALTERATIONS TO SOME ELEMENTS AND NARRATIVE DETAILS/ ALTERING THE ORIGINAL PLOT TO TELL DIFFERENT STORY

AJAREE SUTTHIROJ : CINDERELLA: FROM FAIRY TALE TO LITERATURE. THESIS
ADVISOR : ASST. PROF. M.R. KONGKARN TAVEDHIKUL, 212 pp.

The objectives of this thesis are to study the adaptations of *Cinderella* from the fairy tale into 11 novels to analyze the elements both from the fairy tale and novels, and to show the differences between these adaptations.

The study shows that the adaptations can be categorized into two groups: the one in which the main details of the story are retained, and the other in which the main plot is kept with some additional information. In the first group, the important details are directly retold and the original source of the story is specifically referenced. Main characters are highlighted, with emphasis on their thoughts and feelings and motivation for their actions as part of the development of these characters into self-determining individuals that form the theme of the novels.

The second group in which the main plot is kept with some alterations can be subdivided into two groups: the first in which the main plot is retained with alterations to some elements and narrative details, and the second in which the original plot is altered to tell different stories. In the first sub-group, the royal characters are changed to ordinary people, the roles of the main protagonists are changed, including the rendering of the setting and time of the original story into contemporary scenes so as to present the characters' problems and conflicts as comparable to those encountered in contemporary society. In the second sub-group, the core elements of the original story—the use of the fairy godmother, the abuses and the triumph of Cinderella—are radically altered and reinterpreted so as to enable the development of characters from fairy tale stereotypes to self-determining individuals.

Department :Comparative Literature.....

Student's Signature

Ajaree Sutthiroj

Field of Study :Comparative Literature.....

Advisor's Signature

Kongkarn Tavedhikul

Academic Year : 2009.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ม.ร.ว.ก่องกาญจน์ ตะเวทีกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ผู้ให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการค้นคว้าวิจัยมาโดยตลอด และด้วยความกรุณาของอาจารย์ ดร.ศิริพร ศิริวรรณกานต์ ประธานกรรมการ และศาสตราจารย์กุลวดี มกราภิรมย์ กรรมการภายนอกภาควิชาวรรณคดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งได้กรุณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.ศิวาพร ณ ถลาง ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาแนะนำและให้เยี่ยมเอกสารที่จำเป็นในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุรี ติงศภัทย์ ซึ่งกรุณาช่วยตรวจแก้บทคัดย่อภาษาอังกฤษ คอยถามไถ่ความคืบหน้าของวิทยานิพนธ์ กระตุ้นเตือนให้ศึกษาและทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง เสาะหาแหล่งนำเสนองานวิจัย และแจ้งข่าวเมื่อมีการอบรมที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ความสำเร็จส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มาจากครอบครัว คุณเสมา-คุณสายสมร สุทธิโรจน์ พ่อกับแม่ซึ่งคอยสนับสนุนทั้งด้านกำลังใจและการเงินมาโดยตลอด รวมถึงคุณวิภาดา สุทธิโรจน์ น้องสาวผู้คอยเยี่ยม-คืนหนังสือให้เมื่อผู้วิจัยไม่สะดวก นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณคุณลุงอำนาจ Charles C. Tang และคุณนัยนา งามในวงศ์ พี่สาวใจดีที่เป็นธุระจัดหาตัวบรรณกรรมที่ผู้วิจัยไม่อาจหาได้ในประเทศไทย

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบคุณคุณสุนิสา ศรีเจริญ คุณสุจิตรา หอมศิริ และคุณพุทธชาติ รสหอม เจ้าหน้าที่ประจำภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบที่ให้ความช่วยเหลือในการติดต่อประสานงาน แจ้งกำหนดการและชี้แนะขั้นตอนต่างๆ รวมทั้งนัดหมายอาจารย์แก้ไขวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และขอขอบคุณเพื่อนๆ ร่วมภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบทุกคนที่คอยถามไถ่และให้กำลังใจกันและกันตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	5
1.4 วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2 เทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลาสำนวนต่างๆ.....	8
2.1 โครงสร้างนิทานรัสเซียตามทฤษฎีของลาดิเมียร์ พรอพพ์.....	12
2.2 การศึกษาเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลา 11 สำนวนตามทฤษฎีของลาดิเมียร์ พรอพพ์.....	14
2.3 โครงสร้างของเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลาแต่ละสำนวน.....	17
2.3.1 เย่เสียน: เทพนิยายจีนที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา.....	17
2.3.2 ลา กัตตา เซเนเรนโกลา: เทพนิยายอิตาลีที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา...	19
2.3.3 ซินเดอเรลลา: เทพนิยายฝรั่งเศสที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา.....	21
2.3.4 แอชเซนพุตเทิล/นางซีเก้า: เทพนิยายเยอรมันที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา.....	24
2.3.5 เอิร์ทแคท/แมวข้างเตาไฟ: เทพนิยายโปรตุเกสที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา.....	27

2.3.6	เบนินซาระกับคาเคซาระ: เทพนิยายญี่ปุ่นที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา...	29
2.3.7	เรื่องราวของทัมกับคัม: เทพนิยายเวียดนามที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา.	31
2.3.8	อาร์เมเนียน ซินเดอเรลลา: เทพนิยายอาร์เมเนียที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา.....	34
2.3.9	มจาดวิก บุตรีของมานิ: เทพนิยายไอซ์แลนด์ที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา	36
2.3.10	หญิงสาว กบ และบุตรชายหัวหน้าเฝ้า: เทพนิยายไนจีเรียที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา.....	39
2.3.11	ปลาบู่ทอง: เทพนิยายไทยที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา.....	41
3	การนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้โดยคงเนื้อเรื่องหลักไว้.....	47
3.1	ลักษณะร่วม.....	48
3.1.1	ความสำคัญของตัวตนและการเป็นตัวของตัวเอง.....	51
3.1.2	การให้ความหมายแก่ความรักและการแต่งงาน.....	85
3.2	ลักษณะต่าง.....	98
3.2.1	ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูกสาว.....	99
3.2.2	มิตรภาพระหว่างผู้หญิงใน <i>Before Midnight</i>	104
3.2.3	การนำเสนอบทบาทที่แตกต่างของนางฟ้าแม่ทูนหัว.....	108
4	การใช้เค้าโครงของแบบเรื่องซินเดอเรลลาล้วนนำมาแต่งเพิ่มเติม.....	114
4.1	การคงโครงเรื่องหลักของแบบเรื่องซินเดอเรลลาไว้ แต่ปรับเปลี่ยนองค์ประกอบและรายละเอียดบางอย่าง.....	114
4.1.1	การหย่าร้างและการสร้างครอบครัวที่สมบูรณ์ในวรรณกรรมเรื่อง <i>The Cinderella Search</i>	122
4.1.2	การแสวงหาการยอมรับในวรรณกรรมเรื่อง <i>Cinderellis and the Glass Hill</i>	132
4.1.3	การประสบความสำเร็จของเด็กวันพุธในวรรณกรรมเรื่อง <i>Calling All Glass Slippers</i>	143

4.1.4 การตระหนักถึงพลังแห่งความรักในวรรณกรรมเรื่อง <i>Phoenix and Ashes</i>	151
4.1.5 การปรับตัวในครอบครัวแบบ “Patchwork” ในวรรณกรรมเรื่อง <i>If I Have a Wicked Stepmother, Where My Prince?</i>	163
4.2 การใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเป็นพื้นเพื่อเล่าเรื่องราวอื่น.....	173
4.2.1 การตระหนักถึงคุณค่าของตนเองด้วยการอยู่เพื่อผู้อื่นในวรรณกรรมเรื่อง <i>Just Ella</i>	173
4.2.2 การเลี้ยงดูกับการก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเองของ “ไอริส” “คลารา” และ “รูท” ในวรรณกรรมเรื่อง <i>Confessions of an Ugly Stepsister</i>	183
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	196
รายการอ้างอิง.....	208
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	212

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพจดหมายที่ชินเดอเรลลาเขียนถึงแม่.....	63
2	ภาพปากของผู้คนที่รู้มถามควมรู้สึกชินเดอเรลลา.....	68
3	ภาพชินเดอเรลลากำลังเขียนจดหมาย.....	69
4	ภาพที่สาวลูกติดแม่เลี้ยงขึ้นว่ส่งชินเดอเรลลาให้ทำงาน.....	70
5	ภาพการที่พี่สาวถูกกันออกจากบริเวณสำหรับแขกพิเศษ.....	71
6	ภาพรองเท้าแก้วขนาดเท่าจริง.....	72

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วรรณกรรมซึ่งเป็นที่รู้จัก เป็นที่รัก และเป็นที่นิยมชมชอบในหมู่นักอ่านทั่วโลกมากที่สุดประเภทหนึ่งคือเทพนิยาย (fairy tale) อันเป็นเรื่องแต่งที่เล่าสืบต่อกันมาเป็นระยะเวลายาวนาน หรืออาจเรียกได้อีกอย่างว่าเป็นหนึ่งในวรรณกรรมมุขปาฐะ เมื่อกล่าวถึงเทพนิยาย (fairy tale หรือ fairy Story) เกือบทุกคนมักจะนึกถึงเรื่องราวเกี่ยวกับเวทมนตร์ นางฟ้า แม้แต่ความหมายของคำว่า “เทพนิยาย” ในพจนานุกรมยังกล่าวไว้ว่า “เทพนิยาย น. เรื่องราวหรือตำนานเกี่ยวกับเวทมนตร์”¹ หรือกระทั่งคำภาษาอังกฤษ “Fairy Story” ใน *Oxford Advanced Learner's Dictionary* ก็ให้ความหมายไว้อย่างเดียวกัน “a story about fairies, magic, etc, usu. for children”² หากในความเป็นจริงแล้ว มีเทพนิยายเพียงส่วนน้อยที่มีตัวละครเวทมนตร์และนางฟ้าปรากฏในเรื่อง

เจ. อาร์. อาร์. โทลคีน (J.R.R. Tolkien) กล่าวไว้ใน *On Fairy Stories* ว่า การให้ความหมายของเทพนิยายว่าเป็นเรื่องราวหรือตำนานเกี่ยวกับเวทมนตร์นั้นแคบเกินไปเพราะเทพนิยาย (fairy story) มิใช่เรื่องราวเกี่ยวกับนางฟ้า (fairy) หรือ เอลฟ์ (elf) หากแต่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอาณาจักรที่นางฟ้า (faerie) มีตัวตน ทว่าอาณาจักรแห่งนี้มิได้มีเฉพาะนางฟ้าและเอลฟ์เท่านั้น หากยังมีคนแคระ แม่มด ไทรลล (troll) ยักษ์ หรือมังกรปรากฏอยู่ด้วย มีทั้งทะเล ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ หองฟ้า และโลก และทุกสิ่งในโลกมี ทั้งต้นไม้ นก น้ำ ก้อนหิน ไวน์กับขนมปัง และพวกเราเหล่ามนุษย์ด้วย

[...] fairy-stories are not in normal English usage stories about fairies or elves, but stories about Fairy, that is Faerie, the realm or state in which fairies have their being. Faerie contains many things besides elves and fays, and besides

¹ ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525, พิมพ์ครั้งที่ 6 (กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์, 2539), หน้า 407.

² Jonathan Crowther, ed., *Oxford Advance Learner's Dictionary of Current English*, 5th ed. (Oxford: Oxford University Press, 1999), p. 417.

dwarfs, witches, trolls, giants, or dragons: it holds the seas, the sun, the moon, the sky; and the earth, and all things that are in it: tree and bird, water and stone, wine and bread, and ourselves, mortal men, when we are enchanted.³

สิ่งที่ เจ. อาร์. อาร์. โทลคีน ทั่วไปเกี่ยวกับเทพนิยายคล้ายคลึงกับที่ สตีเวน สวอนน์ โจนส์ (Steven Swann Jones) กล่าวไว้เช่นกัน โจนส์กล่าวว่าเทพนิยายเป็นนิทานพื้นบ้านประเภทหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะเฉพาะตัวที่ทำให้แตกต่างจากนิทานพื้นบ้านประเภทอื่นตรงที่เทพนิยายกล่าวถึงเหตุการณ์มหัศจรรย์ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์มนุษย์ ขณะที่นิทานพื้นบ้านประเภทอื่นเล่าถึงชีวิตจริง และเราไม่ควรแปลคำว่า Fairy tales ตรงตัวเกินไป เพราะเทพนิยายบางเรื่องมิได้มีนางฟ้าปรากฏ

[...] The very name of genre is drawn from this essential characteristic: they are fairy tales because they depict the wondrous magic of the fairy realm. We should not, however, interpret the name too literally. Even if they have no fairies in them, stories that depict the world of magical fantasy are still referred to as fairy tales. [...]⁴

ส่วน สตีท ทอมป์สัน (Stith Thompson) กล่าวไว้ในหนังสือ *The Folktale* ว่า เทพนิยาย หรือ fairy tale นั้นดูจะบ่งชี้ว่าในเรื่องต้องมีนางฟ้าปรากฏอยู่ ทว่าเทพนิยายส่วนใหญ่มักไม่เป็นเช่นนั้น คำในภาษาเยอรมัน แมร์เชิน (märchen) จะให้ความหมายที่ครอบคลุมมากกว่า โดยเขาอธิบายไว้ว่า แมร์เชินเป็นเรื่องยาวพอประมาณซึ่งเกี่ยวข้องกับอนุภาค (motif*) ที่หลากหลายและต่อเนื่องกัน

³ J.R.R Tolkien, "On Fairy Stories," [Online]. Available: <http://brainstormservices.com/wcu-2004/fairystories-tolkien.pdf> [n.d.]. Retrieved March 28, 2008.

⁴ Steven Swann Jones, *The Fairy Tale: The Magic Mirror of Imagination* (New York: Routledge, 2002), p. 9.

* ศิวพร ณ ถลาง ให้คำจำกัดความของอนุภาคไว้ว่าเป็นหน่วยย่อยในนิทานที่ได้รับการสืบทอดและดำรงอยู่ในสังคมหนึ่งๆ ด้วยความ "ไม่ธรรมดา" อาจเป็นตัวละคร สิ่งของ พฤติกรรมของตัวละครหรือเหตุการณ์ในเรื่องก็ได้ ส่วน สตีท ทอมป์สัน ให้คำจำกัดความของอนุภาคไว้ดังนี้ "A motif is the smallest element in a tale having a power to persist in tradition. In order to have this power it must have something unusual and striking about it. Most motifs fall into three classes. First are the actors in a tale—gods, or unusual animals, or marvelous creatures like witches, ogres, or fairies, or even conventionalized human characters like the favorite youngest child or the cruel stepmother. Second come certain items in the background of the action—magic objects, unusual customs, strange beliefs, and the like. In the third

ดำเนินเรื่องในโลกสมมติโดยปราศจากตำแหน่งแห่งที่และตัวละครที่แน่นอน เต็มไปด้วยความมหัศจรรย์ เป็นโลกแห่งจินตนาการ

A Märchen is a tale of some length involving a succession of motifs or episodes. It moves in an unreal world without definite locality or definite characters and is filled with the marvelous.⁵

สำหรับเมืองไทย ประคอง นิมมานเหมินท์เลือกที่จะใช้คำว่า “นิทานมหัศจรรย์” แทนเทพนิยาย เนื่องจากเห็นว่าครอบคลุมรูปแบบเนื้อหามากกว่า โดยสรุปลักษณะของนิทานมหัศจรรย์ไว้ 4 ประการ คือ

1. เป็นเรื่องค่อนข้างยาว มีหลายอนุภาคหรือหลายตอน
2. ดำเนินเรื่องอยู่ในโลกแห่งจินตนาการ ไม่บ่งสถานที่หรือเวลาแน่นอน
3. ตัวละครเอกของเรื่องต้องผจญภัยหรือชะตากรรม ได้รับความช่วยเหลือจากมนุษย์หรืออมมนุษย์ อาจแต่งงานแล้วเปลี่ยนฐานะดีขึ้น
4. เกี่ยวข้องกับอมมนุษย์ อิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์หรือสิ่งมหัศจรรย์เหลือวิสัยมนุษย์

จากสิ่งที่โกลดคีน โจนส์ ทอมป์สัน และประคองกล่าวไว้ อาจสรุปเป็นคำจำกัดความของเทพนิยายได้ว่า เทพนิยาย หมายถึงเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเวทมนตร์และความมหัศจรรย์รูปแบบต่างๆ ในอาณาจักรแห่งจินตนาการซึ่งไม่มีสถานที่หรือเวลาแน่ชัด ตัวละครที่ปรากฏในเทพนิยายมิได้มีเพียงเทวดาหรือนางฟ้าเท่านั้น หากแต่ยังมีเอลฟ์ ยักษ์ แม่มด มังกร หรือแม้แต่มนุษย์ธรรมดาอย่างเราด้วย ซึ่งมนุษย์มักเป็นตัวละครเอกที่เผชิญชะตากรรมบางประการ และได้รับความช่วยเหลือทั้งด้วยวิธีสามัญหรือด้วยเวทมนตร์คาถาจนเรื่องราวจบลงด้วยดี

เนื่องจากไม่ปรากฏผู้แต่งดั้งเดิม ความเป็นมาของเทพนิยายนั้นจึงยากที่จะสืบค้น และด้วยเหตุที่เทพนิยายได้รับการถ่ายทอดต่อกันมาปากต่อปาก ทำให้เทพนิยายแต่ละเรื่อง

place there are single incidents—and these comprise the great majority of motifs. It is this last class that can have an independent existence and that may therefore serve as true tale-types. By far the largest number of traditional types consist of these single motifs.” (Stith Thompson, *The Folktale* (London: University of California Press, 1977), pp. 415-416.)

⁵ Stith Thompson, *The Folktale* (London: University of California Press, 1977), p. 8.

แพร่กระจายออกไปในหลากหลายวัฒนธรรม เกิดเป็นเทพนิยายในเรื่องต่างๆ ของในแต่ละวัฒนธรรมอีกหลากหลายเรื่อง คำว่า “เทพนิยาย” หรือ “fairy tales” มาจากคำในภาษาฝรั่งเศส คือ “Les Contes des Fées” ที่มาตามโดลนัว (Madame d'Aulnoy) นักเขียนสตรีชาวฝรั่งเศส ริเริ่มใช้เรียกผลงานของเธอซึ่งตีพิมพ์ในช่วงปีคริสต์ศักราช 1682 ถึง 1690⁶ และคำนี้มีการใช้อย่างแพร่หลายนับแต่นั้นมา

ในปัจจุบัน เทพนิยายยังคงได้รับการบอกเล่าสืบต่อกันมา ทั้งในรูปของเรื่องเล่าและวรรณกรรมลายลักษณ์ นักเขียนหลายต่อหลายคนได้นำเทพนิยายสำนวนต่างๆ มาเขียนขึ้นใหม่ เพื่อเป็นการสืบทอดและรักษาเทพนิยายเหล่านั้นเอาไว้ ไม่เพียงเท่านั้น นักเขียนบางคนยังเลือกที่จะสืบทอดและรักษาเทพนิยายเรื่องต่างๆ ในรูปแบบที่แตกต่างออกไป โดยนำเทพนิยายมาใช้เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานวรรณกรรมของตนด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน การนำวรรณกรรมซึ่งผู้เขียนได้รับแรงบันดาลใจจากเทพนิยายและนำมาประยุกต์ใช้ในผลงานวรรณกรรมนั้นๆ มาศึกษาเปรียบเทียบจึงเป็นหัวข้อที่น่าสนใจและมีความสำคัญหัวข้อหนึ่ง

โครงเรื่องของเทพนิยายหลายเรื่องในหลากหลายวัฒนธรรมบนโลกมีความคล้ายคลึงกัน ทางคติชนวิทยาเรียกว่า “แบบเรื่อง” (tale type) ทอมป์สันให้ความหมายแบบเรื่องไว้ว่าเกิดจากการรวมตัวกันของอนุภาคต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกันอย่างมีลำดับ “[...] a complete tale (the type) is made up of a number of motifs in a relatively fixed order and combination.”⁷ ศิราพร ฤถलग ขยายความต่อว่า แบบเรื่อง หมายถึงโครงเรื่องของนิทานที่ทำให้นิทานแต่ละเรื่องมีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากนิทานเรื่องอื่นๆ⁸ แบบเรื่องหนึ่งในบรรดาแบบเรื่องเทพนิยายทั้งหมด ซึ่งเป็นที่รู้จักและนิยมชมชอบมากที่สุดในโลกคือ แบบเรื่องซินเดอเรลลา (Cinderella) แบบเรื่องซินเดอเรลล่ายังสามารถแบ่งเป็นประเภทย่อยได้อีก ซึ่งผู้วิจัยจะกล่าวโดยละเอียดในบทที่ 2

ในบรรดาแบบเรื่องซินเดอเรลลาทั้งหมด เทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลาที่เราคุ้นเคยกันที่สุดคือเรื่องที่มีนางฟ้าแม่ทูนหัว (fairy godmother) มีรถม้าฟักทอง และรองเท้าแก้ว ซึ่งเป็นของชาร์ลส์

⁶ Giuseppe Cocchiara, *The History of Folklore in Europe*, John N. McDaniel, trans, (Philadelphia: Institute for the Study of Human Issues, 1981), pp. 38-39.

⁷ Stith Thompson, *The Folktale*, p. 415.

⁸ ศิราพร ฤถलग, *ทฤษฎีคติชนวิทยา: วิถีวิทยาในการวิเคราะห์ตำนาน-นิทานพื้นบ้าน* (กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548), หน้า 66.

แปร์โรลต์ (Charles Perrault) ที่วอลต์ ดิสนีย์ (Walt Disney) นักผลิตภาพยนตร์การ์ตูนชื่อดังนำมาดัดแปลงเป็นภาพยนตร์การ์ตูนจนโด่งดังไปทั่วโลก จึงไม่น่าแปลกใจเลยที่นักเขียนหลายคนต่างหยิบยกเอาแบบเรื่องซินเดอเรลลา ทั้งจากเรื่อง *ซินเดอเรลลา* ของแปร์โรลต์ และจากเรื่องอื่นๆ มาประยุกต์ใช้ในผลงานวรรณกรรมของตนเป็นจำนวนมาก แต่การนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาย้าย่อมมีปัจจัยและรายละเอียดแตกต่างกันไปแม้จะอยู่ในยุคสมัยเดียวกัน ความหลากหลายในการนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาย้ายจึงส่งผลให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์การนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาย้ายประยุกต์ใช้ในผลงานวรรณกรรม โดยผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษาวรรณกรรมร่วมสมัยประเภทนวนิยายที่มีร่องรอยการนำแบบเรื่องดังกล่าวมาใช้ตั้งแต่ปีค.ศ. 1997 เป็นต้นมา

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษารวบรวมและวิเคราะห์การนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาย้ายเป็นนวนิยาย ตั้งแต่ปีค.ศ. 1997 เป็นต้นมา โดยพิจารณาความเหมือนและความแตกต่างในการนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาย้ายประยุกต์ใช้ในวรรณกรรมแต่ละเรื่อง ทั้งนี้ เพื่อแสดงให้เห็นว่า แม้นักเขียนแต่ละคนจะสร้างสรรค์ผลงานในยุคสมัยเดียวกัน ในช่วงเวลาที่ใกล้เคียงกัน แต่ลักษณะการนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาย้ายใช้นั้นแตกต่างกัน บ้างก็คงเนื้อเรื่องหลักของแบบเรื่องไว้ตามเรื่องที่เลือกใช้ และบ้างก็ใช้เค้าโครงของแบบเรื่องไว้แล้วนำมาแต่งเพิ่มเติม

1.3 สมมุติฐานของการวิจัย

จากการอ่านวรรณกรรมประเภทนวนิยายจำนวน 11 เรื่องคือ

ชื่อเรื่อง	ผู้เขียน	ปีที่พิมพ์
1. <i>Ella Enchanted</i>	Gail Carson Levine	1997
2. <i>The Cinderella Search</i>	Judy Griffith Gill	1998
3. <i>Just Ella</i>	Margaret Peterson Haddix	1999
4. <i>Confessions of an Ugly Stepsister</i>	Gregory Maguire	1999
5. <i>Cinderellis and the Glass Hill</i>	Gail Carson Levine	2000
6. <i>Calling All Glass Slippers</i>	Jacqueline Diamond	2002
7. <i>Phoenix and Ashes</i>	Mercedes Lackey	2004
8. <i>Bound</i>	Donna Jo Napoli	2004

9. <i>If I Have a Wicked Stepmother, Where's My Prince?</i>	Melissa Kantor	2005
10. <i>Cinderella (As If You Didn't Already Know the Story)</i>	Barbara Ensor	2006
11. <i>Before Midnight</i>	Cameron Dokey	2007

พบว่าวรรณกรรมทั้ง 11 เรื่องได้รับอิทธิพลจากแบบเรื่องซินเดอเรลลาทั้งสิ้น และผู้เขียนวรรณกรรมแต่ละเรื่องนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้ในวรรณกรรมร่วมสมัย ดังนี้

1. การนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้โดยคงเนื้อเรื่องหลักไว้ตามสำนวนที่เลือกใช้
2. การใช้เค้าโครงของแบบเรื่องซินเดอเรลลาแล้วนำมาแต่งเพิ่มเติม

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

1. สํารวจ รวบรวม และคัดสรรตัวบทนวนิยายที่ใช้ในการศึกษา
2. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
3. วิเคราะห์ข้อมูล
4. สรุปผลการศึกษา
5. เสนอรายงานการวิจัยเป็นรูปเล่ม

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เห็นความสำคัญของแบบเรื่องซินเดอเรลลาที่มีต่อวรรณกรรมร่วมสมัย
2. ทำให้ทราบวิธีการต่างๆ ในการนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้ในวรรณกรรมร่วมสมัย ซึ่งบ่งชี้ว่าแบบเรื่องซินเดอเรลลาเป็นอมตะ มีผู้นำมาประยุกต์ใช้อยู่เสมอ
3. ความรู้ที่ได้จากการวิจัยอาจเป็นแนวทางให้ผู้ที่สนใจนำแบบเรื่องของเทพนิยายเรื่องอื่นมาศึกษาต่อไปอีก

1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทความเรื่อง “For Whom the Shoes Fit: Cinderella in the Hands of Victorian Illustrators and Writers” โดยบอนนี่ คัลเลน (Bonnie Cullen) นักประวัติศาสตร์ศิลปะผู้เชี่ยวชาญด้านความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับเนื้อหา และประวัติความเป็นมาของภาพประกอบ ในบทความเรื่องนี้ คัลเลนกล่าวถึงเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาหลายๆ เรื่องซึ่งได้รับการแปลมาเป็นภาษาอังกฤษ รวมทั้ง *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปรโรลต์ ในระยะแรกเทพนิยายเรื่อง *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปรโรลต์ มิได้รับความนิยมนัก แต่ในสมัยวิกตอเรีย (1837-1901) *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปรโรลต์กลับได้รับความนิยมเหนือเทพนิยายซินเดอเรลลาเรื่องอื่นๆ ทั้งนี้ เนื่องจาก *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปรโรลต์เป็นสื่อในการนำเสนอภาพความเป็นหญิง (femininity) ในอุดมคติของสมัยวิกตอเรียได้เป็นอย่างดี ตัวละครเอกใน *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปรโรลต์มีลักษณะตรงตามผู้หญิงในอุดมคติของสมัยวิกตอเรียซึ่งมีความเป็นแม่ศรีเรือนสูง ยินดีเสียสละตนเองเพื่อปฏิบัติหน้าที่ภรรยาและแม่อย่างดีที่สุด⁹

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁹ Bonnie Cullen, “For Whom the Shoe Fits: Cinderella in the Hands of Victorian Writers and Illustrators,” *The Lion and the Unicorn* 27, 1 (January 2003): 57-82.

เทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา

ในบรรดาแบบเรื่องของเทพนิยายจำนวนมาก เรื่องที่เราคุ้นเคยและรู้จักกันดีที่สุดอาจเป็นเรื่อง “ซินเดอเรลลา” เราได้ฟังเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลามาตั้งแต่ยังเป็นเด็กเล็กๆ และได้ฟังได้อ่านซ้ำแล้วซ้ำอีกนับครั้งไม่ถ้วนตลอดชีวิตที่ผ่านมาของเรา แบบเรื่องซินเดอเรลลาปรากฏทั้งในเรื่องเล่า วรรณกรรมลายลักษณ์ ภาพยนตร์ บัลเลต์ โฆษณา หรือกระทั่งเป็นแนวคิดในการจัดงานแต่งงาน อันแสดงให้เห็นว่าแบบเรื่องซินเดอเรลลามีบทบาทต่อชีวิตของเราอย่างน่าทึ่งโดยที่เราเองมิได้เอะใจหรือกังขาแต่อย่างใด เราเห็นเรื่องราวซึ่งเกี่ยวข้องกับซินเดอเรลลาเหล่านี้และซึมซับไว้โดยมิได้คิดกังขาราวกับว่าเรื่องราวของซินเดอเรลลาเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นเป็นปกติในชีวิตจริง กระนั้น น้อยคนนักที่จะทราบว่าแบบเรื่องซินเดอเรลลาที่เรารู้จักและพบเห็นร่องรอยของมันอยู่ทั่วไป ซึ่งมีร่องเท้าแก้ว รถม้าฟักทอง และคนขับรถม้า อันเป็นเส้นหนึ่งของเรื่องที่เราคุ้นเคยกันดีจนเข้าใจว่าเป็นแบบเรื่องซินเดอเรลลาที่ “แท้จริง” นี้มีพื้นฐานมาจาก *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปร์โรลต์ นักเขียนชาวฝรั่งเศส ซึ่งได้รับการสร้างเป็นภาพยนตร์การ์ตูนโดยวอลต์ ดิสนีย์จนเป็นที่ชื่นชอบของคนทั่วโลก และกลายเป็น “แม่แบบ” ของเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาอีกหลายๆ เรื่องที่ถูกนำมาเล่าใหม่ในปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปร์โรลต์ เป็นเพียงเรื่องหนึ่งในบรรดาเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาหลายเรื่องในประเทศฝรั่งเศส เนื่องจากนักวิชาการหลายท่านได้ค้นคว้าและตระหนักว่าชาร์ลส์ แปร์โรลต์เองก็ได้ยืมแบบเรื่องนี้มาจากอีกทอดเช่นกัน และเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลามีได้ปรากฏเฉพาะในประเทศฝรั่งเศสเท่านั้น ยังคงมีเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาอีกหลายสำนวน ในอีกหลายประเทศทั่วโลกด้วย

แบบเรื่องซินเดอเรลลาจัดเป็นแบบเรื่องที่ 510¹ ซินเดอเรลลาและโป่ ดัน (Cinderella and Peau d'Âne) ตามการจัดแบ่งของแอนตี อาร์เน (Antti Aarne) และสติท ทอมป์สัน ในแบบเรื่องที่ 510 นี้ยังแยกย่อยอีกเป็นแบบเรื่องที่ 510A Cinderella (Cenerentola, Cendrillon, Aschenputtel.) และแบบเรื่องที่ 510B Peau d'Asne (The Dress of Gold, of Silver, and of Stars [Cap o'Rushes]) (Cap o'Rushes, Donkey Skin, All Kinds of Fur, Allerleirauh.)

¹ Antti Aarne, *The Types of the Folktale: A Classification and Bibliography*, 2nd ed. (Helsinki: Suomalainen Tiedeakatemia Academia Scientiarum Fennica, 1981), pp. 175-178.

แบบเรื่องที่ 510A มีโครงเรื่องดังนี้ หญิงสาวถูกแม่เลี้ยงและพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงทารุณ ต้องอาศัยอยู่ท่ามกลางซีเฝ้าในฐานะคนใช้ เมื่อพี่สาวและแม่เลี้ยงไปงานเลี้ยง (ไปโบสถ์) พวกเขาให้ซินเดอเรลลาทำงานที่ยากเกินจริง (เช่น แยกถั่วออกจากกองซีเฝ้า) ซึ่งเธอทำสำเร็จได้ด้วย ความช่วยเหลือของนก เธอได้รับเสื้อผ้าสวยงามจากสิ่งมีชีวิตเหนือธรรมชาติหรือต้นไม้ซึ่งงอกงาม บนหลุมฝังศพของแม่และไปร่วมงานเลี้ยง เจ้าชายตกหลุมรักเธอ ทว่าเธอจำเป็นต้องออกจากงานเร็ว เหตุการณ์เกิดขึ้นซ้ำในเย็นวันถัดมา แต่ในเย็นวันที่สาม เธอทำรองเท้าหายไปข้างหนึ่ง เจ้าชายจะแต่งงานกับผู้หญิงซึ่งสวมรองเท้าได้พอดีเท่านั้น พี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงตัดเท้าบางส่วนออกเพื่อให้ตนสวมรองเท้าได้พอดี แต่นกวิ่งบอกถึงการหลอกลวงนี้ ซินเดอเรลลาผู้ซึ่งถูกซ่อนตัวจากเจ้าชายในที่แรกลองรองเท้าบ้างและสวมใส่ได้พอดี เจ้าชายจึงแต่งงานกับเธอ

ส่วนแบบเรื่องที่ 510B มีโครงเรื่องคือ พระราชาสัญญากับภรรยาว่าก่อนที่เขาจะตายว่าจะ แต่งงานใหม่กับหญิงผู้งามเทียบเท่าเธอได้เท่านั้น (หญิงที่สวมแหวนได้พอดี) เนื่องจากลูกสาวของ ทั้งคู่เป็นผู้เดียวที่ตรงกับเงื่อนไขนี้ พระราชาจึงต้องการแต่งงานกับลูกสาวของตนเอง เพื่อจะถ่วง เวลาการแต่งงานออกไป เธอขอให้พ่อหาชุดที่เหมือนดวงอาทิตย์ (ทอง) ดวงจันทร์ (เงิน) และ ดวงดาว (เพชร) รวมทั้งเสื้อคลุมที่ทำจากขนสัตว์หลากหลายชนิด (เสื้อคลุมจากไม้) หลังจากที่เขามา ให้จนครบ ลูกสาวจึงหนีพ่อไปและปลอมตัวเป็นคนนำเกลียด ทำงานเป็นคนครัว (เด็กสาวเลี้ยง น่าน) ในปราสาทแห่งหนึ่ง เมื่อมีงานเลี้ยงเฉลิมฉลองอย่างต่อเนื่องที่ปราสาทซึ่งเธอทำงานอยู่ หญิงสาวแอบสวมชุดหุรรหาของตน เจ้าชายตกหลุมรักเธอแต่จำไม่ได้ว่าเธอเป็นคนครัว ในวัน ต่อมา เขาปฏิบัติต่อคนครัวอย่างไม่ค่อยดีนัก ระหว่างงานเลี้ยง เขาถามหญิงสาวแสนสวยว่าเธอ มาจากไหน เธอตอบคำถามอย่างมีนัยยะถึงลักษณะการที่เขาปฏิบัติตนต่อคนครัว เขาให้แหวนแก่ เธอ เธอใส่แหวนลงไปในซูบ (ขนมปัง) ของเขา เขาพบเธอและแต่งงานกับเธอ บางทีหญิงสาวอาจ ถูกพบขณะกำลังอาบน้ำหรือแต่งตัวแทนที่จะเป็นการจดจำเธอได้เพราะของมีค่า

นอกเหนือจากแอนตี อาร์น และสติท ทอมป์สันแล้ว มาเรียน โรล์ฟ ค็อกซ์ (Marian Roalfe Cox) เป็นนักวิชาการอีกคนหนึ่งได้จัดกลุ่มเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลาไว้ด้วยเช่นกัน² ด้วยการแบ่ง เทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาออกเป็น 3 แบบหลัก คือ

² Marian Roalfe Cox, *Cinderella: Three Hundred and Forty-five Variants of Cinderella, Catskin, and Cap O' Rushes, abstracted and tabulated* [Online] Available: <http://www.surlalune.fairytales.com/cinderella/marianroalfecox/preface.html> [1893] Retrieved May 19, 2008.

A. Cinderella	B. Catskin	C. Cap o' Rushes
Ill-treated heroine	Unnatural father	King Lear judgment
Recognition	Heroine flight	Outcast heroine

การจัดแบ่งของมาเรียน โรล์ฟ ค็อกซ์แบบ A เรื่องราวตรงกับกับแบบเรื่องที่ 510A ของแอนดี อาร์นและสติท ทอมป์สัน ขณะที่แบบ B ตรงกับแบบเรื่องที่ 510 B ส่วนแบบ C นั้น ตัวละครเอกมีลักษณะคล้ายกับคอร์ดีเลีย (Cordelia) ใน *King Lear*³ คือ เธอถูกพ่อขับไล่เนื่องจากมิได้ยืนยันว่าเธอรักพ่ออย่างเพียงพอ เธอกล่าวว่าตนรักพ่อเท่ากับเนื้อที่รักเกลือ เธอจึงต้องระหกระเหินออกจากบ้านไป

ไม่ว่าจะถูกจัดอยู่ในแบบเรื่องใด เทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลาเกือบทุกเรื่องมักเป็นเรื่องของหญิงสาวที่ตกระกำลำบาก อาจถูกคนในครอบครัวกลั่นแกล้ง หรือต้องปลอมตัวไปทำงานเป็นคนครัว ต่อมาได้พบชายหนุ่มซึ่งมักจะมีฐานะและอยู่ในชนชั้นที่สูงกว่าตกหลุมรักและเห็นคุณค่าของเธอ นอกจากนี้ สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งของเรื่องคือ ภาพที่เธอต้องอยู่ท่ามกลางกองขี้เถ้าจากเตาไฟอันเป็นที่มาของชื่อซินเดอเรลลา (Cinderella มาจากคำว่า Cinder – a small piece of ash or partly burnt coal, wood, etc that is no longer burning but may still be hot⁴)

ในบรรดาเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาทั้งหมด เรื่องที่สมบูรณ์และคาดว่าเก่าแก่ที่สุดซึ่งได้รับการจดบันทึกไว้คือ *เย่เสียน* (Yeh-hsien) เทพนิยายจีนที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาซึ่งบันทึกไว้โดยข้าราชการชาวจีน ต้วน ฉิง ชื่อ (Tuan Ch'eng-shih) ในหนังสือชื่อ *Yu Yang Tsa Tsa* (Miscellany of Forgotten Lore) เมื่อราวค.ศ. 850-860 หรือกว่าพันปีมาแล้ว⁵ ส่วนในยุโรป เทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาซึ่งเก่าแก่ที่สุดคือเรื่อง *ลา กัตตา เซเนเรนโตลา* หรือ *แคทซินเดอเรลลา* (La Gatta Cenerentola หรือ Cat Cinderella) ของจัมบัตติस्ता บาสีเล⁶ (Giambattista Basile) ซึ่งปรากฏในหนังสือเรื่อง *Il Pentamerone* ที่ตีพิมพ์ระหว่างค.ศ.1634-

³ Neil Philip, *The Cinderella Story* (London: Penguin Books, 1989), p. 3.

⁴ Crowther, Jonathan, ed., *Oxford Advance Learner's Dictionary of Current English*, 5th ed. (Oxford: Oxford University Press, 1999), p. 199.

⁵ Judy Sierra, *The Oryx Multicultural Folktale Series: Cinderella* (Arizona: The Oryx Press, 1992), p. 149.

⁶ Neil Philip, *The Cinderella Story* (London: Penguin Books, 1989), p. 7.

1636 สำหรับอนุภาคหนึ่งในเรื่องคือการตามหาเจ้าของรองเท้าเพื่อเป็นเจ้าสาวนั้น กลับปรากฏมาก่อนหน้านั้นตั้งแต่ปีที่ 7 ก่อนคริสต์ศักราช⁷ โดยสตราโบ (Strabo) นักประวัติศาสตร์ชาวกรีกได้จดบันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับหญิงสาวที่ชื่อโรโดพิส (Rhodopis) ไว้ว่า ขณะที่เธอกำลังอาบน้ำอยู่ มีนกอินทรีมาโฉบเอารองเท้าแตะ (sandal) ข้างหนึ่งของเธอบินไปยังเมืองอียิปต์ ทิ้งลงบนตักของพระราชินี ผู้ซึ่งหลงใหลในขนาดและรูปร่างของรองเท้า จึงส่งผู้ส่งสาส์นไปทั่วประเทศเพื่อตามหาเจ้าของรองเท้าจนพบโรโดพิสในเมืองโนครติส (Naucratis) องค์กษัตริย์จึงแต่งงานกับเธอ ทว่าเรื่องราวนี้ไม่อาจชี้ชัดลงไปได้ว่าเป็นเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเนื่องจากไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับตัวโรโดพิสว่าเธอต้องทำงานหนักหนาสาหัส หรือถูกแม่เลี้ยงกลั่นแกล้งแต่อย่างใด แต่อาจเป็นไปได้ว่า โรโดพิส เป็นจุดเริ่มต้นของแบบเรื่องซินเดอเรลลาในเวลาต่อมา

ในบทที่ 2 นี้ ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาที่ 510A บางส่วนที่น่าสนใจ จำนวน 11 เรื่อง ได้แก่ *เย่เสียน*, *ลา กัตตา เซเนเรนโตลา*, *ซินเดอเรลลา (Little Glass Slipper)*, *แอสเชนพุทเทิล (Aschenputtel)* หรือ *นางชี้เถ้า (Ash Girl)*, *เฮิร์ทแคท หรือ แมวข้างเตาไฟ (Hearth Cat)*, *เบนิซาระกับคาเคซาระ (Benizara and Kakezara)*, *เรื่องราวของทัมกับคัม (The Story of Tam and Cam)*, *อาร์เมเนียน ซินเดอเรลลา (An Armenian Cinderella)*, *มจาเดวิก บุตรีแห่งมานิ (Mjadveig, Daughter of Mani)*, *หญิงสาว กบ และบุตรชายหัวหน้าเผ่า (The Maiden, the Frog, and the Chief's Son)* และ *ปลาบู่ทอง* เพื่อนำมาหาโครงสร้างของเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลาซึ่งแม้จะมีรายละเอียดบางประการที่แตกต่างกันไปในแต่ละสำนวน ทว่าทุกสำนวนมีเหตุการณ์หลักของเรื่องที่คล้ายคลึงกันทั้งสิ้น นอกจากนี้ การศึกษาเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาทั้ง 11 เรื่องนี้ยังแสดงให้เห็นถึงการปรับเปลี่ยนรายละเอียดให้เข้ากับบริบททางสังคมวัฒนธรรม อันเป็นการนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้ในลักษณะหนึ่ง

2.1 โครงสร้างนิทานรัสเซียตามทฤษฎีของลาติมีร์ พรอพพ์ (Vladimir Propp)

วลาดีมีร์ พรอพพ์ นักคติชนวิทยาชาวรัสเซียได้ศึกษานิทานรัสเซียและพบว่ามียุติกรรมหลักที่ปรากฏในนิทานรัสเซียจำนวน 31 ยุติกรรม โดยตัวละครที่กระทำพฤติกรรมนั้นอาจแตกต่างกันไป ทว่าพฤติกรรมยังคงเดิมและไม่ทำให้นเนื้อเรื่องเปลี่ยนแปลง ยุติกรรมหลัก 31 ยุติกรรม ได้แก่

⁷ Judy Sierra, *The Oryx Multicultural Folktale Series: Cinderella*, p. 5.

1. สมาชิกในครอบครัวออกจากบ้าน แทนค่าด้วย β
2. คำสั่งหรือข้อห้าม แทนค่าด้วย γ
3. การฝ่าฝืนคำสั่งหรือข้อห้าม แทนค่าด้วย δ
4. ตัวโกงพยายามหาข้อมูลเกี่ยวกับตัวละครเอก แทนค่าด้วย ϵ
5. ตัวโกงได้รับข้อมูลของตัวละครเอก แทนค่าด้วย ζ
6. ตัวโกงพยายามหลอกล่อตัวละครเอกเพื่อครอบครองสิ่งของหรือตำแหน่งของตัวละครเอก แทนค่าด้วย η
7. ตัวละครเอกหลงเชื่อกลโกงและช่วยเหลือตัวโกง แทนค่าด้วย θ
8. พฤติกรรมตัวโกง แทนค่าด้วย A
9. ตัวละครเอกประสบความสำเร็จ จำเป็นต้องออกจากบ้านไปเพื่อกระทำภารกิจบางอย่าง แทนค่าด้วย B
10. ตัวละครเอกตกลงใจจะออกตามหาบางอย่าง แทนค่าด้วย C
11. ตัวละครเอกออกจากบ้าน แทนค่าด้วย \uparrow
12. ตัวละครเอกถูกทดสอบจากผู้วิเศษ แทนค่าด้วย D
13. ตัวละครเอกกระทำสิ่งที่ถูกทดสอบ แทนค่าด้วย E
14. ตัวละครเอกร้องขอความช่วยเหลือจากผู้วิเศษ แทนค่าด้วย F
15. ตัวละครเอกพบสิ่งที่ตนกำลังตามหา แทนค่าด้วย G
16. ตัวละครเอกต่อสู้กับตัวโกง แทนค่าด้วย H
17. ตัวละครเอกได้รับบาดเจ็บ แทนค่าด้วย J
18. ตัวโกงพ่ายแพ้ แทนค่าด้วย I
19. ความโชคร้ายหรือความขาดแคลนหมดไป แทนค่าด้วย K
20. ตัวละครเอกกลับบ้าน แทนค่าด้วย \downarrow
21. ตัวละครเอกถูกล่าตาม แทนค่าด้วย Pr
22. ตัวละครเอกได้รับการช่วยเหลือจากการถูกติดตาม แทนค่าด้วย Rs
23. ตัวละครเอกกลับบ้านหรือไปต่างถิ่นโดยไม่มีคนจำได้ แทนค่าด้วย o
24. การปลอมเป็นตัวละครเอก แทนค่าด้วย L
25. ตัวละครเอกได้รับมอบหมายให้ทำงานยาก แทนค่าด้วย M
26. ตัวละครเอกทำงานสำเร็จ แทนค่าด้วย N

27. ตัวละครเอกถูกจดจำได้ แทนค่าด้วย Q
28. ตัวโกงหรือคนที่ปลอมเป็นตัวละครเอกถูกเปิดโปง แทนค่าด้วย Ex
29. ตัวละครเอกปรากฏตัวในรูปร่างใหม่ แทนค่าด้วย ๓
30. ตัวโกงได้รับโทษ แทนค่าด้วย U
31. การแต่งงานและก้าวสู่บัลลังก์ แทนค่าด้วย W

จากพฤติกรรมทั้งหมด สามารถนำมาเรียงเป็นสูตรโครงสร้างนิทานรัสเซียได้ 4 ลักษณะคือ

1. นิทานรัสเซียที่ปรากฏการต่อสู้ระหว่างตัวละครเอกกับตัวโกง มีสูตรโครงสร้างดังนี้

$$ABC \uparrow DEFGHJK \downarrow Pr Rs^0 LQ Ex TUW^*$$

2. นิทานรัสเซียที่ตัวละครเอกได้รับมอบหมายให้ทำงานยาก มีสูตรโครงสร้างดังนี้

$$ABC \uparrow DEFG^0 LMJNK \downarrow Pr Rs Q Ex TUW^*$$

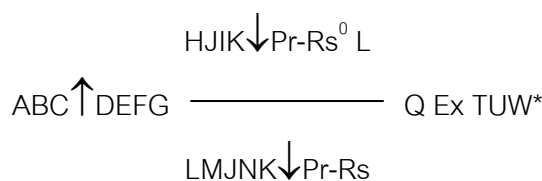
3. นิทานรัสเซียที่ปรากฏทั้งการต่อสู้ระหว่างตัวละครเอกกับตัวโกงและการที่ตัวละครเอกได้รับมอบหมายให้ทำงานยาก มีสูตรโครงสร้างดังนี้

$$ABC \uparrow FH-IK \downarrow LM-N Q Ex UW^*$$

4. นิทานรัสเซียที่ไม่ปรากฏทั้งการต่อสู้ระหว่างตัวละครเอกกับตัวโกงและการที่ตัวละครเอกได้รับมอบหมายให้ทำงานยาก มีสูตรโครงสร้างดังนี้

$$ABC \uparrow DEFGK \downarrow Pr Rs Q Ex TUW^*$$

จากสูตรโครงสร้างทั้งสี่ สามารถสรุปเป็นสูตรโครงสร้างหลักของนิทานรัสเซียได้ดังนี้

จากทฤษฎีโครงสร้างนิทานข้างต้น ผู้วิจัยจะนำมาใช้ในหัวข้อ 2.2 เพื่อหาสูตรโครงสร้างของเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลาจำนวน 11 ส่วนวน

2.2 การศึกษาเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา 11 เรื่องตามทฤษฎีของวลาดิเมียร์ พรอฟฟ์

จากการศึกษาเรื่องราวในเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา 11 เรื่อง และได้จำแนกพฤติกรรมหลักในเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา 11 เรื่องนั้นตามแนวทางของ พรอฟฟ์ พบว่ามีพฤติกรรมหลักจำนวนหนึ่งซึ่งพบเพิ่มเติมจาก 31 พฤติกรรมที่พบในนิทานมหัศจรรย์ของรัสเซีย ผู้วิจัยจึงจะแทนค่าพฤติกรรมนั้นๆ ด้วยอักษรไทย ดังต่อไปนี้

1. ตัวละครเอกถูกใช้ให้ทำงานอย่างหนัก แทนค่าด้วย (ง)
2. ตัวละครเอกทำรองเท้าหลุด แทนค่าด้วย (ร)
3. ตัวละครเอกไปร่วมงานเลี้ยง แทนค่าด้วย (ล)

โดยพฤติกรรมตัวละครเอกไปร่วมงานเลี้ยง (ล) ยังแบ่งย่อยได้อีกคือ ตัวละครเอกไปร่วมงานเลี้ยงซึ่งจัดขึ้น 2 คืน 3 คืน และ 4 คืน แทนค่าด้วย (ล²) (ล³) และ (ล⁴) ตามลำดับ และยังมีพฤติกรรมอีกส่วนหนึ่งที่ไม่จัดเป็นพฤติกรรมหลัก แต่พบในเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลามากกว่าหนึ่งเรื่อง

1. ตัวละครเอกได้รับเงื่อนไขให้ทำงานให้เสร็จก่อนจึงจะไปทำอย่างอื่นได้ แทนค่าด้วย (ข)
2. ตัวโกงตัดเท้าเพื่อให้สวมรองเท้าได้พอดี แทนค่าด้วย (ต)
3. นกร่องเตือนคู่ของตัวละครเอกว่าคนที่พาไปด้วยไม่ใช่ตัวละครเอก แทนค่าด้วย (น)
4. ตัวละครเอกได้ปลามาเลี้ยง แทนค่าด้วย (ป)
5. ตัวละครเอกได้รับเงื่อนไขเรื่องเวลาจากผู้เฒ่าเมื่อไปร่วมงานเลี้ยง แทนค่าด้วย (ว)

ซึ่งพฤติกรรมตัวละครเอกได้ปลามาเลี้ยง (ป) แบ่งย่อยได้อีกคือ ตัวโกงจับปลาของตัวละครเอกไปกิน และปลาที่ตัวละครเอกได้มาคือเจ้าชายที่ถูกสาป แทนค่าด้วย (ป²) และ (ป³) ตามลำดับ

นอกจากนั้น ยังมีพฤติกรรมอีกจำนวนหนึ่งซึ่งแม้ว่าจะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับพฤติกรรมหลักของนิทานมหัศจรรย์ของรัสเซีย ทว่ามีรายละเอียดเพิ่มเติมหรือแตกต่างออกไป คือ พฤติกรรมตัวโกง (A) ที่ปรากฏในเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา 11 เรื่องนอกเหนือไปจากพฤติกรรมตัวโกงในนิทานมหัศจรรย์ของรัสเซียได้แก่ ตัวโกงร่วมเดินทางไปกับตัวละครเอก แต่ทิ้งตัวละครเอกไว้ตามลำพัง คล้ายกับพฤติกรรมตัวโกงในนิทานมหัศจรรย์ของรัสเซียคือ ตัวโกงร่วมเดินทางไปกับตัวละครเอก และโยนตัวละครเอกลงเหว (*A) ผู้วิจัยจึงแทนค่าพฤติกรรมตัวโกงร่วมเดินทางไปกับตัวละครเอก แต่ทิ้งตัวละครเอกไว้ตามลำพังด้วย (**A) ส่วนพฤติกรรมตัวโกงฆ่าแม่ตัวละครเอก มีลักษณะคล้ายกันกับพฤติกรรมตัวโกงฆ่าตัวละครเอก (A¹⁴) ทว่าเปลี่ยนผู้ที่ถูกฆ่าจากตัวละครเอกเป็นแม่ตัวเอง ซึ่งยังคงเกี่ยวข้องกับตัวละครเอกเหมือนกัน ผู้วิจัยจึงแทนค่าพฤติกรรมตัวโกงฆ่าแม่ตัวละครเอกด้วย (A^{14*})

ส่วนพฤติกรรมการได้ของที่ต้องการจากของวิเศษ คล้ายกับพฤติกรรมความโชคร้ายหมดไปเพราะการใช้ของวิเศษ (K⁵) พฤติกรรมการได้ของที่ต้องการจากของวิเศษมิได้เป็นการใช้ของวิเศษโดยตรง ทว่าเป็นการขอสิ่งของจากของวิเศษอีกที ผู้วิจัยจึงแทนค่าพฤติกรรมการได้ของที่ต้องการจากของวิเศษด้วย (K^{5.1}) และสำหรับพฤติกรรมตัวโกงหรือคนที่ปลอมเป็นตัวละครเอกถูกลงโทษ (U) เทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา 11 เรื่องปรากฏพฤติกรรมเพิ่มเติมในลักษณะเดียวกันอีก 2 พฤติกรรม ได้แก่ พฤติกรรมตัวโกงตาย และตัวโกงถูกทำอาหาร ผู้วิจัยจึงแทนค่าด้วย (Uⁿ) และ (Uⁿ) ตามลำดับ

จากการศึกษาเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา 11 สำนวน พบว่าเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาส่วนใหญ่มีตอน (move หรือจำนวนครั้งที่ตัวร้ายปรากฏตัว) เพียงตอนเดียว (ยกเว้น เรื่องของทัมกับคัม และ ปลาบู่ทอง) โดยมีพฤติกรรมสำคัญคือตัวละครเอกถูกใช้ให้ทำงานอย่างหนัก (ง) ผู้วิเศษมาช่วยโดยปราศจากการร้องขอ (D⁷) ตัวละครเอกได้ของวิเศษ (F) การได้ของที่ต้องการจากของวิเศษ (K^{5.1}) ตัวละครเอกไปร่วมงานเลี้ยง (ล) ตัวละครเอกสูญเสียรองเท้าไปหนึ่งข้าง (ร) การตามหาเจ้าสาว (W²) การอภิเษกสมรสและการก้าวสู่ราชบัลลังก์ (W^{**}) และตัวโกง

หรือคนที่ปลอมเป็นตัวละครเอกถูกลงโทษ (U) เมื่อนำพฤติกรรมเหล่านี้มาเรียงลำดับความสัมพันธ์ จะได้เป็น

$$ง D^7 F K^{5.1} ล ร W^2 W^{**} U$$

จากลำดับความสัมพันธ์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าแตกต่างจากโครงสร้างนิทานมหัศจรรย์ของรัสเซียอย่างมาก คือไม่ปรากฏพฤติกรรม H-I หรือ M-N เลย อาจเป็นไปได้ที่ความแตกต่างนี้เกิดจากเพศสถานะของตัวละครเอก เนื่องจากเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา 11 จำนวนมีตัวละครเอกเป็นผู้หญิง ทำให้เกิดการต่อสู้กับตัวโกงหรือถูกทดสอบจากผู้วิเศษเป็นไปได้ยาก เพราะผู้หญิงมักถูกมองว่าเป็นเพศที่อ่อนแอ นอกจากนั้น อาจเป็นไปได้ว่าเป็นลักษณะเฉพาะของแบบเรื่องซินเดอเรลลาเองที่ตัวละครเอกเป็นหญิงสาวที่อ่อนน้อมง่าย ไม่มีปากเสียง และไม่คิดโต้ตอบความอยุติธรรมที่ตนประสบ

อย่างไรก็ตาม เทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาจำนวน 11 เรื่องนี้มิได้ปรากฏพฤติกรรมครบตามที่ระบุไว้ บางจำนวนอาจมีพฤติกรรมอื่นๆ เฉพาะตัว และบางจำนวนอาจมีเหตุการณ์ภายหลังจากการแต่งงานของตัวละครเอก แต่ทุกจำนวนจะมีการเรียงลำดับเหตุการณ์ตามนี้ ซึ่งสรุปได้ว่า แบบเรื่องซินเดอเรลลาดำเนินไปบนโครงสร้างหลักเดียวกัน ทว่ามีลักษณะเฉพาะตัวซึ่งไม่เหมือนกับเทพนิยายเรื่องอื่นๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.3 โครงสร้างของเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาแต่ละเรื่อง

2.3.1 *เย่เสียน*⁸: เทพนิยายจีนที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา

⁸ Ibid., pp. 6-8.

$$\alpha \beta^2 \text{งป} \text{ป}^2 \text{B}^7 \text{D}^7 \text{F} \text{K}^{5.1} \text{ล} \gamma^2 \delta^2 \text{ร} \text{W}^2 \text{W}^{**} \text{U}^{\text{ด}}$$

สืบเนื่องจากบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันระหว่างจีนซึ่งอยู่ในซีกโลกตะวันออก และฝรั่งเศสซึ่งอยู่ในซีกโลกตะวันตก *เย่เสียน* เทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา ลายลักษณะสำนวนแรกทีปรากฏนั้น มิได้นำเสนอผู้ช่วยเหลือในรูปแบบของนางฟ้าแม่ทูนหัวซึ่งคอยช่วยให้ตัวละครเอกได้ไปงานเลี้ยงเต้นรำดังเช่น *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปร์โรลต์ที่ผู้อ่านในยุคปัจจุบันคุ้นเคย ทว่ามีผู้วิเศษซึ่งเหาะลงมาจากฟ้าเพื่อคอยปลอบใจและให้คำแนะนำแก่เย่เสียน ทั้งนี้ ตัวละครซึ่งพลิกชะตากรรมของเธอเป็นสัตว์ที่มีความพิเศษ คือปลาครีบสีแดง ตาสีทอง ซึ่งเย่เสียนเป็นผู้จับได้และใช้อาหารส่วนของเธอเลี้ยงมันไว้

(α) เย่เสียนเป็นลูกสาวของเจ้าถั่ว (Wu) ผู้มีภรรยาสองคน

(β^2) เย่เสียนกำพร้าแม่ และต่อมาก็กำพร้าพ่อ

(ง) แม่เลี้ยงใช้งานเย่เสียนสารพัด ทั้งเข้าป่าเก็บฟืน ตักน้ำจากบ่อลึก

(ป) วันหนึ่ง เย่เสียนตักน้ำและมีปลาครีบสีแดงตาสีทองติดขึ้นมา เธอจึงเลี้ยงมันไว้ในชาม ปลาโตขึ้นๆ จนเธอต้องเปลี่ยนภาชนะใส่หลายครั้ง ในที่สุดต้องนำมันไปปล่อยไว้ในสระน้ำ เมื่อเย่เสียนไปที่สระ มันจะโผล่ขึ้นมาเอาหัวพาดขอบสระเสมอ แต่หากเป็นคนอื่น มันจะไม่ปรากฏตัวให้เห็นเลย

(ป²) เมื่อแม่เลี้ยงรู้เข้าก็อยากเห็นปลาบ้าง จึงออกอุบายให้ชุดใหม่แก่เย่เสียน และเมื่อเย่เสียนเปลี่ยนชุดออกไปตักน้ำที่น้ำพุไกลจากบ้าน แม่เลี้ยงสวมชุดเก่าของเย่เสียนไปยังสระน้ำ ปลาเข้าใจผิดคิดว่าเป็นเย่เสียนจึงโผล่ขึ้นมาทำให้ถูกแม่เลี้ยงจับไปกิน

(B⁷) เย่เสียนกลับมาไม่รู้ว่ปลาหายไปไหนจึงร้องไห้เสียงดัง

(D⁷) มีชายชราคนหนึ่งเหาะลงมาจากท้องฟ้า บอกเย่เสียนว่าแม่เลี้ยงจับปลามาฆ่ากินแล้ว

(F) ก้างปลาอยู่ในกองมูลสัตว์ให้เย่เสียนนำมาซ่อนไว้ในห้อง อยากได้อะไรให้ขอจาก ก้างปลานั้น

(K^{5.1}) เธอทำตาม ขอเสื้อผ้าเครื่องประดับและอาหารดีๆ ตามที่ตนต้องการ

(ล) วันหนึ่งมีเทศกาลถ้ำ

(Y²) แม่เลี้ยงพาลูกของตนไปร่วมงาน สั่งให้เย่เสียนอยู่เฝ้าต้นไม้ในสวน

(δ²) เย่เสียนรอให้ทั้งคู่ออกจากบ้านไปครู่ใหญ่ เธอจึงสวมเสื้อผ้าและรองเท้าสีทองที่ ขอจากก้างปลาไปร่วมงาน ขณะที่กำลังเพลิดเพลินอยู่นั้น เธอเจอแม่เลี้ยงกับพี่สาวต่างแม่โดย บังเอิญ

(จ) เย่เสียนกลัวว่าทั้งคู่จะจำได้จึงรีบหนีกลับบ้าน โดยทำรองเท้าหลุดข้างหนึ่งซึ่งมีผู้ เก็บได้ เมื่อถึงบ้าน เย่เสียนรีบเปลี่ยนชุด และนั่งกอดต้นไม้ในสวนไว้ แม่เลี้ยงกับพี่สาวกลับมาเห็น ดังนั้นก็สงสัยอะไร รองเท้าที่เย่เสียนทำตกไว้ ผู้ที่เก็บได้นำไปขายต่อจนถึงมือเจ้าผู้ครองนครโต ฮานบนเกาะที่อยู่ไม่ไกลจากถ้ำ เจ้าผู้ครองนครให้นางกำนัลทุกคนลอง แต่ไม่มีใครสวมรองเท้าข้าง นั้นได้เพราะมันเล็กเกินไป

(W²) เจ้าผู้ครองนครประกาศตามหาเจ้าของรองเท้า ให้หญิงสาวทุกคนในอาณาจักร ลองสวม แต่ไม่มีใครสวมได้

(W^{**}) ในที่สุดก็พบตัวพบเย่เสียน จึงแต่งงานกับเธอ

(Uⁿ) แม่เลี้ยงกับลูกสาวถูกชาวบ้านปาหินใส่จนตาย

2.3.2 ลา กัตตา เซเนเรนโตลา⁹: เทพนิยายอิตาลีที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา

⁹ Giambattista Basile, "The Cat Cinderella," in *Cinderella: A Casebook*, ed. Alan Dundes (New York: Garland Pub, 1982), pp. 3-10.

$$\alpha \gamma^2 \eta^1 \beta^1 F \text{ ล }^3 K^{5.1} \text{ ร } W^2 W^{**}$$

แคทซึนเดอเรลลา หรือ ลา กัตตา เซเนเรนโตลา เป็นเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา เรื่องที่เก่าแก่ที่สุดของยุโรป รวมอยู่ในผลงานของจัมบัตติสตา บาซีเลเรื่อง // *Pentametone* ซึ่งตีพิมพ์เมื่อราวค.ศ.1634-1636 สิ่งที่น่าสนใจและแปลกไปจากเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา ลำนวนอื่นๆ คือ ใน ลา กัตตา เซเนเรนโตลา นี้ มีจำนวนลูกติดของแม่เลี้ยงที่สูงกว่าลำนวนอื่นๆ คือ หกคน ขณะที่ลำนวนอื่นๆ มักจะมีเพียงหนึ่งหรือสองคนเท่านั้น นอกจากนี้ ยังมีเหตุการณ์ที่ตัวละครเอกฆ่าแม่เลี้ยงคนก่อนปรากฏอยู่ในเรื่องด้วย ทั้งที่โดยปกติแล้ว ตัวละครเอกมักเป็นคนจิตใจดีมีเมตตา การที่บาซีเลกำหนดให้เซโซลลาร่วมมือกับครูดูแลฆ่าแม่เลี้ยงเสียอาจเป็นเพราะต้องการให้การที่เซโซลลาต้องทำงานหนัก และถูกกลั่นแกล้งต่างๆ นานาเสมือนเป็นการลงโทษเซโซลลานั้นเอง เซโซลลาจึงจำยอมรับชะตากรรมอันเป็นผลมาจากสิ่งที่ตนเองก่อเอาไว้ แต่เนื่องจากโดยเนื้อแท้แล้วเธอมิได้เป็นคนใจร้าย สิ่งที่เธอทำเพียงเพราะเธอต้องการให้ครูดูแลเป็นแม่เลี้ยงของเธอ ภายหลังเรื่องราวจึงคลี่คลาย เซโซลลาได้พบและแต่งงานกับเจ้าชาย หลุดพ้นจากชีวิตอันยากลำบากในที่สุด

(α) เซโซลลาเป็นลูกของเจ้าชายองค์หนึ่งซึ่งแต่งงานใหม่กับหญิงอารมณ์ร้ายภายหลังจากที่แม่ของเซโซลลาตายไป เซโซลลาบ่นว่าแม่เลี้ยงให้ครูดูแลของเธอฟังอยู่เสมอ

(γ^2) เซโซลลาทำตามอุบายของครูดูแล ขอให้แม่เลี้ยงก้มหยิบของในหีบแล้วปิดฝาหีบทับคอเธอจนตาย และโน้มน้าวให้พ่อแต่งงานกับครูดูแล

(η^1) หลังจากพ่อแต่งงานกับครูดูแลแล้ว ช่วงห้าหรือหกวันแรกครูดูแลเซโซลลาเป็นอย่างดี

(ง) ต่อมาครูดูแลกลับพาลูกติดของตนหกคนเข้ามาอยู่ในบ้าน ให้เซโซลลาเป็นเด็กรับใช้อยู่แต่ในครัวจนไม่มีใครเรียกเธอว่าเซโซลลาอีกต่อไป ทุกคนพากันเรียกเธอว่าแคทซึนเดอเรลลา

(β^1) วันหนึ่งพ่อของเธอต้องเดินทางไปต่างถิ่น ก่อนไปจึงถามลูกติดของครูดูแลเซโซลลาว่าอยากได้อะไรเป็นของขวัญ ลูกติดของครูดูแลต่างอยากได้เสื้อผ้าเครื่องประดับ

เครื่องสำอางมีราคาหรือเกมไว้เล่นฆ่าเวลา ส่วนเซซิลลาไม่ต้องการอะไร นอกจากขอเพียงให้พ่อกล่าวฝากฝังเธอกับนกเขาของเหล่านางฟ้าและขอร้องไห้เหล่านางฟ้าส่งสิ่งของมาให้เธออย่างหนึ่ง แล้วพ่อของเธอก็ออกเดินทางไป

(F) นางฟ้าฝากต้นอินทผลัมพร้อมกับปลั้วทองและผ้าเงินมาให้เซซิลลา เมื่อเซซิลลาได้ของเหล่านั้น เธอลงมือปลูกและดูแลต้นไม้เป็นอย่างดี จนมันมีขนาดเท่าหญิงสาวคนหนึ่ง มีนางฟ้าออกมาและถามว่าเซซิลลาต้องการอะไร เธอจึงตอบว่าเธอต้องการมีช่วงเวลาซึ่งออกจากบ้านได้ โดยที่พี่น้องลูกติดแม่เลี้ยงไม่รู้ นางฟ้าจึงสอนให้เธอท่องคำพูดไว้สองแบบ แบบแรกท่องเพื่อเปลี่ยนไปสวมเสื้อผ้าดีๆ เพื่อไม่ให้ใครจำได้ แบบที่สองท่องเพื่อเปลี่ยนไปสวมชุดเดิม

(ล³) ต่อมามีงานเลี้ยง พี่น้องลูกติดแม่เลี้ยงแต่งตัวสวยงามไปร่วมงาน

(K^{5.1}) เซซิลลาเองก็เช่นกัน เธอตรงไปที่ต้นไม้และท่องคำพูดเปลี่ยนเสื้อผ้าเป็นชุดสวยไปร่วมงานโดยไม่มีใครรู้ พระราชาเข้าร่วมงานเลี้ยงนี้เช่นกันและเห็นเซซิลลา พระองค์ก็อยากรู้ว่าเธอเป็นใครจึงให้คนรับใช้ติดตามเซซิลลาไปเมื่องานเลิก เป็นเช่นนี้ตลอดสามวันที่มีงานเลี้ยง แต่คนรับใช้ทำไม่สำเร็จสักครั้งเดียว วันแรกเขามัวแต่เก็บเหรียญทองที่เซซิลลาโปรยไว้ วันที่สองเขามัวแต่เก็บไข่มุกและเพชรพลอยที่เซซิลลาโปรยไว้

(จ) ส่วนในวันที่สาม แม้คนรับใช้จะตามเซซิลลาไปไม่ทัน แต่เขาเก็บรองเท้าที่เธอทำหลุดไว้ได้ข้างหนึ่ง

(W²) พระราชาจึงใช้รองเท้าข้างนี้ในการตามหาตัวเซซิลลาจนพบ

(W^{**}) พระราชาแต่งงานกับเซซิลลา

2.3.3 ซินเดอเรลลา¹⁰: เทพนิยายฝรั่งเศสที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา

α ง ล² B⁷ D⁷ ว ว W² Uneg W^{**}

¹⁰ Charles Perrault, "Cinderella of the Little Glass Slipper," in *Cinderella: A Casebook*, pp. 14-21.

เทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องนี้เป็นของชาร์ลส์ แปร์โรลต์ เป็นที่รู้จักและนิยมมากที่สุด ในบรรดาเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาทั้งหมดหลายร้อยสำนวน ตีพิมพ์รวมอยู่ในหนังสือ *Histoire ou Contes du Temps Passé: Contes de Ma Mère l'Oye* ในปี ค.ศ.1697 เหตุผลที่ทำให้เทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาสำนวนนี้ติดตรึงใจผู้คนคือรองเท้าแก้ว รถม้า พักทอง นางฟ้าแม่ทูนหัว อันเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของชาร์ลส์ แปร์โรลต์เอง สำหรับรองเท้าแก้วนั้น มาจากคำในภาษาฝรั่งเศสว่า *pentoufle de verre* แต่นักวิชาการหลายคนสันนิษฐานว่าชาร์ลส์ แปร์โรลต์น่าจะใช้คำ *verre* สลับกับ *vair* ที่แปลว่าขนสัตว์ เนื่องจากหากคำนึงถึงหลักความจริงแล้ว รองเท้าน่าจะทำมาจากขนสัตว์มากกว่าทำจากแก้ว ทว่าปอล เดอลารู (Paul Delarue) นัก คติชนวิทยาชาวฝรั่งเศสไม่เห็นด้วย โดยเขากล่าวว่าขนสัตว์นั้นหนาเกินกว่าจะนำมาทำรองเท้าได้ และเนื่องจากแก้วถือเป็นวัสดุล้ำค่าที่ปรากฏในอาณาจักรแห่งเทพนิยายร่วมกับทอง เงิน ทองแดง และเพชร ทั้งยังมีคุณลักษณะเปราะบางและแตกง่าย ถือเป็นสัญลักษณ์ของพรหมจรรย์ซึ่งสามารถถูกทำลายได้เพียงครั้งเดียว รองเท้าที่ทำมาจากแก้วจึงเหมาะสมแล้ว¹¹ จูดี ซีแยร์รา (Judy Sierra) นักคติชนวิทยาชาวอเมริกันกล่าวเกี่ยวกับเรื่องรองเท้าแก้วนี้ว่า รองเท้าที่ทำจากแก้วทำให้เรื่องราวฟังดูดี หากเป็นรองเท้าที่ทำด้วยขนสัตว์คงยากที่จะเข้ากันกับชุดของซินเดอเรลลาที่ทำจากเงินและทอง ทั้งยังประดับประดาด้วยเพชรพลอย¹² อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะรองเท้าแก้วจะเกิดจากความตั้งใจหรือความผิดพลาด แต่ก็เป็นวิเศษไม่ได้ว่ารองเท้าแก้วกลายเป็นสัญลักษณ์ของเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาไปแล้ว

นอกจากรองเท้าแก้ว และสิ่งของอื่นๆ แล้ว เหตุผลหนึ่งที่น่าจะทำให้ *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปร์โรลต์โดดเด่นกว่าเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องอื่นๆ คือความดั่งามอย่างเหลือเชื่อของซินเดอเรลลา ซินเดอเรลลาของชาร์ลส์ แปร์โรลต์ดูจะไม่มีปากเสียงหรือเป็นทุกขีรอนกับการที่ตนถูกใช้งานอย่างหนักหน่วง การที่เธอต้องดูพี่สาวทั้งสองออกเดินทางไปร่วมงานเลี้ยงเต้นรำดูจะเป็นเหตุการณ์เดียวที่ทำให้ซินเดอเรลลาเป็นทุกข์จนต้องหลั่งน้ำตาเนื่องจากเธอไม่มีโอกาสไปร่วมงานด้วย และทั้งที่เธอถูกพี่สาวทั้งสองกลั่นแกล้ง แต่ท้ายที่สุดเธอก็กลับไม่ถือโทษโกรธเคือง ทั้งยังรับทั้งสองคนเข้าไปอยู่ในวังด้วยกัน และยังหาวิธีให้พวกเธออีกด้วย การที่ชาร์ลส์ แปร์โรลต์กำหนดลักษณะนิสัยของซินเดอเรลลาเช่นนี้ อาจเพื่อต้องการเปรียบเทียบความดีของเธอ

¹¹ Neil Philip, *The Cinderella Story*, pp. 110-114.

¹² Judy Sierra, *The Oryx Multicultural Folktale Series: Cinderella*, p. 150.

กับความซื่อของพี่สาวทั้งสองอย่างชัดเจน และสื่อให้เห็นว่าการทำดียอมได้รับผลดีตอบแทน ทั้งยังสื่อให้เห็นว่า หากผู้ที่กระทำผิดรู้สำนึกและรู้จักขอโทษแล้วก็สมควรได้รับการให้อภัยดังเช่นพี่สาวทั้งสองของซินเดอเรลลา นับเป็นการสร้างกำลังใจผู้อ่านให้ทำความดีอย่างชัดเจน

(A) ครั้งหนึ่งยังมีชายคนหนึ่งแต่งงานกับภรรยาคนที่สองผู้หญิงที่นางอย่างที่สุด เธอมีลูกสาวจากสามีเก่าสองคน ทั้งคู่มีนิสัยเหมือนเธออย่างยิ่ง ฝ่ายชายเองมีลูกสาวอยู่คนหนึ่งซึ่งมีนิสัยตรงกันข้ามกับลูกเลี้ยงของเขา เธออ่อนโยนอ่อนหวานเหมือนแม่ที่ตายไปแล้ว

(ง) ภายหลังจากแต่งงานไม่นานนัก แม่เลี้ยงไม่อาจทนความดีงามของลูกเลี้ยงได้ เนื่องจากเมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว ลูกสาวทั้งสองของเธอกลับแลดูน่ารังเกียจ เธอจึงสั่งให้ลูกเลี้ยงของตนทำงานซึ่งสกปรกและต่ำต้อย ทั้งล้างจาน เก็บโต๊ะ ทำความสะอาดห้อง ฯลฯ นอนในห้องใต้หลังคาบนเตียงที่บุด้วยฟาง สาวน้อยผู้นำส่งสารอดทนทำทุกอย่างโดยไม่กล้าบอกร้องไห้เนื่องจากแม่เลี้ยงควบคุมเธออย่างเต็มที่ เมื่อเธอทำงานเสร็จสิ้น เธอมักจะไปนั่งลงใกล้ๆ ปล่องไฟท่ามกลางเศษขี้เถ้าซึ่งทำให้เธอถูกเรียกว่า ซินเดอเรลลา

(ล²) เจ้าชายจัดงานเลี้ยงเต้นรำขึ้น ซินเดอเรลลาและพี่สาวทั้งสองได้รับเชิญเช่นกัน ทั้งสองวุ่นวายอยู่กับการเลือกเครื่องแต่งกายซึ่งสร้างความลำบากให้ซินเดอเรลลาอย่างมากเนื่องจากเธอต้องเป็นคนรีดเสื้อผ้าเหล่านั้น รวมทั้งต้องคอยให้คำแนะนำในการแต่งตัวของทั้งสอง แต่เธอก็ทำด้วยความเต็มใจ ในวันงาน

(B⁷) ซินเดอเรลลามองตามพี่สาวทั้งสองไปจนลับตา ก่อนจะร้องไห้เพราะเธอไม่มีโอกาสไปร่วมงานเต้นรำ

(D⁷) นางฟ้าแม่ทูนหัวของเธอปรากฏกายขึ้น บอกให้เธอไปเก็บฟักทองจากในสวนก่อน จะเสกฟักทองนั้นให้กลายเป็นรถม้าสีทอง เสกหมู่บ้านหกตัวให้กลายเป็นม้าแสนสง่างาม หกตัว เสกหนูน้อยตัวหนึ่งให้กลายเป็นคนขับรถม้า เสกจิ้งจกหกตัวให้กลายเป็นคนรับใช้ชายหกคน เสกชุดสีเงินและทอง ประดับประดาด้วยเพชรพลอย และเสกรองเท้าแก้วให้สวมใส่ไปงาน

(ว) นางฟ้าแม่ทูนหัวสร้างเงื่อนไข้ให้ซินเดอเรลลาขับออกจากงานก่อนเที่ยงคืนซึ่งซินเดอเรลลารีบค่า

เมื่อเจ้าชายเห็นเธอ เขารีบออกมาต้อนรับเธอถึงรถม้าและนำเธอเข้าไปในห้องโถง
ซินเดอเรลลานั่งลงข้างพี่สาวทั้งสองของเธอและหยิบยื่นส้มกับมะนาวให้ ซึ่งทำให้ทั้งสองประหลาด
ใจมาก เมื่อนาฬิกาบอกเวลาห้าทุ่มสี่สิบห้านาที ซินเดอเรลลารีบบอกลาใครๆ และรีบออกจากงาน
ทันที

(จ) คืนต่อมาซินเดอเรลลาไปร่วมงานด้วยชุดที่สวยงามกว่าเดิม แต่คืนนี้เธอผลิตเพลิน
จนลืมเวลากลับ เมื่อนาฬิกาตีบอกเวลาที่เที่ยงคืน ซินเดอเรลลาต้องรีบวิ่งออกจากงานโดยทำ
รองเท้าหลุดไ่ว้นข้าง

(W²) เจ้าชายเก็บรองเท้าข้างนั้นได้และให้หญิงสาวที่ว่าอาณาจักรลงสวมรองเท้าเพื่อ
ตามหาเจ้าของจนพบตัวซินเดอเรลลา เมื่อซินเดอเรลลาลองรองเท้าข้างนั้น เธอหยิบรองเท้าอีกข้าง
ออกมา นางฟ้าแม่ทูนหัวเนรมิตเสื้อผ้าของเธอให้สวยงามกว่าที่เคย เมื่อพี่สาวสองคนรู้ว่า
ซินเดอเรลลาคือหญิงสาวที่มอบส้มกับมะนาวให้ตนที่งานเลี้ยงก็คุกเข่าแทบเท้าซินเดอเรลลาขอให้
เธอยกโทษให้

(Uneg) ซินเดอเรลลาให้ภ้ยพี่สาวทั้งสอง

(W**) เจ้าชายนำตัวซินเดอเรลลาเข้าวังและแต่งงานกับเธอ ซินเดอเรลลานำตัวพี่สาวทั้ง
สองเข้าวังและจับคู่พวกเธอกับท่านลอร์ดสองคนในวังในวันเดียวกันนั่นเอง

2.3.4 แอชเชนพุทเทิล/นางซีเถ้า¹³: เทพนิยายเยอรมันที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา

$\alpha \text{ ง } \beta^1 \text{ F K }^{5.1} \text{ ล }^3 \text{ B }^7 \text{ ข K }^{5.1} \text{ ร W }^2 \text{ ต น ต น W}^{**} \text{ U}$

¹³ Jacob and Wilhelm Grimm, "Ash Girl (Aschenputtel)," in *Cinderella: A Casebook*, pp. 22-29.

แอซเซนพุตเทลเป็นเทพนิยายของพี่น้องตระกูลกริมม์ จาคอบและวิลเฮล์ม กริมม์ (Jacob and Wilhelm Grimm) ที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในปี ค.ศ. 1812 และเป็นเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องซึ่งเป็นที่รู้จักรองจากจำนวนของชาร์ลส์ แปรโรลด์ กระนั้น เรื่องราวในสำนวนนี้ใกล้เคียงกับเรื่องราวที่ปรากฏในวรรณกรรมมุขปาฐะของยุโรป มากกว่าจำนวนของชาร์ลส์ แปรโรลด์ เนื่องจากพี่น้องกริมม์เป็นนักวิชาการที่เก็บรวบรวมนิทานพื้นบ้านเยอรมันในฐานะที่เป็นข้อมูลดิบสำหรับโครงการก่อสร้างตำนานเยอรมันช่วงก่อนศาสนาคริสต์ มิใช่ในฐานะวรรณกรรมที่ให้ความบันเทิง ซึ่งในฐานะที่เป็นนักวิชาการ พวกเขาพยายามบันทึกนิทานทุกเรื่องตรงตามที่ได้ยินจากผู้เล่าท้องถิ่น

ในสำนวนนี้ แอซเซนพุตเทลจำต้องปฏิบัติภารกิจที่แม่เลี้ยงมอบหมาย นั่นคือแยกถั่วออกจากซี่งั่วภายในเวลาที่กำหนดซึ่งดูจะเป็นไปไม่ได้เลยหากไม่ได้รับการช่วยเหลือจากนกบนต้นไม้เหนือหลุมฝังศพของแม่ การที่แอซเซนพุตเทลได้รับความช่วยเหลือเช่นนี้ดูดีกลับและเก่าแก่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเทียบกับนางฟ้าแม่ทูนหัวผู้ว่าเจิงใน *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปรโรลด์ นอกจากนี้ ยังมีความรุนแรงแฝงอยู่ในเรื่องด้วย โดยในเหตุการณ์การลงรองเท้าของพี่สาวทั้งสอง พี่สาวคนหนึ่งตัดหัวแม่เท้าออก ขณะที่พี่สาวอีกคนตัดสันเท้าออกเพื่อให้สวมรองเท้าได้พอดี และในตอนท้ายเรื่อง ยังมีการลงโทษพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงทั้งสองด้วยการให้นกจิกตาทั้งคู่จนบอดสนิท ความรุนแรงเหล่านี้ดูจะเป็นการเพิ่มเติมของพี่น้องกริมม์เอง ซึ่งทำให้เทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องนี้แตกต่างไปจากสำนวนอื่นๆ ที่ไม่ปรากฏการลงโทษพี่สาวทั้งสอง

(α) หญิงสาวคนหนึ่งกำพร้าแม่ พ่อแต่งงานใหม่กับหญิงม่ายซึ่งมีลูกสาวอยู่แล้วสองคน

(ง) แม่เลี้ยงและพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงทั้งสองเลือกใส่ให้เธอไปอยู่ร่วมกับคนครัว สวมเสื้อผ้าเก่าๆ ทำงานหนักตั้งแต่เช้าตรู่จรดค่ำ ยิ่งไปกว่านั้น ทั้งสามยังกลั่นแกล้ง ล้อเลียน และมักจะเทเมล็ดถั่วเขียวกับถั่วลันเตา ลงไปในซี่งั่วเพื่อให้เธอหยิบมันออก ยามค่ำคืน เธอไม่มีแม่กระทั่งเตียง จำต้องนอนลงบนพื้นข้างเตาผิง ทั้งสามจึงเรียกเธอว่า นางซี่งั่ว

(β¹) วันหนึ่ง พ่อต้องไปงานจึงถามพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงทั้งสองว่าอยากได้อะไรเป็นของฝาก คนหนึ่งอยากได้เสื้อผ้าดีๆ อีกคนอยากได้ไข่มุกและอัญมณี

(F) ส่วนนางซีเถ่าขอเพียงกึ่งไม้แรกที่ระหมวกของพ่อระหว่างทางที่เขากลับบ้าน ทุกคนได้ของตามที่ต้องการ นางซีเถ่าก็นำกึ่งเฮเซลไปปลูกที่หลุมศพแม่และหลังน้ำตาอย่างขมขื่น กึ่งไม้นั้นเติบโตเป็นต้นไม้ใหญ่

(K^{5.1}) นางซีเถ่าจะไปที่ดินไม้นั้นทุกๆ สามวัน ร้องไห้คร่ำครวญและอธิษฐาน ทุกครั้งจะมีนกน้อยสีขาวตัวหนึ่งมาเกาะบนต้นไม้ และโยนสิ่งทีเธอขอลงมาให้เสมอ

(ล³) เจ้าชายจัดเทศกาลขึ้นสามวันเพื่อค้นหาเจ้าสาวที่เหมาะสม สาวสวยที่วอดาฉากรได้รับเชิญ รวมทั้งพี่สาวทั้งสองด้วย ทั้งคู่ต่างเรียกหานางซีเถ่ามาเสริมความงามให้ตน

(B⁷) นางซีเถ่าเองทำตามแต่ร้องไห้คร่ำครวญเนื่องจากเธอเองอยากเข้าร่วมงานเช่นกันที่แรกแม่เลี้ยงไม่อนุญาต แต่หลังจากนางซีเถ่าอ้อนวอนครั้งแล้วครั้งเล่า

(ข) แม่เลี้ยงเท่ถ่วงในซีเถ่าและให้นางซีเถ่าเลือกถั่วออกให้เสร็จภายในสองชั่วโมงจึงจะอนุญาตให้ไปร่วมงาน นางซีเถ่าร้องเรียกนกพิราบและนกเขาให้มาช่วยจนเสร็จทันเวลา แต่แม่เลี้ยงไม่ยอม แม่เลี้ยงเท่ถ่วงเลนทิลสองจานลงในซีเถ่าและให้นางซีเถ่าเลือกถั่วออกให้เสร็จภายในหนึ่งชั่วโมงจึงจะอนุญาต นางซีเถ่าร้องเรียกนกพิราบและนกเขาให้มาช่วยอีกครั้ง ทว่าแม่เลี้ยงไม่รักษาคำพูด ปล่อยให้นางซีเถ่าอยู่เฝ้าบ้าน ส่วนตัวเองกับลูกสาวทั้งสองไปร่วมงานเลี้ยงกันสามคน

(K^{5.1}) นางซีเถ่าไปที่ดินไม้และขอชุดสวยใส่ไปร่วมงาน เจ้าชายเห็นเข้าจึงขอเธอแต่งงานและไม่ปล่อยให้เธอได้แต่งงานกับคนอื่นเลย เมื่อนางซีเถ่าจะกลับบ้าน เจ้าชายอาสาจะไปส่ง เธอจึงต้องหนีไปโดยกระโดดเข้าไปในกรงนกเขา และออกจากกรงนกไปเมื่อพ่อของเธอพังกรงนกหลังรู้จากเจ้าชายว่าหญิงสาวคนหนึ่งกระโดดเข้าไปในกรงนกนั้น วันต่อมา เหตุการณ์ดำเนินไปเช่นเดิม นางซีเถ่าขอชุดสวยจากต้นไม้ แต่งานกับเจ้าชาย และหนีออกจากงานเข้าไปในสวนหลังบ้าน ปีนขึ้นไปบนต้นไม้ก่อนที่กระโดดลงคนละฝั่งกับที่ปีนขึ้นไปเพราะพ่อของเธอพันต้นไม้ทิ้งเพื่อหาหญิงสาวที่เจ้าชายบอกว่าอยู่บนต้นไม้

(จ) วันที่สาม นางซีเถ่าได้ชุดที่สวยงามกว่าเดิมกับรองเท้าทองคำคู่งาม แต่เมื่อเธอจะหนีไป เธอจำต้องทิ้งรองเท้าข้างหนึ่งไว้ในน้ำมันดิบซึ่งเจ้าชายทาไว้ที่บันได

(W²) เจ้าชายใช้รองเท้าข้างนั้นในการตามหาตัวเธอ

(ต) พี่สาวคนโตเชื่อฟังแม่ ตัดหัวแม่เท้าออกเพื่อให้สวมรองเท้าได้พอดี เจ้าชายพาเธอขึ้นหลังม้าไป แต่เมื่อผ่านหลุมศพแม่ของนางซีเถ้า

(น) เหล่านกพิราบที่เกาะอยู่บนกิ่งเฮเซลร้องขึ้นว่า “ดู จงดู ที่รองเท้ามีรอยเลือดอยู่ รองเท้าเล็กเกินไป ที่บ้าน เจ้าสาวตัวจริงอยู่ข้างใน” เจ้าชายซีเถ้ากลับไปที่บ้านของนางซีเถ้าเพื่อหาเจ้าของรองเท้าตัวจริง

(ต) พี่สาวอีกคนเขื่อนสั้นเท้าตนเองออกเพื่อให้สวมรองเท้าได้พอดีตามที่แม่สั่ง เจ้าชายพาเธอขึ้นหลังม้าไปจนถึงหลุมศพแม่ของนางซีเถ้า

(น) เหล่านกพิราบร้องเช่นเดิม “ดู จงดู ที่รองเท้ามีรอยเลือดอยู่ รองเท้าเล็กเกินไป ที่บ้าน เจ้าสาวตัวจริงอยู่ข้างใน” เจ้าชายพาตัวพี่สาวกลับบ้านและถามหาหญิงสาวคนอื่นจนพบตัวนางซีเถ้าและรับเธอไป คราวนี้เหล่านกพิราบร้องว่า “ดู จงดู ที่รองเท้าไม่มีรอยเลือดอยู่ รองเท้าขนาดพอดี เขาเหมาะสมกับเจ้าสาวคนนี้”

(W^{**}) เมื่อถึงวันแต่งงานของนางซีเถ้า พี่สาวสองคนประจบประแจงเพื่อหวังจะมีส่วนในโชคดีของนางซีเถ้า

(U) ขณะคู่บ่าวสาวเดินเข้าโบสถ์ พี่สาวทั้งสองเดินชนาบข้าง นกพิราบสองตัวจิกตาข้างหนึ่งของทั้งสองคน และจิกอีกข้างหนึ่งเมื่อทั้งคู่เดินกลับออกมา พี่สาวทั้งสองจึงต้องตาบอดไปตลอดชีวิต ชดใช้กรรมที่พวกเธอก่อไว้กับน้องสาวของตน

2.3.5 เฮิร์ทแคท/แมวข้างเตาไฟ¹⁴: เทพนิยายโปรตุเกสที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา

α ง ป บ D⁷ ล ว ร W² ป³ W^{**}

¹⁴ Judy Sierra, *The Oryx Multicultural Folktale Series: Cinderella*, pp. 61-63.

ในบทนำของหนังสือเรื่อง *Portuguese Folk-tales* คอนซิลญีเอรี ปือโดโรซุ (Consiglieri Pedroso) กล่าวว่าเขาเป็นผู้บันทึกเรื่องราวนี้ด้วยตนเองโดยพยายามใช้คำให้ตรงตามที่รับรู้มาเท่าที่จะสามารถทำได้¹⁵ เทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องนี้คล้ายคลึงกับ *เย่เสียน* เทพนิยายจีนที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาตรงที่สัตว์ผู้ช่วยเหลือคือปลาเหมือนกัน แม้ว่าในเรื่อง *เย่เสียน* ปลานั้นจะเหลือเพียงแค่ก้าง ขณะที่ใน *เฮิร์ทแคท* ปลายังมีชีวิตอยู่และพูดได้ก็ตาม ความแตกต่างอีกอย่างหนึ่งของเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องนี้คือ ไม่ปรากฏว่าพ่อของตัวละครเอกแต่งงานใหม่ ทำให้ไม่มีแม่เลี้ยงปรากฏในเรื่อง พี่สาวสองคนของตัวละครเอกจึงเป็นพี่สาวบังเกิดเกล้าของเธอ นอกจากนี้ เทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องนี้มีลักษณะเฉพาะตัวตรงที่สัตว์ซึ่งเป็นผู้ช่วยเหลือ มอบชุดให้สวมไปงานกับเจ้าชายเป็นตัวละครเดียวกัน ทั้งนี้ เจ้าชายในร่างปลาได้อธิบายว่าตนต้องคำสาปให้กลายเป็นปลา และจะกลับร่างเดิมก็ต่อเมื่อมีหญิงสาวตกลงใจจะแต่งงานกับเขา ซึ่งเหตุการณ์นี้ไม่พบที่ปรากฏในเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องอื่นอีก

(α) พ่อฝ่ายคนหนึ่งมีลูกสาวสามคน สองคนโตคิดถึงแต่เรื่องเสื้อผ้าเครื่องประดับ

(ง) น้องสาวคนสุดท้องรับผิดชอบเรื่องงานบ้านทุกอย่างเพียงคนเดียว พี่สาวทั้งสองเรียกเธอว่า “เฮิร์ทแคท หรือ เจ้าแมวข้างเตาไฟ”

(ป) วันหนึ่ง พ่อของพวกเขาจับปลาได้และนำกลับมาบ้าน น้องสาวคนเล็กขอเลี้ยงมันไว้ คืนนั้น ปลาร้องขอให้เธอโยนมันลงไปในบ่อน้ำ เธอทำตาม มีเสียงร้องเรียกให้เธอลงไปบ่อน้ำ เธอจึงหนีไปด้วยความกลัว

(บ) เช้าวันต่อมา เฮิร์ทแคทที่นั่งที่ขอบบ่อ สะโงกหน้าดูหวังจะเห็นปลา แต่แล้วเธอก็กลับตกลงไปในบ่อ ปลาปรากฏตัวขึ้นว่ายวนไปมารอบตัวเธอ และนำเธอไปยังวังซึ่งสร้างด้วยทองคำและอัญมณีมีค่า

(D⁷-ล) ปลาบอกให้เฮิร์ทแคทหยิบชุดสวยและรองเท้าทองคำไปสวมเพื่อไปงานเลี้ยงที่ปราสาท

¹⁵ Ibid., p. 153.

(ง) ปลากำชับให้เธอออกจากงานก่อนที่พี่สาวจะกลับบ้าน และนำเสื้อฝามาคืนที่บ่อทันที เมื่อเธอเข้าไปในงาน ทุกคนพากันชื่นชมและสงสัยว่าเธอเป็นใครมาจากไหน

(จ) เธอระมัดระวังที่จะออกจากงานเลี้ยงก่อนที่งานจะเลิก แต่ด้วยความรีบร้อน เธอทำรองเท้าหลุดไว้ข้างหนึ่ง

(W²) พระราชาป่าวประกาศว่าพระองค์จะแต่งงานกับผู้ที่เป็นเจ้าของรองเท้าข้างนั้น เมื่อเอิร์ทแคทกลับถึงบ้าน เธอรีบไปที่บ่อน้ำและโยนเสื้อฝาลงไปในบ่อ

วันต่อมา ทันทีที่พี่สาวสองคนออกไปยังปราสาท เอิร์ทแคทไปหาปลาที่บ่อน้ำตามที่สัญญาไว้ เจ้าปลาขอเธอแต่งงาน มันเกลี้ยกล่อมอยู่นานจนเธอตกลง ทันใดนั้นเอง

(ป³) ปลากลายร่างเป็นชายหนุ่มหล่อเหลาคนหนึ่ง เขาบอกว่าตนคือเจ้าชายผู้ต้องคำสาป เขาขอให้เอิร์ทแคทไปแสดงตนว่าเป็นเจ้าของรองเท้าและบอกพระราชาว่าเธอสัญญาว่าจะแต่งงานกับเจ้าชายซึ่งเธอเป็นผู้ปลดปล่อยเขาจากคำสาป เอิร์ทแคททำตาม พระราชารีบส่งคนไปรับเจ้าชายกลับสู่ปราสาท

(W^{**}) เอิร์ทแคทได้แต่งงานกับเจ้าชายในที่สุด

2.3.6 เบนินซาระกับคาเคซาระ¹⁶: เทพนิยายญี่ปุ่นที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา

$$\alpha \gamma^2 \uparrow^{**A} K^2 F \downarrow \text{ล} \gamma^2 K^2 K^{5.1} W^2 \text{ก} W^{**} U^{\text{ก}}$$

โรเบิร์ต อัดัมส์ (Robert Adams) แปลจากภาษาญี่ปุ่นจากหนังสือ *Folktales of Japan* ของเคอิโกะ เซกิ (Keiko Seki) ความแตกต่างของเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องนี้คือไม่

¹⁶ Neil Philip, *The Cinderella Story*, pp. 32-35.

มีรองเท้าปรากฏในเรื่อง ชุมนางซึ่งเป็นตัวละครเอกฝ่ายชายตามหาตัวเบนนิซาระเพราะเห็นเหตุการณ์ที่เธอหยิบยื่นลูกอมให้คาเคซาระขณะไปดูการแสดง จึงชื่นชมที่เธอเป็นคนจิตใจดี และต้องการแต่งงานกับเธอ เมื่อไม่มีรองเท้า การพิสูจน์ตัวเองของเบนนิซาระและคาเคซาระจึงไม่ใช่การลองรองเท้า แต่เป็นการแต่งบทกวี อดัมส์อธิบายเกี่ยวกับบทกวีที่เบนนิซาระกับคาเคซาระแต่งไว้ว่า บทกวีของเบนนิซาระนั้นไม่เพียงแต่จะสละสลวยและให้อารมณ์อ่อนโยนมากกว่าบทกวีของคาเคซาระ ทว่ายังเป็นไปตามหลักการแต่งโคลงวากะ (Waka) หรือ ทังกะ (Tanka) ที่มีจำนวนพยางค์ 5-7-5-7-7 อีกด้วย ขณะที่บทกวีของคาเคซาระไม่มีรูปแบบใดๆ ทั้งยังไร้ซึ่งอารมณ์ความรู้สึกอีกด้วย

According to Adams' notes to this story, Benizara's poem is not only more beautiful than Kakesara's, it also follows the rules of the Waka or Tanka poetic form, which has a 5-7-5-7-7 syllable count.¹⁷

นอกจากนั้น ความแตกต่างอีกอย่างหนึ่งของเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องนี้คือ ทั้งเบนนิซาระและคาเคซาระต่างก็ต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยกันทั้งคู่

(α) นานมาแล้ว มีพี่น้องสองสาวชื่อเบนนิซาระซึ่งแปลว่าจานสีแดง (Crimson Dish) กับคาเคซาระซึ่งแปลว่าจานแตก (Broken Dish) เบนนิซาระเป็นลูกของภรรยาคนแรก ขณะที่คาเคซาระเป็นลูกของแม่เลี้ยง เบนนิซาระเป็นเด็กอ่อนโยนและซื่อสัตย์ แต่แม่เลี้ยงมักจะโหดร้ายต่อเธอเสมอ

(γ²-↑) วันหนึ่งแม่เลี้ยงสั่งให้เบนนิซาระกับคาเคซาระไปเก็บเกล็ด ให้ถุงแก่ทั้งสองคนละใบ แต่เบนนิซาระได้ถุงกันขาด แม่เลี้ยงกำชับว่าห้ามกลับบ้านเด็ดขาดหากเกล็ดยังไม่เต็มถุง

(**A) คาเคซาระเก็บเกล็ดไม่นานก็เต็มถุง เธอกลับบ้านและทิ้งเบนนิซาระไว้คนเดียว เบนนิซาระเก็บเกล็ดจนมีดักก็ยังไม่เต็มถุง เธอตระหนักว่ารอบข้างอันตรายเพียงใดจึงพยายามหาที่พักนอนที่บ้านหลังหนึ่ง

¹⁷ Judy Sierra, *The Oryx Multicultural Folktale Series: Cinderella*, p. 157.

(K²) หญิงชราเจ้าของบ้านไม่อาจให้เธอค้างคืนได้เนื่องจากเกรงว่าลูกชายของนางซึ่งเป็นยักษ์จะมาพบเข้าและกินเธอเสีย

(F) หญิงชราช่วยเหลือเบนิซาระด้วยการให้เกาลัดเธอเต็มถุง ก่องวิเศษ และข้าวหนึ่งกำมือไว้ใช้เคี้ยวและพันรอบปากหากพบยักษ์ลูกชายของนางเข้า เบนิซาระขอบคุณและจากมา เธอเคี้ยวข้าวและพันรอบปากก่อนจะนอนลงแกลัง้ทำเป็นตายเมื่อได้ยินเสียงยักษ์สองตน ยักษ์เข้าใจว่าเธอเริ่มเมาแล้วเพราะมีหนอนอยู่เต็มปากจึงปล่อยเธอไว้แล้วจากไป

(↓) เบนิซาระรีบกลับบ้านทันที แม่เลี้ยงว่าอะไรเธอไม่ได้เพราะถุงของเธอมีเกาลัดอยู่เต็ม

(ล) ต่อมา มีการแสดงจัดขึ้นในหมู่บ้าน

(Y²) แม่เลี้ยงพาคาเคซาระไปดู สั่งให้เบนิซาระทำงานมากมายให้เสร็จก่อนที่พวกเขาจะกลับบ้าน เบนิซาระทำงานอย่างหนักเท่าที่จะสามารถทำได้

(K²) เมื่อมีเพื่อนมาชวนเธอไปดูการแสดง เธอปฏิเสธเพราะต้องทำงานให้เสร็จ เพื่อนๆ จึงช่วยกันทำงานเสร็จในเวลาไม่นาน

(K^{5.1}) เบนิซาระไม่มีกิโมโนสวยๆ ใส่อย่างเพื่อนๆ จึงขอจากก่องวิเศษ เมื่อไปถึงงานเบนิซาระเห็นคาเคซาระกำลังขอลูกอมจากแม่ เบนิซาระจึงส่งลูกอมให้ เหตุการณ์ทั้งหมดอยู่ในสายตาของขุนนางคนหนึ่ง

(W²) วันต่อมาขุนนางนั่งเสด็จไปที่บ้านของเบนิซาระ แม่เลี้ยงแต่งตัวคาเคซาระอย่างสวยงามมาต้อนรับ และนำตัวเบนิซาระไปซ่อนไว้ในอ่างอาบน้ำ แต่เมื่อขุนนางสั่งให้พาตัวเบนิซาระมา เธอไม่อาจขัดคำสั่งได้ ขุนนางถามว่าเบนิซาระหรือคาเคซาระที่ไปดูการแสดง แม่เลี้ยงตอบว่าคาเคซาระ แต่ขุนนางปฏิเสธว่าไม่ใช่

(ก) ขุนนางให้ทั้งสองแต่งบทกวีจากเข็มหมุดที่ปักบนกองเกลือในงานซึ่งวางอยู่บนถาด คาเคซาระแต่งว่า “วางจานลงบนถาด ไปรยเกลือลงบนจาน ปักใบสนบนกองเกลือ ไม่นาน

มันจะทลายลงมา” ก่อนจะตีหัวขุนนางแล้ววิ่งหนีไป เบนินซาระแต่งว่า “โอ้! เจ้าถาดและจาน ภูเขาตระหง่านบนจานนั้น เกล็ดหิมะโปรยปราย ลึกลงไปในกองหิมะ สนใหญ่ยืนต้นเดี่ยวดายอยู่” ขุนนางที่ชื่นชมเธออย่างยิ่ง

(W**) ขุนนางพาเบนินซาระขึ้นเสลี่ยงไปยังปราสาทของเขา

(U^๓) แม่ของคาเคซาระนำตัวเธอมาใส่ตะกร้าใบใหญ่และลากเธอไปปราสาทบ้าง แต่เธอลากรุนแรงจนกระทั่งคาเคซาระล้มลงและตกลงไปตายในคูน้ำลึก

2.3.7 เรื่องราวของทัมกับคัม¹⁸: เทพนิยายเวียดนามที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา

$$\alpha \gamma^{2**} A B^7 D^7 \text{ป} \text{ป}^2 D^7 K^{5.1} \text{ร} W^2 \text{ข} W^{**} \eta^1 A^{14} R_s^6 A^{20} A^{14} R_s^6 A^{14} R_s^6 K^2 K^4 U^{\text{๓}} U^{\text{๓}}$$

เรื่องราวของทัมกับคัม แตกต่างจากเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องอื่นคือ ตัวละครเอกถูกฆ่าและกลับชาติมาเกิดเป็นสัตว์และต้นไม้ ซึ่งท้ายที่สุดกลายเป็นผลไม้ ทั้งนี้ เรื่องราวส่วนที่เจ้าชายตกลงรักคัมเมื่อเห็นเพียงร่องเท้าข้างเดียวของเธอยังคงคล้ายคลึงกับใน *เย่เสียน* เทพนิยายจีนที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา จีนเป็นประเทศที่อยู่ติดกับเวียดนาม จึงอาจเป็นไปได้ว่าเวียดนามรับเอาเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลามาจากจีนแล้วนำมาปรับเปลี่ยนให้เข้ากับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของตนเอง แต่สิ่งที่น่าสังเกตอีกอย่างหนึ่งคือ เหตุการณ์ที่อีกานำร่องเท้าของคัมไปทิ้งให้เจ้าชายคล้ายกับบทบาทของนกอินทรีใน *ไรโดพิส* ของอียิปต์ซึ่งน่าแปลกใจว่าอียิปต์กับเวียดนามอยู่ห่างกันมาก ไม่น่าจะถ่ายทอดถึงกันได้ และหากจะกล่าวหาว่าเรื่องราวจากอียิปต์ถ่ายทอดกันมาถึงเวียดนามจริง เหตุใดประเทศที่อยู่ระหว่างทางจากอียิปต์ถึงเวียดนามจึงไม่ปรากฏเหตุการณ์ที่นกคาบร่องเท้าไปทิ้งให้เจ้าชายนี้เลย

(α) พ่อمایشลูกติดแต่งงานกับแม่مایشลูกติด ลูกสาวของพ่อمایشชื่อคัม ส่วนลูกสาวของแม่مایشชื่อทัม ทั้งคู่อายุรุ่นราวคราวเดียวกัน

¹⁸ Ibid., pp. 141-144.

(γ^2) พ่อกับแม่ยื่นตะกร้าให้ทั้งคู่ไปจับปลา คนที่ได้ปลามากที่สุดจะได้เป็นพี่ คัมจับปลาได้มากมายในเวลาไม่นาน

(**A) ทัมจึงวางอุบายให้คัมไปเก็บดอกมะลิอีกฝั่งหนึ่งของแม่น้ำ ส่วนตัวเองขโมยปลาใส่ตะกร้าตัวเอง เหลือไว้ให้คัมเพียงตัวเดียวแล้วกลับบ้านไปก่อน

(B⁷) คัมนั่งร้องไห้

(D⁷) ภูตตนหนึ่งลงมาจากฟ้าบอกให้คัมเลี้ยงปลาตัวนั้นไว้

(ป¹) คัมจึงนำปลาไปไว้ในบ่อน้ำ เลี้ยงมันด้วยข้าวส่วนของเธอ

(ป²) ทัมรู้เข้าก็หลอกให้คัมไปดูแลควาย แล้วเธอก็ร้องเรียกปลา จับมาฆ่ากินเสีย

(D⁷) เมื่อคัมกลับมาไม่พบปลา ไก่โต้งขอข้าวสามเมล็ดแล้วพาเธอไปหาก้างปลาที่อยู่ใต้กองขยะ ภูตปรากฏตัวขึ้นอีกครั้ง บอกให้เธอซื้อหม้อเล็กๆ สี่ใบใส่ก้างปลาแล้วนำไปฝังที่มุมเตียงทั้งสี่เป็นเวลาสามเดือนสิบวัน แล้วเธอจะได้ในสิ่งที่เธอปรารถนา คัมทำตาม

(K^{5.1}) สามเดือนสิบวันผ่านไป คัมพบชุดสวยและรองเท้าสี่ทงคู่หนึ่ง คัมรีบวิ่งออกไปที่ทุ่งนาเพื่อลองสวมชุดโดยไม่ให้ใครเห็น ซึ่งทำให้รองเท้าสี่ทงเป็ยก เธอจึงวางฝั่งแดดบนก้อนหิน

(จ) อีกาโฉบลงมาคาบรองเท้าข้างหนึ่งไปทิ้งไว้ที่สนามในปราสาทของเจ้าชาย

(W²) เมื่อเจ้าชายเห็นรองเท้ายกก็ประกาศจะแต่งงานกับเจ้าของรองเท้านั้น

(ข) แม่เลี้ยงไม่ยอมให้คัมไปลองรองเท้า เธอพาทัมไปลองแต่ก็ใส่ไม่ได้ เมื่อคัมขอรองเท้าให้แม่เลี้ยงจึงผสมถั่วกับงาเข้าด้วยกันให้คัมแยกออกจากกันจนหมดจึงจะอนุญาตให้ไปลองรองเท้าได้ ภูตส่งนกพิราบมาช่วยคัมแยกถั่วกับงาจนเสร็จ แม่เลี้ยงจึงยอมให้คัมไป

(W**) คัมสวมรองเท้าได้พอดีจึงได้เป็นเจ้าของของเจ้าชาย หลังจากแต่งงานไม่นาน คัมถูกตามตัวกลับบ้านเพื่อไปเยี่ยมพ่อที่ป่วย

(η¹) แม่เลี้ยงแกล้งหักขนมปังกรอบหลอกคัมว่าเป็นเสียงกระดูกของพ่อ ซึ่งจะหายได้ก็ต่อเมื่อได้กินผลจากต้นไม้ในสวน คัมต้องปีนต้นไม้ไปเก็บให้ หรือไม่พอก็ต้องตายจากไป

(A¹⁴) ขณะคัมปีนต้นไม้ ทัมใช้ขวานฟันต้นไม้จนล้มลง

(Rs⁶) คัมตกลงมาและกลายเป็นนกไป

(A²⁰) ทัมสวมเสื้อผ้าของคัมและรีบกลับปราสาท บอกเจ้าชายว่าคัมตายไปแล้วและเธอมาแทนที่คัม เจ้าชายเสียใจมาก วันหนึ่ง ขณะที่ทัมกำลังซักเสื้อผ้าของเจ้าชายและนำไปตากบนกำแพง นกคัมก็มาเกาะต้นไม้ใกล้ๆ และร้องสั่งให้ตากชุดของเจ้าชายดีๆ เจ้าชายได้ยินก็กล่าวว่าหากนกคือคัม ให้บินเข้าไปในแขนเสื้อ ซึ่งนกก็ทำตาม เจ้าชายเลี้ยงดูมันอย่างดี

(A¹⁴) ทัมโกรธแค้นจึงจับนกมาฆ่ากินเสีย

(Rs⁶) เมื่อเจ้าชายรู้เข้าก็สั่งให้ทัพพาไปยังที่ซึ่งเธอทิ้งขนนก ณ ที่นั้นมีหน่อไม้ขึ้นอยู่ เจ้าชายดูแลเอาใจใส่มันอย่างดี

(A¹⁴) ต่อมา ทัมตัดหน่อไม้ขึ้นมาแกงกิน และทิ้งเปลือกหน่อไม้ไป

(Rs⁶) เปลือกหน่อไม้กลายเป็นต้นไม้สูงใหญ่ ออกลูก มาผลหนึ่งซึ่งส่งกลิ่นรุนแรงมาก แต่ไม่มีใครสามารถปีนไปเก็บทุเรียนผลนั้นได้

(K²) เย็นวันหนึ่ง หญิงชราขอทานนั่งลงใต้ต้นไม้และได้กลิ่นทุเรียน นางร้องขอให้มันตกลงมาในตะกร้าแล้วจึงนำทุเรียนผลนั้นกลับบ้าน วันต่อมา เมื่อหญิงชราออกไปขอทาน คัมออกมาจากทุเรียน บัดควาบ้านและเตรียมอาหารเย็นให้ก่อนจะกลับเข้าไปในทุเรียนตามเดิม หญิงชราแปลกใจมาก วันรุ่งขึ้น เธอจึงแกล้งทำเป็นออกไปขอทาน และแอบดูผ่านหน้าต่าง เห็นคัมออกมาจากทุเรียน นางเห็นคัมเป็นลูกสาวจึงอยากตอบแทน คัมจึงขอให้เชิญเจ้าชายมากินอาหาร

เย็นที่บ้าน เมื่อหญิงชรามาเชิญเจ้าชาย เขาหัวเราะและกล่าวว่า หากนางถักพรมจากไหมและปักด้วยทองคำได้เขาจึงจะไป คัมทำตามนั้นและนำไปวางบนพื้นก่อนพระอาทิตย์จะขึ้น ก่อนจะเตรียมอาหารให้และไปซ่อนตัวหลังผ้าม่าน เมื่อเจ้าชายมาเห็นเข้าก็รู้ว่าคัมเป็นคนทำ คัมจึงออกมาจากที่ซ่อน หญิงชราได้รับเงินทองมากมายเป็นรางวัล

(K⁴) เจ้าชายพาคัมกลับปราสาท เมื่อทัมเห็นน้องสาวกลับมาก็ดูใจ เพราะตอนที่เธอเห็นคัมครั้งสุดท้าย ทัมยังเป็นเพียงเด็กหญิงคนหนึ่ง แต่ตอนนี้เธอกลายเป็นสาวสวยไปแล้ว ทัมจึงออกปากถามว่าเป็นไปได้อย่างไร

(Uⁿ) คัมบอกว่าหากทัมอยากสวยเหมือนเธอให้กระโดดลงไปในห้องน้ำเดือด ทัมทำตามจึงตายอยู่ในห้องน้ำนั่นเอง

(Uⁿ) คัมนำเนื้อของทัมมาหมักเกลือแล้วส่งไปให้แม่เลี้ยงซึ่งคิดว่าเป็นเนื้อหมูจึงลงมือกิน นกบนยอดไม้ร้องขึ้นมาว่าอীগาจอมตะกละกินเนื้อลูกสาวตัวเองและหักกระดูกของเธอ แม่เลี้ยงตอบโต้ด้วยความโมโหว่าลูกสาวของตนเป็นผู้ส่งเนื้อมาให้ แต่เมื่อเธอเห็นศีรษะของลูกสาวที่กั้นถังจึงรู้ว่าทัมตายไปแล้ว

2.3.8 อาร์เมเนียน ซินเดอเรลลา¹⁹: เทพนิยายอาร์เมเนียที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา

α ๙ ๓⁴ K^{5.1} W² U W** Uneg

เทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องนี้ได้รับการบันทึกในดีทรอยต์ ในระหว่างปี ค.ศ. 1940-1943 โดย ซูซี่ ฮูกาเซียน-วิลลา (Susie Hoogasian-Villa) เล่าโดยมาเรียม เซราเบียน (Mariam Serabian) คุณยายของเธอผู้อพยพจากประเทศอาร์เมเนีย (Armenia) ซึ่งเคยเป็นส่วนหนึ่งของสหภาพโซเวียต มายังสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. 1923 เทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องนี้แตกต่างไปจากเรื่องอื่นๆ คือ ตัวละครเอกและพี่สาวอีกสองคนเป็นพี่น้องแท้ๆ และเรื่องราวเริ่มต้นด้วยการตายของพ่อ ยิ่งไปกว่านั้น ยังปรากฏเหตุการณ์ที่พี่สาวสองคนฆ่าแม่ นำเนื้อของแม่

¹⁹ Neil Philip, *The Cinderella Story*, pp. 46-51.

มาปรุงอาหารกิน ทั้งยังชวนน้องคนสุดท้ายซึ่งเป็นตัวละครเอกกินด้วยกันเสียอีก ทว่าเธอปฏิเสธที่จะกิน หากมองข้ามความโหดร้ายของเรื่องไป จะเห็นได้ว่าพี่สาวทั้งสองมิได้กลิ่นแก๊สหรือใช้งานตัวละครเอกอย่างหนักเช่นจำนวนอื่นๆ ตรงกันข้าม ทั้งคู่กลับชักชวนให้เธอมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ทั้งการกินเนื้อแม่หรือไปร่วมงานเลี้ยงด้วยกัน แต่ตัวละครเอกปฏิเสธด้วยเหตุผลทางจริยธรรม และตอกย้ำว่าพี่สาวทั้งสองฆ่าและกินเนื้อแม่อยู่เสมอๆ การกระทำที่คิดร้ายต่อตัวละครเอกเพียงอย่างเดียวของพี่สาวทั้งสองมีเพียงการตีตัวละครเอกเพราะโกรธในสิ่งที่เธอพูดซ้ำๆ นั่นเอง

(α) กาลครั้งหนึ่ง มีสามีภรรยาชราคู่หนึ่งมีลูกสาวสามคน ต่อมาผู้เป็นพ่อตายไป พี่สาวสองคนเตือนแม่อยู่ตลอดเวลาว่าไม่มีอะไรเหลือให้กินแล้ว ขณะที่น้องสาวคนสุดท้ายไม่บ่นอะไร

พี่สาวสองคนขอออกไปหาอาหารไม่ว่าจะต้องทำอะไร แต่แม่ห้ามไว้และบอกให้ฆ่าแม่กินเสียดีกว่าจะนำอะไรไม่ดีไม่งามเข้ามาในบ้าน แต่น้องสาวคนสุดท้ายไม่ยอม เหตุการณ์เป็นเช่นนี้ทุกวัน จนวันที่สิบพี่สาวสองคนจึงตัดสินใจฆ่าแม่ น้องสาวคนสุดท้ายขัดขวาง เมื่อพี่สาวสองคนไม่อยู่ แม่บอกให้เธออย่ากินแม่ แต่เก็บกระดูกไปฝังหลังบ้าน และหากต้องการอะไร ให้ไปที่หลุมศพและร้องขอ เมื่อไม่ต้องการมันแล้วให้นำมาคืนโดยขุดหลุมและใส่ข้าวของทั้งหลายลงไป

(ข) ต่อมา พี่สาวทั้งสองฆ่าแม่และชวนน้องสาวกินเนื้อแม่ แต่น้องสาวปฏิเสธ เธอทำตามแม่บอกทุกประการ และหลังจากนั้นเธอมักจะพูดซ้ำๆ อยู่ตลอดเวลาว่าพี่สาวทั้งสองฆ่าแม่และกินเนื้อแม่ ซึ่งพี่สาวทั้งสองจะตีเธอทุกครั้งทีพูด

(ล¹) วันหนึ่ง พระราชาประกาศว่าเจ้าชายกำลังจะแต่งงาน ทุกคนในอาณาจักรได้รับเชิญให้เข้าร่วมงานเลี้ยงนี้ พี่สาวทั้งสองชวนน้องไปร่วมงานด้วย แต่น้องปฏิเสธเพราะไม่อยากจะไปกับฆาตกรที่ฆ่าแม่ตัวเอง ทั้งคู่จึงไปร่วมงานตามลำพัง

(K^{5.1}) น้องสาวรีบไปที่หลุมศพแม่และขอขุดส่วยใส่ทุกคนที่งานเลี้ยงพากันชื่นชมหญิงสาว แต่ไม่มีใครรู้ว่าเธอเป็นใคร เมื่อเธอเห็นว่าดีก็มากแล้ว จึงหลบออกจากงานและกลับบ้านซ่อนชุดเสียอย่างแม่เคยบอกไว้ เหตุการณ์ในคืนที่สองและสามเป็นเหมือนคืนแรก

(W²) ในคืนที่สี่ พระราชาสั่งให้มีคนคอยจับตาดูเธอไว้ไม่ให้คลาดสายตา เมื่อเธอหลบออกจากงานจึงถูกติดตามไปจนถึงบ้าน แม้พระราชาจะเชิญเธอไปพบ แต่เธอไม่ไป และเล่าเรื่องราวทั้งหมดเกี่ยวกับการตายของแม่ให้ฟัง

(U) เช้าวันต่อมา ทหารกองทัพหนึ่งมาคุมตัวพี่สาวสองคนไปขังคุก

(W**) พระราชามารับตัวน้องสาวไปเป็นภรรยา สร้างโบสถ์ขึ้นแทนที่บ้านของเธอ และสร้างรูปปั้นที่หลุมศพแม่

(Uneg) ต่อมาพระราชินีขอร้องให้ปล่อยตัวพี่สาวทั้งสอง ทั้งหมดให้อภัยกันและกัน พี่สาวสองคนตัดสินใจออกจากเมืองไป พระราชากับพระราชินีอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขตลอดมา

2.3.9 มจาดวิก บุตรีของมานิ²⁰: เทพนิยายไอซ์แลนด์ที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา

$\alpha \eta^1 \theta^1 L D^7 F F^8 D^7 \text{ร} W^2 \text{ต} \text{น} \text{Ex} U^{\text{u}} U^{\text{b}} K^{10} A^{\text{xvii}} U^{\text{u}} W^{**}$

เทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องนี้พบในไอซ์แลนด์ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19 แตกต่างจากสำนวนอื่นคือแม่เลี้ยงและลูกสาวเป็นโทรลล์ที่แปลงกายเป็นมนุษย์ มีการล่อลวงมจาดวิกซึ่งเป็นตัวละครเอกไปมัดมือมัดเท้าทิ้งไว้นอกปราสาท เพื่อให้ลูกสาวโทรลล์แปลงกายเป็นมจาดวิกเข้าไปอยู่ในปราสาทแทน ส่วนมจาดวิกได้รับความช่วยเหลือจากแม่ที่ตายไปแล้ว ทำให้รอดมาได้ เทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลาสำนวนนี้จะเน้นให้เห็นความชั่วร้ายของโทรลล์ ซึ่งอาจเป็นเพราะต้องการทำให้การลงโทษโทรลล์ด้วยการฆ่าให้ตายนั้นมีเหตุผลยิ่งขึ้น นอกจากนั้น การนำเนื้อของลูกสาวโทรลล์มาหมักไว้ให้แม่โทรลล์กินนั้น อาจเพื่อต้องการลงโทษแม่โทรลล์อย่างสาสมที่หวังจะให้มจาดวิกตายไปเสีย เพื่อที่ตนกับลูกจะได้อยู่อย่างสุขสบาย

(α) นานมาแล้วมีพระราชานามว่ามานิ มีลูกสาวชื่อมจาดวิกผู้ซึ่งเป็นกุลสตรีทุกกระเปียดนี้ ต่อมา พระราชินีผู้เป็นแม่ของมจาดวิกป่วยและตายจากไป พระราชาเศร้าโศกเสียใจเสนาจึงแนะนำให้เขาหาภรรยาใหม่และส่งผู้เดินสารขึ้นไปทั่วอาณาจักรเพื่อเสาะหามาให้ ทะเลเต็มไปด้วยหมอกประหลาด แต่ท้ายที่สุด พวกเขาก็พบแผ่นดิน พบหญิงงามนางหนึ่งในเด็ทท์เล็ก ๆ ซึ่ง

²⁰ Judy Sierra, *The Oryx Multicultural Folktale Series: Cinderella*, pp. 81-87.

บอกว่านางเป็นราชินีผู้ซึ่งถูกศัตรูรุกรานจนต้องหนีมา ที่ปรีกษาของพระราชาคิดว่านางเหมาะจะเป็นภรรยาคนใหม่ของพระราชายังนั้ก จึงรับนางกลับวัง พระราชารับนางเป็นพระราชินีคนใหม่ด้วยความเต็มใจยิ่ง

(๗¹) วันหนึ่ง พระราชินีคนใหม่ไปหามหาดเล็ก เชิญให้เธอไปเดินเล่นเป็นเพื่อนนอกวัง และพาลูกสาวของตนไปด้วย

(๘¹) เมื่อลับตาคน พระราชินีสั่งให้มหาดเล็กเปลี่ยนเสื้อผ้ากับลูกสาวของนาง มัดมือมัดเท้ามหาดเล็ก และทิ้งเธอไว้นอกวัง

(L) พระราชินีร้ายมนตรีใส่ลูกสาวตนเองให้มีรูปร่างหน้าตาเหมือนมหาดเล็ก

(D⁷-F) มหาดเล็กหลับและฝันไปว่าแม่มาหา ช่วยแก้มัดและมอบผ้าซึ่งจะมอบอาหารแก่เธอทราบเท่าที่เธอจะไม่ยอมให้ใครเห็นมัน เมื่อเธอตื่นขึ้น การณ์เป็นไปดังในฝันของเธอ

(F⁸) เมื่อพระราชินีรู้ว่ามหาดเล็กยังไม่ตาย เธอส่งลูกสาวไปหา และเมื่อลูกสาวรู้เรื่องผ้าเข้าก็ออกอุบายขโมยผ้าไป

(D⁷) มหาดเล็กฝันถึงแม่อีกครั้ง แม่บอกให้เธอไปที่บ้านบนแหลมที่ยื่นไปในทะเล เดินหน้าสามครั้งและถอยหลังสามครั้งรอบบ้าน และให้แตะกุญแจทุกครั้งที่ได้ผ่านไป ประตูบ้านจะเปิดออก ให้มหาดเล็กเข้าไปพักในนั้น

(จ) ต่อมามีกองเรือแล่นมา มหาดเล็กตกใจที่เห็นเรือจึงรีบวิ่งเข้าบ้านจนทำรองเท้าทองคำหลุดไว้ข้างหนึ่ง

(W²) เจ้าชายซึ่งมากับกองเรือพบรองเท้าข้างนั้นก็ปฏิบัติว่าจะแต่งงานกับผู้ที่เป็นเจ้าของรองเท้าเท่านั้น เมื่อนำรองเท้าไปให้พระราชินีดู เธอบอกว่าเป็นของลูกสาวของเธอเอง (มหาดเล็กตัวปลอม) และนำไปให้ลูกสาวของตนลอง แต่รองเท้าเล็กเกินไป

(ต) พระราชินีตัดนิ้วเท้าและส้นเท้าของลูกสาวออกเพื่อให้สวมรองเท้าได้พอดี

(น) เมื่อเจ้าชายพาลูกสาวของพระราชินีขึ้นเรือกลับ ระหว่างทางเขาได้ยิมนกร้องเตือนว่าคนที่ตกพามา นั้นไม่ใช่หมาจืดวิกตัวจริง มจาดวิกตัวจริงอยู่ที่ริมทะเลต่างหาก

(Ex) เจ้าชายใช้จานพิสูจน์มนตร์กับหมาจืดวิกตัวปลอมและรู้ว่าเธอเป็นโทรลล์

(Uⁱⁱ-Uⁱⁱ) เจ้าชายจึงฆ่าโทรลล์เสีย และหมักเนื้อของเธอด้วยเกลือ

(K¹⁰) จากนั้นเจ้าชายไปที่บ้านน้อยริมทะเลเพื่อตามหาหมาจืดวิกตัวจริง นำร่องเท้าไปให้เธอลอง และพาเธอกลับไปวังของเธอ ก่อนจะเชิญพระราชินีไปร่วมงานแต่งงาน

บนเรือ พระราชินีอยู่แต่ในห้อง และร้องขอเนื้อจากเจ้าชายเพราะนางกินอาหารปกติไม่ได้ เจ้าชายบอกว่ามีเนื้อหมักเกลือที่ยังไม่ได้ปรุงสุก พระราชินีรีบบอกว่านางต้มเองได้

(A^{xvii}) ขณะที่พระราชินีกินเนื้อ นางจะต้องเปลี่ยนเป็นร่างโทรลล์ตามเดิม

(Uⁱⁱ) ในวันที่สิบสอง เจ้าชายพาพระราชินีมาดูให้เห็นกับตาว่าตนถูกมนตร์ของนางโทรลล์เข้า เมื่อพระราชินีรู้ความจริงแล้วก็ช่วยกันกับเจ้าชายจุดไฟเผาเรือที่โทรลล์โดยสารอยู่เสีย

(W^{**}) จากนั้นเจ้าชายจึงเล่าเรื่องทั้งหมดให้พระราชินีฟัง งานเฉลิมฉลองถูกจัดขึ้นตลอดเดือน

ยังมีเรื่องราวดังต่อไปนี้ เป็นการแก้แค้นของพี่น้องนางโทรลล์ที่ถูกฆ่า แต่ทำยที่สุดแล้วเรื่องจบลงด้วยความสุขสมหวังระหว่างตัวละครเอกชายหญิงนั่นเอง

2.3.10 หญิงสาว กบ และบุตรชายหัวหน้าเผ่า²¹: เทพนิยายในจีเรียที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา

²¹ Neil Philip, *The Cinderella Story*, pp. 137-143.

$$\alpha \text{ ง } K^2 D^7 T K^{5.1} \text{ ว } R W^2 W^{**} L E x U^{\text{ดี}} U^{\text{บ}} K^{10}$$

เทพนิยายเรื่องนี้ได้รับการจัดบันทึกโดยฟรานซิส เอดการ์ (Francis Edgar) ผู้จัดการอาณานิคม (Colonial Administrator) ชาวอังกฤษซึ่งทำหน้าที่ในตอนเหนือของไนจีเรียช่วงปี ค.ศ. 1905-1927 หญิงสาว กบ และบุตรชายหัวเหินหัวเมีย ถูกวิพากษ์วิจารณ์ในงานเขียนของวิลเลียม บาสคอม (William Bascom) "Cinderella in Africa" ว่าเข้ามาในวัฒนธรรมของชาวฮอซา (Hausa) จากอิทธิพลของชาวยุโรป ทว่าถูกอำพรางให้เข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่นได้อย่างแนบเนียน ความแตกต่างของเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลล่าสำนวนนี้คือ ตัวละครเอกมีพี่ชายคอยช่วยเหลือเรื่องอาหารการกินด้วย แต่สำนวนอื่นไม่มีพี่ชายปรากฏ ขณะเดียวกันยังมีกบเป็นสัตว์วิเศษที่ช่วยเหลื่อมอบเสื้อผ้าเครื่องแต่งตัวให้สวมไปร่วมงานเลี้ยง ทั้งยังคอยให้คำแนะนำในการวางตัว ทำให้ตัวละครเอกสามารถหลุดพ้นจากแม่เลี้ยงใจร้ายได้สำเร็จ

(α) ชายคนหนึ่งมีภรรยาสองคน ภรรยาทั้งสองต่างก็มีลูกสาว เขารักภรรยา กับลูกสาวคู่นี้มากกว่าอีกคู่

(ง) วันหนึ่ง ภรรยาคนที่เขาไม่รักป่วยและตายไป ลูกสาวของภรรยาคนนั้นจึงต้องอยู่ในความดูแลของแม่เลี้ยงซึ่งใช้งานเธออย่างหนัก ทั้งเก็บฟืน ตักน้ำ ต่ำและกวนฟูรา (Fura) กับทูโว (Tuwo) (อาหารเช้าและอาหารเย็น) โดยเธอได้กินทูโวใหม่ติดกันหม้อเท่านั้น

(K^2) พี่ชายของเธอจึงชวนเธอกินอาหารที่บ้านของเขาแทน สิ่งที่เธอได้รับในแต่ละวันมีเพียงเศษอาหารที่ติดกันหม้อซึ่งเธอนำไปโปรยในบ่อน้ำให้กบกิน

(D^7) วันหนึ่ง หญิงสาวนำอาหารไปโปรยให้กบตามปกติ แต่ครั้งนี้ กบกล่าวกับเธอให้ไปพบมันเข้าวันรุ่งขึ้นซึ่งเป็นวันงานเทศกาล มันต้องการตอบแทนความมีน้ำใจของเธอ แต่เธอไปสายเนื่องจากแม่เลี้ยงบังคับให้เธอทำงานหนัก

($T-K^{5.1}$) กบจึงบอกให้เธอยื่นมือออกมา ก่อนที่มันจะอมเธอไว้ในปากแล้วสำรอกเธอออกมา สำรอกเสื้อผ้า กำไล แหวน และรองเท้าคู่หนึ่งซึ่งข้างหนึ่งเป็นทองคำ อีกข้างหนึ่งเป็นเงิน

(ง) กบกำชับว่าหญิงสาวจะต้องกลับบ้านก่อนการเดินร่ำจะจบลง เมื่อนักเดินกระจายตัวออก ทั้งนี้ เธอต้องทิ้งรองเท้าข้างที่เป็นทองคำเอาไว้ด้วย หญิงสาวไปถึงงาน ลูกชายของหัวหน้าเผ่าเห็นเธอเข้าก็ภูมิใจ เดินร่ำและพูดคุยกับเธอตลอดงาน

(จ) เมื่องานใกล้เลิก หญิงสาวทำตามทีกบว่าทุกอย่าง เธอทิ้งรองเท้าไว้ข้างหนึ่งแล้วรีบออกจากงาน

(W²) ลูกชายของหัวหน้าเผ่าเก็บรองเท้าได้จึงไปประกาศหาเจ้าของรองเท้าเพื่อมาเป็นเจ้าสาวของตนจนพบเธอ

(W^{**}) วันรุ่งขึ้นหลังจากแต่งงาน ผู้กบมาหาหญิงสาวและมอบสิ่งของต่างๆ ให้มากมาย ทั้งยังบอกว่าหากภรรยาคนอื่นๆ ของลูกชายหัวหน้าเผ่ามาหา ให้มอบโคลานต์เต็มน้ำเต้าสองผลและเบียร์หมั้นอันให้ หากนางสนมของเขามาหา ให้มอบโคลานต์เต็มน้ำเต้าหนึ่งผลและเบียร์อีกห้าพันอันให้ หากนางสนมมาขอข้าวโพดสำหรับทำทุไว ให้บอกว่ามีเต็มกระสอบ ให้พวกเธอไปหยิบเอาเองเถิด และหากแม่เลี้ยงกับลูกสาวของเธอมาหา ให้บอกว่าการใช้ชีวิตอยู่กับลูกชายหัวหน้าเผ่าช่างน่าเบื่อ เพราะพวกเขาตวงข้าวโพดโดยใช้เปลือกถั่ว เวลาภรรยาคนอื่นๆ มากก็ต้องทำเสียงไล่หากเป็นนางสนมก็ต้องถ่มน้ำลายใส่

(L) เมื่อแม่เลี้ยงมาหาและสลบตัวลูกสาวของนางกับหญิงสาว เธอบอกทั้งคู่ตามที่กบกำชับทุกประการ

(Ex) ลูกสาวของนางทำตามทีหญิงสาวบอก จึงถูกจับได้

(Uⁿ-U^o) ลูกชายหัวหน้าเผ่าฆ่าและหั่นเธอเป็นชิ้นๆ ก่อนจะให้คนรับใช้นำกลับไปที่บ้านของเธอ

(K¹⁰) พวกเขาพบหญิงสาว ภรรยาลูกชายหัวหน้าเผ่าตัวจริงจึงพากลับมาด้วย หญิงสาวหยิบน้ำเต้าที่ใส่น้ำจนเต็มไปที่หลังกระท่อมเพื่อขอให้กบใจดีไปอยู่กับเธอ เธอจะชุดบ่อน้ำใกล้ๆ กระท่อมของเธอให้ และหญิงสาวก็อยู่อย่างมีความสุข

2.3.11 ปลาบู่ทอง²²: เทพนิยายไทยที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา

α ง Rs^{6*} A^{14*} Rs^{6*} A^{14*} Rs^{6*} W** $\eta^1 \theta^1$ A¹⁴ L Rs⁶ A¹³ K² K⁹ K⁴ Uneg U^๓

ประเทศไทยเราเองก็มีเรื่องราวที่จัดเป็นแบบเรื่องเดียวกับซินเดอเรลลา คือเรื่องปลาบู่ทอง ซึ่งมีการกล่าวถึงการกลับชาติมาเกิดของทั้งตัวละครเอกและแม่ของตัวละครเอกคล้ายกับใน *เรื่องของทัมกับคัม* เทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องที่พบในเวียดนาม *ปลาบู่ทอง* ที่นำมาศึกษานี้เป็นของภาคกลาง

(α) ชายหาปลาคนหนึ่งมีภรรยาสองคนชื่อภรรยาที่รักกับภรรยาที่ชังซึ่งเขารักและหลงนางภรรยาที่รัก นางภรรยาที่ชังมีลูกสาวชื่อเอื้อย นางภรรยาที่รักมีลูกสาวชื่ออ้ายกับอี ทุกเช้าชายหาปลาจะลงเรือไปหาปลากับภรรยาคนใดคนหนึ่ง วันหนึ่ง ชายหาปลาออกเรือไปกับนางภรรยาที่รัก คราวนี้ไร้ยางอาย ไม่ได้ปลาอะไรเลยนอกจากปลาบู่ทองตัวเดียวเท่านั้น นางภรรยาที่ชังขอไปให้เอื้อยเลี้ยงไว้ดูเล่น แต่ชายหาปลาไม่ยอม โยนปลากลับลงน้ำไป เมื่อทอดแหอีก เขาก็ได้แต่ปลาบู่ทองตัวเดิมกลับมาทุกครั้ง และนางภรรยาที่ชังขอไปให้เอื้อยเลี้ยงอีก ชายหาปลาโมโหมากจึงตีนางตกล้ำน้ำตาย

(ง) เอื้อยอยู่ในความดูแลของพ่อและนางภรรยาที่รัก ทั้งคู่ใช้เอื้อยทำงานบ้านสารพัด ขณะที่อ้ายและอีเล่นสนุก

(Rs^{6*}) ต่อมา เอื้อยไปนั่งเล่นที่ท่าน้ำ พบปลาบู่ทองตัวหนึ่งว่ายน้ำใกล้ๆ และบอกว่าเป็นแม่ของเอื้อยที่กลับชาติมาเกิดเพื่อมาอยู่ใกล้ๆ เอื้อย

(A^{14*}) เมื่อนางภรรยาที่ชังเข้าก็หลอกให้เอื้อยออกไปเลี้ยงวัว แล้วตัวเองหลอกให้ปลาบู่ทองขึ้นมาหา ก่อนจะจับแกงกิน เมื่อเอื้อยกลับมาไม่เห็นแม่จึงเสียใจ เปิดน้อยคายเกิดปลาที่อมไว้ในปากให้เอื้อย

(Rs^{6*}) เอื้อยนำไปฝังไว้ ทั้งอภิชฐานในหิ้งอกเป็นต้นมะเขือเปราะ

²² เสาวลักษณ์ อนันตศานต์, จากซินเดอเรลลาถึงปลาบู่ทอง (กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2540), หน้า 124-134.

(A¹⁴) ไม่นานนัก นางกนิษฐีกู้เข้าอีก จึงให้อ้ายไปถอนต้นมะเขือและเก็บลูกมากิน เบ็ดน้อยเก็บเมล็ดมะเขือไว้ให้เอี้ยอีก

(Rs⁵) เอี้ยนำไปปลูกและอธิษฐานให้งอกเป็นต้นโพธิ์เงินโพธิ์ทอง

(W^{**}) วันหนึ่ง ท้าวพรหมทัตเข้าป่าเห็นต้นโพธิ์เงินโพธิ์ทองก็อยากได้ไปปลูกไว้ในวังตามหาดัวเจ้าของจนพบเอี้ย เอี้ยอนุญาต ท้าวพรหมทัตพยายามถอนต้นโพธิ์เงินโพธิ์ทองแต่ไม่สำเร็จ เอี้ยอธิษฐานจิตถึงแม่ขอให้ถอนต้นโพธิ์จึงถอนได้ในที่สุด ท้าวพรหมทัตเห็นดังนั้นก็ตระหนักว่าเอี้ยเป็นคนมีบุญบารมี จึงรับเข้าวังไปแต่งงาน

(η¹) นางกนิษฐีกับลูกๆ รู้เรื่องเข้าก็อิจฉานัก วางแผนฆ่าเอี้ยหวังให้อ้ายสวมรอยแทน โดยอ้ายและเอี้ยไปบอกเอี้ยว่าพ่อป่วย

(θ¹-A¹⁴) เอี้ยเชือกีร์บมา จึงเหยียบกระดานกลตกลงไปในน้ำเดือดตาย

(L) อ้ายสวมรอยเป็นเอี้ยเข้าวังไป

(Rs⁶) เอี้ยไปเกิดเป็นนกแขกเต้ากลับมาหาท้าวพรหมทัต ท้าวพรหมทัตรู้เรื่องทั้งหมดแต่ไม่รู้จะทำอย่างไรจึงเลี้ยงนกแขกเต้าไว้ในกรงทอง

(A¹³) วันหนึ่งท้าวพรหมทัตต้องออกไปข้างนอก อ้ายฉวยโอกาสจับนกมาถอนขนไปให้แม่ครัวแกง

(K²) นกแขกเต้าหนีไปหลบในรูหนู และหนีเข้าป่าไปพบพระฤๅษี

(K⁹) ฤๅษีเห็นสภาพย่ำแย่ของนกแขกเต้าก็สงสาร ชุบให้เป็นคน เมื่อเห็นว่าเป็นหญิงจึงรับไว้เป็นลูกสาว และชุบเด็กผู้ชายให้เลี้ยงเป็นเพื่อน ให้ชื่อว่าลอบ เมื่อลอบอายุได้เจ็ดขวบก็ถามถึงพ่อ เอี้ยเล่าเรื่องทั้งหมดให้ฟัง ลอบจึงขออนุญาตไปเฝ้าพ่อ เอี้ยร้อยมาลัยเป็นเรื่องราวของตนคล้องคอฝากไปด้วย

(K¹) เมื่อทำวพรหมทัตพบลพและเห็นมาลัยที่เอื้อยร้อยจึงรีบออกไปรับเอื้อย แล้วสั่ง
ประหารชีวิตอ้าย

(Uneg) เอื้อยขอร้องให้ยกโทษให้อ้าย

(Uⁿ) อ้ายกลับกินยาพิษตายในห้องซังไปก่อนแล้ว

จากเทศนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาทั้ง 11 เรื่อง พฤติกรรมที่สำคัญที่สุดซึ่งปรากฏใน
เทศนิยายทุกเรื่องที่ยกมาคือการแต่งงาน ทำให้มองได้ว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดของผู้หญิงคือการ
แต่งงานนั่นเอง โดยผู้หญิงจะเป็นฝ่ายเฝ้ารอให้มีผู้ชายที่เหมาะสมมาตามหาตนจนพบและแต่งงาน
ด้วยโดยผู้หญิงเป็นฝ่ายตอบรับเท่านั้น ไม่ปรากฏว่ามีการปฏิเสธเลย กล่าวได้ว่าการแต่งงานคือ
แก่นของแบบเรื่องซินเดอเรลลา ซึ่งในตัวอย่างวรรณกรรม 11 เรื่องที่นำแบบเรื่องซินเดอเรลลามา
ประยุกต์ใช้เกือบทุกเรื่องปรากฏการแต่งงานของตัวละครเอกเช่นกัน มีวรรณกรรมเพียงบางเรื่อง
ไม่ได้กล่าวถึงการแต่งงาน ทว่ากล่าวถึงการได้อยู่ร่วมกัน หรือได้คู่กันของตัวละครเอกฝ่ายหญิง
และตัวละครเอกฝ่ายชาย ซึ่งอาจเทียบได้กับการแต่งงานเช่นเดียวกัน

อนึ่ง พฤติกรรมเกี่ยวกับจุดจบของตัวโกงซึ่งปรากฏในเทศนิยายที่ใช้แบบเรื่อง
ซินเดอเรลลา 11 เรื่องที่ยกมานั้นเป็นพฤติกรรมที่ไม่อาจมองข้ามได้ เนื่องจากในเทศนิยายที่ใช้
แบบเรื่องซินเดอเรลลาหลายเรื่องมีการลงโทษตัวโกงในลักษณะที่รุนแรงถึงตาย บางเรื่องมีการแล้
เนื้อของตัวโกงทำเป็นอาหารไว้ ทว่าบางสำนวน ตัวโกงกลับได้รับการให้อภัยจากตัวเอก อาจ
เป็นไปได้ว่าการที่บางเรื่องกำหนดให้ตัวโกงถูกลงโทษอย่างรุนแรงถึงตายนั้น เนื่องมาจากต้องการ
ให้ผู้รับสารซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็กได้เห็นผลของการทำความดีและความชั่วอย่างชัดเจน คือ คนดี
อย่างตัวละครเอกมีชีวิตที่สุขสบายในบั้นปลาย ขณะที่คนชั่วอย่างตัวโงะนั้นได้รับผลตอบแทนการ
กระทำของตนอย่างสาสม เพื่อให้เด็กเกิดความกลัว ไม่ต้องการพบจุดจบแบบเดียวกับตัวโกง และ
ทำแต่ความดีเพียงเท่านั้น จุดจบของตัวโกงที่รุนแรงถึงตายนี้อาจเห็นได้ในวรรณกรรมเรื่อง *Phoenix
and Ashes* เช่นกัน อาจเป็นเพราะแม่เลี้ยงซึ่งเป็นตัวโกงในเรื่องเป็นผู้วิเศษที่พยายามทำให้
ตัวละครเอกไร้ตัวตนในสายตาใครๆ และยังเรียกเอาสิ่งมีชีวิตชั่วร้ายทั้งหลายมาเพื่อพยายามฆ่า
ตัวละครเอกด้วย ความตายจึงเป็นจุดจบที่เหมาะสมสำหรับตัวโกงในวรรณกรรมเรื่องนี้

สำหรับพฤติกรรมการแล่เนื้อของตัวโกงทำเป็นอาหารนั้นปรากฏใน *เรื่องของทมกับคัม* เทพนิยายเวียดนามที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา *มจาตวิก บุตรีแห่งมานิ* เทพนิยายไอซ์แลนด์ที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา และ *หญิงสาว กบ และบุตรชายหัวหน้าเผ่า* เทพนิยายไนจีเรียที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา ใน *เรื่องของทมกับคัม* การแล่เนื้อตัวโกงทำเป็นอาหารอาจเป็นไปได้เพื่อแก้แค้นการกระทำชั่วร้ายของตัวโกงที่ทิ้งหลอกหลวงและฆ่าตัวละครเอกหลายต่อหลายครั้ง ไม่ว่าจะตัวละครเอกจะกลับชาติมาเกิดเป็นอะไรก็ตาม การฆ่าตัวละครเอกเพียงครั้งเดียวถือเป็นการกระทำที่ชั่วร้ายมากอยู่แล้ว การฆ่าแล้วฆ่าอีกยิ่งร้ายกาจกว่า การแล่เนื้อตัวโกงในเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องนี้จึงเป็นการลงโทษตัวโกงอย่างสาสมแล้ว ใน *มจาตวิก บุตรีแห่งมานิ* ตัวโกงไม่ใช่คนแต่เป็นโทรลล์ สิ่งมีชีวิตที่เชื่อกันว่าชอบขโมยเด็กหรือสลับตัวลูกของตนกับลูกของมนุษย์ การลงโทษตัวโกงด้วยการฆ่าและแล่เนื้อก่อนจะส่งให้โทรลล์ด้วยกันกินกันเองนั้น จึงเป็นพฤติกรรมลงโทษที่น่าจะเหมาะสมกับความชั่วร้ายและความป่าเถื่อนของโทรลล์ ส่วนใน *หญิงสาว กบ และบุตรชายหัวหน้าเผ่า* เรื่องราวเกิดขึ้นในไนจีเรียซึ่งอยู่ในทวีปแอฟริกา ดินแดนที่พบเผ่ามนุษย์กินคน การแล่เนื้อมนุษย์ทำเป็นอาหารนั้นจึงอาจเป็นเรื่องที่ไม่แปลกมากนักเมื่อปรากฏในเทพนิยายที่พบในไนจีเรีย แต่ในเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องนี้อาจมีความหมายคือเพื่อเป็นการล้างแค้นการกระทำของตัวโกง

ส่วนการที่ตัวโกงได้รับการให้อภัยในเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลาบางสำนวนนั้น อาจเป็นเพราะตัวโกงมิได้ปฏิบัติตัวร้ายกาจต่อตัวละครเอกมากนัก โดยในเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลาที่ตัวโกงได้รับการให้อภัยนั้น ตัวโกงเพียงใช้ให้ตัวละครเอกทำงานหนัก หรือตีตัวละครเอก ซึ่งถือเป็นการกระทำที่มีได้หนักหนาเท่าไรนัก นอกจากนั้น ตัวโกงยังกลับเนื้อกลับตัวในช่วงท้าย ซึ่งเป็นการกระทำที่สมควรได้รับการให้อภัย การที่ตัวโกงได้รับการให้อภัยนี้จะเห็นได้ในวรรณกรรมเรื่อง *Before Midnight* และ *If I Have a Wicked Stepmother, Where's My Prince?* ในวรรณกรรมทั้งสองเรื่อง แม่เลี้ยงและพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงซึ่งเป็นตัวโกงในเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลานั้นมิได้ปฏิบัติตัวร้ายกาจต่อตัวละครเอกเท่าใดนัก ใน *Before Midnight* แม่เลี้ยงและพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงใช้งานตัวละครเอกเนื่องจากคิดว่าเธอเป็นเด็กรับใช้ในบ้าน และในภายหลัง เมื่อรู้ความจริงว่าตัวละครเอกมีฐานะเป็นลูกเลี้ยงและน้องสาวลูกติดพ่อเลี้ยงตามลำดับ ตัวละครทั้งสามจึงเปลี่ยนพฤติกรรม และกลายมาเป็นผู้ช่วยของตัวละครเอกไป จึงสมควรแก่การให้อภัย ส่วนใน *If I Have a Wicked Stepmother, Where's My Prince?* แม่เลี้ยงและน้องสาวฝาแฝดลูกติดแม่เลี้ยงกระทำเพียงตีกรอบให้ตัวละครเอกปฏิบัติตามเท่านั้น ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ทั้งหมดเพิ่งเริ่มต้นอยู่ร่วมกัน จึงจำเป็นต้องมีการปรับตัวกันทั้งฝ่าย ทั้งนี้ แม่เลี้ยงและน้องสาวฝาแฝดทำความเข้าใจ

ตัวตนของตัวละครเอกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในภายหลัง ทั้งสามจึงได้รับการให้อภัยและกลายเป็นครอบครัวที่สมบูรณ์ในที่สุด

วรรณกรรมเรื่องอื่นๆ นอกเหนือจากวรรณกรรม 3 เรื่องดังกล่าวไปแล้ว มีเพียงวรรณกรรมเรื่อง *Cinderella (As If You Didn't Already Know the Story)* ที่ปรากฏการลงโทษตัวโกง ในวรรณกรรมเรื่องดังกล่าว แม่เลี้ยงได้อาศัยอยู่ในปราสาทต่อไปแต่ต้องทำหน้าที่ดูแลสัตว์ป่วยเนื่องจากตัวละครเอกเปลี่ยนปราสาทให้กลายเป็นสถานพยาบาลสัตว์ป่วย ส่วนพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงไม่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในปราสาทต่อไป และต้องหาที่อยู่ใหม่เอง ส่วนวรรณกรรมอีก 7 เรื่องไม่ปรากฏจุดจบของตัวโกงอย่างชัดเจน ตัวละครเอกเพียงแต่ละเลยตัวโกง และไม่มีความเกี่ยวข้องใดๆ กับตัวโกงอีก อาจเป็นเพราะวรรณกรรมเหล่านี้ให้ความสำคัญแก่ตัวละครเอก ต้องการนำเสนอพัฒนาการและการก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเองของตัวละครเอกเป็นหลัก เมื่อตัวโกงไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับตัวละครเอกแล้ว จึงไม่มีการกล่าวถึงตัวโกงอีก

เทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาจำนวน 11 เรื่องนี้เป็นเพียงเศษเสี้ยวของเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาทั้งหมดในโลก แต่เพียง 11 เรื่องนี้แสดงให้เห็นแล้วว่าเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาแต่ละเรื่องมีรายละเอียดที่บ่งบอกวัฒนธรรมเฉพาะตัวในแต่ละสังคม โดยใน *เย่เสียน* จะเห็นถึงสภาพสังคมจีนในสมัยโบราณที่ผู้คนยังอาศัยอยู่ในถ้ำ นอกจากนั้นยังมีการกล่าวถึงขนาดของรองเท้าที่เล็กมาก ซึ่งอาจทำให้นึกถึงความนิยมของชาวจีนที่คิดว่าผู้หญิงเท้าเล็กคือผู้หญิงที่สวยงาม เป็นที่มาของประเพณีการมัดเท้าของผู้หญิงชาวจีนในสมัยศตวรรษที่ 5 ส่วนใน *ซินเดอเรลลา* เนื่องจากชาร์ลส์ แปรโรลด์เป็นสมาชิกของราชสำนักพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ได้เห็นลักษณะการแต่งกายของชนชั้นสูง กลุ่มเป้าหมายของเขาจึงเป็นชนชั้นสูงในราชสำนักพระราชวังแวร์ซายส์ (Versailles) ทำให้มีการบรรยายรายละเอียดการแต่งกายของตัวละครในเรื่อง รวมถึงบรรยากาศในห้องโถงซึ่งเป็นสถานที่จัดงานเลี้ยงค่อนข้างมาก ผู้อ่านจึงอาจนึกภาพงานเลี้ยงของชนชั้นสูงของฝรั่งเศสได้ไม่ยาก สำหรับใน *เบนิซาระกับคาเคซาระ* มีการให้รายละเอียดว่าชุดที่เบนิซาระสวมเป็นชุดกิโมโนซึ่งเป็นชุดประจำชาติของญี่ปุ่น ใน *หญิงสาว กบ และลูกชายของหัวหน้าเฒ่า* งานที่ตัวละครเอกทำคือการตำและกวนฟูรากับทูโว ซึ่งหมายถึงอาหารเช้าและเย็น มีการเล่าถึงการปฏิบัติตัวของตัวละครเอกต่อภรรยาคนอื่นๆ ของหัวหน้าเฒ่าเมื่อพวกเขาแวะมาเยี่ยม ซึ่งแสดงให้เห็นวัฒนธรรมของชาวแอฟริกาที่นิยมมีภรรยาหลายคน และภรรยาแต่ละคนมิได้อยู่บ้านหลังเดียวกัน และสำหรับ *ปลาบู่ทอง* นั้น สะท้อนให้เห็นภาพสังคมไทยสมัยก่อนที่นิยมปลูกบ้านริมน้ำ ออกหาปลามาเป็นอาหาร

เหล่านี้ นับเป็นตัวอย่างหนึ่งของการนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาประยุกต์ใช้ในสมัยก่อนที่มีการดัดแปลงบ้าง และไม่ซับซ้อนนัก ยังคงความเป็นเทพนิยายอยู่มาก ในบทที่สามและสี่ ผู้วิจัยจะนำเสนอการนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาประยุกต์ใช้ในรูปแบบที่แตกต่างออกไป คือการนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาประยุกต์ใช้ในตัวบทวรรณกรรมร่วมสมัย วิธีการนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้มีความซับซ้อนกว่า ลดทอนความเป็นเทพนิยายลงเพื่อให้เรื่องราวสมจริงยิ่งขึ้น เน้นความสำคัญของตัวละครเอก เปิดโอกาสและพื้นที่ให้ตัวละครเอกได้แสดงความรู้สึกริคิดของตนมากยิ่งขึ้น โดยในบทที่สามจะนำเสนอการนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้โดยคงเนื้อเรื่องหลักไว้ และในบทที่สี่จะนำเสนอการใช้เค้าโครงของแบบเรื่องซินเดอเรลลาแล้วนำมาแต่งเพิ่มเติม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

การนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามามาใช้โดยคงเนื้อเรื่องหลักไว้

ในบทที่แล้ว จะเห็นถึงลักษณะความเหมือนและแตกต่างของเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องต่างๆ ในแต่ละประเทศทั่วโลก ซึ่งขึ้นอยู่กับภูมิหลังทางวัฒนธรรมของสังคมที่ผู้เล่าหรือผู้เขียนแต่ละคนเติบโตมานั่นเอง กล่าวได้ว่าเทพนิยายเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่ไม่หยุดนิ่งตายตัว หากแต่มีความเคลื่อนไหวและสามารถปรับแต่งให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ตามแต่ใจและความสามารถของผู้เล่าหรือผู้เขียน ในบทนี้และบทต่อไป ผู้วิจัยจะกล่าวถึงอีกลักษณะหนึ่งในการสืบทอดแบบเรื่องซินเดอเรลลา นั่นคือการนำมาประยุกต์ใช้ในวรรณกรรมร่วมสมัย โดยในบทนี้จะแสดงให้เห็นถึงการนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามามาใช้โดยคงเนื้อเรื่องหลักไว้ การนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามามาใช้ในลักษณะนี้ปรากฏให้เห็นในวรรณกรรม 4 เรื่องคือ *Ella Enchanted* ของ เกลคาร์สัน ลีวายน์ *Before Midnight* ของ คาเมรอน โดคีย์ *Cinderella (As If You Didn't Already Know the Story)* ของ บาร์บารา เอนเซอร์ และ *Bound* ของ ดอนนา โจ นาโปลี

การนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามามาใช้โดยคงเนื้อเรื่องหลักไว้ เป็นการนำเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในนวนิยายร่วมสมัย โดยที่ผู้เขียนได้รับอิทธิพลจากเทพนิยายเรื่องนั้นๆ โดยตรง วรรณกรรม 3 ใน 4 เรื่อง คือ *Ella Enchanted*, *Cinderella (As If You Didn't Already Know the Story)* และ *Before Midnight* เห็นได้ค่อนข้างชัดเจนว่าเป็นการรับอิทธิพลจาก *ซินเดอเรลลา* เทพนิยายของชาร์ลส์ แปร์โรลต์ที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นแบบเรื่องซินเดอเรลลาที่ “แท้จริง” ในความคิดของคนทั่วไป คือมีการกล่าวถึงนางฟ้าแม่ทูนหัว รถม้าที่เสกจากฟักทอง และรองเท้าแก้ว ส่วนวรรณกรรมอีกหนึ่งเรื่องคือ *Bound* ได้รับอิทธิพลจาก *เย่เสียน (Yeh-hsien)* เทพนิยายจีนที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา ซึ่งเป็นเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาลายลักษณะจำนวนแรกในโลกที่ได้รับการบันทึกไว้ดังที่กล่าวไปแล้วในบทที่ 2

วรรณกรรมทั้งสามเรื่องที่ได้รับอิทธิพลจาก *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปร์โรลต์ ยังปรากฏร่องรอยของความเป็นเทพนิยายอย่างครบถ้วน คือ มีนางฟ้าแม่ทูนหัว มีเวทมนตร์ และความมหัศจรรย์ต่างๆ รวมทั้งเหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นในดินแดนแห่งจินตนาการซึ่งไม่เคยมีใครได้ยื่นข้อ

มาก่อน ในขณะที่วรรณกรรมเรื่อง *Bound* ผู้เขียนลดทอนความมหัศจรรย์ลง ไม่มีเวทมนตร์ที่เห็นได้ชัดเจน ไม่มีนางฟ้าแม่ทูนหัว ทำให้เรื่องสมจริง และมีเหตุมีผลมากขึ้น

3.1 ลักษณะร่วม

สิ่งที่สามารถชี้ชัดได้ว่าวรรณกรรมทุกเรื่องต่างมีที่มาจากเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องต่างๆ คือการที่ผู้เขียนวรรณกรรมแต่ละเรื่องระบุไว้อย่างชัดเจน โดยวรรณกรรมเรื่อง *Ella Enchanted* ลีวายน์ซึ่งเป็นผู้เขียนให้สัมภาษณ์ไว้ว่า ในวิชาการเขียนที่ New York City's The New School เธอนึกโครงเรื่องไม่ออกจึงตัดสินใจนำโครงเรื่องของเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลามาประยุกต์ใช้ในวรรณกรรมของตนเอง¹ ลักษณะสำคัญของตัวเอกคือเอลลามีที่มาจากตัวละครซินเดอเรลลาที่อยู่ภายใต้คำสั่งของแม่เลี้ยงและพี่สาวสองคนซึ่งเป็นลูกติดแม่เลี้ยง หากแต่ลีวายน์ได้เพิ่มเหตุผลที่ว่าทำไมซินเดอเรลลาจึงไม่ลุกขึ้นต่อต้านหรือปกป้องตนเองเข้าไปใน *Ella Enchanted* หรือซินเดอเรลลาฉบับใหม่ของเธอ นั่นคือ เมื่อแรกเกิด เอลลาได้รับพรจากนางฟ้าลูซินดา (Lucinda) ให้เป็นเด็กว่านอนสอนง่าย ต่อมาพรข้อนี้ได้กลายเป็นเสมือนคำสาปที่สร้างกรงขังเอลล่าว่ามิให้ได้มีอิสระในการทำตามใจตนเอง และเป็นที่มาของเรื่องราวทั้งหมด

ส่วน *Cinderella (As If You Didn't Already Know the Story)* เอนเซอร์ระบุไว้ในหน้า Special Thanks อย่างชัดเจนว่าเธอนำ *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปร์โรลต์มาใช้ ดังนี้ “This story is based on a version of “Cinderella” written by Charles Perrault in 1697.”² ทว่าเธอได้สอดแทรกจุดหมายที่ซินเดอเรลลาเขียนถึงแม่ผู้ตายไปแล้วเพื่อขอโทษที่เธอไม่ทำตัวให้หนักแน่นกว่านี้ “In this updated version of the Cinderella story, Cinderella writes letters to her dead mother apologizing for not being more assertive.”³

สำหรับวรรณกรรมเรื่อง *Before Midnight* โดคีย์กล่าวไว้ในหน้า Author's Note ว่าเธอหยิบเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาของพี่น้องกริมม์มาอ่าน และพบว่าสิ่งแรกที่ปรากฏใน

¹ Gail Carson Levine, “Author Essay: Gail Carson Levine on *Ella Enchanted*” [Online] Available: <http://www.harpercollins.com/author/authorExtra.aspx?authorID=12385&isbn13=9780060275105&displayType=bookessay> [n.d.] Retrieved May 19, 2008.

² Barbara Ensor, *Cinderella (as if you didn't already know the story)* (New York: Schwartz & Wade Books, 2006), p. Special Thanks.

³ Ibid., p. Copyright.

เรื่องคือการเล่าถึงพ่อของซินเดอเรลลาอันเป็นหลักฐานในการมีชีวิตอยู่ของเธอ เธอประหลาดใจอย่างยิ่ง จึงค้นข้อมูลเทพนิยายซึ่งใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาที่เก่าแก่กว่า คือ ซินเดอเรลลา ของชาร์ลส์ แปรโรลด์ และพบสิ่งเดียวกัน นั่นคือพ่อของซินเดอเรลลา ยังมีชีวิตอยู่ ทั้งสองเรื่องสามารถอนุมานได้เหมือนกันคือพ่อของซินเดอเรลลาตกอยู่ภายใต้การควบคุมของภรรยาคนที่สอง และยอมทำตามเธอทุกอย่าง อันเป็นจุดที่ทำให้เขาหายไปจากเรื่องอย่างสิ้นเชิง

Both renditions do make similar points, that the father falls so that under the control of his second wife he will do whatever she wants. He the pretty much vanishes from the tale completely, leaving Cinderella's stepmother in control.⁴

และจาก ซินเดอเรลลา ของชาร์ลส์ แปรโรลด์นั่นเองที่เรานำมาต่อยอดสร้างสรรคัวรรณกรรมเรื่อง *Before Midnight* ดังเห็นได้จากการตั้งชื่อตัวละครเอกว่า “ซองดรีรง”

ส่วนวรรณกรรมเรื่อง *Bound* นาโปลีได้ให้ความชัดเจนไว้ในหน้าปัจฉิมลิขิต (Postscript) ว่าเธอยึดถือและชื่อตรงต่อโครงเรื่องของ *เย่เสียน* อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเธอมีโอกาสได้ไปสอนที่มหาวิทยาลัยจีนในกรุงปักกิ่ง นักศึกษาที่เธอสอนเขียนเรื่องสมัยใหม่ (Modern Stories) ส่งเธอโดยแทรกความรู้เกี่ยวกับประเพณีที่ตนได้เรียนรู้เอาไว้ซึ่งประทับใจเธออย่างยิ่ง สิ่งนี้เองกลายเป็นที่มาในการนำเทพนิยายจีนที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา *เย่เสียน* ซึ่งเป็นเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องแรกสุดในโลกที่ได้รับการจัดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรมาขยายต่อยอด

จากข้อมูลทั้งหมดที่กล่าวถึงข้างต้น ชี้ชัดว่าวรรณกรรมสามเรื่อง *Ella Enchanted*, *Cinderella (As If You Didn't Already Know the Story)* และ *Before Midnight* มีที่มาจากซินเดอเรลลา เทพนิยายของชาร์ลส์ แปรโรลด์ ที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา และวรรณกรรมเรื่อง *Bound* มีที่มาจาก *เย่เสียน* เทพนิยายจีนที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาจริง

สำหรับวรรณกรรมสามเรื่องแรกนั้น ลักษณะที่เห็นได้อย่างชัดเจนซึ่งทำให้ผู้อ่านพบว่าวรรณกรรมทั้งสามนำเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้คือ “ชื่อของตัวละครเอก” ใน

⁴ Cameron Dokey, *Before Midnight: A Retelling of “Cinderella”* (New York: Simon Pulse, 2007), p. Author’s Note.

วรรณกรรมเรื่อง *Cinderella (As If You Didn't Already Know the Story)* ตัวละครเอกชื่อ ซินเดอเรลลา ตรงกับชื่อตัวละครของเทพนิยายในภาษาอังกฤษ และใน *Before Midnight* นั้น ของดริรง (Cendrillon) ตรงกับชื่อตัวละครของเทพนิยายในภาษาฝรั่งเศส ส่วนใน *Ella Enchanted* ตัวละครเอกชื่อ เอลลา (Ella) อนุมานได้ว่ามาจาก ซินเดอเรลลา (Cinderella) แต่ตัดคำว่า ซินเดอร์ (Cinder) ออกไป ทว่าลีวายน์ซึ่งเป็นผู้เขียนมิได้ทั้งคำว่า ซินเดอร์ อย่างสิ้นเชิง หากยังมีการเรียกเอลลาว่า ซินเดอร์ในตอนท้ายเรื่องด้วย เมื่อนำคำว่าซินเดอร์ และเอลลา มาเชื่อมกัน จะได้เป็นคำว่าซินเดอเรลลา อันแสดงถึงที่มาของตัวละครได้เป็นอย่างดี ขณะเดียวกัน วรรณกรรมทั้งสามยังใช้โครงเรื่องเดียวกับ *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปรโรลต์ กล่าวคือ พ่อของตัวละครเอก แต่งงานใหม่ แม่เลี้ยงมีลูกสาวอยู่แล้วสองคน ตัวละครเอกถูกแม่เลี้ยงใช้งานอย่างหนัก ถูกลดฐานะลงเทียบเท่ากับเด็กรับใช้ เมื่อมีการจัดงานเลี้ยงขึ้นในปราสาทเพื่อให้เจ้าชายได้เลือกคู่ ตัวละครเอกมีโอกาสร่วมงานด้วย และกลับออกมาจากงานเลี้ยงก่อนเวลาเที่ยงคืนโดยทำรองเท้าแก้วหลุดไว้ข้างหนึ่ง ซึ่งเจ้าชายใช้สิ่งนี้ออกติดตามหาตัวเจ้าของรองเท้า ในที่สุดได้พบกับ ตัวละครเอกและลงเอยด้วยการแต่งงาน จากที่กล่าวมาทั้งหมดสามารถยืนยันได้ว่าวรรณกรรมทั้งสามเรื่องนำ *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปรโรลต์มาใช้โดยคงโครงเรื่องหลักไว้

ส่วนวรรณกรรมเรื่อง *Bound* นาโปลีซึ่งเป็นผู้เขียนมิได้ให้ชื่อตัวละครเอกว่าเยเสียนเหมือนในเทพนิยายจีนที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา ทว่าตัวละครเอกของเรื่องเป็นเด็กกำพร้า อาศัยอยู่กับแม่เลี้ยงและลูกสาวของแม่เลี้ยงในถ้ำ แม่เลี้ยงใช้งานและกลั่นแกล้งเธอสารพัด ต่อมาเธอพบปลาครีบแดงตาทองและนำมาเลี้ยงในภาชนะ ต่อมาต้องนำไปไว้ในสระน้ำหลังถ้ำ ปลาจะโผล่ขึ้นมาเอาหัวเกยขอบสระทุกครั้ง เมื่อแม่เลี้ยงรู้เข้าก็ออกอุบายให้ชุดใหม่แก่เธอ และให้ไปตักน้ำสะอาดจากบ่อน้ำพุที่อยู่ไกลออกไป ระหว่างนั้น แม่เลี้ยงนำชุดเก่าของตัวละครเอกมาสวมแล้วไปหาปลาที่สระน้ำและฆ่ามันเสีย ก้างปลาช่วยให้ตัวละครเอกได้เสื้อผ้าและรองเท้า เธอสวมชุดที่ได้และแอบออกไปร่วมงานเทศกาลถ้ำ พบแม่เลี้ยงและลูกสาวโดยบังเอิญจึงรีบวิ่งหนีกลับบ้านและทำรองเท้าหลุดไว้ข้างหนึ่งซึ่งต่อมา รองเท้าข้างนี้ถูกชายต่อกันเป็นทอศฯ จนถึงมือคนในราชวงศ์ซึ่งออกตามหาตัวเจ้าของจนพบตัวละครเอกและรับเธอเป็นเจ้าสาว โครงเรื่องทั้งหมดนี้ตรงกันกับ เทพนิยายจีนที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาทั้งสิ้น จึงเป็นข้อบ่งชี้ว่านาโปลีนำเทพนิยายเรื่อง *เยเสียน* เทพนิยายจีนที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้

นอกจากวรรณกรรมทั้งสี่เรื่องจะเป็นการนำเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลามาประยุกต์ใช้เหมือนกันแล้ว เรื่องราวส่วนที่เปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติมยังมีความคล้ายคลึงกันด้วย

ได้แก่ การนำเสนอ “เสียงของซินเดอเรลลา” การปฏิเสธตัวละครเอกที่ “อ่านอนซอนง่าย” และการให้ความหมายของความรักและการแต่งงาน

3.1.1 ความสำคัญของตัวตนและการเป็นตัวของตัวเอง

ในทฤษฎีนี้ ไม่ว่าจะสำนวนใดล้วนนำเสนอเรื่องราวที่เกิดขึ้นทั้งหมดในภาพรวม มิได้ให้ความสำคัญกับ “เสียงของซินเดอเรลลา” ทำให้ผู้อ่านไม่มีโอกาสได้รับรู้ความรู้สึกนึกคิด รวมทั้งเหตุผลที่ซินเดอเรลลาไม่คิดโต้เถียงหรือตอบโต้การกดขี่ของแม่เลี้ยงและพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงทั้งสอง และเหตุผลที่เธอเลือกที่จะแต่งงานกับเจ้าชายภายหลังจากพบกันเพียงไม่นาน ซินเดอเรลลา กลายเป็นตัวแทนของหญิงสาวที่ตกอยู่ภายใต้การควบคุมของบุคคลอื่น อ่านอนซอนง่าย เป็นตัวละครที่ขาดความเป็นมนุษย์ หรือที่เรียกกันว่าตัวละครมิติเดียว (flat character) คือมีเพียงด้านดีเท่านั้น เรื่องราวจึงยังขาดความสมจริงอยู่มาก ลีวายน์ เอนเซอร์ โคคีย์ และนาโปลี ผู้เขียนวรรณกรรมเรื่อง *Ella Enchanted, Cinderella (As If You Didn't Already Know the Story), Before Midnight* และ *Bound* ตามลำดับ มองเห็นข้อบกพร่องดังกล่าว เมื่อนำทฤษฎีที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้ในการสร้างสรรค์วรรณกรรมของตน นักเขียนทั้งสองจึงให้ความสำคัญกับตัวละครเอกคือตัวละครที่เทียบเท่ากับซินเดอเรลลา เปิดโอกาสให้เธอได้แสดงความรู้สึกนึกคิดของตน ได้เปล่ง “เสียง” ของเธอออกมา เท่ากับเป็นการปฏิเสธตัวตนที่บุคคลอื่นยึดเยียด และแสดงความเป็นตัวของตัวเอง ก่อนที่ตัวละครทั้งสองจะสามารถก้าวสู่ความเป็นตัวเองโดยที่คนรอบข้างยอมรับได้นั้น พวกเขาต้องผ่านเหตุการณ์ต่างๆ มากมายซึ่งล้วนแล้วแต่สร้างประสบการณ์อันนำไปสู่เส้นทางชีวิตที่ชัดเจนในที่สุด

ในวรรณกรรมเรื่อง *Ella Enchanted* ลีวายน์กำหนดให้ตัวละครเอกคือเอลลา เป็นผู้เล่าเรื่องด้วยตัวเอง (first person narrator) เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของเอลลา เอลลาเป็นตัวแทนของเด็กวัยรุ่นที่กำลังแสวงหาตัวตนที่เธอต้องการจะเป็นและแสวงหาทางเดินชีวิตของตนเอง โดยมีอุปสรรคเป็นพรจากนางฟ้าลูซินดาที่ทำให้เธอเป็นเด็กอ่านอนซอนง่าย เชื่อฟังคำสั่งของบุคคลอื่นอยู่ตลอดเวลา พรจากลูซินดากลายเป็นเหมือนคำสาป เอลลาต้องทำตามคำสั่งของทุกคนตลอดเวลา การที่ลีวายน์กำหนดให้เอลลาเล่าเรื่องด้วยตนเอง ทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงสาเหตุของการกระทำต่างๆ ของเธอได้อย่างถ่องแท้ ขณะเดียวกัน ลีวายน์ยังนำเสนอความรู้สึกนึกคิดของตัวละครอื่นๆ ให้ผู้อ่านได้รับทราบด้วยการให้มีหนังสือทฤษฎีของนางฟ้า ผ่านการรับรู้ของเอลลา โดยใช้ภาพ จดหมาย บันทึกประจำวัน ของตัวละครทั้งหลายปรากฏขึ้นในหนังสือ

เทพนิยายของนางฟ้าให้เอลลาและผู้อ่านได้อ่านไปพร้อมๆ กันด้วย เพื่อให้เอลลาและผู้อ่านได้มีโอกาสรับรู้ความเป็นไปของตัวละครอื่นๆ ด้วย ในขณะที่เอลลามีได้อยู่ในสถานการณ์ร่วมกับตัวละครนั้นๆ ทำให้ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจกับความคิดและการกระทำของตัวละครนั้นๆ ได้โดยง่าย

การเปิดเรื่องในลักษณะย้อนอดีต (flashback) ด้วยการให้เอลลากล่าวย้อนกลับไปเมื่อเธอยังเล็ก ทำให้ผู้อ่านได้รับรู้สาเหตุที่ทำให้เธอต้องมีชีวิตอยู่ภายใต้คำสั่งของคนอื่นๆ คือเป็นเพราะนางฟ้าลูซินดาให้พรเธอเมื่อแรกเกิดว่าให้เอลลาเป็นเด็กที่อ่อนน้อมง่าย ส่งผลให้เอลลาจำเป็นต้องเชื่อฟังคำสั่งผู้อื่นอยู่เสมอ การเชื่อฟังคำสั่งต่างๆ ส่งผลต่อชีวิตของเธอทั้งด้านดีและร้าย โดยคำสั่งที่ส่งผลในด้านดีมักเป็นคำสั่งจากคนที่หวังดีต่อตัวเธอ คือแม่ แมนดี้ (Mandy) ผู้เป็นนางฟ้าแม่ทูนหัวของเธอ และเหล่าครูในโรงเรียนอนุบาลที่พ่อของเธอส่งเธอไปเรียนหลังจากแม่ของเธอตายไป

คำสั่งจากแม่และแมนดี้เป็นคำสั่งทั่วไปที่คอยหล่อหลอมให้เอลลาเป็นเด็กดี ซึ่งส่งผลดีต่อตัวเธอเอง เช่น คำสั่งของแมนดี้ “Bundle up, Ella.”⁵ หรือคำสั่งของแม่ที่ห้ามไม่ให้เอลลากล่าวเรื่องคำสั่งไปให้ใครฟัง “Mother issued one of her infrequent commands: never to tell anyone about my curse.”⁶ คำสั่งของแมนดี้ส่งผลให้เอลลาเป็นคนมีวินัยและเรียนรู้ที่จะดูแลตัวเองได้ ในขณะที่คำสั่งของแม่ส่งผลให้ไม่มีบุคคลอื่นรู้ว่าเอลลาจำเป็นต้องทำตามคำสั่งทุกคำสั่ง ซึ่งคุ้มครองมิให้เอลลาต้องได้รับคำสั่งอันร้ายกาจจากบุคคลผู้ไม่หวังดี

ช่วงเริ่มเรื่อง เอลลาพูดถึงพ่อว่าเขาเป็นพ่อค้าและต้องเดินทางไปค้าขายอยู่ตลอดเวลา ทำให้ไม่มีโอกาสได้สั่งให้เอลลาทำอะไร แต่เมื่อแม่ของเอลลาป่วยและตายไปในที่สุด พ่อจึงกลับเข้ามามีบทบาทในชีวิตของเธอ เริ่มตั้งแต่การออกคำสั่งในงานศพแม่ เมื่อเอลลาร้องไห้อย่างไม่มีที่ท่าว่าจะหยุด เขาก็สั่งให้เธอไปที่อื่นก่อน และกลับมาเมื่อหยุดร้องไห้แล้ว “Get away from here. Come back when you can be quiet.”⁷ แม้จะเป็นคำสั่งที่เกิดจากความรำคาญของพ่อ แต่คำสั่งนี้ส่งผลดีต่อเอลลา เนื่องจากเป็นการเปิดโอกาสให้เธอได้พบกับเจ้าชายชาร์มอนด์เป็นครั้งแรก ซึ่งเป็นจุดกำเนิดให้คนทั้งคู่ได้รู้จักกันและเกิดเป็นความรักในภายหลัง เหตุการณ์นี้สร้างความสมจริง

⁵ Gail Carson Levine, *Ella Enchanted* (New York: Avon Books, 2003), p. 4.

⁶ *Ibid.*, p. 6.

⁷ *Ibid.*, p. 11.

ให้ความรักของคนทั้งคู่มีรากฐานที่มั่นคง และค่อยเป็นค่อยไป มิใช่เกิดขึ้นปุบปับเมื่อเจอกันในงานเลี้ยงแต่งงาน เช่นความรักของเจ้าชายและซินเดอเรลลาในเทพนิยาย

เมื่อเสร็จสิ้นงานศพของแม่ พ่อสั่งให้เอลลาไปเรียนที่โรงเรียนอนุบาลสตรีพร้อมกับแฮตตี (Hattie) และโอลีฟ (Olive) ลูกสาวของมาตามโอดกา แม้ว่าเอลลาจะไม่เต็มใจไปและคัดค้านอย่างแข็งขันก็ตาม แต่ เอลลาจำเป็นต้องทำตามคำสั่งอย่างไม่อาจขัดขืนได้ อย่างไรก็ตาม การที่พ่อสั่งให้เอลลาเข้าเรียนที่โรงเรียนอนุบาลสตรีส่งผลดีต่อเอลลา เธอมีโอกาสได้เรียนรู้วิชาต่างๆ อันเป็นพื้นฐานความรู้ที่เธอได้ใช้จริงในชีวิต ทั้งยังได้เข้าใจว่าตนเองชอบอะไร ทำอะไรได้ดี และได้ “เลือก” ทำในสิ่งที่ตนเองสนใจด้วยเช่นกัน เอลลาได้รู้ว่าเธอถนัดเขียนเรียงความและคำนวณ ทั้งยังมีความสามารถทางภาษา จึงพยายามเรียนรู้และฝึกพูดภาษาต่างๆ จนเชี่ยวชาญ ซึ่งเธอได้มีโอกาสใช้ความสามารถนี้ในเวลาต่อมาในภายหลังด้วย คือเอลลามีโอกาสพูดภาษายกซ์กับคนในม้านายกซ์เพื่อไม่ให้กินเธอเป็นอาหารได้สำเร็จ

เรื่องราวข้างต้นแสดงให้เห็นว่าพรจากลูซินดาทำให้คำสั่งต่างๆ ส่งผลในด้านดีต่อตัวเอลลา แต่ในขณะเดียวกัน พรนั้นกลับกลายเป็นเหมือนคำสาปเนื่องจากคำสั่งต่างๆ ส่งผลด้านร้ายต่อเอลลาด้วย ด้วยเหตุที่ไม่ค่อยมีใครใส่ใจความต้องการของเอลลา และมักจะสั่งให้เธอนั้นทำนี่อยู่ตลอด แม้ว่าคำสั่งจะมาจากความหวังดีของแม่ของแมนดี้หรือของใครๆ แต่ทำให้เอลลารู้สึกไม่พอใจและต้องการแสดงให้ผู้อื่นเห็นว่าเธอมีตัวตน มีความรู้สึก และมีความต้องการของตัวเอง จึงพยายามขัดขืนคำสั่ง จนท้ายที่สุด เมื่อเธอทนความทรมานจากการที่คำสาปบีบบังคับให้เธอทำตามคำสั่งไม่ไหว เธอต้องยอมทำตาม แต่กระนั้น เธอยังคงพยายามหาช่องว่างจากคำสั่งที่ไม่รัดกุมเพื่อตอบโต้กลับ หรือทำเกินคำสั่งที่ได้รับเสมอๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ลึ่วายน้สอดแทรกไว้ให้เห็นตลอดทั้งเรื่อง เน้นย้ำให้เห็นถึงสาเหตุที่เธอต้องการเป็นตัวของตัวเองและต้องการมีเส้นทางชีวิตของเธอเองได้เป็นอย่างดี โดยเห็นได้จากเหตุการณ์ที่แมนดี้สั่งให้เอลลาถือชามเอาไว้ในขณะที่เธอตีไข่ในครัว เอลลาจึงถือชามเอาไว้ แต่วิ่งไปรอบครัว ทำให้แมนดี้ต้องวิ่งไล่ตามจนเหนื่อย “I disliked these commands, harmless as they were. I'd hold the bowl, but move my feet so she would have to follow me around the kitchen.”⁸ เอลลาทำเช่นนี้เพื่อแสดงว่าเธอไม่ใช่ผู้ที่ทำตามคำสั่งผู้อื่นเพียงเท่านั้น แต่เป็น “มนุษย์” ที่มีความต้องการของตัวเองด้วย ทั้งยังไม่ต้องการตกอยู่ภายใต้คำสั่งใดๆ เช่นกัน

⁸ Ibid., p. 4.

ความต้องการที่จะเป็นตัวของตัวเองของเอลลายังปรากฏให้เห็นในงานศพของแม่ เมื่อพ่อเรียกให้เธอมาหา “Come, Eleanor.” Father said.”⁹ เอลลาไม่ชอบใจเลยที่พ่อเรียกเธอว่า เอเลนอร์ แม้จะเป็นชื่อจริงของเธอก็ตาม

Eleanor. No one had ever called me that before, even though it was my real name. Eleanor had always been Mother, and always would be.

“Ella, I’m Ella,” I said.¹⁰

เอลเลนอร์ที่ทุกคนรู้จักคือแม่ของเธอ และจะเป็นเช่นนั้นตลอดไป สำหรับเอลลาแล้ว เธอต้องการมีชื่อของตัวเอง ชื่อที่ไม่ซ้ำกับใครแม้ว่าใครคนนั้นคือแม่ของเธอเอง เอลลาไม่ต้องการเป็น “เอลเลนอร์” เธอไม่ต้องการแทนที่แม่ ไม่ต้องการเป็นเงาของแม่ แต่ต้องการเป็น “เอลลา” นั่นคือเธอต้องการเป็นตัวของตัวเอง

เมื่อเอลลาเดินทางไปเข้าเรียนที่โรงเรียนอบรมกุลสตรีพร้อมกับแฮตตี้และโอลีฟ ไม่นานนักแฮตตี้ก็เข้าใจว่าเอลลาจำเป็นต้องทำตามคำสั่งของตนแม้จะพยายามถ่วงเวลาเพียงใด เอลลาสูญเสียสร้อยคอของแม่ซึ่งแมนดี้ให้ไว้ก่อนออกเดินทางแก่แฮตตี้ ผู้ซึ่งกล่าวว่าเอลลาควรจะให้สร้อยนั้นแก่เธอเพื่อแสดงถึงมิตรภาพ “I believe you will give it to me if I say you must. Do so, Ella, for friendship’s sake. You must.”¹¹ ทั้งยังต้องทนทิวเพราะแฮตตี้สั่งห้ามมิให้เอลลากินซूपเป็นอาหาร “Don’t eat it, Ella. It will make you sick.”¹² แม้คำสั่งของเธอจะดูเหมือนมีเมตตาไม่ต้องการให้เอลลาป่วยเพราะซूपเริ่มส่งกลิ่นไม่ดี แต่ในความเป็นจริงแล้ว ซूपไม่ได้เป็นเช่นที่เธอกล่าว เธอจึงกินมันจนหมด ปล่อยให้เอลลาต้องทนทิวไปตลอด

อย่างไรก็ตาม เอลลาไม่ปล่อยให้แฮตตี้มีความสุขกับการสั่งให้เธอทำโน่นทำนี่เพียงฝ่ายเดียว ลีวายน์สร้างให้เอลลาพยายามแสดงความต้องการที่จะไม่ตกอยู่ใต้คำสั่งให้เห็นเป็นระยะด้วยการพลิกแพลงคำสั่งที่ไม่รัดกุมในการตอบโต้แฮตตี้ด้วยเช่นกัน ดังเหตุการณ์ที่แฮตตี้สั่งให้เธอ

⁹ Ibid., p. 15.

¹⁰ Ibid.

¹¹ Ibid., p. 61.

¹² Ibid., p. 67.

หยิบก้อนดินขึ้นมาจากพื้นรถม้า เอลลาจึงหยิบก้อนดินขึ้นมา ขณะเดียวกัน เธอได้ฉวยโอกาสจากคำสั่งนี้กระทำการต่อเนืองคือละเลงก้อนดินบนใบหน้าของแฮตตี

“The servants were careless when they cleaned the coach. That dust ball is a disgrace. We shouldn’t have to ride in such filth. Pick it up, Ella.”

An order I liked. I grabbed the dust and ground it into her face. “It becomes you,” I said.¹³

เหตุการณ์นี้เน้นย้ำให้เห็นว่า แม้ว่าจำเป็นต้องทำตามคำสั่งอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยง แต่เอลลาตอบโต้กลับด้วยไม่ต้องการตกอยู่ภายใต้คำสั่งของใคร แสดงถึงการไม่ยอมแพ้ต่อความพยายามของผู้อื่นในการมีอำนาจเหนือเธออย่างเห็นได้ชัดเจน

ระหว่างที่อยู่ในโรงเรียน เอลลาต้องปรับตัวอย่างมาก เนื่องจากเอลลามีลักษณะแตกต่างไปจากผู้หญิงสมัยก่อนที่ต้องมีความสามารถทางการบ้านการเรือน เย็บปักถักร้อย ฯลฯ เหตุนี้เองพ่อของเอลลาจึงส่งเธอมาเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลสตรี ครูทุกคนในโรงเรียนล้วนคาดหวังให้เธอทำทุกสิ่งทุกอย่างที่ผู้หญิงพึงจะทำได้ดีตามที่สังคมสร้างกรอบไว้ ดังนั้น เมื่อพบว่าเอลลาทำอะไรไม่ได้ดีสักอย่างจึงเข้มงวดกับเธอกว่านักเรียนคนอื่นๆ และออกคำสั่งให้เธอทำโน่นทำนี่ เช่น อย่าเคาะนิ้วบนโต๊ะ “Don’t rap your knuckles on the table, Ella.”¹⁴ เย็บตะเข็บเล็กๆ สี “Take small stitches, Eleanor, and don’t yank the thread. It’s not a rein, and you’re not a coachman,”¹⁵ เป็นต้น คำสั่งเหล่านี้ล้วนทำให้เอลลาอึดอัดใจเป็นอย่างยิ่ง แต่เธอยอมทำตามเพื่อให้ครูเข้มงวดกับเธอน้อยลง หลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ และมีเวลาของตัวเองมากขึ้น จนในที่สุดทักษะต่างๆ ของเธอเป็นที่พึงพอใจของครู อย่างไรก็ตาม ในช่วงที่เธอพยายามทำตามคำสั่งเพื่อให้เป็นที่พอใจของครูนั้น เธอโหยหาการแสดงออกถึงความต้องการของตัวเองเป็นอย่างยิ่ง จนต้องสร้างจินตนาการเพื่อชดเชยความต้องการนั้น โดยเธอวาดภาพว่าหากเธอหลุดพ้นจากคำสาป และสามารถทำตามที่ตนเองต้องการได้แล้ว เธอจะทำตัวให้เลอะเทอะเปรอะเปื้อน สร้างความวุ่นวายและทำลายข้าวของในโรงเรียน

¹³ Ibid., p.61.

¹⁴ Ibid., p. 82.

¹⁵ Ibid., p. 83.

But in bed, before I fell asleep, I'd imagine what I would do if I were free of Lucinda's curse. At dinner I'd paint lines of gravy on my face and hurl meat pasties at Manners Mistress. I'd pile Headmistress's best china on my head and walk with a wobble and a swagger till every piece was smashed. Then I'd collect the smashed pottery and the smashed meat pasties and grind them into all my perfect stitchery.¹⁶

การจินตนาการถึงตัวเองยามที่พ้นจากคำสาปของลูซินดาเป็นเพียงการชดเชยที่เอลลาไม่อาจหลีกเลี่ยงคำสั่งของครูได้ แต่เมื่อเอลลามีทักษะด้านต่างๆ ทำให้ครูพึงพอใจแล้ว เธอเริ่มรู้สึกตัวตนในสายตาคูเป็นเหมือนสัตว์เลี้ยงเชื่องๆ และเธอไม่ต้องการให้เป็นเช่นนั้น จึงพยายามแสดงให้เห็นว่า เธอมีความคิดความต้องการของตนเอง ไม่ได้ฟังคำสั่งเพียงอย่างเดียว เธอพยายามทำลายคำสั่งด้วยการพลิกแพลงคำสั่งที่ไม่รัดกุมทั้งหลาย เพื่อให้รู้สึกว่าเธอยังมีชีวิต มีความรู้สึกนึกคิดในสายตาคูคนอื่น อาทิเช่น เมื่ออยู่ในห้องเรียนร้องเพลงก็ร้องดังเกินไปบ้าง เบาลเกินไปบ้าง

"Sing more softly, Ella. They can hear you in Ayortha."

I became inaudible.

"Not so soft. The rest of us would like to hear your sweet tones."

I sang too loud again, although not so much as before. Music Mistress had to spend a quarter hour inching me along to the desired volumes.¹⁷

เมื่ออยู่ในห้องเรียนต้น เธอตั้งใจยกเท้าสูงเกินไปบ้าง หรือยกต่ำเกินไปบ้าง แม้ว่าจะเป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่าย แต่เธอทำเพื่อแสดงว่าเธอยังมีชีวิตอยู่ ไม่ได้เป็นเพียงหุ่นกระบอกที่ไร้ชีวิต "[...] It was a tiresome game, but I had to play it or feel a complete puppet."¹⁸ เป็นการเน้นย้ำให้เห็นว่าเธอไม่ต้องการอยู่แต่ภายใต้คำสั่งที่มีผู้กำหนดให้ เธอต้องการมีชีวิต มีหนทางเดินของตนเอง

อย่างไรก็ตาม ขณะที่อยู่ในโรงเรียน ความทุกข์จากการต้องตกอยู่ภายใต้คำสั่งผู้อื่นของเอลลาบรรเทาเบาบางลงด้วยมิตรภาพดีๆ จากอาไรดา (Areida) เพื่อนชาวอายอร์ธา (Ayortha) ซึ่ง

¹⁶ Ibid., p. 84.

¹⁷ Ibid., p. 86.

¹⁸ Ibid., p. 86.

เป็นเพื่อนคนเดียวของเธอในโรงเรียนอบรมกุลสตรี ขณะที่อยู่กับอาไรดา เอลลาสามารถแสดงความต้องการและความสนใจของตัวเองได้โดยไม่ถูกขัดขวาง และอาไรดาก็ไม่เคยออกคำสั่งให้เอลลาทำตาม ความสัมพันธ์ของทั้งคู่อยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาคของความเป็นมนุษย์ โดยเห็นได้ชัดเจนจากสีผิวของทั้งสอง เอลลามีผิวขาว ส่วนอาไรดาผิวสีเข้ม แต่นั่นมิได้เป็นอุปสรรคต่อมิตรภาพของทั้งคู่แต่อย่างใด ทั้งสองมักจะทำอะไรร่วมกันเสมอๆ และไม่เคยมีความคิดขัดแย้งกันเลย ทว่าแฮตตี้ไม่ปล่อยให้เอลลามีความสุขอยู่ได้นาน เธอสั่งให้เอลลายุติความสัมพันธ์กับอาไรดา “My dear, my dear. I hate to cause you grief, but you must end your friendship with her.”¹⁹ คำสั่งนี้ทำให้เอลลาเศร้าใจมาก เพราะหากเธอเลิกพูดคุยกับอาไรดา เธอจะไม่มีเพื่อนเลยสักคน และยังทำให้อาไรดาสงสัยและทุกข์ใจว่าเหตุใดเอลลาจึงไม่พูดคุยหรือทำอะไรร่วมกันเหมือนเคย

ต่อมา เอลลาพบช่องทางที่จะทำให้เธอไม่ต้องพุดจายุติความสัมพันธ์ของเธอกับอาไรดา คือเธอได้รู้จากจดหมายของพ่อที่ปรากฏในหนังสือเทพนิยายของนางฟ้าซึ่งเป็นสิ่งที่เปิดโอกาสให้เอลลาได้อ่านบันทึก จดหมาย หรือข้อความที่ใครๆ เขียนถึงกันที่แมนดี้ให้ไว้ก่อนที่เธอจะเข้าเรียนในโรงเรียนอบรมกุลสตรีว่าจะมีงานแต่งงานของยักษ์เกิดขึ้นที่ฟาร์มของยักษ์ชื่อยูอาซี (Uaaxie) งานแต่งงานนี้จะทำให้เธอไม่ต้องพุดจาตัดความสัมพันธ์กับอาไรดาแล้ว เธอยังมีโอกาสจะได้พบกับลูซินดา นางฟ้าผู้เป็นต้นเหตุที่ทำให้เธอต้องเชื่อฟังคำสั่งของผู้อื่นอยู่เสมอ เอลลาจึงคิดหาทางไปยังงานแต่งงานครั้งนี้ เพราะเข้าใจว่าลูซินดาจะมาร่วมงานแต่งงานครั้งนี้ด้วยอย่างแน่นอน เธอหวังให้ลูซินดาช่วยถอนคำสาปออกไป เธอจึงตัดสินใจหนีออกจากโรงเรียน ซึ่งเธอสามารถทำได้ เพราะคำสั่งที่พ่อให้เธอเข้าเรียนอบรมกุลสตรีนั้นมิได้ระบุว่าเธอจำเป็นต้องอยู่โรงเรียนตลอดไป แต่ก่อนที่เอลลาจะหนียังสร้างวีรกรรมตอบโต้แฮตตี้คือหยิบวิกผมของแฮตตี้ติดมือไปพร้อมกับเธอ เพื่อแสดงให้เห็นว่าแฮตตี้มิได้เป็นผู้กลั่นแกล้งและทำให้เอลลาไร้สุขได้เพียงฝ่ายเดียว ในทางกลับกัน เอลลาสามารถอยู่เหนือแฮตตี้และทำให้แฮตตี้ต้องอับอายได้เช่นกัน

เมื่อเอลลาหนีออกมาจากโรงเรียนอบรมกุลสตรี ช่วงสองวันแรกเป็นช่วงที่ดีที่สุดของเธอ เธอสามารถทำอะไรตามใจตนเองได้โดยอิสระ เธอเป็นตัวของตัวเองได้อย่างเต็มที่โดยไม่มีคำสั่งและการบังคับจากใคร อาจกล่าวได้ว่าเป็นช่วงที่สวายนเปิดโอกาสให้เอลลาได้ทดสอบว่าชีวิตที่ไม่ต้องตกอยู่ภายใต้คำสั่งใครๆ นั้นเป็นอย่างไร มีอิสระเสรีเพียงใด ในวันที่หก เธอได้พบเหล่าเอลฟ์ตัว

¹⁹ Ibid., p. 92.

สี่เขียวซึ่งเปิดโอกาสให้เธอได้แสดงตัวตนของเธออย่างเต็มที่เนื่องจากพวกเขาชื่นชมในสิ่งที่เธอเป็น เหตุการณ์นี้เป็นเหมือนกำลังใจที่สนับสนุนการแสวงหาตัวตนของเอลลาได้เป็นอย่างดี ทำให้เห็นว่า ขณะที่หลายคนอาจจะขัดขวางและลิดรอนตัวตนของเธอ แต่ยังมีคนอื่นอีกหลายคนชื่นชมและสนับสนุนให้เธอได้แสดงความเป็นตัวเองออกมา ทว่าในเวลาต่อมา เอลลากลับโชคไม่ดีนัก เธอพบกับยักษ์กินคนผู้หนึ่งซึ่งหวังจะกินเธอเป็นอาหารเช้า เอลลาพยายามหนี แต่ด้วยคำสั่งของยักษ์ทำให้เอลลาไม่อาจหนีพ้นไปได้ “Stop!” SEEf commanded in Kyrrian.”²⁰ “I told you how obedient it is,”²¹ แม้ว่าเอลลาจะพยายามหนีจากการเป็นคนว่านอนสอนง่าย แต่ยังคงมีสิ่งที่ยึดเหนี่ยวให้ตระหนักถึงความว่านอนสอนง่ายของเธออยู่เสมอ ในกรณีนี้ ยักษ์เป็นผู้คอยขัดขวางมิให้เอลลาได้เป็นตัวของตัวเองอย่างอิสระ ขณะเดียวกัน อาจกล่าวได้ว่ากรที่ยักษ์ต้องการกินเอลลา มีความหมายเทียบได้กับความต้องการที่จะทำให้เธอไม่มีชีวิต ไม่มีตัวตนอยู่บนโลก เหตุการณ์นี้เป็นอุปสรรคที่ชัดเจน เป็นการเปรียบเทียบที่เป็นรูปธรรมเพื่อขัดขวางมิให้เอลลาได้แสดงความต้องการของเธอ ไม่แตกต่างไปจากคำสั่งอื่นๆ ที่ผ่านมา

เอลลาพยายามหาทางทำให้พวกยักษ์ปล่อยเธอไป แต่สำเร็จแค่เพียงได้ยืดเวลาชีวิตของตนเอง ไม่อาจหนีไปไหนพ้น เนื่องจากคำสั่งที่เธอได้รับเพิ่มคือ “อย่าวิ่งหนีไปนะ” “[...] don't run away.”²² ซึ่งมีความหมายว่าอย่าวิ่งหนียักษ์ไป ทว่าโดยนัยยะแล้ว คำสั่งนี้หมายถึง “อย่าวิ่งหนีความว่านอนสอนง่าย” ตอกย้ำความเป็นคนว่านอนสอนง่ายของเธอ แต่เอลลามีได้นั่งนอนใจกับชะตาชีวิตของตน เธอพยายามดิ้นรนปกป้องตัวตนของเธอ ในขณะที่เธอกำลังจะถูกกินอยู่นั่นเอง เธอใช้ความสามารถทางภาษาที่ได้เรียนรู้และฝึกฝนขณะที่อยู่ในโรงเรียนอบรมกุลสตรีให้เป็นประโยชน์ เธอพูดเป็นภาษายักษ์ในใจให้พวกยักษ์เลิกคิดจะกินเธอและนอนหลับไปได้สำเร็จ เธอรู้สึกดีขึ้นเล็กน้อยที่ได้เป็นผู้ออกคำสั่งบ้าง “Who was giving orders now?”²³ ทว่าเอลลายังไม่รอดพ้นจากอันตราย คำสาปที่ต้องเชื่อฟังคำสั่งได้พ้นจากการเธอไว้กับผู้ยักษ์หิวโหยอย่างไม่มีวันแยกกันได้ แม้เธอจะมีโอกาสได้ต่อต้านคำสั่งแต่กลับยังถูกจำกัดไว้ด้วยคำสาปที่ติดตัวเธออยู่

นับเป็นโชคดีของเอลลาที่เจ้าชายชาร์มอนต์ (Charmont) กับเหล่าอัศวินผ่านมาและช่วยเหลือเธอให้หลุดรอดจากเงื้อมมือของพวกยักษ์ กล่าวได้ว่าเจ้าชายชาร์มอนต์เป็นผู้ที่ให้ชีวิต

²⁰ Ibid., p. 111.

²¹ Ibid., p. 112.

²² Ibid., p. 114.

²³ Ibid., p. 118.

ใหม่แก่เอลลา พระองค์ก็กำจัดอุปสรรคและเปิดโอกาสให้เอลลาได้แสดงความต้องการของเธออย่างเต็มที่ การให้เจ้าชายมาช่วยเอลลาไว้ต่อย้ำความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงที่ผู้ชายจะเป็นผู้ที่เข้มแข็งและมีความสามารถมากกว่า และผู้หญิงอ่อนแอกว่า ต้องพึ่งพาผู้ชายอยู่เสมอ กระนั้น เอลลาตอบแทนการช่วยเหลือนี้ด้วยการใช้ความสามารถทางภาษาของเธอโน้มน้าวให้พวกยักษ์อยู่ในโอวาทและยอมให้เหล่าอัศวินจับมัดได้อย่างสะดวก แสดงให้เห็นว่าในความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง ผู้ชายจำเป็นต้องพึ่งพาผู้หญิงในเรื่องที่ตนไม่ถนัดด้วย จึงอาจมองได้ว่าชายและหญิงจำเป็นต้องพึ่งพากันและกัน

ในงานแต่งงานของลูกสาวยูอาซี เอลลาได้พบลูซินดาตามที่คาดไว้ แต่ความหวังที่จะให้ลูซินดาถอนคำสาปให้เธอกลับตัวรูปไป แทนที่เอลลาจะเป็นอิสระจากคำสาป เธอกลับได้รับคำสั่งจากลูซินดาให้มีความสุขกับการว่านอนสอนง่าย “Be happy to be blessed with such a lovely quality.”²⁴ ซึ่งทำให้เอลลากลายเป็นหุ่นเชิดที่ไร้ความรู้สึกนึกคิดโดยสมบูรณ์ ความต้องการของเธอที่มักจะถ่วงเวลาในการทำตามคำสั่ง หรือมักจะพลิกแพลงคำสั่งที่ไม่รัดกุมหายไปสิ้น เธอพร้อมจะทำตามคำสั่งของใครก็ตามโดยรู้สึกมีความสุขที่จะได้ทำตามคำสั่งนั้นอยู่ตลอดเวลา

การที่เอลลาขอความช่วยเหลือจากลูซินดาแล้วไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งยังทำให้เอลลาต้องรู้สึกมีความสุขกับการทำตามคำสั่ง กลายเป็นหุ่นเชิดโดยสมบูรณ์ไปชั่วระยะหนึ่ง อาจอนุมานได้ว่า ลิวานน์ต้องการแสดงให้เห็นว่าการหวังพึ่งพาผู้อื่นเทียบได้กับการทำให้ตนเองตกอยู่ในกำมือของผู้อื่น ซึ่งบุคคลผู้นั้นสามารถสั่งให้เราทำอะไรตามแต่ใจเขาได้ทั้งนั้น ในกรณีของเอลลา เห็นได้ชัดว่าการขอความช่วยเหลือครั้งนี้ทำให้เธอลืมความคิดความต้องการของตนเองไปชั่วขณะ คำสั่งนี้เป็นอุปสรรคใหญ่หลวงที่ขัดขวางมิให้เอลลาได้เป็นตัวของตัวเอง ส่งผลให้เมื่อเอลลาเห็นพ่อในงานเลี้ยง เธอจึงวิ่งไปหาเพราะเธออยากมีความสุขจากการทำตามคำสั่ง นั่นทำให้พ่อฉวยโอกาสที่เห็นเอลลาพร้อมจะทำตามคำสั่งของตนนี้ สั่งให้เธอแต่งงานกับเศรษฐีเพื่อกู้ฐานะของตนคืนมา หลังจากที่ตนต้องล้มละลายเพราะถูกจับได้ว่าโกงการค้าขาย แต่โชคดีสำหรับเอลลา ไม่มีชายใดที่พ่อของเธอเห็นว่าเหมาะสม เขาจึงเป็นผู้กอบกู้ฐานะตนเองโดยการขอมาตามโศลกแต่งงาน

การแต่งงานของพ่อก็มาตามโศลกส่งผลให้แฮตตีกับโอล์ฟก้าวเข้ามามีอำนาจเหนือเธออีกครั้ง พ่วงด้วยมาตามโศลกเอง เปิดโอกาสให้มาตามโศลก รวมทั้งแฮตตีกับโอล์ฟได้มีโอกาส

²⁴ Ibid., p. 149.

ลดระดับสถานะของเอลลา จากเดิมที่เป็นลูกสาวของพ่อค้าผู้ร่ำรวยไปเป็นคนรับใช้และผู้ช่วยแม่ครัวที่ต้องทำงานสารพัดอย่างตั้งแต่ปัดกวาดเช็ดถูบ้าน เติมฟืนในเตาผิงจนหน้าตาเลอะเขม่า ซึ่งเป็นที่มาของชื่อซินเดอเรลลาในเทพนิยาย ยิ่งเอลลาล่าสกปรกมอมแมมมากเท่าใด มาตามโอลกา และแฮตตี้ยิ่งพอใจมากเท่านั้น เพราะความสกปรกมอมแมมของเธอคือเครื่องหมายแสดงฐานะอันต่ำต้อย สอดคล้องกับที่ บรูโน เบทเทิลไฮม์ (Bruno Bettelheim) ผู้เขียนหนังสือเรื่อง *The Uses of Enchantment: The Meaning and Importance of Fairy Tales* กล่าวเอาไว้ว่าการอยู่ท่ามกลางเก้าอี้เป็นสัญลักษณ์ของการด้อยกว่าพี่น้องคนอื่น ๆ “having to live among the ashes” was a symbol of being debased in comparison to one’s siblings [...]”²⁵ ฉากนี้แสดงให้เห็นว่าเมื่อเอลลาไม่เป็นตัวของตัวเอง เธอจะกลายเป็นคนต่ำต้อย ไม่อาจเทียบได้เลยกับแฮตตี้และโอลีฟ ทั้งยังเน้นย้ำการเป็นหุ่นเชิดของเธอยิ่งขึ้น

หลังจากที่เอลลาทำตามความต้องการของคนอื่นโดยไม่ขัดขืนและยังรู้สึกมีความสุขตามคำสั่งของลูซินดา หรือเรียกได้ว่ากลายเป็นหุ่นเชิดโดยสมบูรณ์ระยะหนึ่ง แมนดี้สั่งให้เอลลาลีกมีความสุขเมื่อได้ทำตามคำสั่ง และสั่งให้เอลลารู้สึกอย่างที่ไม่รู้สึกรึจริง ๆ เอลลาจึงกลับมาไม่มีสติและแสดงความเป็นตัวของตัวเองได้อีกครั้งโดยได้ข้อคิดว่าคนเราควรที่จะพึ่งพาตนเองก่อนจะหวังพึ่งพาคนอื่น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าเป็นการตอกย้ำความคิดที่ว่าตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

เรื่องราวดำเนินต่อมาจนถึงจุดวิกฤติที่เอลลาจะต้องเลือกแสดงตัวตนของเธอให้เป็นที่ประจักษ์ หรือจะยอมตกอยู่ภายใต้คำสั่งที่ต้องเชื่อฟังคำสั่งต่อไป เมื่อเอลลารู้ว่าเจ้าชายชาร์มอนด์รักและต้องการแต่งงานกับเธอ สิ่งแรกที่เธอคิดคือ เธอน่าจะเป็นอิสระจากคำสั่งทั้งหลายทั้งปวงเพราะหากเธอแต่งงานกับเจ้าชายชาร์มอนด์ และมีตำแหน่งเป็นเจ้าหญิงซึ่งสูงส่งกว่า มาตามโอลกาและแฮตตี้กับโอลีฟแล้ว ทุกคนจะไม่อาจออกคำสั่งแก่เธอได้อีกต่อไป แต่แล้ว เอลลาได้สติว่า หากเธอแต่งงานกับเจ้าชายชาร์มอนด์จริง ทั้งมาตามโอลกาและแฮตตี้กับโอลีฟจะฉวยโอกาสแสวงหาความร่ำรวยและยศถาบรรดาศักดิ์จากการแต่งงานครั้งนี้ ยิ่งไปกว่านั้น หากศัตรูของอาณาจักรใคร่เรียกได้ว่าตัวเธอไป เธอจะกลายเป็นตัวอันตรายต่อเจ้าชายชาร์มอนด์และอาณาจักรนี้ เมื่อเจ้าชายชาร์มอนด์ขอเอลลาแต่งงาน ทั้งยังกระซิบสั่งให้เธอพูดว่าจะแต่งงานกับพระองค์ เอลลาจึงเกิดแรงต่อต้าน แม้จะทุกข์ทรมานกว่าครั้งใดที่เธอพยายามฝ่าฝืนคำสั่ง แต่เธอก็ยอม เอลลายอมทุกข์ทรมานเพื่อให้เจ้าชายชาร์มอนด์และอาณาจักรใคร่เรียกพลอดภัย เอลลาเกิดความมุ่งมั่น

25 Bruno Bettelheim, *The Uses of Enchantment: The Meaning and Importance of Fairy Tales* (London: Thames and Hudson, 1976), p. 236.

และกล้าหาญจนมีพลังเหนือคำสั่งของเจ้าชาย เอลลาพยายามกล้ากั้นความเจ็บปวดจากความพยายามต่อต้านคำสั่งจนกระทั่งถึงขีดสุด ก่อนที่ความรู้สึกของเธอจะหายไปสิ้น เหลือเพียงความคิดที่ยังคงแล่นอยู่และพุ่งตรงเข้าหาส่วนที่ลึกที่สุดในจิตใจ คือความต้องการรักษาชีวิตของเจ้าชายชาร์มอนต์ที่เธอรักให้ได้ เมื่อคิดได้ดังนั้น เอลลาพลันรู้สึกถึงพลังอันยิ่งใหญ่ในตัวของเธอ เธอตระหนักถึงเจตจำนงของตนเอง และในที่สุดก็ค้นพบ “เสียง” ของตัวเองที่ต้องการเปล่งออกมา

In that moment I found a power beyond any I'd had before, a will and a determination I would never have needed if not for Lucinda, a fortitude I hadn't been able to find for a lesser cause. And I found my voice.²⁶

คำพูดปฏิเสธหลุดรอดออกมาจากปากของเธอในที่สุด เธอสามารถปฏิเสธคำสั่งของเจ้าชายได้สำเร็จ “No,” I shouted. “I won't marry you. I won't do it. No one can force me!”²⁷ เรียกได้ว่าความรักอันยิ่งใหญ่ที่เอลลามีต่อเจ้าชายนั้นเป็นเครื่องมือที่ทำให้เอลลาหลุดพ้นจากคำสาป เป็นการทำลายกรงที่ซึ่งเธอไว้มิให้แสดงตัวตนของเธอได้อย่างเต็มที่ ดังที่แมนดี้กล่าวไว้ “You're free. The curse is over, love.”²⁸

จากนั้น เมื่อเจ้าชายขอเอลลาแต่งงานอีกครั้ง เธอจึงตอบตกลงด้วยความตั้งใจของเธอเอง มิใช่เพราะทำตามคำสั่งของเจ้าชายชาร์มอนต์ เรื่องราวจบลงด้วยการที่เอลลาเล่าถึงตัวละครต่างๆ ทั้งตัวเธอเองที่แต่งงานกับเจ้าชายชาร์มอนต์และอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข อาไรดา เพื่อนคนเดียวของเอลลาในโรงเรียนอบรมกุลสตรีที่มาร่วมงานแต่งงานและเป็นเพื่อนที่ดีต่อกันกับเอลลาอีกครั้ง หลังจากที่เอลลาหนีออกจากโรงเรียนมาโดยไม่รู้ว่าเธอไม่ต้องการตัดรอนความสัมพันธ์กับเธอ ลูซินดาที่มอบของขวัญแต่งงานเป็นของเล่นนางฟ้า พี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงสองคน แอตตี้ที่อยู่เป็นโสดและโอล์ฟที่ได้แต่งงาน เซอร์ปีเตอร์ (Sir Peter) พ่อของเอลลากับมาตามโอลกาที่รักกันหนักแน่นแม้ว่าตัวจะอยู่ห่างกัน และสุดท้าย แมนดี้ที่ยังคงเป็นแม่ครัวและเป็นนางฟ้าแม่พูนหัวให้ลูกๆ ของเอลลากับเจ้าชายชาร์มอนต์

²⁶ Gail Carson Levine, *Ella Enchanted*, p. 268.

²⁷ Ibid., p. 268.

²⁸ Ibid., p. 270.

จะเห็นได้ว่า การที่เอลลาได้รับพรจากนางฟ้าลูซินดาให้เป็นเด็กกว่านอนสอได้ง่ายนั้น กลายเป็นดั่งคำสาปที่ทำให้เธอต้องทำตามคำสั่งของคนอื่นๆ โดยไม่อาจขัดขึ้น แม้ว่าเธอจะไม่ต้องการก็ตามที่ ทำให้เธอไม่อาจแสดงความเป็นตัวของตัวเองได้อย่างอิสระ เสมือนหนึ่งไร้ตัวตน ในสายตาผู้อื่น เธอจึงเปล่ง “เสียง” หรือความต้องการของตนด้วยการเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นในชีวิต เธอด้วยตนเอง รวมทั้งแสดงให้เห็นความพยายามที่จะเป็นตัวของตัวเองอยู่ตลอดทั้งเรื่อง เธอปฏิเสธตัวตนของซินเดอเรลลาในเทพนิยายซึ่งไม่ตอบโต้การกระทำของแม่เลี้ยง ไม่พยายามแสดงตัวตนออกมาให้เห็น เอลลาพยายามแสวงหาตัวตนของเธอซึ่งเป็นสิ่งที่ประสบความสำเร็จในที่สุด

ส่วนวรรณกรรมเรื่อง *Cinderella (as if you didn't already know the story)* เอนเซอร์ เลิกที่จะกำหนดให้ผู้เล่าเป็น “ฉัน” (I narrator) “ฉัน” ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวทั้งหมด และไม่เกี่ยวข้องกับตัวละครอื่นๆ ในเรื่อง “ฉัน” เล่าเรื่องในลักษณะที่มีการ “เล่น” กับผู้อ่าน ดึงผู้อ่านให้ รู้สึกมีส่วนร่วมับเรื่องราว และรู้สึกเหมือนกำลังฟังใครอีกคนกำลังเล่านิทาน พร้อมกับพูดคุย หยอกล้อกับผู้อ่านไปด้วยเป็นระยะ “ฉัน” เกริ่นนำเรื่องราวของซินเดอเรลลาในแบบเฉพาะของเธอ ก่อน โดยบอกว่าที่จริงแล้ว เธอไม่รู้ชื่อจริงๆ ของซินเดอเรลลา “ซินเดอเรลลา” เป็นเพียงชื่อเล่นของ ตัวละครเอกที่ใครๆ พวกกันเรียกขานเท่านั้น แต่ “ฉัน” ไม่คิดจะเรียกซินเดอเรลลาด้วยชื่ออื่น เนื่องจากเธอไม่ต้องการให้เกิดข้อผิดพลาด เช่นข่าวที่ลือกันเกี่ยวกับความน่าเกลียดของพี่สาวลูก ติดแม่เลี้ยงทั้งสองของซินเดอเรลลา ความจริงคือ พี่สาวทั้งสองนั้นหน้าตาอาจไม่ดีเท่า ซินเดอเรลลา แต่ก็ดีพอประมาณ เฉพาะสิ่งที่พวกเธอพูดเท่านั้นที่น่าเกลียด ทั้งนี้ “ฉัน” ยังย้ำด้วย ว่า สิ่งที่เธอเล่านั้นเป็นเรื่องจริง การเล่าเรื่องโดยเน้นย้ำว่าเรื่องที่เล่านั้นเป็นเรื่องจริง อาจเป็นเพราะ เอนเซอร์ต้องการสร้างความชอบธรรมในการเล่าเรื่อง ซึ่งอาจมีรายละเอียดแตกต่างไปจาก เทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลาสำนวนของชาร์ลส์ แปร์โรลต์บ้าง และเพื่อโน้มน้าวให้ผู้อ่านเปิดใจรับ ซินเดอเรลลาในแบบของเธอโดยไม่ตั้งใจสงสัยว่าเหตุใดรายละเอียดของเรื่องจึงแตกต่างจากที่เคย รับรู้มา ประกอบกับเธออาจต้องการเปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้เข้าใจความรู้สึกนึกคิดของซินเดอเรลลา มากยิ่งขึ้นกว่าเดิมนั่นเอง

ก่อนจะเริ่มต้นเรื่อง “ฉัน” ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านด้วยการให้รายละเอียดเกี่ยวกับ ซินเดอเรลลาว่า เธออายุมากกว่าผู้อ่านเล็กน้อย และ “ฉัน” แน่ใจว่าหากผู้อ่านได้รู้จักกับ ซินเดอเรลลา ทั้งคู่จะเป็นเพื่อนที่ดีต่อกันได้แน่ การเล่าเรื่องในลักษณะนี้ ทำให้ผู้อ่านรู้สึกใกล้ชิดกับ ตัวละครมากขึ้น และรับฟังเรื่องราวของซินเดอเรลลาอย่างตั้งใจมากขึ้นเหมือนกำลังรับฟังเรื่องเล่า ของเพื่อนคนหนึ่งของตน

การเล่าเรื่องของ “ฉันทน์” นั้น เธอมิได้เล่าในฐานะที่เป็นผู้รู้แจ้ง (Omniscient) หากแต่เล่าในฐานะที่เป็นกึ่งผู้รู้แจ้ง (Limited Omniscient) คือพุ่งความสนใจไปที่การกระทำ ความคิด และความรู้สึกของตัวละครซินเดอเรลลาเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม “ฉันทน์” มิได้เล่าความรู้สึกนึกคิดของซินเดอเรลลาทั้งหมด มีบางช่วงที่ “ฉันทน์” เปิดพื้นที่ให้ซินเดอเรลลาเขียนจดหมายถึงแม่ การที่ “ฉันทน์” เปิดโอกาสให้เห็นจดหมายที่ซินเดอเรลลาเขียนถึงแม่นั้น เป็นไปเพื่อลดระดับการเป็นผู้รู้แจ้งของ “ฉันทน์” เพื่อให้ผู้อ่านได้มีโอกาสรู้จักตัวตนของซินเดอเรลลาผ่านจดหมาย ซึ่งทำให้เกิดความสมจริงยิ่งขึ้น ทำให้อ่านได้ยิน “เสียดาย” จากซินเดอเรลลา “โดยตรง” ยิ่งไปกว่านั้น การที่จดหมายเขียนด้วยลายมือของซินเดอเรลลา ทั้งยังมีการขีดฆ่าตัวหนังสือหรือคำบางคำราวกับว่าซินเดอเรลลาพยายามจะลบความคิดบางอย่างทิ้งไป และหวังจะให้แม่ได้อ่านเฉพาะเรื่องดีๆ หรือเรื่องที่จะไม่ทำให้แม่ก่อกวนใจ ยังทำให้ตัวละครมีความน่าเชื่อถือ และดูเหมือนมีชีวิตจริงๆ จับต้องได้มากยิ่งขึ้น

Dear Mama,

I regret to inform you that ~~Dad~~ your husband has married ~~again~~ a second time. This is ~~perfectly legal~~. I did seem a little soon I don't expect you will be able to read this, but in case you can I did want to be the one to tell you myself. ~~so you don't find out about it in an unpleasant way.~~

The lady has two daughters who are older than me. To be honest, and don't repeat this to anyone, they seem a little stuck-up. I'm sure everything will work out fine—Dad says it will. I hope this isn't too much of a shock. ~~It's not going to be a real family like you and me and Dad.~~

They are moving a bunch of furniture pretty soon, so I gotta go.

Your Daughter
4 ever,
Cupcake

ภาพประกอบที่ 1²⁹

29 Barbara Ensor, *Cinderella (as if you didn't already know the story)*, pp. 12-13.

จากจดหมายข้างต้นจะเห็นได้ว่าประโยคหรือคำที่ซินเดอเรลลาขีดฆ่าเป็นความรู้สึก “จริง” ของเธอ ทว่าเธอไม่ต้องการให้แม่รับรู้ถึงความรู้สึกเหล่านี้ ซึ่งเธอเข้าใจว่าอาจจะกระทบหรือทำร้ายจิตใจแม่ได้ จึงขีดฆ่าทิ้งไป การที่เอนเซอร์ใส่จดหมายลักษณะนี้เข้ามาในเรื่อง ทำให้ซินเดอเรลลามีความเป็น “มนุษย์” มากยิ่งขึ้น การที่ “ฉัน” ให้ซินเดอเรลลาเขียนจดหมายถึงแม่อาจเพื่อต้องการให้ซินเดอเรลลามีที่ยึดเหนี่ยวจิตใจและระบายความในใจ เพราะเมื่อพ่อแต่งงานใหม่ เหมือนตัวตนของพ่อหายไปจากชีวิตของซินเดอเรลลา ออกไปทำงานแต่เช้า และกลับบ้านค่ำมืด แม่เลี้ยงกับพี่สาวสองคนใช้งานเธออยู่ตลอด จะคุยกับใครก็ได้ เธอจึงเขียนจดหมายหาแม่ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้เข้าใจความรู้สึกและมุมมองของซินเดอเรลลาจากจดหมายที่เธอเขียนเองโดยตรง หลีกเลี่ยงการยัดเยียดเรื่องราวจากมุมมองของ “ฉัน” มากเกินไป หากให้ “ฉัน” เล่าเรื่องเองตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง *Cinderella (as if you didn't already know the story)* จะไม่แตกต่างจากเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลาลำนวนของชาร์ลส์ แปร์โรลต์ที่ยัดเยียดตัวตนของซินเดอเรลลาจากมุมมองของผู้เล่า ไม่เปิดโอกาสให้ซินเดอเรลลาได้แสดงตัวตนของเธอเองด้วยตนเอง

จดหมายที่ซินเดอเรลลาเขียนถึงแม่แสดงถึงความรู้สึกเล็กๆ ภายในใจของเธอได้อย่างดี โดยจดหมายฉบับแรกที่เธอเขียนถึงแม่ เริ่มต้นด้วยการแจ้งข่าวการแต่งงานของพ่อซึ่งเธอเสียใจที่ต้องบอกแม่ให้ทราบว่พ่อแต่งงานใหม่ และอนุমানได้ว่าเธอรู้สึกไม่ค่อยดีกับการแต่งงานครั้งนี้ด้วยเช่นกัน เนื่องจากเธอคิดว่าเร็วเกินไปที่พ่อจะแต่งงานใหม่ เห็นได้จากข้อความต่างๆ ที่เธอขีดฆ่าในจดหมายหลายแห่ง ได้แก่ “~~It did seem a little soon.~~”³⁰ “[...] in case you can (read), I did want to be the one to tell you myself. ~~So you don't find our about it in an unpleasant way.~~”³¹ และ “~~It's not going to be a real family like you and me and Dad.~~”³² ข้อความท้ายสุดที่ยกมาแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าซินเดอเรลลารู้สึกต่อต้านการแต่งงานใหม่ของพ่อเนื่องจากเธอไม่ยอมรับว่าการแต่งงานครั้งนี้จะทำให้เธอ พ่อ แม่เลี้ยงคนใหม่ และพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงสองคนกลายเป็นครอบครัวเดียวกันเหมือนเช่นที่เธอ แม่ และพ่อ เคยเป็น ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างเธอกับแม่นั้นกล่าวได้ว่าสนิทสนมและรักกันอย่างยิ่ง เห็นได้จากชื่อที่เธอใช้ลงท้ายจดหมาย “Cupcake” แสดงความน่ารักอ่อนหวานระหว่างกันได้เป็นอย่างดี

30 Ibid., p. 12.

31 Ibid.

32 Ibid., p. 13.

ในจดหมายฉบับที่สอง แสดงให้เห็นการที่ซินเดอเรลลาต้องการให้ผู้อื่นสบายใจได้ชัดเจนขึ้น เธอยอมยกห้องตนเองให้พี่สาวทั้งสองโดยไม่ปริปากบ่น ส่วนตัวเองต้องย้ายไปอยู่ในห้องใต้หลังคาซึ่งแม่ของเธอคิดว่าไม่เหมาะแม้กระทั่งจะให้ลูกแมวอาศัย “[...] I am sleeping in the attic now, where you didn't even think we should put the kittens! I have to admit I didn't say anything, [...]”³³ ทั้งนี้ เนื่องจากซินเดอเรลลาคาดหวังว่าการกระทำของเธอจะช่วยให้พี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงทั้งสองหันมาชอบเธอบ้าง “I thought maybe they would begin to love like me if I just moved my stuff without complaining.”³⁴ แต่ความคาดหวังของเธอไม่ประสบผล พี่สาวทั้งสองยังคงไม่สนใจใยดีซินเดอเรลลาแต่อย่างใด

ในจดหมายฉบับเดียวกันยังมีปัจฉิมลิขิตที่เขียนเล่าเรื่องพ่อของซินเดอเรลลาให้แม่อ่านด้วย “P.S. Dad looks a little pale. He might be working too hard.”³⁵ จากข้อความจะเห็นว่าซินเดอเรลลาแสดงความเป็นห่วงเป็นใยพ่อ แม้ว่าพ่อก็จะไม่มีเวลาใส่ใจเธอเหมือนก่อนตั้งแต่แต่งงานใหม่ก็ตาม และแม้ว่างานที่แม่เลี้ยงกับพี่สาวทั้งสองมอบหมายให้เธอทำจะหนักหนาเพียงใด แต่เธอยังคงเอาใจใส่และสังเกตความเป็นไปของพ่ออยู่ไม่ขาด

หลังกลับจากงานเลี้ยงเต้นรำ ซินเดอเรลลาเขียนจดหมายถึงแม่อีกฉบับหนึ่ง เล่าความเป็นมาที่เธอได้ไปงานเลี้ยง เล่าความรู้สึกเล็กๆ ที่เธอมีต่อเจ้าชาย เธอเขียนบอกแม่ว่าเธอรักเจ้าชาย และเชื่อมั่นว่าเจ้าชายรักเธอตอบ ทว่าเธอรู้สึกไม่ดีเมื่อคิดว่าเจ้าชายรักในสิ่งที่เขาเห็น คือตัวเธอที่สวมเสื้อผ้าหรูหรา “I can tell he loves me back, which should also be a good part. But he thinks I am someone else who I'm really not, which is just terrible.”³⁶ สิ่งเหล่านี้เป็นข้อยืนยันว่าเธอต้องการให้บุคคลอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คนที่เธอรัก ยอมรับในตัวตนที่แท้จริง ไม่ใช่มองเพียงแค่ภาพลักษณ์ภายนอก

เรื่องเล่าซินเดอเรลลาของเอนเซอร์ยังมีการปรับเปลี่ยนช่วงเวลาในเรื่องให้ใกล้ตัวผู้อ่านมากขึ้น โดยกำหนดให้อยู่ระหว่าง “กาลครั้งหนึ่ง” (Once upon a time) ซึ่งเป็นเวลาในจินตนาการที่เอื้อให้มีเหตุการณ์มหัศจรรย์บางอย่างเกิดขึ้นได้โดยที่ผู้อ่านไม่ตั้งใจสงสัย กับ “ปัจจุบัน” อันเป็น

33 Ibid., p. 19.

34 Ibid., pp. 19-20.

35 Ibid., p. 21.

36 Ibid., p. 73.

เวลาร่วมสมัย เห็นได้จากการกล่าวถึงว่าซินเดอเรลลามีงานบ้านต้องทำให้เสร็จหลังกลับจากโรงเรียน “A long list would be waiting for Cinderella when she got home from school.”³⁷ การกำหนดเวลาในลักษณะนี้ทำให้ผู้อ่านมีความรู้สึกร่วมกับตัวละคร เนื่องจากการไปโรงเรียนเป็นสิ่งที่ผู้อ่านกลุ่มเป้าหมายต้องทำเช่นเดียวกัน และผู้อ่านบางคนต้องทำงานบ้านบางอย่างซึ่งเป็นหน้าที่ประจำของตนเหมือนกัน กล่าวได้ว่าเอนเซอร์ใช้วิธีดึงดูดความสนใจและทำให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมกับเนื้อเรื่องได้อย่างยอดเยี่ยม

นอกเหนือจากการกำหนดให้ซินเดอเรลลาไปโรงเรียนจะทำให้เวลาของเรื่องร่วมสมัยกับผู้อ่านมากขึ้นแล้ว เอนเซอร์ยังใช้รายละเอียดปลีกย่อยอื่นๆ ที่ทำให้รู้สึกว่เนื้อเรื่องซินเดอเรลลาในแบบของเธอเป็นเรื่องราวร่วมสมัยซึ่งเห็นได้ในชีวิตประจำวัน เห็นได้ชัดเจนทั้งจากการกล่าวถึงลักษณะการแต่งหน้าของพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงทั้งสอง คือ พวกเธอเขียนขอบตาอย่างประณีตด้วยดินสอเขียนขอบตา ทาเปลือกตาด้วยอายแชโดว์ชนิดฝุ่น และปิดขนตาให้หนาด้วยมาสคาร่า “Two pairs of eyes neatly outlined with eyeliner (with powdered lids and lashes loaded with mascara) [...]”³⁸ จากแบบทรงผมของพวกเธอที่ซินเดอเรลลาว่าดีให้แม่ดูในจดหมาย จากการคุยกันเรื่องฟุตบอลของเหล่าคนขับรถม้า “[...] six silk-clad coachmen chatting about last night's football game.”³⁹ จากการสวมถุงน่องเนื้อบางไปงานเลี้ยงของซินเดอเรลลา “[...] the legs in sheer stocking [...]”⁴⁰ จากความคิดของเจ้าชายและซินเดอเรลลาขณะเต้นรำด้วยกัน “Thank goodness she doesn't know that my mother made me take dance classes!”⁴¹ “Thank goodness he doesn't know I got a total makeover from my fairy godmother!”⁴² จากการเต้นรำจังหวะฟอกซ์ทรอตของเจ้าชาย “[...] the prince expertly fox-trotted Cinderella over to a red-carpeted part of the room, [...]”⁴³ จากขนมเยลลี่ห่อเจลโลบนโต๊ะอาหารในงานเลี้ยง “[...] cubes of quivering Jell-O in jewel-like colors awaited.”⁴⁴ และจากการอกรอบตีกลอง

37 Ibid., p. 22.

38 Ibid., p. 32.

39 Ibid., pp. 46-47.

40 Ibid., p. 50.

41 Ibid., p. 62.

42 Ibid., p. 63.

43 Ibid., p. 64.

44 Ibid.

ซึ่งพระราชอาและพระราชินีมองว่าเป็นกีฬาที่ศิวิไลซ์ “[...] a civilized game of golf.”⁴⁵ คำนิยมเหล่านี้เห็นได้ทั่วไปในปัจจุบัน การใส่รายละเอียดปลีกย่อยต่างๆ เหล่านี้ ดึงให้ผู้อ่านรู้สึกร่วมกับเนื้อเรื่องได้มากกว่าเทพนิยายที่คุณจะมีขอบเขตชัดเจนอยู่ในอาณาจักรแห่งเทพนิยาย (fairy realm) ซึ่งเป็นดินแดนในจินตนาการ แต่สำหรับเรื่องนี้ผู้อ่านรู้สึกว่ามีตัวละครมีอยู่จริง และสามารถพบเห็นได้ทั่วไปในสังคมที่ผู้อ่านอาศัยอยู่ หรืออาจจะเพื่อนบ้านของเราเองก็ได้

การที่เอนเซอร์กำหนดให้ “ฉัน” เป็นผู้เล่าเรื่องทั้งหมดอาจดูเหมือนว่าเป็นการปิดกั้นโอกาสที่ซินเดอเรลลาจะได้เล่าเรื่องราวของตนเองด้วยเสียงของตนเอง แต่เรื่องราวที่ “ฉัน” เล่ามันชี้ให้เห็นว่า เอนเซอร์ให้ความสำคัญกับตัวซินเดอเรลลาเป็นอย่างมาก เห็นได้จากกรณีที่ “ฉัน” ใส่ภาพจดหมายที่ซินเดอเรลลาเขียนถึงแม่เข้ามาในเรื่องด้วยซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ซินเดอเรลลาได้ระบายความรู้สึกอัดอั้นในใจของเธอ

ขณะเดียวกันภาพประกอบในเรื่องซึ่งเป็นจุดเด่นที่สุดอย่างหนึ่งของ *Cinderella (as if you didn't already know the story)* ยังแสดงให้เห็นเหตุการณ์ต่างๆ ผ่านมุมมองของซินเดอเรลลาอย่างชัดเจน ทั้งเรื่องราวและภาพประกอบของ *Cinderella (as if you didn't already know the story)* ทำให้ผู้อ่านได้ตระหนักถึงตัวตนของซินเดอเรลลา ตระหนักถึงความรู้สึกนึกคิดและมุมมองของซินเดอเรลลาเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตของเธอ ซึ่งเป็นการรับรู้ถึงเสียงที่ซินเดอเรลลาเปล่งออกมาได้อย่างชัดเจน เช่นในภาพต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁴⁵ Ibid., p. 82.

“You lucky girl!”

“I bet you’re thrilled!”

Of course she was, and she was smiling at everyone so that there would be no doubt about it.

ภาพประกอบที่ 2⁴⁶

จากภาพนี้ เมื่ออ่านเรื่องพร้อมกับดูภาพประกอบไปด้วย จะเห็นได้ว่าแค่ภาพปากที่เอนเซอร์ไว้เพียงไม่กี่ปากนั้น ทำให้เห็นถึงมุมมองของซินเดอเรลลา และเข้าใจได้ว่ามีคนมารุมล้อมและพูดคุยกับเธอเป็นจำนวนมาก ภาพริมฝีปากรูปร่างต่างๆ ช่วยให้ผู้อ่านอาจสามารถรับรู้ถึงความรู้สึกอัดอัดของซินเดอเรลลาซึ่งอยู่ท่ามกลางผู้คนมากมายที่รุมล้อมรอบกาย เพื่อซักถามพูดคุยแสดงความยินดีกับเธอ

นอกจากภาพริมฝีปากแล้ว ยังมีภาพโครงหน้าของซินเดอเรลลากำลังที่จรดปากกา

⁴⁶ Ibid., p. 7.

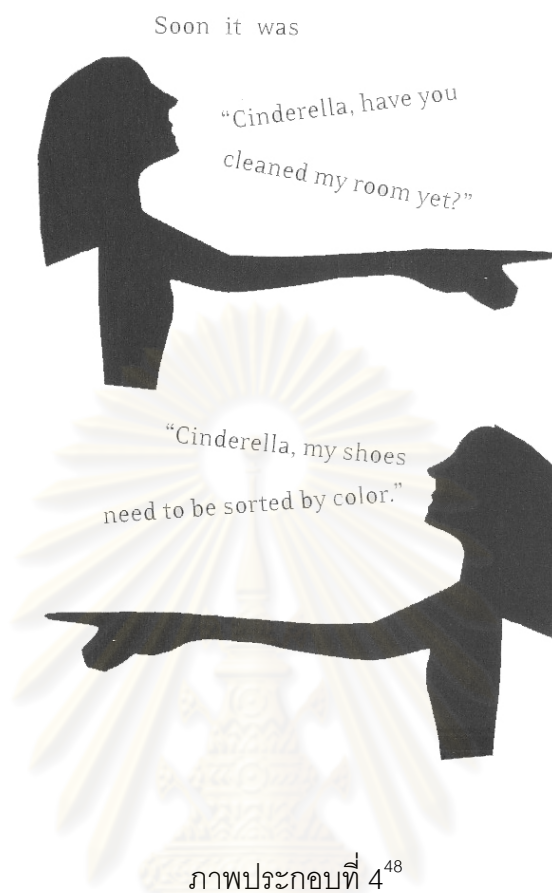

ภาพประกอบที่ 3⁴⁷

ภาพประกอบที่ 3 แม้จะมีได้เป็นภาพจากมุมมองของซินเดอเรลลา ทว่าเป็นภาพที่สื่ออารมณ์และความรู้สึกของเธอในขณะที่เธอเขียนจดหมายถึงแม่ หากผู้อ่านพิจารณาอย่างลึกซึ้งอาจเข้าใจได้ว่าขณะนี้ซินเดอเรลลากำลังรู้สึกวุ่นวายใจว่าโลกของเธอหม่นหมอง เนื่องจากเอนเซอร์เลือกให้สี่ตัวซินเดอเรลลาเป็นสี่ขาว ขณะที่ให้สี่บรรยากาศเป็นสี่ดำซึ่งแตกต่างจากภาพอื่นๆ ที่ตัวละครเป็นสี่ดำและพื้นหลังเป็นสี่ขาวซึ่งไม่ได้ให้ความสำคัญกับบรรยากาศมากนัก จึงเข้าใจได้ว่าเอนเซอร์ต้องการสลับสี่ขาวดำเพื่อขับให้ผู้อ่านรู้สึกถึงอารมณ์ของซินเดอเรลลาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ยิ่งไปกว่านั้น เอนเซอร์ยังได้นำเสนอภาพของพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงที่กำลังขึ้นทำงานซินเดอเรลลา

⁴⁷ Ibid., p. 11.

ภาพประกอบนี้ เป็นตัวอย่างที่แสดงว่าเอนเซอร์ไม่ได้ให้ความสำคัญกับภาพเท่านั้น หากยังใส่ใจในรายละเอียดเกี่ยวกับประโยคและรูปแบบของคำบรรยายในภาพด้วย เมื่อพิจารณาจากการจัดวางคำพูดของพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงทั้งสองจะรู้สึกได้ว่าพวกเธอไม่ได้สั่งด้วยโทนเสียงปกติ หากกำลัง “ตะโกน” สั่งซินเดอเรลลา และแม้จะมีคำสั่งเพียงสองคำสั่งให้เห็น แต่กลับทำให้เข้าใจได้ว่า พี่สาวทั้งสองคงไม่ได้หยุดเพียงเท่านี้ แต่ใช้งานซินเดอเรลลามากมาย เน้นให้ผู้อ่านทั้งได้ “เห็น” ภาพจากมุมมองของซินเดอเรลลา และเสมือน “ได้ยิน” เสียงที่ซินเดอเรลลาได้ยินอยู่ทุกวันอีกด้วย

นอกจากนี้ เอนเซอร์ยังได้นำเสนอภาพในงานเลี้ยงที่มาจากมุมมองของซินเดอเรลลา

⁴⁸ Ibid., p. 28.

“The food looks better in there, and it’s carpeted. . . .”

“I am so very sorry,” the man in tights told them stiffly. “This section is strictly for the cream of the crop, their close friends, and hangers-on.”

“Are you calling us hoi polloi?”

“Suggesting we are riffraff?”

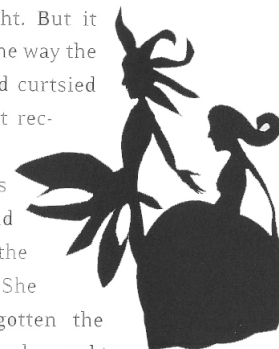
“*Mesdemoiselles*, you must understand I am here to follow the wishes of the king and queen.”

It didn’t seem fair to Cinderella either. Why should she be on one side while her own stepsisters were stuck on the other? Without thinking, she scooped up two chocolates wrapped in gold and handed them to her stepsisters as consolation. The prince, glancing up

from his *filet mignon*, was touched by Cinderella’s generosity.

Suddenly, Cinderella felt a pang of worry. Might the sight of their step-sister lolling about in the red-carpeted zone instead of doing laundry back home bring on a fresh round of indignation? She froze momentarily at the thought. But it was obvious by the way the girls blushed and curtsied that they did not recognize her.

Her head was in the clouds, and she could tell the prince’s was too. She had almost forgotten the other world where she used to live. None of that seemed real

ภาพประกอบที่ 5⁴⁹

ภาพที่สาวทั้งสองของซินเดอเรลลาโดยมีตัวหนังสือคั่น แสดงให้เห็นเหตุการณ์ที่ซินเดอเรลลากำลังมองเห็น นั่นคือการที่พี่สาวทั้งสองถูกข้าราชการบริวารกีดกันออกจากบริเวณสำหรับแขกพิเศษ ผู้อ่านจะรู้สึกถึงการกีดกันพี่สาวทั้งสองและรับรู้ได้ว่าทั้งสองฝ่ายกำลังเผชิญหน้ากันอยู่ ย้ำให้เห็นว่าแม้ซินเดอเรลลาจะไม่ได้เป็นผู้เล่าเรื่องด้วยตนเอง แต่เรื่องราวทั้งหมดให้ความสำคัญกับเธออย่างยิ่ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁴⁹ Ibid., pp. 68-69.

ภาพประกอบนี้เป็นภาพที่สำคัญที่สุดในเรื่อง ปรากฏในสถานการณ์ที่เจ้าชายไปที่บ้านของซินเดอเรลลาเพื่อนำรองเท้าไปให้ผู้หญิงทุกคนในบ้านลองสวม แสดงให้เห็นถึงการเล่นกับผู้อ่านอย่างชัดเจน โดย “ฉันทน์” เลือกใส่ข้อความ “actual size”⁵¹ เพื่อบอกให้ผู้อ่านทราบว่ารองเท้าข้างนี้เป็นขนาดเท่าจริง เป็นขนาดเท้าของซินเดอเรลลาจริง เน้นย้ำให้ผู้อ่านรู้สึกว่าคุณกำลังอ่านเรื่อง “จริง” ของซินเดอเรลลาอยู่ ทั้งยังรู้สึกว่าคุณรู้สึกรองเท้าที่เอนเซอร์ใส่ประกอบเรื่องเป็นภาพ “จริง” ของรองเท้า การใส่ภาพประกอบในลักษณะนี้ ดึงให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมในการเดินทางค้นหาเจ้าของรองเท้าของเจ้าชาย และเชื่อได้ว่าผู้อ่านหลายคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้อ่านที่เป็นเด็ก อาจสมมติตนเองเป็นผู้ลองรองเท้า หรือแม้แต่สมมติตนเองเป็นซินเดอเรลลา ลองทาขนาดเท้าของตนกับ

50 Ibid., p. 93.

51 Ibid.

รองเท้าในภาพ ซึ่งนับได้ว่าเป็นความสำเร็จอย่างสูงของเอนเซอร์ในการดึงดูดความสนใจและกระตุ้นจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ให้ผู้อ่าน ทั้งยังทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจความรู้สึกของซินเดอเรลลาขณะกำลังลองรองเท้าอยู่ด้วย

อาจกล่าวได้ว่าภาพประกอบที่ยกตัวอย่างมาทั้งหมดนี้ แสดงให้เห็นถึงความพยายามของเอนเซอร์ในการใช้ภาพขยายความตบตะเพียบเพื่อให้อ่านเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของซินเดอเรลลาได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ อีกอย่างหนึ่งที่ทำให้ *Cinderella (as if you didn't already know the story)* แตกต่างจากเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลาสำนวนของชาร์ลส์ แปรโรลด์ คือ เอนเซอร์กำหนดให้ “ฉันทน์” เล่าเรื่องราวภายหลังจากการแต่งงานของซินเดอเรลลากับเจ้าชายเพิ่มเติมอีกเพียง 6 หน้า ทว่าเป็นส่วนที่สำคัญต่อเนื้อเรื่องเช่นกัน เนื่องจากเรื่องราวใน 6 หน้าี่เพิ่มมานี้เป็นส่วนสนับสนุนให้เห็นชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อเกิดการเปรียบเทียบได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น “ฉันทน์” เล่าว่า โดยทั่วไปแล้วการแต่งงานคือตอนจบของเรื่อง จากนั้นเป็นการรูดม่านปิดเรื่องด้วยคำว่า “Happily Ever After.”⁵² แต่เรื่องราวยังมีมากกว่านั้น “But there is more, of course, and I don't see why you shouldn't hear it.”⁵³ ซึ่งเอนเซอร์อาจต้องการบ่งบอกเป็นนัยแก่ผู้อ่านว่าการแต่งงานอาจไม่ใช่จุดท้ายสุดของความรัก หรือตอนจบของเรื่องเสมอไป ทว่าในชีวิตจริง การแต่งงานอาจเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้เราได้รู้จักตัวตนของสามีและภรรยา ขณะเดียวกันสามีและภรรยาต้องเรียนรู้ที่จะยอมรับและเคารพตัวตนของกันและกัน รวมทั้งเติมเต็มจุดที่อีกฝ่ายขาด เช่นซินเดอเรลลากับเจ้าชายที่เรียนรู้ว่าตนนั้นแตกต่างกัน แต่ในความต่างนั้นได้เปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้น ทั้งยังส่งเสริมความมั่นใจให้กันและกันอีกด้วย เรียกได้ว่าเป็นการแต่งงานครั้งนี้ ทำให้ทั้งคู่เติบโตและเรียนรู้ที่จะก้าวไปข้างหน้าโดยพึ่งพากันและกันอย่างมั่นคง แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงชีวิตของทั้งคู่ซึ่งเป็นไปในทางที่ดีขึ้น

หลังจากที่ซินเดอเรลลาแต่งงานกับเจ้าชายแล้ว เธอกลายเป็นนักการทูตที่เก่งกาจจนสามารถทำให้อาณาจักรสงบสุขและไม่เคยมีสงครามเกิดขึ้นอีกเลย การที่เอนเซอร์เลือกให้ซินเดอเรลลากลายเป็นนักการทูตนี้ อาจเป็นเพราะต้องการเน้นย้ำให้เห็นว่าซินเดอเรลลานั้นเสนอตัวตนของเธอผ่านการทูต เมื่อเธอก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเองแล้ว เธอตระหนักดีว่าการ “เงียบ” ไม่ใช่สิ่งดีเนื่องจากการที่เธอเคยเงียบ ทำให้เธอไม่ได้แสดงถึงความเป็นตัวของตัวเองและกลายเป็น

⁵² Ibid., p. 105.

⁵³ Ibid.

เหมือนคนไร้ตัวตน เธอจึงเลือกที่จะเป็นนักการทูตซึ่งเป็นอาชีพที่จำเป็นต้องใช้ “การพูด” เป็นสำคัญ และเมื่อเธอได้แสดงความเป็นตัวของตัวเองตามต้องการแล้ว เธอจึงใช้อาชีพนักการทูตเพื่อใช้ “การพูด” ให้เป็นประโยชน์ต่ออาณาจักรของตนเองบ้าง โดยใช้ในการเจรจาต่อรองกับอาณาจักรอื่นๆ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของอาณาจักรของเธอไว้นั่นเอง

สำหรับเรื่อง *Before Midnight* โดคีย์เปิดโอกาสให้ชองดรียซึ่งเป็นตัวละครเอกเป็นผู้เล่าเรื่องเองเช่นเดียวกับที่ลีวายน์ให้เอลลาเป็นผู้เล่าเรื่องเองใน *Ella Enchanted* ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจความรู้สึกนึกคิด รวมทั้งความอัดอั้นในการเป็นลูกสาวซึ่งถูกปฏิเสธจากพ่อบังเกิดเกล้าของตน อีกทั้งยังให้ทราบความเป็นมาทั้งหมดของชองดรียจากปากของชองดรียเอง เรื่องราวเริ่มต้นที่ชองดรียตั้งคำถามว่าคุณรู้อะไรเกี่ยวกับตัวเองบ้าง และเรื่องราวของคุณที่คุณเล่าเองกับที่คนอื่นเล่าแตกต่างกันอย่างไร “What do you know about yourself? What are your stories? The ones you tell yourself, and the ones told by others.”⁵⁴ ทั้งยังขยายความว่า เรื่องราวของตัวเองนั้นมีหลากหลายจุดเริ่มต้น เราเริ่มต้นเล่าเรื่องราวของเราเอง แต่งเรื่องราวของเราเอง และที่สุดแล้วการจุดเริ่มต้นที่หลากหลายของเรื่องราวของเราจะรวมกันเป็นจุดจบเดียว และเรื่องเล่าที่บอกตัวตนของเราก็จะสมบูรณ์

Over and over, we start our own tales, compose our own stories, whether our lives are short or long. Until at last all our beginning come down to just one end, and the tale of who we are is done.⁵⁵

ข้อความเหล่านี้บ่งบอกว่าโดคีย์ต้องการเปิดโอกาสให้ชองดรียเป็นผู้เล่าเรื่องราวด้วยตนเอง ขณะเดียวกัน ผู้อ่านยังได้ทราบความเป็นมาของชองดรียที่ตัวละครอื่นเป็นผู้เล่าด้วย ทว่าเป็นเรื่องเล่าซ้อนเรื่องเล่า ชองดรียเป็นผู้เล่าเรื่องของตนเองที่มาติลด์ผู้ชรา (Old Mathilde) เล่าให้เธอฟัง อีกทอดหนึ่ง แสดงให้เห็นว่าชองดรียมีอำนาจในการเล่าเรื่องที่จะกำหนด “ตัวตน” ของเธออย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ยังมีการแทรกความรู้สึกนึกคิดของตัวละครอื่นให้ผู้อ่านได้รับทราบบ้างในส่วนที่จำเป็นต่อเนื้อเรื่อง ด้วยการใส่ลงในบทสนทาระหว่างชองดรียกับตัวละครนั้นๆ อาจกล่าวได้ว่าการที่โดคีย์ให้ชองดรียเป็นผู้เล่าเรื่องราวเองทั้งหมด แม้ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับตัวเองที่คนอื่นเล่า

⁵⁴ Cameron Dokey, *Before Midnight: A Retelling of “Cinderella,”* p. 1.

⁵⁵ Ibid.

ให้ฟังก็ตาม เนื่องจากเธอต้องการให้ชองดรีรงมีโอกาสได้มี “เรื่องเล่า” ของตัวเองที่ตนเองเป็นผู้เล่า และรวบรวมเรียบเรียงใหม่ด้วยตัวเอง เห็นได้จากตอนเปิดเรื่องที่ได้คีย์กำหนดให้ชองดรีรงเริ่มต้นด้วยการตั้งคำถามกับผู้อ่านเกี่ยวกับตัวเองและเรื่องราวความเป็นมาของตัวเธอทั้งที่ตนเป็นผู้เล่า และที่คนอื่นเล่าให้ฟัง ทั้งยังกล่าวถึงว่าเรื่องราวของคนคนหนึ่งนั้นเกิดจากหลากหลายจุดเริ่มต้น จากผู้เล่าหลายต่อหลายคน ทว่าสุดท้าย เรื่องเล่าทั้งหมดนั้นจะขมวดรวมกันเป็นตอนจบเพียงแบบเดียว ซึ่งเล่าโดยตัวเจ้าของเรื่องเอง ใน *Before Midnight* นี้จบลงด้วยการที่ชองดรีรงกล่าวว่า เรื่องราวของเธอได้มาถึงจุดเริ่มต้นที่จะจบอย่างมีความสุขแล้ว “My story had been given the start of its happy ending [...]”⁵⁶ นับเป็นวิธีการเล่าเรื่องที่แสดงให้เห็นถึงตัวตนของชองดรีรงที่กำหนดโดยตัวของเธอเอง

Before Midnight ตัวละครเอกคือชองดรีรงเป็นเด็กสาวที่เติบโตขึ้นในลักษณะของเด็กกำพร้า แม่ตายตั้งแต่เกิด ทั้งยังไม่ได้รับความรักจากพ่อที่ตราหน้าว่าเธอเป็นผู้พรากคนที่เขารักไป มีเพียงมาติลด์ผู้ชราที่คอยอบรมเลี้ยงดูเธอในฐานะแม่ทูนหัวจนโต ด้วยความที่พ่อไม่ยอมรับว่าเธอมีตัวตนนี้เอง ทำให้เธอโหยหาการยอมรับจากพ่อมาโดยตลอด เมื่อชองดรีรงเกิด กงสตองซ์ (Constanze d'Este) ผู้เป็นแม่ก็ตายจากไป มาติลด์ตั้งชื่อให้เธอว่ากงสตองซ์เช่นเดียวกับแม่ของเธอ แต่ที่ใครๆ เรียกเธอว่าชองดรีรงนั้น เป็นเพราะเมื่อมาติลด์อุ้มเธอออกมาจากอ้อมกอดอันเย็นเยียบของแม่ผู้ไร้วิญญาณ ประคองเธอไว้ด้วยแขนข้างหนึ่ง เพื่อที่จะได้เขียนให้ถ่านในเตาผิงคุ้แดงขึ้นอีกครั้ง ก่อนจะห่อหุ้มตัวเธอด้วยผ้าสักหลาดสีแดงและวางลงในหม้อต้มน้ำท่ามกลางถ่านที่กำลังคุ้ให้เธออบอุ่น นั่นเป็นครั้งแรกที่เธอเปล่งเสียงร้องออกมา เธอจึงได้ชื่อว่า “ชองดรีรง-เด็กน้อยแห่งถ่าน” “Child of cinders, Cendrillon.”⁵⁷

ในเวลาต่อมา เอเตียน เดอ บราบองต์ (Etienne de Brabant) พ่อของชองดรีรงแต่งงานใหม่กับชองตาล เดอ แซงตองเดรอ (Chantal de Saint-Andre) ซึ่งมีลูกสาวอยู่แล้วสองคนคือ อามอลี (Amelie) และอนาสตาเซีย (Anastasia) ทั้งสามย้ายเข้ามาอยู่ในเคนหาสน์ศิลาโดยที่ไม่เคยรับรู้ถึงการมีตัวตนของชองดรีรง จึงปฏิบัติต่อชองดรีรงในฐานะที่เธอเป็นเด็กรับใช้ ทั้งนี้ การปฏิบัติตนต่อชองดรีรงของทั้งสามเป็นไปด้วยความไม่รู้ ตั้งแต่แรกที่มาติลด์ผู้ชราแนะนำตัวชองดรีรง ชองตาลกล่าวว่าเธอไม่เคยได้ยินชื่อนี้มาก่อน “I have never heard such a name

⁵⁶ Ibid., p. 193.

⁵⁷ Ibid., p. 6.

before,”⁵⁸ นั้นแสดงว่าเอเตียนมิได้บอกกล่าวอะไรเกี่ยวกับการมีตัวตนของซองดรีรง ทำให้เธอผิดหวังอย่างยิ่ง ทั้งต่อพ่อของเธอที่ไม่ยอมบอกกล่าวแก่ทั้งสามว่าเขามีลูกสาวคือซองดรีรง และต่อตัวเองที่คาดหวังไกลเกินจริงว่าพ่อของเธอจะยอมบอกว่าเธอเป็นลูกสาว จนเธอนึกคำว่าตัวเองในใจ “Fool, idiot, nincompoop, I thought. Your father has never acknowledged you, not once in all these years. Why did you think he would do so now?”⁵⁹ ความผิดหวังของซองดรีรงเป็นสิ่งที่โดคีย์ใช้เน้นย้ำให้เห็นว่า ซองดรีรงต้องการการยอมรับจากพ่อมากเพียงใด อย่างไรก็ตาม ในเมื่อพ่อของเธอไม่บอกกล่าวอะไรแม่เลี้ยงคนใหม่กับพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงทั้งสองของซองดรีรงเกี่ยวกับตัวเธอ ด้วยทิวี่ ความผิดหวัง และความน้อยใจที่ถูกปฏิเสธจากพ่อตนเองซึ่งผสมปนเปกัน ณ ขณะนั้น เธอจึงไม่อาจบิรปากบอกความจริงว่าเธอไม่ใช่เด็กรับใช้หากเป็นลูกสาวเจ้าของบ้านให้ทั้งสามได้รับรู้

But still, I felt the pain of his denial slice straight through my heart. In my simple, homespun dress, my stepmother had mistaken me for a serving girl. And who could blame her? When my own father denied me, who was I to tell Chantal de Saint-Andre the truth of who and what I was?⁶⁰

และแม้ว่าภายหลังซองดรีรงคิดจะบอกทั้งสามว่าเธอเป็นใคร แต่เธอก็ไม่อาจหาจังหวะและวิธีอันเหมาะสมที่จะบอกได้โดยไม่กระทบกับความรู้สึกของทั้งสาม เธอจึงยังคงเก็บความจริงนั้นไว้คนเดียวเรื่อยมา

ความจริงที่ว่าซองดรีรงเป็นลูกสาวเจ้าของบ้าน และมีศักดิ์เป็นลูกเลี้ยงของซองตาลผู้เป็นแม่เลี้ยง รวมทั้งเป็นน้องสาวของอาเมอลีกับอนาสตาเซีย ลูกติดของซองตาลเปิดเผยขึ้นเมื่ออนาสตาเซียไม่พอใจซองดรีรงกับราอูลถึงขั้นจะไล่ทั้งสองออกจากบ้าน ซองดรีรงจึงจำเป็นต้องบอกความจริงให้ทุกคนได้รับรู้ “I am not a servant, to be sent away on a whim,” I said. “I am Etienne de Brabant's daughter.”⁶¹ “My mother was Constanze d'Este,”⁶² หลังจากกล่าว

58 Ibid., p. 54.

59 Ibid.

60 Ibid.

61 Ibid., p. 110.

62 Ibid.

จบ ของดริรงตระหนักว่าแม่พ่อจะไม่ยอมรับตัวตนของเธอ แต่เธอสามารถบอกใครๆ ได้อย่างภาคภูมิใจว่าแม่เป็นแม่ของเธอ และกล้าเล่าเหตุผลที่พ่อไม่ยอมรับเธอให้ทุกคนฟัง “My father has never forgiven me for taking my mother out of the world by coming into it. He has never acknowledged me, not to anyone outside this house.”⁶³ การเปิดเผยตัวตนของของดริรงส่งผลดีแก่ตัวเธอ การใช้ชีวิตร่วมกันระหว่างเธอกับแม่เลี้ยงและพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงอีกสองคนดูจะลงตัวมากขึ้น ของดริรงได้รับการปฏิบัติจากแม่เลี้ยงและพี่สาวทั้งสองเช่นลูกเลี้ยงและน้องสาว ทว่าความหวังของเธอที่ต้องการให้พ่อยอมรับยังไม่บรรลุผล

ต่อมา พระราชาประกาศให้หญิงสาวทุกคนในอาณาจักรเข้าร่วมงานเลี้ยงที่จัดขึ้นเพื่อให้เจ้าชายปาสคาลได้เลือกคู่ เหตุการณ์นี้บังคับให้เอเตียนติดต่อกันในเคหาสน์ศิลาเป็นครั้งแรกเพื่อห้ามไม่ให้ใครอื่นนอกจากราอูลเข้าร่วมงาน โดยใช้ความปลอดภัยเป็นข้ออ้าง ทว่าของตาลตัดสินใจจะพาลูกๆ ทุกคนรวมทั้งของดริรงเข้าร่วมงานเลี้ยงโดยไม่สนใจคำสั่งของเอเตียน ของดริรงจึงมีโอกาสดำเนินการได้พบหน้าพ่อเป็นครั้งแรก พ่อผู้ไม่เคยยอมรับตัวตนของเธอ

พื้นที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสร้างความมั่นใจของของดริรงอย่างยิ่ง เมื่อเธออยู่ในบ้าน เธอมีความมั่นใจเพราะนั่นคือสถานที่ของเธอซึ่งเป็นลูกของแม่ เจ้าของบ้านคนหนึ่ง เป็นพื้นที่ซึ่งเธอสามารถแสดงตัวตนอย่างแท้จริงได้ แต่เมื่อเธอต้องเดินทางไปร่วมงานเลี้ยงที่ปราสาท เธอประหม่าและหวั่นไหวอย่างยิ่ง เนื่องจากพื้นที่ในปราสาทนั้นอาจเรียกได้ว่าเป็นพื้นที่ของเอเตียนซึ่งเขาค้นเคยเป็นอย่างดี เมื่อของดริรงก้าวเข้าสู่ปราสาทและได้พบหน้าพ่อ เธอจึงรู้สึกอ่อนแอ หวั่นไหว และไม่เป็นตัวของตัวเอง เพราะพื้นที่ซึ่งของดริรงค้นเคยและกล่าวได้ว่าเป็นพื้นที่ของเธอนั้นคือในเคหาสน์ศิลาที่ทุกคนในบ้านยอมรับการมีตัวตนของเธอ ในขณะที่ในปราสาทอันเป็นพื้นที่ของเอเตียนนั้น ไม่มีใครเคยรับรู้ถึงการมีตัวตนอยู่ของของดริรงแม้แต่คนเดียว ทว่าของตาลผู้เป็นแม่เลี้ยงและอาเมอสิกับอนาสตาเซียผู้เป็นพี่สาว ซึ่งกลายมาเป็นคนในครอบครัวเดียวกับเธออย่างเต็มตัว ทำหน้าที่แม่และพี่สาว ให้แรงใจ ให้กำลังใจ จนของดริรงสามารถเอาชนะความเกรงกลัวพ่อได้ เมื่อเอเตียนหวังจะใช้ประโยชน์จากของดริรง ของดริรงจึงปฏิเสธอย่างแข็งขัน และแสดงความรู้สึกนึกคิดของตนอย่างเต็มที่ เพื่อให้พ่อรู้ว่าเธอมีตัวตนอยู่บนโลก และพ่อจะต้องยอมรับตัวเธอให้ได้ เธอไม่ต้องการจะทำประโยชน์ใดๆ ให้พ่อแม้ว่าเขาจะพยายามหลอกล่อ “I will not be

63 Ibid.

made a pawn in your games.”⁶⁴ เธอรู้ว่าพ่อต้องการใช้เธอเป็นเหยื่อล่อเจ้าชายปาสคาลผู้เป็นเจ้าชายรัชทายาทที่จะขึ้นครองบัลลังก์ต่อจากพระราชินี เนื่องจากเจ้าชายปาสคาลมีท่าทีที่ชื่นชอบเธออยู่นั่นเอง หากเจ้าชายปาสคาลกลายเป็นพวกเดียวกับเธอ เอเตียน พ่อของซงดรีรงจะสามารถช่วยให้พระราชินีแย่งชิงบัลลังก์จากพระราชินีได้สำเร็จโดยง่าย ซึ่งนอกจากจะไม่ยอมให้พ่อใช้เธอให้เป็นประโยชน์แล้ว ภายหลังจากที่พระราชินีพูดคุยกับราอูลเป็นการส่วนตัวเรื่องที่เขาเป็นเจ้าชายฝาแฝดองค์โตและพูดจาในทางยุบให้ราอูลเข้าใจว่าเขาควรเป็นผู้สืบทอดบัลลังก์มากกว่าเจ้าชายปาสคาล เพื่อให้เขาเกิดความอึดใจและพร้อมต่อสู้ ความมีเหตุมีผลและมองการณ์ไกลของซงดรีรงยังทำให้เธอเตือนสติราอูลด้วยว่าพระราชินีพยายามจะใช้เขาเป็นหมากในเกมการแย่งชิงบัลลังก์เช่นเดียวกับที่พ่อของเธอต้องการใช้เธอ ทั้งยังเตือนสติด้วยว่าผู้ที่ราอูลคิดจะร่วมมือกับพระราชินีเพื่อต่อสู้ด้วยนั้นคือพ่อและน้องชายของเขาเอง

เมื่อซงดรีรงปฏิเสธอย่างไร้เยื่อใย เอเตียนจึงลักพาตัวเธอกลับไปยังเคหาสน์ศิลา เพื่อนำกลับไปซ่อนตัวจากโลกภายนอกดั้งเดิม ไม่ให้มีโอกาสได้แสดงตัวตนอีก ทว่าเคหาสน์ศิลาคือพื้นที่ของซงดรีรง เป็นสถานที่ซึ่งซงดรีรงสามารถแสดงตัวตนของเธอได้อย่างชัดเจนและมั่นคงที่สุด เพราะทุกคนที่รู้ว่าเธอเป็นใคร นอกจากนั้น ร่างของแม่ ความทรงจำเกี่ยวกับแม่ แม่ที่ยอมรับตัวตนของเธออยู่ที่นี้ ทำให้เธอไม่หวั่นเกรงใดๆ เลย แทนที่เธอจะเป็นฝ่ายอ่อนแอและยอมพ่ายแพ้ต่อการครอบงำของพ่อ เธอกลับเป็นฝ่ายที่เหนือกว่า เข้มแข็งกว่า และปฏิเสธที่จะทำตามคำสั่งของเขาซึ่งต้องการให้เธอเปิดประตูห้องนอนของแม่ “I am not the one who is afraid of what lies beyond that door,” I said. “Open it yourself.”⁶⁵ ในขณะที่เอเตียนกลับเป็นฝ่ายเกรงกลัวสิ่งที่ตัวเองได้ฝังกลบไว้ในอดีต คือการยอมรับว่าตนได้สูญเสียความรักของภรรยาผู้เป็นที่รักไปนั่นเอง

เนื่องจากซงดรีรงตระหนักดีว่าสิ่งที่พ่อทำลงไปทั้งหมดเกิดจากความรู้สึกสูญเสียภรรยาผู้เป็นที่รักไป เขาเลือกที่จะแสดงความโกรธเกรี้ยวแทนที่จะยอมแสดงความโศกเศร้าออกมา ซงดรีรงเลือกที่จะให้อภัยในสิ่งที่พ่อทำลงไปทั้งหมด และเตือนสติพ่อให้ปลดปล่อยความโศกเศร้าออกไปเสีย “You have no peace because you cling to sorrow and anger. You have no peace because you do not mourn.”⁶⁶ พ่อของเธอยอมทำตามคำแนะนำ เขาปลดปล่อยความรู้สึกโศกเศร้า หลังน้ำตาด้วยความอาดูรเป็นครั้งแรกเหนือหลุมศพของกงสตองซ์ เมื่อพ่อทำ

⁶⁴ Ibid., p. 171.

⁶⁵ Ibid., p. 182.

⁶⁶ Ibid., p. 185.

เช่นนั้นเท่ากับยอมรับการมีตัวตนของเธอ ทำให้ซองดรียงสามารถพูดได้เต็มปากว่าพ่อเป็นพ่อของเธอ ทั้งนี้ ต้นไม้สารพัดชนิดที่เธอปลูกบนหลุมฝังศพของแม่พากันเติบโตงอกงามปกคลุมหลุมฝังศพของแม่ไปทั่ว คำอธิษฐานที่ซองดรียงเฝ้าย้ำอยู่ทุกปีเป็นผลแล้วในที่สุด

ในวรรณกรรมเรื่อง *Bound* นาโปลีกำหนดให้บุรุษที่สาม (third person arrator) เป็นผู้เล่าเรื่องแบบมุมมองจำกัด (limited point of view) เรื่องที่เล่ามีซิงซิงซึ่งเป็นตัวละครเอกเป็นจุดศูนย์กลาง เล่าผ่านมุมมองของซิงซิงแต่เพียงผู้เดียว ผู้อ่านจะเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของซิงซิงได้เพียงคนเดียวเท่านั้น แสดงให้เห็นว่านาโปลีให้ความสำคัญและเปิดพื้นที่ให้ซิงซิงแสดงความเป็นตัวของตัวเอง ซิงซิงเป็นตัวแทนของเด็กวัยรุ่นที่ไม่รู้ทิศทางอนาคตของตนเอง ชีวิตของซิงซิงมีเพียงอดีตเกี่ยวกับพ่อแม่และบรรพบุรุษของเธอ และปัจจุบันเท่านั้น ความผูกพันกับบรรพบุรุษของซิงซิงนี้เองที่ทำให้เธอเชื่อฟังคำสั่งของแม่เลี้ยง ด้วยว่าแม่เลี้ยงเป็นญาติผู้ใหญ่เพียงคนเดียวของเธอที่เธอสามารถเชื่อมโยงกับบรรพบุรุษของตนได้ ประกอบกับเว่ยปิงผู้เป็นพี่สาวพ่อเดียวกันของเธอ ลูกสาวของแม่เลี้ยง ไม่อาจเดินได้สะดวกเนื่องจากเธอมัดเท้าตามประเพณีนิยมเพื่อรวันได้เป็นเจ้าสาวของชายหนุ่มสักคนที่พร้อมจะเลี้ยงดูเธอกับแม่อย่างดี ซิงซิงจึงรู้สึกสงสารและทำงานเพื่อให้ความสะดวกสบายแก่เว่ยปิงด้วยความเต็มใจ เธอกลายเป็น “เจ้าเด็กขี้เกียจ” (Lazy One) ชื่อที่แม่เลี้ยงมักจะใช้เรียกเธอเวลาทำอะไรไม่ได้ตั้งใจอยู่เสมอ

อย่างไรก็ตาม ซิงซิงมิได้โง่งมหรือใช้ชีวิตไปวันๆ โดยมีได้คิดอะไร แม้จะทำงานตามหน้าที่ที่แม่เลี้ยงมอบให้ ทว่าเธอได้ตัดสินใจในการกระทำต่างๆ เพื่อให้งานประสบความสำเร็จด้วยตนเอง ตัวอย่างเช่น เมื่อแม่เลี้ยงสั่งให้ไปหาเนื้อเพื่อมาทำอาหาร ในความหมายของแม่เลี้ยงคือให้ไปล่าสัตว์ แทนที่ซิงซิงจะ “ล่า” ด้วยตัวเอง เธอกลับรู้สึกสงสารและไม่ต้องการฆ่าสัตว์ จึง “เลือก” ที่จะไปหาวิธีอื่นให้ได้เนื้อสัตว์มา เธอไปบ้านของท่านอาจารย์ถัง (Master Tang) ผู้เป็นเพื่อนของพ่อเพื่อทำงานเล็กๆ น้อยๆ ให้แลกกับลูกช็อคโกแลต ทว่าเมื่อได้ลูกช็อคมา เธอกลับสงสารและปล่อยมันลงน้ำไป อย่างไรก็ตาม ซิงซิงไม่ต้องถูกแม่เลี้ยงบ่นว่าจากการไม่มีเนื้อสัตว์ติดมือกลับบ้านเนื่องจากซิงซิงพบลูกแรคคูนกำพร้า ทั้งยังตามอดสามตัวระหว่างทางกลับบ้าน ซึ่งเธอจำใจฆ่าแรคคูนสองตัวด้วยความสงสารเนื่องจากหากปล่อยพวกมันไว้ อย่างไรเสียแรคคูนทั้งสามต้องถูกหมาป่าฉีกเนื้อเป็นชิ้นๆ อย่างแน่นอน การที่เธอใช้หินทุบแรคคูนจะทำให้พวกมันตายเร็วกว่าและทรมานน้อยกว่าการถูกสุนัขป่าฉีกเป็นชิ้นๆ และค่อยๆ ตายอย่างทรมานมากนัก

It was unnatural to kill babies, but it made no sense not to kill these. In fact, a swift death with a stone was more humane than letting them be ripped limb from limb by a wolf.⁶⁷

ทว่าเธอเลือกที่จะฆ่าลูกแรคคูนเพียงสองตัวและนำตัวที่เหลือกลับถ้าทั้งที่มันยังมีชีวิต ซึ่งเว่ยปิงขออนุญาตแม่เลี้ยงไว้ดูเล่น กล่าวได้ว่าการกระทำของชิงชิงที่ปล่อยลูกฮ้อดลงน้ำ และฆ่าลูกแรคคูนตามอดด้วยความสงสารเป็นการแสดงความมีเมตตาของชิงชิงให้ผู้อ่านได้เห็น

เมื่อแม่เลี้ยงให้ชิงชิงนำพุทราดิบไปขายให้หมอยา เธอตัดสินใจเดินทางด้วยการโดยสารเกวียนของชายขายสัตว์ปีกและเลือกที่จะนั่งท้ายเกวียนกับกรงนกนับสิบ ทั้งยังกระโดดหนีลงจากเกวียนเมื่อรู้ว่าชายขายสัตว์ปีกจะค้างคืนก่อนเข้าเมืองเพื่อความปลอดภัยเนื่องจากตระหนักดีว่าตนเป็นผู้หญิงคนเดียว ไม่ควรค้างคืนกับชายแปลกหน้า เหล่านี้ล้วนแสดงให้เห็นว่า ชิงชิงมีวิจรรณญาณ ทั้งยังเป็นเด็กใฝ่เรียนรู้ เห็นได้จากกรที่เธอยังคงฝึกฝนการคัดลายมือ การแต่งบทกวี และการวาดภาพอยู่เสมอในยามว่าง ตามที่พ่อเคยให้เรียนขณะที่เขายังมีชีวิตอยู่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีคุณประโยชน์ในชีวิตเธอในเวลาต่อมา เนื่องจากเธอได้ใช้วิชาคัดลายมือของตน คัดบทกวีลงบนใบเรือ แลกกับการโดยสารเรือกลับบ้าน การที่ชิงชิงมีลักษณะเช่นนี้เอื้อให้เธอได้คิดทบทวนเหตุการณ์ต่างๆ ที่ตนได้พบพานซึ่งนำไปสู่การค้นพบเส้นทางชีวิตที่ตนเลือกในภายหลัง

การที่ชิงชิงสามารถก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเองได้ในเวลาต่อมานั้น มีบรรพบุรุษเป็นแรงสนับสนุน กล่าวคือ ไม่ว่าชิงชิงจะทำอะไร เธอจะนึกถึงพ่อแม่และบรรพบุรุษอยู่เสมอ โดยนาไปตีแสดงให้เห็นผ่านการที่ชิงชิงพูดคุยกับพ่อแม่และบรรพบุรุษในยามที่เธอต้องปฏิบัติภารกิจต่างๆ เช่นตอนที่เธอจะไปบ้านของท่านอาจารย์ถึง เธอบอกกล่าวแก่แม่ของเธอก่อน “See me, Mother? I’m going to visit Master Tang.”⁶⁸ ตอนที่เธอกำลังฆ่าลูกแรคคูนตามอดด้วยความสงสารและเพื่อน่ากลับไปให้แม่เลี้ยงทำอาหาร “Mother,” she called out. “Stay with me, Mother.”⁶⁹ เธอร้องเรียกให้แม่อยู่กับตนเพื่อเป็นกำลังใจ เช่นเดียวกับในตอนที่เธอออกเดินทางไปตามหมอยา

⁶⁷ Donna Jo Napoli, *Bound* (New York: Simon Pulse, 2006), p. 19.

⁶⁸ *Ibid.*, p. 11.

⁶⁹ *Ibid.*, p. 19.

“Mother,” she sang out, “come with me. Stay with me.”⁷⁰ ทั้งยังไปหลุมศพพ่อเพื่อเล่าเรื่องราวต่างๆ ให้เขาได้รับรู้

She made a quick diversion to Father’s grave first, so that she could tell his spirit about the raccoon kits---about how hard it was to kill them and how small the remaining one was, how very dear.⁷¹

หรือในตอนที่เราหลบพ้นจากสายตาของชายชายสัตว์ปีกซึ่งเธอกระโดดหนีลงจากเกวียนของเขามา เธอร้องขอบคุณบรรพบุรุษที่ทำให้เธอรอดปลอดภัย “Thank you, kind ancestors.”⁷² ความผูกพันของซิงซิงที่มีต่อพ่อแม่และบรรพบุรุษนี้เองที่ทำให้ซิงซิงอดทนต่อชีวิตไร้อิสระภายใต้คำสั่งของแม่เลี้ยงมาได้โดยตลอด กระทั่งเมื่อแม่เลี้ยงได้ฆ่าปลาสีขาว ครีบแดง ตาทอง ที่ซิงซิงเข้าใจว่าเป็นแม่ของเธอที่กลับชาติมาเกิด ปมชีวิตของเธอที่ผูกติดอยู่กับแม่เลี้ยงและเว่ยปิงจึงเริ่มคลายตัวออก เนื่องจากการฆ่าปลาของแม่เลี้ยงเท่ากับการทรยศต่อบรรพบุรุษของซิงซิง เธอจึงเกิดความเข้มแข็งและกล้าหาญที่จะต่อต้านแม่เลี้ยงขึ้นมา ความเข้มแข็งและกล้าหาญของซิงซิงถูกแสดงผ่านการตั้งคำถามกล่าวหาว่าแม่เลี้ยงเป็นคนฆ่าปลา

ทว่าการสูญเสียแม่เป็นครั้งที่สองยังไม่ถึงกับทำให้ซิงซิงหมดความอดทน เนื่องจากหากกล่าวไปแล้ว แม่ของซิงซิงมิใช่บรรพบุรุษที่แม่เลี้ยงกับเธอมีร่วมกัน เพราะในความเป็นจริง แม่ของซิงซิงกับแม่เลี้ยงมิได้มีความเกี่ยวพันกันนอกเสียจากว่าเธอทั้งคู่มีสามีคนเดียวกัน ซิงซิงจึงยังพอยอมรับความสูญเสียนี้ได้ จนเมื่อแม่เลี้ยงได้แสดงการลบหลู่ หันหลังให้พ่อและบรรพบุรุษด้วยการประกาศตัวว่าตนจะเข้าร่วมลงชื่อเป็นหนึ่งในหญิงสาวผู้พร้อมจะให้องค์ชายสัมฤทธิ์และลงสมัครรับตำแหน่งเจ้าเมืองเว่ยปิง ซึ่งหากเว่ยปิงสมัครรับตำแหน่งได้ไม่พอดี แต่แม่เลี้ยงสมัครได้พอดี เธอก็พร้อมจะแต่งงานใหม่อีกครั้ง ทั้งที่ตนได้ให้สัตย์สาบานไว้แล้วว่าชาตินี้ตนจะไม่แต่งงานใหม่ และจะสวมชุดกระสอบไว้ทุกข์ตลอดชีวิต ซิงซิงอดไม่ได้ที่จะทวงถามแม่เลี้ยงถึงคำสาบานต่อพ่อของเธอและบรรพบุรุษที่ว่าจะไม่แต่งงานใหม่อย่างเด็ดขาด แม่เลี้ยงอ้างถึงความจำเป็นทางฐานะทางการเงินและความเป็นอยู่อันสุขสบายหากได้แต่งงานกับเจ้าชายซิงซิงซิงไม่คิดว่าพ่อจะเห็นชอบด้วยว่าเธอไม่สนใจความร่ำรวยหรือความหรูหราสะกดทุกฝ่าย

⁷⁰ Ibid., p. 65.

⁷¹ Ibid., p. 21.

⁷² Ibid., p. 81.

“I don’t think Father ever cared much about riches,” said Xing Xing quietly. “He loved simple things. And basic virtues, like loyalty. He expected of us only that we be loyal to him.”⁷³

ทว่าแม่เลี้ยงไม่ยอมรับว่าตนทรยศต่อสามีและบรรพบุรุษ นี่เองที่ทำให้ความอดทนของชิงชิงถึงขีดสุด นำไปสู่การแตกหักระหว่างเธอกับแม่เลี้ยง ชิงชิงหยิบยกเรื่องแม่เลี้ยงฆ่าปลาทูตัวสวยขึ้นมาพูด หลังจากที่เธอเก็บเอาไว้เพราะไม่อยากให้เว่ยปิงเสียใจที่แม่ของตนฆ่าปลานั้นเสียแล้ว ทว่าการถกกลับตรงกันข้าม แทนที่เว่ยปิงจะรู้สึกเสียใจ เธอกลับเข้าข้างแม่ตนเอง ชิงชิงผิดหวังอย่างยิ่ง เธอเลิกใส่ใจความเป็นอยู่ของแม่เลี้ยงและเว่ยปิงโดยสิ้นเชิง ปล่อยให้ทั้งสองเตรียมตัวต้อนรับองค์ชายกันไปอย่างกระตือรือร้น

เมื่อองค์ชายมาถึงถ้า ชิงชิงนั่งอยู่ที่ยกพื้นในมุมนมืด ไม่ออกมาต้อนรับองค์ชายเช่นแม่เลี้ยงกับเว่ยปิง เพราะเธอรู้สึกไม่พอใจที่ทั้งแม่เลี้ยงและเว่ยปิงกระตือรือร้นในการทำผิดต่อพ่อและบรรพบุรุษ ทั้งยังไม่พอใจที่องค์ชายใช้เหตุผลเรื่องรองเท้ามาเป็นปัจจัยในการเลือกคู่ครอง เนื่องจากความเป็นไปได้ที่จะมีผู้สวมรองเท้าข้างนั้นได้มีค่อนข้างมาก ดังนั้น องค์ชายจึงน่าจะเลือกคู่จากความพึงพอใจมากกว่าการสวมรองเท้าได้พอดี การที่องค์ชายกระทำการนี้จึงเป็นเพียงเรื่องหลอกลวงในความคิดเธอ เธอรู้สึกสงสารหญิงสาวเหล่านั้นที่สวมรองเท้าได้พอดีแต่ไม่ได้รับเลือกเป็นชายา หลังจากที่ปลาทูแม่ของชิงชิงถูกฆ่าเป็นต้นมา ชิงชิงตัดสินใจแล้วว่าจะไม่ยอมเป็นคนโง่ให้ใครหัวเราะเยาะอีกต่อไป “She was determined to be no one’s fool anymore.”⁷⁴ เธอกลายเป็นคนใหม่ที่แข็งแกร่งและพร้อมจะเผชิญทุกสถานการณ์ด้วยความเข้มแข็ง ทว่ายังมีได้ค้นพบความปรารถนาที่แท้จริงของตน หากเธอต้องการ เธออาจแต่งงานกับองค์ชายและไปจากแม่เลี้ยงกับเว่ยปิงได้ทันที แต่ด้วยว่าเธอไม่ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของเรื่องหลอกลวง เธอจึงเพียงนั่งดูสถานการณ์ที่เป็นไปเท่านั้น และทบทวนไตร่ตรองว่าตนต้องการอะไรในชีวิต เมื่อเธอทราบว่าการค้นหาขององค์ชายมิใช่เรื่องหลอกลวง เนื่องจากเขาให้หญิงสาวผู้ไปงานเทศกาลถ้าทุกคนได้ลองสวมดูแล้วและไม่มีใครใส่ได้พอดี เธอจึงตัดสินใจพูดกับเขาก่อน ด้วยความเป็นตัวของตัวเองของชิงชิงที่ไม่เกรงกลัวแม้องค์ชายจะมีฐานะสูงกว่าเพียงใด ความคิดอ่านอันเฉลียวฉลาด และการพูดจาอันน่าประทับใจของเธอทำให้องค์ชายสนใจเธออย่างยิ่ง กระทั่งไม่สนใจที่แม่เลี้ยงพยายาม

⁷³ Ibid., p. 171.

⁷⁴ Ibid., p. 176.

แทรกบทสนทนาระหว่างทั้งคู่เพื่อบอกว่าซิงซิงเป็นบ้า ซึ่งนับเป็นการกำหนดตัวตนให้ซิงซิงเป็น
 อย่างที่แม่เลี้ยงต้องการ “I’m talking to the girl--the young woman,” said the prince. “Be
 quiet.”⁷⁵ นั่นทำให้ซิงซิงประทับใจอย่างยิ่ง และประทับใจมากยิ่งขึ้นเมื่อได้รู้ว่าเขาเป็นนักเดินทาง
 จากการที่เขาบอกว่าหมวกที่เขาสวมนั้นได้มาจากอินเดีย “I got it in India.”⁷⁶ เนื่องจากความ
 ออยากรู้อยากเห็นโลกกว้างของเธอที่ฝังรากลึกอยู่ในใจจากการที่เธอได้ออกเดินทางไปตามหา
 หมอยา และการที่เธอได้เห็นสิ่งของ รวมทั้งอาหารจากแดนไกลนั่นเอง

เรื่องราวดำเนินมาถึงจุดวิกฤติที่ซิงซิงจะต้องเลือกทางเดินชีวิตของตนเองว่าจะยอม
 แต่งงานกับองค์ชายหรือเดินทางร่อนเร่ออกจากถ้ำและกลายเป็นบ้าเช่นที่แม่เลี้ยงกล่าวหา ซิงซิง
 ตัดสินใจยอมเปิดเผยตัวว่าตนเป็นเจ้าของรองเท้าทองคำข้างนั้น และยอมแต่งงานกับองค์ชายด้วย
 ว่านั่นจะปลดปล่อยเธอออกจากชีวิตที่ไม่เป็นตัวของตัวเอง และหลีกเลี่ยงให้พ้นจากแม่เลี้ยง
 และเว่ยปิงที่หันหลังให้กับบรรพบุรุษ ในที่สุด ประสบการณ์ที่เธอเก็บเกี่ยวตลอดชีวิตที่ผ่านมา
 รวมทั้งความสูญเสียหลายครั้ง ซึ่งก่อให้เกิดเป็นแรงปรารถนาอยู่ลึกๆ ภายในว่าตนจะต้องแต่งงาน
 และหลุดพ้นจากชีวิตภายใต้การปกครองของแม่เลี้ยงให้ได้ ส่งผลให้ซิงซิงกล้าแสดงตัวว่าเป็นหญิง
 สาวที่ไม่ต้องการให้ใครมาหลอกลวงหรือฉกฉวยผลประโยชน์จากเธอ ตัวตนของซิงซิงแสดงออก
 ผ่านทางสิ่งที่เธอบอกกับองค์ชายก่อนจะทิ้งถ้ำ แม่เลี้ยงและเว่ยปิงไว้เบื้องหลังว่าเธอไม่ต้องการถูก
 ซื่อขาย เธออ่านออกเขียนได้ ไม่ได้ถูกมัดเท้า และไม่มีสินเดิมก่อนแต่งงาน ทั้งหมดนี้แสดงให้เห็น
 ว่าซิงซิงกลายเป็นหญิงสาวที่เชื่อมั่นในตนเอง ไม่ต้องการให้ใครมาหลอกลวง และไม่ต้องการสวม
 บทบาทที่คนอื่นกำหนดให้ เธอพร้อมจะพูดความจริงไม่ว่าความจริงนั้นจะส่งผลอย่างไร และพร้อม
 จะเสี่ยงกับเส้นทางชีวิตที่เธอเลือกด้วยตนเองโดยไม่ต้องมีแม่เลี้ยงคอยชี้นำ ในที่สุด เธอสามารถ
 หลุดพ้นจากพันธนาการได้

การกระทำของซิงซิงแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนผ่านในตัวเธอจากเดิมที่อ่อนน้อม เชื่อฟัง
 และทำตามมาเป็นความแข็งแกร่งขึ้นที่ละน้อยจากเหตุการณ์ต่างๆ ที่เธอพานพบ กระทั่งค้นพบว่า
 ตนต้องการอะไรและตัดสินใจเลือกทางเดินชีวิตของตนเองได้ในที่สุด เหล่านี้แสดงให้เห็นถึง
 กระบวนการก้าวสู่ความเป็นตัวเองของซิงซิงซึ่งเป็นแก่นเรื่องของวรรณกรรมเรื่องนี้

75 Ibid., p. 180.

76 Ibid., p. 182.

จะเห็นได้ว่า วรรณกรรมทั้งสี่เรื่องล้วนให้ความสำคัญกับตัวละครเอกเป็นอย่างยิ่ง ตัวละครเอกได้รับโอกาสให้แสดงความเป็นตัวของตัวเอง มีพื้นที่แสดงความรู้สึกนึกคิดของตนได้อย่างอิสระ โดยไม่ถูกจำกัดพื้นที่ ไม่เหมือนซินเดอเรลลา ตัวละครเอกในเทพนิยายที่ไม่มีโอกาสได้แสดงความรู้สึกนึกคิดของตน ทั้งยังถูกยึดเยียดตัวตนว่าเป็นหญิงสาวที่ทำตามคำสั่งต่างๆ โดยไม่ปรากฏเหตุผลที่ชัดเจน หรือแต่งงานกับเจ้าชายหลังจากที่พบหน้ากันเพียงครั้งเดียว ตรงกันข้าม ตัวละครเอกทุกตัวในวรรณกรรมทั้งสี่เรื่องต่างมีเหตุผลของตนเองในการกระทำทั้งหมด

สตีเวน สวอนน์ โจนส์ (Steven Swann Jones) กล่าวไว้ใน *The Fairy Tale: The Magic Mirror of Imagination* ว่าในเทพนิยายประเภทเรื่องเล่าสำหรับวัยรุ่นที่กำลังพัฒนาตนเองนั้น ตัวละครเอกมักเป็นวัยรุ่นที่กำลังจะออกจากบ้านของพ่อแม่ แสวงหาบ้านของตนเอง

In the tales for developing adolescents, which is the largest subdivision of the fairy tale genre, the protagonists are postpubescent adolescents who are in the process of leaving their parents' home and finding one of their own, [...]⁷⁷

การแสวงหาบ้านของตนเองที่โจนส์กล่าวถึงเทียบได้กับการแสวงหาเส้นทางชีวิตของตนเอง ก้าวสู่ความเป็นตัวเองของตัวละครทั้งสี่ ตัวละครเอกในวรรณกรรมทั้งสี่เรื่องมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน คือ “ดูเหมือน” ว่านอนสอนง่าย แต่แท้ที่จริงแล้วพวกเขาไม่ได้ว่านอนสอนง่าย เนื่องด้วยการยอมเชื่อฟังคำสั่งของพวกเขาล้วนมีเหตุมีผล มิใช่ทำตามคำสั่งโดยมิได้คิดอะไร เอลลาใน *Ella Enchanted* ทำตามคำสั่งเพราะพรที่ได้รับตั้งแต่แรกเกิด ซินเดอเรลลาใน *Cinderella (as if you didn't already know the story)* ทำตามคำสั่งเพราะไม่ต้องการให้พ่อลำบากใจที่เห็นสมาชิกในครอบครัวเข้ากันไม่ได้ ซองดรีรงใน *Before Midnight* ทำตามคำสั่งจนถูกมองว่าเป็นเด็กไร้ใช้เพราะมีทิวทัศน์ที่ไม่ต้องการบอกว่าตนเป็นลูกสาวของเอเตียนผู้เป็นเจ้าของบ้าน และซิงซิงใน *Bound* ทำตามคำสั่งเพราะสงสารเว่ยปิงผู้เป็นพี่สาวที่เจ็บปวดทรมานจากการมัดเท้าจนเดินไม่สะดวก กล่าวได้ว่าตัวละครเอกในวรรณกรรมทั้งสี่เรื่องมีลักษณะเดียวกันกับตัวละครเอกในวรรณกรรมประเภท Bildungsroman ที่พัฒนาจากความเป็นเด็กสู่ความเป็นผู้ใหญ่ผ่านเหตุการณ์หลากหลาย และได้ค้นพบตัวตนของตนเอง

⁷⁷ Steven Swann Jones, *The Fairy Tale: The Magic Mirror of Imagination* (New York: Routledge, 2002), p. 24.

Bildungsroman and Erziehungsroman are German terms signifying “novel of formation” or “novel of education.” The subject of these novels is the development of the protagonist’s mind and character, in the passage from childhood through varied experiences—and often through a spiritual crisis—into maturity, which usually involves recognition of one’s identity and role in the world.⁷⁸

การที่วรรณกรรมทั้งสี่เรื่องปฏิเสธตัวละครเอกที่อ่านสอนง่ายนั้น จึงอาจเป็นได้ว่าผู้เขียนต้องการแสดงให้เห็นกระบวนการก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเองของตัวละครเอกทั้งสี่ที่เป็นตัวแทนของเด็กวัยรุ่นหญิงที่กำลังแสวงหาเส้นทางชีวิตของตนเอง ความเป็นตัวของตัวเองทำให้ตัวละครทั้งสี่สามารถมีความคิดเห็นเป็นของตนเอง กล้าแสดงออก ไม่ต้องตกอยู่ภายใต้คำสั่งของแม่เลี้ยงหรือบุคคลอื่นได้อีก ส่งผลให้ผู้อ่านที่อาจอ้างอิงตนเองเข้ากับตัวละครเอกได้เห็นว่าตนสามารถก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเองเช่นตัวละครเอกทั้งสี่ได้เช่นกัน ยิ่งไปกว่านั้น การก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเองของตัวละครเอกทั้งสี่ยังเป็นการลบล้างความเชื่อของผู้อ่านทั้งผู้ชายและผู้หญิงเกี่ยวกับศักยภาพของผู้หญิงคือ ผู้หญิงไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ตามเสมอไป ผู้หญิงสามารถทำสิ่งต่างๆ และมีความคิดอ่านเป็นของตนเองโดยปราศจากการชี้นำของผู้ชายได้เช่นกัน

3.1.2 การให้ความหมายแก่ความรักและการแต่งงาน

ในเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลา ไม่ปรากฏความหมายของความรักและการแต่งงาน เรื่องราวกล่าวถึงแต่เพียงว่าเจ้าชายนารองเท้าข้างที่ซินเดอเรลลาทำหลุดไว้มาใช้ตามหาตัวเธอจนพบและแต่งงานกับเธอ พาเธอเข้าไปอยู่ในวัง มิได้ให้ความสำคัญกับความรักและการแต่งงานในแง่อื่นๆ เลย ซึ่งทำให้การที่ซินเดอเรลลาและเจ้าชายแต่งงานกันดูไม่สมเหตุสมผล ขาดความน่าเชื่อถือ ผู้เขียนวรรณกรรมทั้งสี่เรื่องจึงใส่รายละเอียดและมุมมองเกี่ยวกับความรักและการแต่งงานเข้าไปในวรรณกรรมของตน เพื่อให้การตัดสินใจแต่งงานของตัวละครเอกมีเหตุมีผลยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในวรรณกรรมเรื่อง *Ella Enchanted* และ *Before Midnight* ที่ให้ความสำคัญกับความรักเป็นอย่างมากจนนำมาใช้เป็นแก่นเรื่องรองในวรรณกรรมทั้งสองเรื่องดังกล่าว

⁷⁸

M.H. Abrams, *A Glossary of Literary Terms* (International Student Edition) (Boston: Thomson Wadsworth, 2005), pp. 200-201.

ในวรรณกรรมเรื่อง *Ella Enchanted* ความรักของเอลลาคือการเสียสละความสุขที่เธอจะได้รับหากได้ใช้ชีวิตร่วมกันกับเจ้าชายชาร์มอนด์ เธอรักเจ้าชายชาร์มอนด์ แต่เนื่องจากเธอมีคำสาปที่ต้องเป็นคนอ่อนน้อมง่ายติดตัว หากเธออยู่ด้วยกันกับเขา เขาอาจเป็นอันตรายได้จากการที่ศัตรูฉวยโอกาสออกคำสั่งให้เอลลาทำร้ายเขา เอลลาจึงเลือกที่จะสละความสุขของเธอพยายามปฏิเสธคำสั่งของเจ้าชายชาร์มอนด์ที่สั่งให้เธอตอบรับการแต่งงานกับเขา ซึ่งเธอทำได้สำเร็จ เธอปฏิเสธคำสั่งได้ด้วยความรักที่มีต่อเจ้าชายชาร์มอนด์ ทำให้คำสาปถูกทำลายไปด้วย

ลีวายน์ผูกเรื่องให้เอลลาได้รู้จักกับเจ้าชายชาร์มอนด์ที่มาร่วมงานศพแม่ของเธอ เขายืนอยู่ห่างๆเป็นเพื่อนเอลลาขณะที่เธอกำลังพยายามหยุดร้องไห้ตามคำสั่งของพ่อ และได้พบกันอีกครั้งที่สวนสัตว์ ก่อนที่เอลลาจะต้องเดินทางไปเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลกุลสตรี ทั้งสองเหตุการณ์สร้างความประทับใจให้เอลลาไม่น้อยเพราะเธอได้ทราบว่าเจ้าชายชาร์มอนด์มิได้ถือตัวหรือหยิ่งโง่ แต่กลับมีมนุษยสัมพันธ์ดีและมีน้ำใจทั้งต่อเธอและต่อประชาชนคนอื่นๆ ทว่าเธอต้องเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลกุลสตรีจึงไม่มีโอกาสได้พบเจ้าชายชาร์มอนด์อีก ทำได้เพียงรับรู้เรื่องราวของเขาผ่านจดหมายที่แมนดี้เขียนถึงเธอและจากจดหมายที่เขาเขียนถึงพระราชอาผู้เป็นพ่อที่ปรากฏขึ้นในหนังสือเทพนิยายของนางฟ้าเท่านั้น แต่นั่นก็เพียงพอที่จะทำให้เธอได้รู้ว่า เจ้าชายชาร์มอนด์ชื่นชมในตัวตนของเธอ “I admire the daughter, Ella, but she has gone to finishing school, where I fear she will be made less admirable.”⁷⁹ ซึ่งกลายมาเป็นแรงกระตุ้นความคิดของเธอที่อยากแสดงความต้องการของตนเอง ไม่ต้องการอยู่ใต้คำสั่งของใครให้หนักแน่นขึ้นอีกครั้ง จากเดิมที่ความคิดนั้นค่อยแผ่ลงตามวันเวลาที่เธออยู่ในโรงเรียนอนุบาลกุลสตรี

การที่เอลลารู้ความคิดของเจ้าชายชาร์มอนด์ประกอบกับเอลลาได้อ่านจดหมายของพ่อซึ่งเขียนถึงหัวหน้าคนรับใช้ว่าจะมีงานแต่งงานเกิดขึ้นที่ฟาร์มของยักษ์ยูอาซี ทั้งยังมีเรื่องเกี่ยวกับคำสั่งของแฮตตี้ที่ให้ยูติมิตรภาพระหว่างเธอกับอาไรดา กลายเป็นแรงผลักดันที่ทำให้เอลลาตัดสินใจหนีออกจากโรงเรียนอนุบาลกุลสตรีเพื่อหาทางกำจัดคำสาปออกจากตัวเองโดยหวังจะไปพบลูซินดาในงานแต่งงานยักษ์และหวังพึ่งพาให้ลูซินดาถอนคำสาปให้ ทั้งที่ก่อนหน้านี้เอลลาไม่เคยคิดจะพยายามทำลายคำสาปแม้แต่ครั้งเดียว

⁷⁹ Gail Carson Levine, *Ella Enchanted*, p. 97.

ระหว่างทางไปฟาร์มของยูอาซี เอลลาได้พบเจ้าชายซาร์มอนต์อีกครั้ง โดยเขามาช่วยเธอ จากสถานการณ์คับขันคือ เธอต้องอยู่กับยักษ์กินคนผู้ใหญ่มากมายที่หมายจะกินเธอเป็นอาหาร ซึ่งเธอ ต้องใช้ภาษายักษ์โน้มน้าวให้พวกมันไว้ชีวิตเธอวันต่อวัน เหตุการณ์นี้ทำให้ทั้งสองมีโอกาสได้ แลกเปลี่ยนเรื่องราวซึ่งแต่ละคนประสบระหว่างที่ไม่ได้พบกัน และในระหว่างการสนทนา เอลลา สามารถเล่าเรื่องต่างๆ ได้ตามที่ใจอยากโดยไม่ต้องระมัดระวังว่าเรื่องนั้นๆ จะมีสาระหรือไม่ เช่น เมื่อเจ้าชายซาร์มอนต์ถามเธอว่าเหตุใดเธอจึงสามารถโน้มน้าวยักษ์กินคนผู้ใหญ่มากมายไม่ให้กินเธอได้ สำเร็จ เอลลาตอบว่าเธอเล่าเรื่องราวในโรงเรียนอบรมกุลสตรีให้พวกมันฟัง

Char said that one of the knights, acting as a scout, had seen me. “He reported that a band of ogres was about to eat a maiden when she talked them to sleep. How did you do it?”

“I told them about finishing school, and they began to snore.”

“Truly?” Char stared at me, then laughed.⁸⁰

คำตอบของเธอทำให้เจ้าชายซาร์มอนต์หัวเราะด้วยความประหลาดใจผสมกับความประทับใจที่ เธอเป็นตัวของตัวเอง มิได้เป็นเหมือนผู้หญิงคนอื่นๆ ผู้ซึ่งพยายามดำเนินชีวิตตามกรอบที่สังคม กำหนดให้

ในทางกลับกัน เอลลาประทับใจเจ้าชายซาร์มอนต์ที่พระองค์มิได้ยึดความต้องการของตน เป็นหลัก หากแต่คำนึงถึงความต้องการของเธอด้วย ซึ่งมีเคยมีใครสนใจความต้องการของเธอโดย ไม่ตั้งคำถามใดๆ มาก่อน เห็นได้จากการที่อัศวินผู้ติดตามเจ้าชายต้องการให้เอลลาไปกับพวกตน เพื่อคอยพูดจาโน้มน้าวยักษ์กินคนให้อยู่ภายใต้การควบคุมแต่โดยดี ทว่าเจ้าชายซาร์มอนต์กลับ บอกให้เอลลาเดินทางต่อไปยังสถานที่ซึ่งเธอต้องการไป ทั้งยังให้เซอร์สเตฟานเดินทางเป็นเพื่อน และคอยคุ้มครองเธออีกด้วย

ลีวายน์กำหนดลักษณะของเซอร์สเตฟานให้เป็นคนช่างพูด ทำให้ขณะที่เอลลาเดินทาง ร่วมกับเซอร์สเตฟาน เธอจึงได้รับรู้เรื่องราวของเจ้าชายซาร์มอนต์มากมาย ทั้งเรื่องความ กระตือรือร้นและเอาจริงเอียงเพื่อจะเรียนรู้ ความมีเมตตา ความเฉลียวฉลาดเด็ดเดี่ยว ทั้งนี้ เซอร์

⁸⁰ Ibid., p. 122.

สเตฟานยังบอกด้วยว่า แม้เจ้าชายชาร์มอนด์จะหัวเราะเวลาที่มีเรื่องขบขันบ้าง แต่โดยปกติแล้วค่อนข้างเคร่งขรึมและไม่ค่อยยอมเล่นสนุก ยกเว้นตอนที่เขาอยู่กับเอลลาเพียงชั่วครู่ตอนช่วยเหลือเธอนั้น เขาหัวเราะมากกว่าช่วงเวลาของสัปดาห์เต็มๆ ที่เดินทางกับเหล่าอัศวินเสียอีก

“Too steady, maybe. Too seriously, maybe. He laughs when there’s something to laugh at, but he doesn’t play enough. He’s been with the king’s councilors too much.” Sir Stephan was quiet for a rare moment. “He laughed more in a morning with you than in two weeks with us. [...]”⁸¹

จะเห็นได้ว่าที่เจ้าชายชาร์มอนด์หัวเราะอย่างสนุกสนานกับเอลลานั้น เป็นเพราะเมื่ออยู่กับเอลลา เขาสามารถเป็นตัวของตัวเองได้อย่างเต็มที่ ไม่ต้องคำนึงถึงภาระอันหนักหน่วงตามหน้าที่ “เจ้าชาย” และไม่ต้องคำนึงถึงยศถาบรรดาศักดิ์ของตน เพราะเอลลามิได้เอาใจใส่ตำแหน่งของเขาอย่างจริงจัง หากแต่ใส่ใจในความคิดความรู้สึกของเขามากกว่า และยังปฏิบัติตนต่อเขาอย่างเป็นกันเอง มิได้อีกอักเคอะเขินและระมัดระวังตัวอย่างคนวัยเดียวกันคนอื่น ๆ ที่มักจะสงบเสงี่ยมเรียบร้อยกว่าปกติเมื่ออยู่ต่อหน้าเจ้าชายชาร์มอนด์ดังที่เซอร์สเตฟานเล่า “[...] He should frolic with the young folks more, but they’re on their best behavior with a prince.” He turned his head. “Except for you, little lady.”⁸² กล่าวได้ว่า ทั้งคู่สามารถเป็นตัวของตัวเองได้เมื่ออยู่ต่อหน้ากันและกัน ทำให้เข้ากันได้เป็นอย่างดี

หลังจากไม่ได้พบกันระยะหนึ่ง เอลลาและเจ้าชายชาร์มอนด์ได้กลับมาเจอกันในงานแต่งงานระหว่างพ่อของเอลลาและมาตามโอลกาที่ปราสาทโบราณ ขณะที่เอลลากำลังหลบออกจากงานขึ้นไปยังชั้นบนของปราสาท เจ้าชายชาร์มอนด์หันได้เห็นหลังของเธอพอดีจึงตามขึ้นไป ทั้งคู่ใช้ช่วงเวลานั้นสำรวจปราสาท แลกเปลี่ยนเรื่องราวที่ตนประสบ และเตือนรำกัน เจ้าชายชาร์มอนด์บอกเอลลาด้วยว่าเขาต้องไปอยู่ที่ราชสำนักอายุรธาเป็นเวลาหนึ่งปี ทั้งคู่จึงสัญญาจะเขียนจดหมายหากันและกัน เช่นเดียวกับทุกครั้งที่ผ่านมา ทั้งคู่แสดงความเป็นตัวของตัวเองอย่างเต็มที่ เอลลาไม่ต้องระมัดระวังความประพฤติของตนให้เรียบร้อยสมเป็นกุลสตรี เจ้าชายชาร์มอนด์ไม่ต้องรักษาความสง่างามและเจียมขรึมอย่างที่เคยมิเมื่อสบโอกาสปลดอคคน เจ้าชายชาร์มอนด์บอก

⁸¹ Ibid., p. 132.

⁸² Ibid.

ให้เอลลาเลิกข่มความต้องการที่จะลื่นไถลลงไปตามราวบันได และทำตามใจตนเองได้ “No one is here,” Char said. “You need resist temptation no longer.”⁸³ เอลลาตกลงแต่ยื่นข้อเสนอว่าเขาต้องลื่นลงไปกับเธอด้วย “Only if you slide too.”⁸⁴ ทั้งสองผลัดกันลื่นไถลลงไปตามราวบันไดอย่างสนุกสนาน ก่อนที่พ่อของเอลลา มาตามโกลกา แฮตตี้ และโอล์ฟเข้ามาขัดจังหวะและยุติความรื่นเริงในครั้งนี้อย่างไรก็ดี เหตุการณ์นี้ได้ทำให้ความประทับใจในกันและกันระหว่างเอลลาและเจ้าชายชาร์มอนด์เพิ่มมากขึ้น

เมื่อเจ้าชายชาร์มอนด์เดินทางไปอาศัย ณ ราชสำนักกายออร์ธาแล้ว ทั้งคู่เริ่มเขียนจดหมายติดต่อกัน เนื้อหาที่เขียนคือเหตุการณ์ที่ประสบพบเจอทั่วไป สอดแทรกความคิดเห็นของตนไว้เป็นระยะ เนื่องจากผู้คนในสังคมส่วนใหญ่ล้วนเคยได้ยินคำกล่าวที่ว่า “รักแท้แพ้ระยะทาง” และบางส่วนเชื่อว่าเป็นความจริง การที่ลิวยานกำหนดให้เอลลาและเจ้าชายเขียนจดหมายติดต่อกันนี้อาจเพื่อต้องการลบล้างความเชื่อดังกล่าว และแสดงให้เห็นว่า แม้ตัวละครทั้งสองจะอยู่กันต่างเมือง ไม่มีอินเทอร์เน็ต หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่อย่างในปัจจุบัน สามารถสื่อสารผ่านจดหมายได้เท่านั้น ยังมีอาจสิ้นกลิ่นความรักที่ทั้งสองมีให้แก่กัน ระยะทางจึงไม่อาจทำลายความรักความผูกพันที่ตัวละครทั้งสองมีให้แก่กันได้

จดหมายของเจ้าชายชาร์มอนด์ที่ส่งถึงเอลลาทำให้เธอหลงรักเขามากขึ้น ขณะเดียวกันเจ้าชายชาร์มอนด์ก็หลงรักเอลลาด้วยเช่นกัน ยิ่งได้อ่านเรื่องราวของกันและกัน ความรักของทั้งคู่ยิ่งทวีความแน่นแฟ้นขึ้น ในที่สุดเจ้าชายชาร์มอนด์จึงเป็นฝ่ายเขียนจดหมายเพื่อบอกความในใจของเขา ก่อนและถามว่าเธอคิดตรงกันหรือไม่

[...] what I really long to know you do not tell either: what you feel, although I've given you hints by the score of my regard.

You like me. You wouldn't waste time or paper on a being you didn't like. But I think I've loved you since we met at your mother's funeral. I want to be with you forever and beyond, but you write that you are too young to marry, or too old

83 Ibid., p. 182.

84 Ibid.

or too short or too hungry---until I crumple your letters up in despair, only to smooth them out again for a twelfth reading, hunting for hidden meanings.⁸⁵

จดหมายฉบับนี้เองกลายเป็นจุดเริ่มต้นของความขัดแย้งภายในจิตใจของเอลลา เธอรักเจ้าชายชาร์มอนด์และรู้สึกยินดียิ่งที่เขารักเธอเช่นกัน ความรักเต็มเปี่ยมอยู่ในหัวใจเอลลา แรกทีเดียว เธอคิดว่าเธอสามารถแต่งงานกับเจ้าชายชาร์มอนด์และหลุดพ้นจากคำสาป เพราะเมื่อเธอมีฐานะสูงส่งเหนือใครๆ ทุกคนจะไม่สามารถออกคำสั่งใดๆ กับเธอได้อีก แต่ด้วยความเป็นคนที่มิวิสัยทัศน์ หลังจากเธอไตร่ตรองอย่างมีเหตุมีผลแล้ว เธอคิดได้ว่าหากเธอแต่งงานกับเจ้าชายชาร์มอนด์ เธอยิ่งต้องเผชิญกับคำสั่งที่ไม่ส่งผลต่อตัวเธอเองเท่านั้น ทว่าส่งผลต่อเจ้าชายด้วย ทั้งมาตามโกลกาแฮตตี และโกลีฟจะต้องใช้เธอเป็นเครื่องมือแสวงหาผลประโยชน์จากฐานะของเจ้าชายชาร์มอนด์ “Suppose my obedience were discovered... My stepfamily knew and would take advantage to improve their rank and fortune.”⁸⁶ ยิ่งไปกว่านั้น หากบังเอิญเธอถูกศัตรูจับตัวไป เธอจะเป็นอาวุธชั้นยอดที่ศัตรูใช้เพื่อทำลายเขา รวมทั้งทำลายอาณาจักรไคร์เรีย เพียงแค่สั่งเธอเท่านั้น ทุกสิ่งทุกอย่างจะพินาศสิ้น

[...] an enemy of Kyrria could put the curse to more awful use. In unscrupulous hands I would be a powerful tool. I could be made to reveal state secrets. I could even be forced to kill Char!⁸⁷

หลังจากเอลลาคิดหาทางให้ตนสามารถแต่งงานกับเจ้าชายชาร์มอนด์อยู่นาน เธอก็ยังไม่เห็นหนทาง ทุกวิธีที่เธอคิดออกล้วนตอกย้ำว่า หากเธอแต่งงานกับเจ้าชายชาร์มอนด์จริง เท่ากับว่าเมื่อมีใครออกคำสั่งแก่เอลลาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเขา เขาจะต้องตกอยู่ภายใต้คำสั่งไปด้วยโดยปริยาย แม้เอลลาจะอยากแต่งงานและใช้ชีวิตร่วมกับเจ้าชายชาร์มอนด์มากเพียงใด แต่ในเมื่อเอลลารับรู้ว่าความทุกข์ทรมานจากการต้องตกอยู่ภายใต้คำสั่งโดยไม่อาจแสดงความต้องการแท้จริงของตนได้นั้นเป็นอย่างไร เธอจึงไม่ต้องการให้เขาต้องมาเผชิญกับสภาพนั้น หรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้น หากมีผู้ไม่หวังดีรู้ถึงคำสาปและใช้เธอเป็นเครื่องมือ สุดท้าย ความหวังใฝ่ฝันคนที่เธอรักมีมากกว่า ความต้องการให้ตัวเองมีความสุข เธอเขียนจดหมายโดยใช้ชื่อของแฮตตีและทำที่ว่าเป็นว่าเอลลานั้น

⁸⁵ Ibid., pp. 214-215.

⁸⁶ Ibid., p.217.

⁸⁷ Ibid.

แต่งงานกับเศรษฐีชิวาและหนีออกจากบ้านไปอยู่เมืองอื่นแล้ว การกระทำของเอลลาแสดงถึงความรักอันเปี่ยมล้นที่เธอมีต่อเจ้าชายชาร์มอนต์ เธอยอมสละความสุขของตนเพื่อให้เขาอยู่อย่างปลอดภัย

หกเดือนถัดมา เจ้าชายชาร์มอนต์เดินทางกลับมาอาณาจักรไครเรีย กษัตริย์เจอร์โรลด์ (Jerrold) จัดงานเลี้ยงถึงสามครั้งเพื่อต้อนรับเขากลับ ด้วยความรักที่ไม่เคยจางหายไปจากใจเอลลา เธอตัดสินใจจะเข้าร่วมงานเลี้ยงเพื่อให้ได้เห็นหน้าและได้อยู่ใกล้ๆ เขาก็ครั้งโดยไม่เปิดเผยตัว เนื่องจากทุกคนในงานเลี้ยงสวมหน้ากาก เจ้าชายชาร์มอนต์จึงไม่มีทางเห็นหน้าเธอ และจำเธอไม่ได้แน่ คืนแรก เอลลาวางแผนว่าจะหลบให้พ้นจากสายตาของเจ้าชายชาร์มอนต์ แต่ความอยากใกล้ชิดเขามีมากกว่า เธอตกลงใจที่จะต่อแถวพูดคุยกับเขา ในที่สุด จากผู้หญิงจำนวนมากมาย เจ้าชายชาร์มอนต์ขอเอลลาในคราบของเลล่า (Lela) หญิงสาวจากเมืองบาสท์ (Bast) เต็มราลีวายน์สร้างเรื่องให้ทั้งคู่มีโอกาสได้เต้นรำกันเพื่อให้เมื่อมือของทั้งคู่สัมผัสกันนั้น เกิดความรู้สึกคุ้นเคยและอบอุ่น เป็นการถ่ายทอดความรักผ่านการสัมผัสนั่นเอง

คืนที่สอง เอลลาตกลงใจที่จะไม่เข้าไปใกล้เจ้าชายชาร์มอนต์อีก แต่เมื่อเธอเห็นเขาเต้นรำกับหญิงสาวคนหนึ่งถึงสามเพลงติดต่อกัน เธออดหวังเจ้าชายชาร์มอนต์ไม่ได้ จึงเดินออกไปยืนท่ามกลางผู้คนที่กำลังชื่นชมการเต้นรำเพื่อให้เขาเห็นเธอและขอเธอเต้นรำ ส่วนในคืนที่สามซึ่งเป็นคืนสุดท้าย เจ้าชายชาร์มอนต์เลือกที่จะพาเธอไปพบกษัตริย์เจอร์โรลด์และราชินีดาเรีย (Daria) โดยบอกทั้งคู่ว่าเอลลา (เลลา) เป็นหญิงสาวผู้ซึ่งเขาชื่นชมและชอบที่สุดในงาน กล่าวได้ว่า แม้เอลลาจะปกปิดลักษณะภายนอกและปลอมแปลงตัวเป็นเลลา ทั้งยังบิดเบือนข้อเท็จจริงที่ระบุถึงตัวตนของเธอบางข้อเพื่อมิให้เจ้าชายชาร์มอนต์จำได้ แต่ลักษณะนิสัยโดยรวมของเธอที่มองโลกในแง่ดี ร่าเริง สนุกสนาน ยังคงเดิม ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้เขาประทับใจ แสดงให้เห็นว่าเขารักในตัวตนของเอลลา ไม่ใช่รักที่รูปร่างหน้าตาแต่อย่างใด

จากนั้น เจ้าชายชาร์มอนต์ขอเอลลาเต้นรำ และขณะที่กำลังเต้นรำ เอลลากลั่นความรู้สึกใจหายที่จะไม่ได้พบหน้าเขากลับแล้วไม่ได้ เธอร้องไห้ด้วยความโศกเศร้าและกล่าวว่าเธอคงจะคิดถึงงานเลี้ยงครั้งนี้ เจ้าชายชาร์มอนต์จึงชวนเธอออกไปเดินเล่นในสวนเพื่อใช้เวลาที่มีเพียงน้อยนิดด้วยกันเพียงสองคน ก่อนจะกลับเข้าไปเผชิญกับแขกเหรื่อคนอื่นๆ เขายังคงไม่ปล่อยให้เอลลาไปไหน แต่เต้นรำกับเธออีกครั้ง และกล่าวว่าเขาตัดสินใจแล้วว่าจะไม่แต่งงาน “[...] I've resolved

never to marry.”⁸⁸ ซึ่งอาจอนุมานได้ว่านั่นเป็นเพราะเขาได้มอบความรักที่มีให้เอลลาไปแล้ว เมื่อเขารู้ว่าเธอย้ายไปอยู่เมืองอื่นทั้งยังแต่งงานแล้ว เขาจึงไม่อาจรักและแต่งงานกับใครอื่นได้ แสดงให้เห็นถึงความรักอันหนักแน่นมั่นคงที่เขามีต่อเอลลา ทำให้เธอตัดสินใจเป็นอย่างนี้

อย่างไรก็ตาม ความลับที่เอลลาปลอมแปลงตัวเองเป็นเลลาต้องถูกเปิดเผยออกมา แสตตี้ที่เดินร่ำอยู่ใกล้ๆ กันนั้นเอื้อมมือมาคว้าหน้ากากของเอลลาออก ทำให้เจ้าชายชาร์มอนด์จำเธอได้ เอลลารับหนักกลับบ้านและเตรียมพร้อมจะจากไปเพื่อความปลอดภัยของเจ้าชายชาร์มอนด์ แต่เขาตามเธอมาจนถึงที่บ้านก่อนที่เธอจะมีโอกาสได้หนีไป เอลลาต้องเผชิญสถานการณ์อันทุกข์ทรมาน เจ้าชายชาร์มอนด์บอกให้เธอตอบว่าเธอรักเขาหรือไม่ “Do you love me?” He still spoke softly. “Tell me.”⁸⁹ สำหรับเธอแล้ว นั่นเป็นคำสั่ง เธอจึงตอบว่าเธอรักเขา แต่เมื่อเจ้าชายชาร์มอนด์ขอเอลลาแต่งงาน ทั้งยังกระซิบสั่งเธอด้วย “Marry me, Ella,” he said again, the order a whisper now. “Say you’ll marry me.”⁹⁰ เอลลารู้สึกสับสนอย่างยิ่ง ใจเธอรักและต้องการแต่งงานกับเขา ทว่าเธอไม่ต้องการให้เจ้าชายชาร์มอนด์และอาณาจักรใคร่เรียกอยู่ในอันตรายเพราะเธอ เธอไม่ต้องการให้มาตามโอดกา แสตตี้ และโอลีฟด้วยโอกาสหาผลประโยชน์จากการแต่งงานของทั้งคู่

คำพูดตอบรับอัดแน่นอยู่ในปากของเอลลา เธอพยายามกลืนมันกลับเข้าไปด้วยไม่ต้องการให้ตนเป็นต้นเหตุของหายนะต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นกับเจ้าชายชาร์มอนด์และอาณาจักรใคร่เรียก เธอยอมทำตามคำสั่งทุกอย่างจากทุกคนหากเป็นคำสั่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับเจ้าชายชาร์มอนด์ที่เธอรัก เธอยอมยกทุกอย่างให้มาตามโอดกา แสตตี้ และโอลีฟ แต่ไม่อาจยอมปล่อยให้เจ้าชายชาร์มอนด์ตกอยู่ในกำมือของพวกเขา

จะเห็นได้ว่า แม้เอลลาจะต้องเผชิญกับความอึดอัดใจและความทุกข์จากคำสาปเพียงใด เธออดทนได้เสมอ แต่หากเจ้าชายชาร์มอนด์ผู้เป็นที่รักของเธอจะต้องประสบกับความหายนะเพราะเธอ เธอไม่อาจทนได้ เธอยอมเสียสละความสุขที่จะได้อยู่ร่วมกันกับเจ้าชายชาร์มอนด์ ยอมทรมานตัวเองดีกว่าให้คนที่เธอรักต้องเจ็บปวดหรือได้รับอันตราย ในครั้งแรกที่เธอพยายามถอนคำสาปโดยขอให้ลูซินด้าช่วยเหลือแต่ไม่สำเร็จนั้น อาจเป็นเพราะลิวานี่ไม่ต้องการให้การหวังพึ่งพาคนอื่นประสบผลสำเร็จ แต่ในครั้งที่สอง เมื่อเอลลาฝ่าฝืนและปฏิเสธคำสั่งของเจ้าชายที่สั่งให้

88 Ibid., p. 260.

89 Ibid., p. 265.

90 Ibid., p. 267.

เธอพูดว่าเธอจะแต่งงานกับพระองค์ ลีวายน์ต้องการให้เธอใช้พลังของตนเอง ซึ่งเดิมทีเธอไม่เคยรู้ว่ามันอยู่ แต่เมื่อมีพลังแห่งความรักเป็นตัวช่วย เธอจึงทำได้สำเร็จ เท่ากับเป็นการเอาชนะคำสาปได้ด้วยเช่นกัน เธอไม่จำเป็นต้องอยู่ภายใต้บังคับของใครอีก และเหตุการณ์ที่เธอจะกลายเป็นอาวูธอันทรงอำนาจในการทำลายอาณาจักรใคร่เรียกก็จะไม่เกิดขึ้น ดังนั้น หากเธอแต่งงานกับเจ้าชาย เธอจะทำให้เจ้าชายมีความสุข หากเธอไม่แต่งงานกับเจ้าชาย เขาจะเกิดความทุกข์ เอลลาจึงตอบตกลงแต่งงานกับเจ้าชาย ด้วยความรักและความตั้งใจของเธอเอง ไม่ใช่ด้วยคำสั่งของใคร เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว การให้ความหมายแก่ความรักในวรรณกรรมเรื่องนี้คือ ความรักคือการเสียสละ ทั้งยังมีพลังอันยิ่งใหญ่ที่ชนะทุกสิ่งได้ และทำให้แม้แต่คำสาปยังต้องยอมสยบและสูญสลายไปในที่สุด รวมทั้งให้ความหมายแก่การแต่งงานว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากความรักและความตั้งใจของคนสองคน มิใช่เกิดจากการบังคับหรือการขี้นาของบุคคลอื่น

นอกจากในวรรณกรรมเรื่อง *Ella Enchanted* จะมีการกล่าวถึงการที่ตัวละครค่อยๆ เรียนรู้กัน อาศัยระยะเวลายาวนานจนก่อเกิดเป็นความรักแล้ว ในวรรณกรรมสองเรื่องคือ *Cinderella (As If You Didn't Already Know the Story)* และ *Before Midnight* ยังปรากฏความรักในอีกลักษณะหนึ่งซึ่งมิได้มีเวลาเป็นปัจจัยกำหนด คือรักแรกพบ ทั้งนี้ ใน *Cinderella (As If You Didn't Already Know the Story)* กล่าวถึงรักแรกพบ และการตัดสินใจแต่งงานของตัวละครเอกอย่างซินเดอเรลลาภายหลังจากที่พบเจ้าชายเพียงครั้งเดียว กระนั้น ในวรรณกรรมเรื่องนี้ยังแสดงถึงทรรศนะที่ว่า ความรักเพียงอย่างเดียวมิอาจทำให้ชีวิตแต่งงานไปรอดได้ สามีภรรยาจำเป็นต้องรู้จักปรับตัวเข้าหากันด้วย ส่วนใน *Before Midnight* โดคีย์ให้ความสำคัญกับฉากรักแรกพบเป็นอย่างมาก โดยบรรยายความรู้สึกระหว่างตัวละครของดริรงและเจ้าชายปาสคาลไว้อย่างละเอียดลออ อาจเป็นเพราะต้องการให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจช่วงเวลาแห่งรักแรกพบได้อย่างลึกซึ้ง

ใน *Cinderella (As If You Didn't Already Know the Story)* ซินเดอเรลลาและเจ้าชายไม่เคยรู้จักหรือพบหน้ากันมาก่อนจนกระทั่งในงานเลี้ยงที่จัดขึ้นในปราสาท เพียงครั้งแรกที่พบกัน เจ้าชายประทับใจทั้งความงามภายนอกของซินเดอเรลลาที่เห็นชัดเจนด้วยตา และประทับใจความงามภายในจากความมีน้ำใจต่อบุคคลอื่นที่เขาเห็นเมื่อซินเดอเรลลาหยิบยื่นช็อกโกแลตจากเขตพิเศษสำหรับแขกพิเศษซึ่งเธอนั่งอยู่กับเจ้าชายมอบให้พี่สาวทั้งสองของเธอที่อยู่ในเขตสำหรับสามัญชน ไม่มีโอกาสได้กินอาหารแบบเดียวกันกับเธอ และกำลังต่อว่าผู้ดูแลสถานที่อยู่นอกจากนั้น เจ้าชายยังประทับใจซินเดอเรลลาลิขิตขึ้นเมื่อเธอออกจากงานเลี้ยงไปโดยไม่รู้ว่าลา ทั้งยังทำรองเท้าหลุดไว้ข้างหนึ่ง แสดงให้เห็นถึงความมีอิสระทางความคิดของซินเดอเรลลาที่ไม่ยึด

ติดกับกรอบมรยาททางสังคมซึ่งเจ้าชายพบเห็นอยู่ทุกเมื่อเชื่อกัน เขาจึงหลงรักและใช้รองเท้าข้างที่ซินเดอเรลลาทำหลุดไว้ออกตามหา

ขณะเดียวกัน ซินเดอเรลลารู้สึกว่าตนมีรักแรกพบกับเจ้าชาย เธอประทับใจชีวิตของเจ้าชายที่ได้ทำทุกอย่างที่อยากทำโดยไม่มีใครคอยขี้นิ้วสั่ง ทำให้เมื่อเจ้าชายใช้รองเท้าตามหาตัวเธอจนพบและขอเธอแต่งงาน เธอจึงตอบตกลงแต่งงานกับเจ้าชายโดยใช้เวลาคิดเพียงไม่นาน ซึ่งภายหลังจากที่ทั้งคู่แต่งงานกัน ทั้งซินเดอเรลลาและเจ้าชายต่างก็เรียนรู้ตัวตนของกันและกัน และตระหนักว่าตนแตกต่างกันเพียงใด ทว่าส่วนต่างนั้นกลับเติมเต็มตัวตนของกันและกัน

[...] Cinderella and the prince discovered that they were actually as different as a tree and a lake. It was hard sometimes, but it opened up a big landscape of possibilities for both of them. As the love between them grew, they began to trust themselves, even the dark scary places.⁹¹

ซินเดอเรลลาเรียนรู้ที่จะไม่อยู่ใต้อำนาจใคร เธอกลายเป็นพระราชินีและนักการทูตที่แข็งแกร่ง ขณะที่เจ้าชายกลายเป็นพระราชินีที่ใส่ใจต่อสิ่งรอบตัวมากขึ้น ไม่เกรงกลัวต่อการแสดงความรู้สึกและถ่ายทอดออกมาเป็นเพลงที่สะท้อนอารมณ์ การแต่งงานระหว่างซินเดอเรลลาและเจ้าชายทำให้ชีวิตของทั้งคู่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น แม้ทั้งสองจะตระหนักว่าตนแตกต่างกัน แต่เพราะเข้าใจและยอมรับในความแตกต่างนี้ ทั้งคู่จึงปรับตัวเข้าหากันได้ การแต่งงานในวรรณกรรมเรื่องนี้จึงหมายถึงการอยู่ร่วมกันของคนสองคน โดยเป็นการเรียนรู้ที่จะยอมรับความแตกต่างของกันและกัน และพยายามปรับตัวเข้าหากันนั่นเอง

ส่วนในวรรณกรรมเรื่อง *Before Midnight* ความรักระหว่างตัวละครเอกปรากฏในลักษณะรักแรกพบเช่นกัน โดยของดริรงบรรยายเหตุการณ์นี้ไว้ว่า เมื่อเจ้าชายปาสคาลเห็นหน้าเธอ เขาแสดงอาการตกตะลึงราวกับว่าเขาเห็นบางสิ่งที่ไม่เคยรู้มาก่อนว่ามีอยู่ “[...] the stormcloud-colored eyes. They were staring into mine with a startled expression as if, in my own face, he was seeing things he had not know existed before.”⁹² ขณะเดียวกัน ของดริรง

⁹¹ Barbara Ensor, *Cinderella (as if you didn't already know the story)*, p. 106.

⁹² Cameron Dokey, *Before Midnight*, p. 156.

ประหลาดใจที่เห็นว่าหน้าตาของเจ้าชายปาสคาลเหมือนกันกับราอูล เด็กหนุ่มที่เติบโตมาพร้อมกันกับเธอในเคหาสน์ศิลา ประกอบกับราอูลได้ปรากฏตัวขึ้นสร้างความประหลาดใจและความวุ่นวายงานเลี้ยงถูกยกเลิกกลางคัน เธอจึงไม่ทันได้แสดงอาการใดๆ จนเธอได้พบกับเจ้าชายปาสคาลโดยบังเอิญอีกครั้งในคืนนั้น เมื่อเธออยู่ในอ้อมกอดของเขาขณะเต้นรำกัน เธอได้รับรู้ถึงความรู้สึกบางอย่าง และตระหนักว่าที่ของเธอคือการได้อยู่ในอ้อมแขนของเจ้าชายปาสคาลนั่นเอง

Here, oh, here, [...]

This was the feeling, the certainty, that I had not found in Raoul's arms—the deep and absolute belief that here, at last, was where I belonged. I was filled with the sudden knowledge that I had been searching my whole life for just this moment, just this feeling, and all without realizing I had been searching at all.⁹³

และขณะที่เธอมองหน้าเจ้าชายปาสคาล เธอเห็นประกายบางอย่างปรากฏในสายตาของเขา ประกายที่ทั้งสดใสและบริสุทธิ์จนสะท้อนเงาของเธอที่กำลังจ้องมองกลับมา “I saw Pascal's face change then, saw something kindle deep within his storm-tossed eyes. A thing so bright and pure it let me see my own gaze reflected in it, [...].”⁹⁴ ในที่สุด ของดริรงตระหนักว่าสิ่งที่เธอเห็นนั้นคือใบหน้าแห่งความเบิกบานใจ ความประหลาดใจ ความปีติยินดีที่ได้พบรักอย่างไม่คาดฝัน ใบหน้าซึ่งแสดงว่าตนประสบกับรักแรกพบแล้ว ซึ่งใบหน้านี้ทำให้ของดริรงได้เข้าใจความรู้สึกยามที่แม่เห็นพ่อเป็นครั้งแรกหลังจากที่เธอเฝ้าขงนมาตลอดชีวิต

[...] and instantly, I knew the truth: I was gazing into the face of joy. This was what my mother had seen within my father's face, the look that I had been able only to imagine until now. The sheer surprise, unbridled wonder, and exquisite joy of unexpected love. Love at first sight.⁹⁵

⁹³ Ibid., p. 168.

⁹⁴ Ibid.

⁹⁵ Ibid.

ฉากรักแรกพบจึงมีความสำคัญต่อเรื่องราวในวรรณกรรมเป็นอย่างมาก เนื่องจากการที่ชองตริยง ได้มีโอกาสเข้าใจในรักแรกพบนี้ ทำให้เธอได้เข้าใจว่าเหตุใดกงสตองซ์ แม่ของเธอจึงรักเอเตียน พ่อของเธอมากมายนัก ทั้งยังเข้าใจและยอมรับในสิ่งที่เขาเป็น เพราะความรักที่เขามีให้แม่ นั่นเอง จาก การที่ชองตริยงได้ตระหนักในความรักที่ทั้งคู่มีให้แก่กัน ชองตริยงจึงเลือกที่จะให้อภัยการที่พ่อไม่ยอมรับตัวตนของเธอในเวลาต่อมา

จาก *Cinderella (As If You Didn't Already Know the Story)* และ *Before Midnight* จะเห็นได้ว่าความรักไม่จำเป็นต้องเกิดจากการเรียนรู้กันมาเป็นระยะเวลายาวนาน มิได้ขึ้นอยู่กับว่าคนสองคนรู้จักกันดี หรือเข้าใจกันดีเพียงใด เพียงแค่เห็นหน้า ได้มองตา จังหวะการเดินของ หัวใจที่เปลี่ยนไปอาจทำให้สัมผัสถึงความรู้สึกบางอย่างที่ทำให้ตระหนักว่านี่คือความรัก เป็นรักแรกพบ ผู้เขียนวรรณกรรมทั้งสองเรื่องอาจนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับความรักเช่นนี้เพื่อให้ผู้อ่านตระหนักว่ารักแรกพบเช่นนั้นมิได้อยู่จริง มิได้เป็นเพียงเรื่องราวที่ผู้คนกำหนดสร้างขึ้นแต่อย่างใด

ส่วนใน *Bound* ความรักและการแต่งงานมีความหมายที่ชัดเจนและแตกต่างออกไปคือ เป็นการเริ่มต้นชีวิตใหม่ การที่ตัวละครเอกคือซิงซิงตัดสินใจแต่งงานเป็นไปเพื่อให้ตนได้หลุดพ้นจากชีวิตที่ต้องตกอยู่ภายใต้การชี้นำของแม่เลี้ยง หลุดพ้นจากการตีกรอบปฏิบัติที่แม่เลี้ยงสร้างขึ้น ซึ่งจะทำให้เธอเป็นเหมือนเด็กกำพร้าในบ้านไปตลอดชีวิต และได้ทำตามความฝันของตนเองที่ต้องการออกเดินทางไปเรียนรู้โลกกว้าง ได้ใส่ใจในความต้องการของตนโดยไม่มีบุคคลอื่นมาเกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ยังสรุปข้อคิดเกี่ยวกับความรักได้ด้วยว่า คนเราจำเป็นต้องรักตนเอง มิใช่ทุ่มเทให้แก่คนในครอบครัวจนลืมคิดถึงตนเองไป

ตั้งแต่ต้น ซิงซิงแสดงให้เห็นตลอดเรื่องว่าเธอทำทุกอย่างที่แม่เลี้ยงสั่งด้วยความเต็มใจ แม้จะมีวิถีปฏิบัติเฉพาะตัวก็ตาม ทั้งนี้ เนื่องจากเธอเห็นว่าแม่เลี้ยงเป็นผู้ใหญ่ในครอบครัวคนเดียวที่ยังเหลืออยู่ ประกอบกับเธอสงสารเว่ยปิงที่ต้องเจ็บปวดทรมานจากการมัดเท้า เธอไม่เคยคิดถึงความต้องการของตนเองแม้เพียงครั้งเดียว การให้ความสำคัญแก่ครอบครัวของเธอไร้ผล ไม่เคยถูกใจแม่เลี้ยง ทั้งยังได้รับแต่คำต่อว่า ประกอบกับแม่เลี้ยงกระทำสิ่งซึ่งขัดกับคำสัตย์สาบานที่เคยให้ไว้กับบรรพบุรุษซึ่งซิงซิงให้ความสำคัญอย่างยิ่ง ซิงซิงจึงหันมาใส่ใจความต้องการของตนเอง เมื่อเธอได้ไปร่วมงานเทศกาลถ้า ทำรองเท้าหลุดข้างหนึ่ง และองค์ชายนำรองเท้าข้างนั้นมาตามหาเจ้าของถึงถ้าซึ่งเธออาศัยเพื่อขอแต่งงาน เธอจึงตอบรับคำขอนั้นหลังจากเสียเวลาคิดไตร่ตรองเพียงไม่นานนัก เธอเพียงรอดูสถานการณ์ว่าองค์ชายต้องการแต่งงานกับเจ้าของรองเท้าจริงหรือไม่

หรือใช้รองเท้าเป็นเพียงข้ออ้างที่จะได้พบและเลือกคู่ที่ตนพึงพอใจมากกว่าจะเลือกหญิงสาวผู้เป็น
 เจ้าของรองเท้า เมื่อชิงชิงแน่ใจแล้วว่าองค์ชายต้องการแต่งงานกับเจ้าของรองเท้าตัวจริง เธอจึง
 ตอบตกลงแต่งงานกับองค์ชาย แต่ก่อนที่จะออกจากถ้ำซึ่งเป็นบ้านของเธอ ทั้งแม่เลี้ยงและเว่ยปิง
 ไว่เบื้องหลัง เธอบอกสิ่งที่เป็นคล้ายๆ ข้อแม้ที่องค์ชายจะต้องยอมรับให้ได้ว่า เธอไม่ต้องการถูกซื้อ
 หรือขาย ซึ่งเป็นผลมาจากการที่เธอเห็นการซื้อขายภรรยาของชายกลุ่มหนึ่ง เธอรู้สึกไม่ชอบใจและ
 ไม่ต้องการเป็นภรรยาที่ถูกสามีขายให้คนอื่นราวกับเป็นสิ่งของโดยที่ตนมิได้ยินยอมพร้อมใจ เธอ
 อ่านออกเขียนได้ ไม่ได้ถูกมัดเท้า และไม่มีสินเดิมก่อนแต่งงาน ซึ่งองค์ชายกล่าวว่าเขาเองไม่
 ต้องการถูกซื้อหรือขาย และอ่านออกเขียนได้เช่นกัน เขามีได้สนใจว่าชิงชิงจะมัดเท้าหรือไม่ และไม่
 ต้องการสินเดิมก่อนแต่งงานของชิงชิงด้วย

[...] “There are important things about me that you need to know,” said Xing Xing.

“Let me hear them.”

“I don’t want to be bought or sold,” said Xing Xing.

“Neither do I.”

“I can read and write,” said Xing Xing.

“So can I.”

“My feet are not bound.”

“I noticed,” said the prince.

“I have no dowry.”

“I need none,” said the prince.

ทั้งนี้ องค์ชายยังบอกชิงชิงด้วยว่า ยังมีเวลาอีกทั้งชีวิตที่ชิงชิงจะบอกเรื่องต่างๆ ให้เขารับรู้ “[...] We have the rest of our lives for the rest of your list.”⁹⁶ เธอจึงออกจากถ้ำไปมีชีวิตใหม่กับองค์ชายในที่สุด การตัดสินใจแต่งงานของชิงชิงทำให้เข้าใจได้ว่า การแต่งงานในวรรณคดีของชิงชิงคือการได้ออกไปเริ่มต้นชีวิตใหม่ด้วยตนเองโดยไม่มีบุคคลในครอบครัวคอยกำหนดกรอบปฏิบัติให้ ซึ่งเท่ากับเป็นการหันมารักและให้ความสำคัญแก่ความต้องการของตนเอง

⁹⁶ Ibid., pp. 183-184.

จากวรรณกรรมทั้งสี่เรื่อง สิ่งที่เหมาะสมกันอย่างเห็นได้ชัดคือ ตัวละครเอกทั้งสี่ใช้การแต่งงานเป็นหนทางที่ตนเองจะได้ใช้ชีวิตตามที่ต้องการโดยไม่มีบุคคลในครอบครัวมาเกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม การแต่งงานในวรรณกรรมสามเรื่องคือ *Ella Enchanted*, *Before Midnight* และ *Cinderella (As If You Didn't Already Know the Story)* นั้น มีความรักเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญด้วย ความรักเป็นสิ่งที่คอยประคับประคองให้ชีวิตแต่งงานเป็นไปอย่างราบรื่น ขณะที่ในวรรณกรรมเรื่อง *Bound* นั้น อาจมิได้ปรากฏการกล่าวถึงความรักว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการแต่งงาน แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น การแต่งงานระหว่างซิงซิงกับองค์ชายยังต้องอาศัยการรับฟังสิ่งที่อีกฝ่ายต้องการพูด และยอมรับตัวตนของกันและกันด้วย รวมทั้งต้องรู้จักใช้ความนุ่มนวลอ่อนโยนด้วย อันจะนำมาซึ่งความรักในเวลาต่อมา ดังประโยคสุดท้ายของวรรณกรรมเรื่องนี้ที่ว่า “And it's bound to be better with a companion who knows how to be tender, a companion you may grow to cherish.”⁹⁷ จึงอาจกล่าวได้ว่า ทำยที่สุดแล้ว วรรณกรรมทั้งสี่เรื่องอาจต้องการสื่อสารที่ว่า ชีวิตแต่งงานจะราบรื่นได้นั้น ต้องมีความรักคอยประคับประคอง ทั้งสองสิ่งสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก

3.2 ลักษณะต่าง

นอกจากวรรณกรรมทั้งสี่เรื่องจะมีการเปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติมเรื่องราวจากในเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาในลักษณะที่คล้ายคลึงกันแล้ว ยังมีความแตกต่างที่ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนด้วยเช่นกัน ในวรรณกรรมสองเรื่อง ได้แก่ *Ella Enchanted* และ *Before Midnight* มีการหยิบยกความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูกสาวขึ้นมากล่าวถึงด้วย เดิมทีใน *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปร์โรลต์ที่ผู้เขียนวรรณกรรมทั้งสองเรื่องนำมาใช้นั้น ไม่ปรากฏบทบาทของพ่อให้เห็นเลย กล่าวเพียงแค่ว่าพ่อแต่งงานใหม่กับแม่เลี้ยงก่อนจะหายไปจากเรื่องอย่างถาวร แต่ในวรรณกรรมเรื่อง *Ella Enchanted* และ *Before Midnight* นั้น ผู้เขียนเพิ่มเติมบทบาทของพ่อมากขึ้น บทบาทที่เพิ่มเติมมานี้มีความสำคัญต่อเรื่องราวอย่างชัดเจน นอกจากนั้น ในวรรณกรรมทั้งสองเรื่องมีการนำเสนอบทบาทที่แตกต่างของนางฟ้าแม่ทูนหัว โดยใน *Ella Enchanted* มีการเพิ่มตัวละครนางฟ้าที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของเอลลาอีกองค์หนึ่ง และสำหรับใน *Before Midnight* ยังมีการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างของดริรงกับของตาลผู้เป็นแม่เลี้ยง อาเมอดีและอนาสตาเซียผู้เป็นพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงด้วย

⁹⁷ Ibid., p. 184.

3.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูกสาว

ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูกสาวปรากฏให้เห็นในวรรณกรรมสองเรื่องคือ *Ella Enchanted* และ *Before Midnight* ตัวละครพ่อในวรรณกรรมทั้งสองเรื่องเพิกเฉยและมีได้ให้ความสำคัญกับบทบาทความเป็น “พ่อ” ใน *Ella Enchanted* เซอร์ปีเตอร์ให้ความสำคัญกับบทบาทของตนในฐานะที่เป็น “พ่อค้า” มากกว่า เขาจึงมองลูกสาวเป็นวัตถุสิ่งของในระบบทุนนิยมเอลลาเป็นเพียงสินค้าชิ้นหนึ่งที่สามารถมีมูลค่าสูงขึ้นได้หากลงทุนอย่างเหมาะสมในสายตาของเซอร์ปีเตอร์ ส่วนใน *Before Midnight* เอเตียน เดอ บราวองต์ ปฏิเสธความเป็นพ่อ และปฏิเสธของดรีมิงในฐานะลูก เนื่องจากเมื่อของดรีมิงเกิด กงสตองซ์ แดสต์ผู้เป็นภรรยาของเขาต้องตายจากไป เขาจึงคิดแต่เพียงว่าของดรีมิงคือผู้ที่พรากผู้หญิงที่เขารักที่สุดไป เกิดเป็นความแค้นเคืองเป็นปมปัญหาในใจของเขา ปฏิสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูกสาวในวรรณกรรมทั้งสองเรื่องจึงห่างเหินยิ่งไปกว่านั้น ยังปรากฏความเป็นปฏิปักษ์ในความสัมพันธ์ระหว่างเอเตียนกับของดรีมิงใน *Before Midnight* อีกด้วย

บทบาทของพ่อในวรรณกรรมเรื่อง *Ella Enchanted* ซึ่งเพิ่มเติมจากในเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลานั้น หากเทียบกับบทบาทของพ่อในวรรณกรรมเรื่อง *Before Midnight* อาจไม่มากและสำคัญเท่า ทว่าบทบาทของพ่อใน *Ella Enchanted* นับว่ามีความสำคัญต่อเนื้อเรื่องพอสมควรเนื่องจากเซอร์ปีเตอร์ผู้เป็นพ่อของเอลลาเป็นตัวละครที่ตีราคาทุกสิ่ง แม้แต่เอลลา ลูกสาวของตนเอง ซึ่งทำให้เอลลารู้สึกอึดอัดและกดดันกับคำสั่งที่ได้รับจากพ่อเป็นอย่างยิ่ง

เซอร์ปีเตอร์เป็นมนุษย์ในระบบทุนนิยมอย่างเต็มตัว เขาเป็นพ่อค้าผู้มองทุกสิ่งทุกอย่าง เป็นสินค้าที่มีมูลค่าและสามารถสร้างกำไรให้ตนได้ เขาเป็นคนเห็นแก่ตัว ไม่เคยคิดถึงสิ่งอื่นใดนอกจากผลประโยชน์ของตนเอง และมักจะเอาเปรียบผู้อื่นเสมอเมื่อมีโอกาส ทั้งหมดนี้เห็นได้จากการที่เขามองเอลลาเป็นสิ่งของ มิได้มองว่าเอลลาเป็นมนุษย์ที่มีความรู้สึกนึกคิด ดังในตอนที่เขาพินิจใบหน้าของเอลลาและบรรยายราวกับใบหน้าของเธอเป็นเพียงภาพวาด ไม่ใช่ใบหน้าของคนที่มีเลือดเนื้อซึ่งยืนอยู่ต่อหน้าเขา ซึ่งนั่นทำให้เอลลาไม่ชอบใจเลย

[...] He looked me over. “That’s my chin.” He touched it, and I drew back.
“Strong. Determined. That’s my nose. I hope you don’t mind that the nostrils

flare. My eyes, except yours are green. Most of your face belongs to me. I wonder how it will be on a woman when you grow up.”

Why did he think it was fine to talk about me as though I were a portrait instead of a maiden?⁹⁸

การที่เขาเป็นพ่อค้าที่มองทุกสิ่งเป็นสินค้าไม่เว้นแม้กระทั่งลูกสาวตนเองเช่นนี้ ทำให้เขามักจะออกเดินทางไปขายของยังต่างถิ่นอยู่เสมอ ความสัมพันธ์ระหว่างเขากับเอลลาจึงห่างเหินราวกับไม่ใช่พ่อลูกกัน ยิ่งเขามองว่าเอลลาเป็นเหมือนสิ่งของที่มีมูลค่า ซึ่งหากเขาลงทุนให้เธอได้เข้าเรียนที่โรงเรียนอบรมกุลสตรี ในภายภาคหน้าเอลลาจะมีมูลค่าที่สูงขึ้น และสามารถก้าวเข้าสู่สังคมชั้นสูงได้อย่างสมศักดิ์ศรี และจะสนใจชายที่มีฐานะดี เพิ่มทรัพย์สินของเขาให้มีมากยิ่งขึ้นอีก เห็นได้ชัดเจนจากเหตุการณ์ที่เขาถูกจับได้ว่าขายทรัพย์สินที่ไม่ใช่ของตน และจะต้องชดใช้เงินคืนด้วยทรัพย์สินที่มีทั้งหมด ทำให้ไม่เหลือทรัพย์สินใดๆ และกลายเป็นบุคคลล้มละลาย เขาต้องการให้เอลลาแต่งงานกับชายแก่ครวพื่อเพื่อกอบกู้ฐานะครอบครัว “[...] You must marry so that we can be rich again.”⁹⁹ จากการกระทำทั้งหมดของเซอร์ปีเตอร์ มองได้ว่าเขามีบทบาทในการสร้างกรอบชีวิตแก่เอลลา เสมือนสร้างกรงขังเธอไว้มิให้ได้ทำอะไรได้ตั้งใจ เป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นมิให้เอลลาก้าวสู่ความเป็นตัวตนของเธอ และเป็นสาเหตุที่ทำให้เอลลาไม่รู้สึกละอายใจกับเขาอย่างที่ควรจะเป็น เนื่องจากเธอมิได้รับความอบอุ่นและการดูแลเอาใจใส่จากเซอร์ปีเตอร์ในฐานะ “พ่อ” เลย

ส่วนในวรรณกรรมเรื่อง *Before Midnight* เอเตียนผู้เป็นพ่อของชองดรียองที่เป็นตัวละครเอกของเรื่อง มีอารมณ์อ่อนไหวอย่างยิ่ง และมีความรู้สึกที่รุนแรงกับทุกเรื่อง เอเตียนและกงสตองซ์รักกันมาก แม้การแต่งงานของทั้งคู่จะเป็นการแต่งงานด้วยสาเหตุของความมั่นคง ทว่าเมื่อเอเตียนได้เห็นกงสตองซ์ เขาตกหลุมรักเธอทันที และกงสตองซ์ก็มอบความรักให้เอเตียนภายในเวลาไม่นานไปกว่ากัน เป็นความรักเมื่อแรกพบ “[...] our father loved your mother from the first moment that he saw her, and that for her to love him took no longer.”¹⁰⁰ ทั้งนี้ โดคีย์กำหนดให้ความรักของกงสตองซ์เป็นความรักซึ่งเหมือนกับต้นไม้ในสวนที่ยังรากลึกและไม่

⁹⁸ Gail Carson Levine, *Ella Enchanted*, p. 35.

⁹⁹ *Ibid.*, p. 151.

¹⁰⁰ Cameron Dokey, *Before Midnight: A Retelling of “Cinderella,”* p. 88.

ค่อยแสดงให้เห็นนัก ทว่าความรักของเอเตียนเป็นความรักที่เหมือนเพชร แข็งแกร่งและเป็นประกายเจิดจ้าจนกระทั่งอาจทำให้แสบตา

Your mother's love was much like her garden. Its root went deep, though it wasn't always showy. But your father's love was like a diamond, hard and bright, so dazzling it hurt the eyes to look upon it."¹⁰¹

ซึ่งกงสตองซ์เข้าใจความรักและตัวตนของเอเตียนดี ก่อนเธอจะตาย เธอจึงฝากฝังให้มาติลด์ผู้ชรา เป็นแม่พูนหัวคอยดูแลของดรีมให้ดีที่สุด เนื่องด้วยเธอรู้ดีว่าเอเตียนจะเป็นทุกข์และโกรธเกรี้ยวที่ของดรีมพรากชีวิตของเธอผู้เป็นที่รักของเขาไป

"I wish for you to be my daughter's godmother," Constanze d'Este replied. "Love her for me, care for her when I am gone, for I fear her father will do neither one. When he looks at her, he will not find joy in the color of her hair and eyes. He will not see the way that I live on. Instead, he will see only that she came too soon, and that her arrival carried me out of this life."¹⁰²

จากข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ากงสตองซ์รักและเป็นห่วงทั้งของดรีมและเอเตียนอย่างยิ่งจนลมหายใจสุดท้ายเช่นที่มาติลด์ผู้ชรารบอกของดรีมในเวลาต่อมา

"Your mother loved your father, Cendrillon. To the end of her last breath, with all her heart. And she loved you just as much as she loved him. That kind of love does not simply pack its bags and depart, even when the heart that brought it into being ceases to beat. Love so joyfully and freely given can never be taken away. It is never truly gone."¹⁰³

101 Ibid.

102 Ibid., p. 4.

103 Ibid., p. 89.

ความรักของกงสตองซ์ไม่เคยจางหายไป ทว่าอยู่รอบตัว และอยู่ในทุกจังหวะการเต้นของหัวใจของดรีรงอย่างไม่มีวันลบล้างได้ “It is all around you,” Old Mathilde said. “It lives in every beat of your own heart.”¹⁰⁴

การณ์เป็นดังที่กงสตองซ์คาดไว้จริง เมื่อเอเตียนกลับมาบ้านและพบว่ากงสตองซ์จากไปแล้ว เขาทำใจไม่ได้ ทว่าไม่ยอมปลดปล่อยความเศร้าและหลังน้ำตาแม้สักหยด แต่กลับปลดปล่อยความโกรธแค้นด้วยการใช้กำปั้นทุบพื้นดินเหนือหลุมฝังศพของกงสตองซ์ “But he did not shed a single tear, nor make a single sound. He threw himself across my mother’s grave, his fists striking the earth once, twice, three times.”¹⁰⁵ เอเตียนเก็บกดความโศกเศร้าไว้ภายใน ไม่ยอมปลดปล่อยออกมา เขาปิดตายห้องนอนของกงสตองซ์ และขว้างกุญแจทิ้งด้วยแรงทั้งหมดที่มี เช่นเดียวกับความรักของเขา ความทุกข์ทรมานของเขาเป็นประกายเจิดจ้าจนบังตาเขาไม่ให้มองเห็นความรักที่กงสตองซ์มีให้ เขาจึงรู้สึกโศกเศร้าเสียใจมากจนกระทั่งมองไม่เห็นว้าของดรีรงเป็นของขวัญแห่งความรักระหว่างเขากับกงสตองซ์ ได้แต่กล่าวโทษว่าเธอเป็นสาเหตุที่พรากเอากงสตองซ์ไปจากเขา นี่เองที่ทำให้เขาโกรธและเกลียดชังของดรีรงจนไม่ต้องการยอมรับว่าเธอเป็นลูกสาวของเขา เขาปฏิเสธการมีตัวตนของของดรีรง และปฏิเสธที่จะแสดงบทบาทของตนในฐานะพ่อ ยิ่งของดรีรงหน้าเหมือนแม่ เท่ากับเป็นการเตือนให้เขาคิดถึงกงสตองซ์มากยิ่งขึ้น จึงตัดสินใจทิ้งของดรีรงไว้ให้มาติลด์ผู้ชราคอยดูแลแต่เพียงผู้เดียว และหายออกจากเคหาสน์ศิลาไป การที่เขาทอดทิ้งของดรีรงนี้ สร้างปมปัญหาขึ้นในใจของของดรีรงซึ่งทำให้เธอหวังจะได้รับการยอมรับจากพ่อโดยเห็นได้จากคำอธิษฐานในคืนวันเกิดของเธอตั้งแต่เธอจำความได้

เมื่อเอเตียนออกจากบ้านไป เขาไปอยู่ในปราสาทและวางแผนร่วมกันกับพระราชินีเพื่อโค่นบัลลังก์ของพระราชินี โดยพาราอูล เจ้าชายฝาแฝดผู้พี่ไปซ่อนตัวตั้งแต่แรกเกิด โดยนำมาให้มาติลด์ผู้ชราเลี้ยงดูด้วยกันกับของดรีรงโดยไม่ระบุถึงที่มาของพาราอูล ต่อมา เมื่อเอเตียนไม่อาจขัดคำสั่งพระราชินีที่เขาแต่งงานใหม่กับของตาล เดอ แซงตองเดรซึ่งเป็นคนของพระราชินี เขายอมทำตาม แต่ด้วยว่าเขารู้ทันความคิดของพระราชินีที่ต้องการให้ของตาลคอยสอดส่องและจับตาดูว่าเขาวางแผนการใดร่วมกับพระราชินี เขาจึงส่งของตาลและลูกๆ ของเธอคืออาเมอลีและอนาสตาเซียไปอาศัยยังเคหาสน์ศิลา ห่างไกลจากปราสาทและตัวเขา กระทั่งพาราอูลอายุได้สิบหกปี

¹⁰⁴ Ibid., pp. 89-90.

¹⁰⁵ Ibid., p. 9.

เอเตียนได้ส่งข่าวมาให้ราอูลเพียงผู้เดียวเข้าร่วมงานเลี้ยงที่พระราชาราชจัดขึ้นเพื่อให้เจ้าชายปาสคาลเลือกคู่ โดยอ้างเหตุผลเรื่องความปลอดภัย กีดกันมิให้ของตาลและลูกสาว รวมถึงของดริยงได้มีโอกาสเข้าร่วมงานเลี้ยง เนื่องจากเขาไม่ต้องการพบหน้าของดริยง และไม่ต้องการให้ใครรู้ว่าเขามีลูกสาว รวมทั้งไม่ต้องการให้ของตาลซึ่งเป็นคนของพระราชามีโอกาสขัดขวางแผนการที่เขาจะเปิดตัวราอูลในฐานะเจ้าชายฝาแฝดผู้พี่ของเจ้าชายปาสคาล และช่วยพระราชินียุยงราอูลให้ก่อกบฏ ตั้งกองทัพต่อสู้กับพระราชาราชและเจ้าชายปาสคาลเพื่อถ่ายโอนอำนาจจากพระราชาราชมายังพระราชินี เพราะหากทำสำเร็จ เจ้าชายราอูลซึ่งมีอายุยังไม่ถึงเกณฑ์ที่จะปกครองบ้านเมือง จำต้องให้พระราชินีเป็นผู้สำเร็จราชการแทนก่อน แผนการที่วางไว้ก็จะสมบูรณ์แบบ ความสัมพันธ์ระหว่างพระราชินีกับ ราอูลเป็นดังกระจกเงาสะท้อนภาพความสัมพันธ์ระหว่างเอเตียนกับของดริยง พระราชินีเลือกที่จะทอดทิ้งราอูลไว้ในการดูแลของบุคคลอื่น เช่นเดียวกับที่เอเตียนทอดทิ้งของดริยงไว้ให้มาติลด์ผู้ชราดูแล

แผนการของเอเตียนเกือบจะล้มเหลว เนื่องจากของตาลตัดสินใจแสร้งว่าตนไม่ได้รับสาส์น และพาทุกคนเข้าร่วมงานเลี้ยงยกเว้นราอูล แต่เมื่อราอูลบังเอิญได้เห็นเจ้าชายปาสคาลซึ่งเป็นฝาแฝดของตนก็ตรงเข้าไปหาอย่างรวดเร็ว ทำให้เหตุการณ์กลับเข้าแผนการของเอเตียนและพระราชินีอีกครั้ง อย่างไรก็ตาม การที่ของตาลพาของดริยงมาร่วมงานด้วยทำให้เอเตียนจำเป็นต้องพบหน้าลูกสาวที่ตนพยายามกีดกันให้พ้นหน้ามาตลอดสิบหกปีด้วย

การได้พบหน้าของดริยงทั้งที่ไม่ต้องการ ส่งผลให้เอเตียนเกิดความวุ่นวายใจจนถึงกับละเลยหน้าที่ในการช่วยเหลือพระราชินีโค่นบัลลังก์พระราชาราช ยิ่งเมื่อได้พูดคุยกับของดริยงและเห็นว่าเธอไม่ใส่ใจความเป็นพ่อของเขาเลย เขายังรู้สึกโกรธเคืองของดริยงมากขึ้นที่เธอไม่สำนึกว่าตนเป็นผู้พรากกงสตองซ์ไปจากเขา จึงลักพาตัวของดริยงกลับไปยังเคหาสน์คิลลา ที่ซึ่งเขาฝังเรื่องราวในอดีตและปิดตายความรักของตนไว้ เมื่อเขาได้เข้าไปในห้องของกงสตองซ์อีกครั้ง และได้เห็นแววตาแห่งความรักของกงสตองซ์จากภาพของเธอ ประกอบกับของดริยงซึ่งได้ประสพรักแรกพบด้วยตนเอง และเข้าใจความรักที่พ่อกับแม่มีให้แก่กันแล้ว จึงเลือกที่จะให้อภัยพ่อ และเตือนสติเขาว่า แท้จริงแล้วเขาเองที่เป็นผู้พรากเขาความรักไปจากตัวเองด้วยการหันหลังให้มัน ปล่อยให้ความรักที่ทุกข์ทรมานและความโกรธความเกลียดชังครอบงำจิตใจจนไม่ใส่ใจจะมองร่องรอยของความรักที่กงสตองซ์ทิ้งไว้ให้เขา ทั้งยังแนะนำให้เขาปลดปล่อยสิ่งเหล่านั้นออกไปเสียเพื่อให้จิตใจพบความสงบสุข เอเตียนจึงได้สติ ยอมทำตาม และปล่อยให้หน้าต่างความอาดูรได้ไหลออกมาชะล้างความโกรธความเกลียดชังออกไปจากใจเขาจนหมดสิ้น การยอมเชื่อฟังคำพูดของของดริยง รวมทั้ง

ปฏิบัติตามที่ซองดรีรงแนะนำเท่ากับเป็นการยอมรับตัวตนของซองดรีรง ยอมรับว่าเธอเป็นลูกยอมรับว่าตนเป็นพ่อ ซึ่งทำให้ปมปัญหาในใจของซองดรีรงมลายไป

กล่าวได้ว่า การที่เอเตียนมีอารมณ์รุนแรง รักมาก โกรธมาก เกลียดมาก อาจมองได้ว่าเขาเป็นพ่อที่ไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอ แทนที่จะประพடுத்தนให้สมกับที่เป็นผู้ใหญ่ รับมือกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างมีสติ เขากลับเลือกที่จะปล่อยให้อารมณ์ครอบงำตัวเอง และหนีปัญหาไปเสีย เขาเลือกที่จะโกรธและเกลียดชังซองดรีรงอย่างล้นเหลือที่พรากเอากงสตองซีผู้เป็นที่รักของเขาไป และไม่ต้องการยอมรับว่าเธอมีตัวตนอยู่บนโลก ซึ่งทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างเขากับซองดรีรงมีปัญหา ความเป็นพ่อที่ไม่รู้จักโตของเอเตียนเป็นเหมือนต้นเหตุของเรื่องราวทั้งหมด ทำให้ซองดรีรงต้องแสวงหารายอมรับจากเขา ทำยที่สุดแวตตาของกงสตองซีในภาพเหมือนของเธอเตือนให้นึกถึงความรักที่มีให้กัน และคำพูดของซองดรีรงกระตุ้นให้แสดงความโศกเศร้าออกมา เขาก็ทำตาม นับได้ว่าเป็นการยอมรับตัวตนของซองดรีรง จากนั้นเขาก็ขึ้นมาและควบจากไปอย่างไม่หวนคืน การจากไปอย่างถาวรของเขาในครั้งนี้ อาจเป็นเพราะหน้าที่ในความเป็นพ่อของเขาได้สิ้นสุดลงแล้ว เขายอมปลดปล่อยความเกลียดชัง ปลดปล่อยความโศกเศร้าตามที่ซองดรีรงแนะนำ ซึ่งนับว่าเขาได้ยอมรับตัวตนของซองดรีรงแล้ว และอาจเป็นเพราะเขารู้สึกผิดเกินกว่าจะอยู่คู่หน้าลูกสาวของตนและคนอื่นๆ ในครอบครัวได้

เมื่อพิจารณาวรรณกรรมทั้งสองเรื่องแล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูกสาวในวรรณกรรมเรื่อง *Ella Enchanted* เป็นเพียงองค์ประกอบย่อยที่มีผลต่อเนื้อเรื่องโดยรวมไม่มากนัก ขณะที่ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูกสาวในวรรณกรรมเรื่อง *Before Midnight* เป็นองค์ประกอบหลักของเรื่องที่ทำให้เรื่องราวทั้งหมดเกิดขึ้น

3.2.2 มิตรภาพระหว่างผู้หญิงใน *Before Midnight*

ในวรรณกรรมเรื่อง *Before Midnight* มีข้อแตกต่างเพิ่มเติมอีกประการหนึ่งนอกจากที่กล่าวไปแล้วคือ มิตรภาพระหว่างตัวละครหญิงในเรื่อง คือซองดรีรงกับของตาลผู้เป็นแม่เลี้ยง อาเมอลีและอนาสตาเซียผู้เป็นพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยง ในเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลาและในวรรณกรรมสามเรื่องที่เหลือนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครเอกกับแม่เลี้ยงและพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงเป็นไปอย่างไม่ราบรื่น เนื่องจากแม่เลี้ยงและพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงต่างหาเรื่องกลั่นแกล้งและลดฐานะของตัวละครเอกจากที่เป็นลูกสาวเจ้าของบ้านให้กลายเป็นเพียงเด็กรับใช้ ด้วยต้องการ

ยกระดับตนเองให้สูงส่งกว่าตัวละครเอก เพื่อได้ใช้ชีวิตสะดวกสบายกว่า หูหกรกว่า และได้ในสิ่งที่ดีกว่า ทว่าในวรรณกรรมเรื่อง *Before Midnight* นั้น เริ่มแรกความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครเอกอย่างชองดรียกับแม่เลี้ยงและพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงอย่างชองตาล อาเมอดี และอนาสตาเซียอาจคล้ายคลึงกับในวรรณกรรมเรื่องอื่น คือชองตาล อาเมอดี และอนาสตาเซียปฏิบัติต่อชองดรียเช่นเด็กรับใช้ แต่การกระทำของทั้งสามเป็นไปด้วยความไม่รู้ ซึ่งในภายหลัง เมื่อพวกเขาทราบฐานะที่แท้จริงของชองดรียแล้ว จึงเปลี่ยนท่าทีและกลายมาเป็นครอบครัวเดียวกับชองดรีย คอยให้ความรักและกำลังใจแก่ชองดรีย ให้เธอก้าวเผชิญหน้ากับพ่อและได้รับการยอมรับจากพ่อในที่สุด

ชองตาลเป็นแม่เลี้ยงของชองดรีย เธอแต่งงานกับเอเตียน พ่อของชองดรียโดยปราศจากความรัก หากเป็นคำสั่งของพระราชินีที่ฝ่าฝืนคำสั่งฎาที่เขาบังคับให้เธอทำไว้ว่าหากเธอจะแต่งงานอีกครั้งต้องมีสาเหตุมาจากความรัก “[...] the king made my mother a promise that, if she married again, it could be for love.”¹⁰⁶ เขาให้เธอแต่งงานเพื่อคอยสอดส่องความเคลื่อนไหวของเอเตียนผู้เป็นคนสนิทของพระราชินี เหตุนี้เอง ชองตาลจึงจดจ่ออยู่กับการที่พระราชินีไม่รักษาคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้แก่เธอ เธอกลายเป็นคนอมทุกข์ และเฉยชาราวกับน้ำแข็ง ทำให้เมื่อถูกเอเตียนส่งมาอาศัยยังเคหาสน์ศิลา เธอจึงไม่ใส่ใจจะถามว่าใครเป็นใคร ไม่รู้ว่าชองดรียมีฐานะเป็นลูกเลี้ยงของเธอ และปฏิบัติต่อเธอเช่นเด็กรับใช้คนหนึ่ง จะเห็นได้ว่า แท้จริงแล้วชองตาลมิได้เป็นแม่เลี้ยงใจร้ายเช่นในเทพนิยายซินเดอเรลลาสำนวนของชาร์ลส์ แปร์โรลต์ เธอทำไปเพราะไม่รู้เท่านั้น ซึ่งชองดรียเองดูจะตระหนักถึงความจริงข้อนี้ดี เธอจึงรู้สึกสงสารและช่วยงานชองตาลด้วยความเต็มใจ ดังเห็นได้จากการที่เธอคิดจะนำเค้กธัญพืชไปให้ชองตาลเป็นของขวัญกินแก้ลมหน้าชา “Didn't you make seed cake this morning?” I asked Old Mathilde. She gave a nod. “Chantal likes that, doesn't she? Perhaps I'll take some of that along as well.”¹⁰⁷ แสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครทั้งสองมิได้เลวร้าย เพียงแต่เป็นไปในลักษณะของเจ้านายกับเด็กรับใช้ในบ้าน แทนที่จะเป็นไปในลักษณะของคนในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งในภายหลัง เมื่อชองตาลได้รู้ความจริง ได้เห็นแววตาแห่งความรักที่ออกมาจากภาพงอสตองซ์ แม่ของชองดรีย และได้ทราบเรื่องราวของชองดรียที่ถูกปฏิเสธจากพ่อบังเกิดเกล้า ชองตาลจึงได้ตระหนักว่าการที่ตนถูกทรยศจากพระราชินีที่เคยสัญญากันไว้นั้น ยังไม่หนักหนาเทียบเท่ากับการที่พ่อไม่ยอมรับลูกของตัวเอง

¹⁰⁶ Ibid., p. 73.

¹⁰⁷ Ibid., p. 79.

“I have been such a fool!” she cried. “[...] I was so certain I had been betrayed by the one I trusted most of all. So furious with the king for making me marry your father that I forgot the reason I'd given him my trust in the first place. I forgot about love.”¹⁰⁸

“[...] your betrayal is much greater than mine has ever been, Cendrillon. Your father threw away the greatest gift your mother could bestow--the gift of what their love created. I think that I have never heard of anything so wrongheaded, or so blind.”¹⁰⁹

เธอเปลี่ยนท่าทีที่มีต่อของดรีม และปฏิบัติตัวเช่นที่แม่เลี้ยงพึงปฏิบัติต่อลูกเลี้ยง คอยดูแลเอาใจใส่ของดรีมเท่าที่เธอจะสามารถทำได้ ของตาลมีบทบาทสำคัญในการทำให้ของดรีมมีโอกาสได้พบพ่อ โดยเธอเลือกที่จะละเลยคำสั่งของเขานำห้ามบุคคลในครอบครัวเข้าร่วมงานเลี้ยงในปราสาท ด้วยเหตุผลเรื่องความปลอดภัย และเป็นหนึ่งในผู้จัดเตรียมเครื่องแต่งตัวและเตรียมตัวเดินทางอย่างชะมัดเข้มมัน

ส่วนอาเมอลีเป็นลูกสาวคนหนึ่งของของตาล เธอใจดี อารมณ์เย็น มองโลกในแง่ดี และปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้อย่างรวดเร็ว เมื่อต้องมาอาศัยยังเคหาสน์ศิลา เธอจึงใช้ชีวิตอย่างมีความสุขได้ไม่ยากนัก เห็นได้จากการที่เธอเห็นว่าเคหาสน์ศิลานั้นสวยงาม “I think this place is beautiful,”¹¹⁰ เธอปฏิบัติต่อของดรีมเช่นเด็กรับใช้ในบ้านเช่นกัน ทว่ามีได้คดีให้ของดรีมต้องรู้สึกต่ำต้อยด้อยค่า หรือทำให้เกิดความแตกต่างของสถานภาพระหว่างเธอกับของดรีมมากนัก ไม่เหมือนอนาสตาเซียที่คิดให้ของดรีมต่ำต้อยอยู่ตลอดเวลา เห็นได้จากการที่เธอพูดคุยกับของดรีมโดยไม่ถือว่าตนเป็นลูกเจ้าของบ้านและของดรีมเป็นเด็กรับใช้ เธอถามเรื่องราวต่างๆ จากของดรีมอย่างไม่อาย ทำให้ของดรีมไม่รู้สึถึงความแตกต่างมากนัก ความสัมพันธ์ของทั้งสองเป็นไปด้วยดี กล่าวได้ว่า การที่อาเมอลีมีลักษณะเช่นนี้ทำให้การใช้ชีวิตในฐานะเด็กรับใช้ของของดรีมไม่เลวร้ายเกินไปนัก นอกจากคุณสมบัติที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว คุณสมบัติอื่นๆ ของอาเมอลีคือความช่างสังเกตและอยากรู้อยากเห็น ทำให้เธอซักถามของดรีมเรื่องห้องที่ปิดตาย

108 Ibid., pp. 116-117.

109 Ibid., p. 117.

110 Ibid., p. 69.

และสำรวจพื้นที่ในเคหาสน์ศิลาเท่าที่จะสามารถสำรวจได้ กระทั่งในที่สุดเธอพบกุญแจของห้อง โดยบังเอิญ เข้าไปสำรวจในห้อง เห็นภาพกงสตองซ์ แม่ของชองดรีรงและตระหนักว่าชองดรีรงคือ ลูกสาวของเอเตียนผู้เป็นเจ้าของบ้าน จึงเป็นพยานยืนยันความจริงดังกล่าวให้ชองตาลผู้เป็นแม่ และอนาสตาเซียผู้เป็นน้องได้รับทราบ

สำหรับอนาสตาเซีย ลูกสาวอีกคนของชองตาล มีลักษณะนิสัยที่ตรงข้ามกับอาเมอดี คือ คี้อร้อน อารมณ์ร้อน มองโลกในแง่ร้าย และปรับตัวยาก ทำให้เธอเป็นคนเดียวที่มีปัญหานานาประการเมื่อต้องมาอาศัยยังเคหาสน์ศิลา เห็นได้ตั้งแต่แรกที่เธอมาถึงยังเคหาสน์ศิลา เธอปฏิเสธการเข้าไปอาศัยความอบอุ่นจากเตาผิงในห้องครัว “The kitchen!” exclaimed a sudden voice. “I most certainly will not!”¹¹¹ “I have not traveled for hours in a dark and freezing coach to sit in the kitchen like some serving maid,”¹¹² เธอปฏิบัติต่อชองดรีรงเช่นเด็กรับใช้ด้วยความไม่รู้เหมือนแม่และอาเมอดี ทว่าเธอสร้างช่องว่างขนาดใหญ่ระหว่างสถานะของเธอกับชองดรีรง เธอมองว่าเด็กรับใช้ไม่มีสิทธิ์มีปากมีเสียงหรือออกความเห็นใดๆ หากต้องทำตามคำสั่งของเธอเท่านั้น “[...] servants do not have opinions, none that count anyway, the only opinion in this room is mine.”¹¹³ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างเธอกับชองดรีรงเป็นไปในทางเลวร้าย และยิ่งไปกว่านั้น เธอตกหลุมรักราอูลตั้งแต่แรกเห็นทว่าไม่อาจบอกใครเนื่องด้วยราอูลเป็นเพียงเด็กดูแลม้า แต่เธอเป็นถึงลูกเจ้าของบ้านและเป็นชนชั้นสูงโดยกำเนิด เมื่อเห็นว่าชองดรีรงสนิทสนมกับราอูลอย่างยิ่ง อนาสตาเซียจึงไม่พอใจและกลั่นแกล้งชองดรีรงต่างๆ นานา กระทั่งต่อมาราอูลสรวลภาพรักและจูบเธอ ก่อนจะไปลองจูบชองดรีรงเพื่อให้แน่ใจว่าตนไม่ได้รักชองดรีรงซึ่งอนาสตาเซียเห็นเข้าและโกรธจนไม่ต้องการเห็นชองดรีรงอีกต่อไปจึงจะไล่เธอออกจากบ้านชองดรีรงจำเป็นต้องเปิดเผยความจริง อนาสตาเซียจึงยอมรับและเปลี่ยนท่าทีต่อชองดรีรงเช่นที่พี่สาวสมควรปฏิบัติต่อน้องสาว

นอกจากที่กล่าวไปแล้ว ตัวละครทั้งสามยังมีบทบาทในการให้ความรักแก่ชองดรีรง ทำให้เธอสามารถเผชิญหน้าพ่อภายในงานเลี้ยงได้อย่างไม่รู้สึกลำด้อย กล่าวได้ว่าในตอนแรกที่ทั้งสามปฏิบัติต่อชองดรีรงเช่นเด็กรับใช้ โดยเฉพาะอนาสตาเซียที่กลั่นแกล้งชองดรีรงต่างๆ นานานั้น เพื่อกดดันให้ในที่สุดชองดรีรงต้องประกาศตัวว่าตนเป็นลูกสาวของเอเตียนและกงสตองซ์ ทำให้เธอมี

111 Ibid., p. 55.

112 Ibid.

113 Ibid., p. 66.

ความมั่นใจในตัวตนเองของตัวเองเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากแม่พ่อบุญไม่ยอมรับตัวตนของเธอ แต่เธอสามารถบอกใครๆ ว่ากงสตองซ์เป็นแม่ของเธอได้อย่างเต็มปาก และในภายหลังเมื่อทั้งสามทราบความจริงแล้ว พวกเขาเปลี่ยนท่าทีที่มีต่อของดริรง ซึ่งนับเป็นการสนับสนุนกำลังใจ และให้ความรักของดริรง ทำให้เธอสามารถเผชิญหน้าพ่อได้อย่างไม่หวั่นไหว นอกจากนี้ การกำหนดให้ความสัมพันธ์ระหว่างของดริรงกับตัวละครทั้งสามเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีอาจเป็นเพราะโดคีย์ต้องการลบล้างความเชื่อที่ว่า “ศัตรูของสตรีคือสตรี” (The worst enemy of woman is woman.) เนื่องจากแท้ที่จริงแล้ว คำกล่าวนี้เป็นผลมาจากกระบวนความคิดแบบชายเป็นใหญ่ที่ครอบงำผู้หญิง การที่โดคีย์ทำให้ผู้หญิงใน *Before Midnight* มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเช่นนี้ อาจเป็นเพราะเธอต้องการปฏิเสธความเชื่อดังกล่าว และนำเสนอความคิดที่ว่าผู้หญิงสามารถมีมิตรภาพอันแน่นแฟ้นต่อกันได้ ยิ่งไปกว่านั้น โดคีย์ยังอาจต้องการลบล้างมายาคติเกี่ยวกับแม่เลี้ยง ปฏิเสธภาพแม่เลี้ยงใจร้าย และนำเสนอภาพแม่เลี้ยงใจดีแทน

3.2.3 การนำเสนอบทบาทที่แตกต่างของนางฟ้าแม่ทูนหัว

ใน *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปร์โรลต์ สิ่งที่นางฟ้าแม่ทูนหัวมอบให้ซินเดอเรลลาล้วนแล้วแต่เป็นวัตถุสิ่งของ ทั้งเสื้อผ้า รองเท้าแก้ว และรถม้าพักทอง แสดงถึงแนวคิดวัตถุนิยม ทั้งนี้ ยังปรากฏข้อความที่เน้นย้ำแนวคิดดังกล่าวยิ่งขึ้นในฉากที่ซินเดอเรลลาไปร่วมงานเลี้ยง บรรดาหญิงสูงศักดิ์ในราชสำนักต่างจับจ้องไปที่การแต่งตัวของซินเดอเรลลาเพื่อที่จะได้หามาสวมใส่บ้าง

Toutes les dames étaient attentives à considérer sa coiffure et ses habits, pour en avoir, dès le lendemain, de semblables, pourvu qu'il se trouvât des étoffes assez belles, et des ouvriers assez habiles.¹¹⁴

(All the ladies paid close attention to her clothes, so that the next day they could copy them—if only they could find the right fabric and seamstresses clever enough to make them.¹¹⁵)

¹¹⁴ Charles Perrault, “Les Contes de Charles Perrault: Les Petite Pantoufle en Verre” [Online]. Available: <http://www.alalettre.com/perrault-oeuvres-cendrillon.php> [n.d.]. Retrieved February 21, 2010.

¹¹⁵ Judy Sierra, *The Oryx Multicultural Folktale Series: Cinderella*, p. 12.

ข้อความดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงการให้ความสำคัญแก่วัตถุสิ่งของซึ่งเป็นค่านิยมที่ควรได้รับการตั้งคำถามอย่างยิ่งว่าเหมาะสมแล้วหรือที่จะถ่ายทอดให้เด็กได้สัมผัสต่อ ในวรรณกรรมเรื่อง *Ella Enchanted* และ *Before Midnight* จึงนำเสนอบทบาทของนางฟ้าแม่ทูนหัวที่แตกต่างออกไป โดยใน *Ella Enchanted* ลีวายน์กำหนดให้มีตัวละครนางฟ้าแม่ทูนหัวสองตัวคือแมนดี้และลูซินดา และสร้างบุคลิกของตัวละครทั้งสองให้แตกต่างกัน แมนดี้เป็นนางฟ้าที่ปฏิบัติตัวเกือบเหมือนคนธรรมดา มีเหตุมีผล และแทบจะไม่ใช้เวทมนตร์เลยถ้าเป็นไปได้ ส่วนลูซินดาเป็นนางฟ้าที่พร้อมจะป่าวประกาศให้ทุกคนรู้ว่าตนเป็นนางฟ้า และใช้เวทมนตร์ตามใจตัวเอง ทว่าเวทมนตร์ที่เธอใช้กลับสร้างความเดือดร้อนให้เกิดขึ้นไปทั่ว นับเป็นการตั้งคำถามเกี่ยวกับบทบาทของนางฟ้าในลักษณะเดียวกับลูซินดาว่าการให้พรแก่เด็กเป็นสิ่งดีจริงหรือ สำหรับใน *Before Midnight* โดคีย์ลดทอนความเป็น “นางฟ้า” ของมาติลด์ผู้ซวาลง เพิ่มความเป็นมนุษย์มากขึ้น ทว่ายังแฝงความพิเศษเกินคนธรรมดาไว้เพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกถึงความมหัศจรรย์อยู่บ้าง อาจกล่าวได้ว่าทั้งลีวายน์และโดคีย์ต้องการนำเสนอนางฟ้าในบทบาทใหม่ที่ไม่จำเป็นต้อง “ให้” พรหรือวัตถุสิ่งของ แต่ “ให้” ความรักความอบอุ่นและการดูแลเอาใจใส่ อันเป็นสิ่งที่เด็กควรจะได้รับมากกว่า ซึ่งไม่ปรากฏใน *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปรโรลต์แต่อย่างใด

ใน *Ella Enchanted* แมนดี้เป็นแม่ครัวและนางฟ้าประจำตัวของเอลลา แม้เธอจะเป็นนางฟ้า เธอไม่อาจถอนคำสาปให้เอลลาได้ อีกทั้งเธอยังไม่เคยบิรปากบอกเอลลาจนกระทั่งเลดี้เอลเลนอร์ แม่ของเอลลาตายไป เธอจึงเป็นเหมือนพี่เลี้ยงที่คอยดูแลเอลลาอยู่ใกล้ๆ เท่านั้น และพร้อมจะเป็นผู้รับฟังและประคับประคองยามที่เอลลามีปัญหา แต่ไม่ก้าวก้าวยการใช้ชีวิตหรือการตัดสินใจของเอลลาเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ อย่างไรก็ตาม ขณะที่เอลลายังเล็ก แมนดี้เป็นผู้ที่มักจะออกคำสั่งแก่เอลลาเสมอ ซึ่งล่วงแล้วแต่เป็นคำสั่งที่เป็นผลดีต่อตัวเอลลาเอง

การเก็บความลับของแมนดี้ที่ว่าตนเป็นนางฟ้าเป็นเพราะเธอไม่ต้องการให้มนุษย์พากันมาขอพรซึ่งเธอไม่สามารถให้ได้ เพราะการใช้เวทมนตร์ในแต่ละครั้งย่อมจะส่งผลตามมาภายหลังโดยที่บางครั้งเราไม่อาจรู้ เวทมนตร์ที่เธอใช้จึงมักเกี่ยวกับเรื่องเล็กๆ น้อยๆ เช่น ทำอาหารให้อร่อย ทำซุ้บารุงร่างกาย หรือยาบำรุง ดังที่เธอบอกเอลลา “[...] I only do little magic. Good cooking, my curing soup, my Tonic.”¹¹⁶ ซึ่งแมนดี้มั่นใจว่าเวทมนตร์เหล่านี้จะไม่ส่งผลร้ายต่อคนอื่นๆ อย่างแน่นอน

116 Gail Carson Levine, *Ella Enchanted*, p. 31.

เมื่อเอลลาเดินทางไปเข้าเรียนในโรงเรียนอบรมกุลสตรี แม่แมนดี้จะไม่อาจตามไปด้วยได้ แต่ลิวานียังคงกำหนดให้เธอมีบทบาทช่วยเหลือเอลลา โดยลิวานียให้แมนดี้มอบของขวัญหลายอย่างที่มีส่วนช่วยเอลลาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจก่อนที่เอลลาจะออกเดินทาง ได้แก่ สร้อยคอของแม่ หนังสือเทพนิยายของนางฟ้า และยาบำรุง สร้อยคอของแม่ช่วยให้เอลลาคลายทุกข์ลงบ้าง เมื่อคิดว่าตนจะไม่ได้อยู่ที่บ้านกับแมนดี้และคนอื่นๆ อีกแล้ว หนังสือเทพนิยายของนางฟ้าเป็นหนังสือพิเศษที่เมื่อเอลลาเปิดดูจะมีทั้งเทพนิยาย จดหมายที่ใครๆ เขียนหากัน และบันทึกประจำวันของใครๆ ให้เอลลาได้อ่านเพื่อคลายเหงาและเพื่อปลอบใจยามที่ต้องเผชิญกับคำสั่งของผู้คน ส่วนยาบำรุงช่วยให้ร่างกายของเอลลาไม่ทรุดโทรมนักเมื่อถูกกลั่นแกล้งจากแฮตตี้ไม่ให้เอลลาได้กินอาหารในระหว่างการเดินทางไปเข้าโรงเรียน

นอกจากลิวานียจะให้แมนดี้คอยรับฟังปัญหาและช่วยเหลือเอลลาเท่าที่ทำได้แล้ว เธอยังกำหนดให้แมนดี้เป็นผู้ให้สติแก่ลูซินดา นางฟ้าอ็อกองค์ โดยเธอทำให้ลูซินดายอมทดลองเป็นผู้ที่ได้รับพรสองในหลายๆ ข้อที่เคยมอบให้ใครๆ ไป คือการเป็นเด็กว่านอนสอนง่าย และการเป็นกระรอก ซึ่งเมื่อลูซินดาผ่านสถานการณ์เหล่านั้นมาแล้ว เธอก็รู้ว่าชีวิตเช่นนั้นไม่ใช่เรื่องสนุกเลย และทำให้เธอตระหนักว่าพรที่เธอมอบให้ใครๆ ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่ก่อความยุ่งยากให้ชีวิตคนเหล่านั้นทั้งสิ้น แมนดี้ทำให้ลูซินดาเปลี่ยนความคิดของตนเอง และล้มเลิกความคิดที่จะมอบพรเป็นของขวัญให้ใครๆ อีก

แม่แมนดี้จะเป็นผู้ที่คอยให้ความช่วยเหลือเอลลา ทว่าดังที่กล่าวไปแล้วว่าแมนดี้จำกัดขอบเขตเวทมนตร์ของตนเอง เธอจะใช้เฉพาะเวทมนตร์เล็กๆ น้อยๆ ที่กลั่นกรองแล้วว่าไม่เป็นพิษภัยต่อใคร แต่บางสิ่งที่เอลลาต้องการให้ช่วยนั้นเกินขอบเขตที่เธอจะทำได้ ดังนั้นลิวานียจึงกำหนดให้มีลูซินดา นางฟ้าอ็อกองค์ที่ไม่เข้มงวดกับการใช้เวทมนตร์มากนัก และพร้อมจะใช้ “เวทมนตร์เล็กๆ น้อยๆ” แต่มากกว่า “เวทมนตร์เล็กๆ น้อยๆ” ของแมนดี้ เพื่อช่วยเหลือเอลลาในยามที่เธอต้องการ

ลิวานียกำหนดให้ลูซินดาเป็นตัวละครที่พร้อมจะทำการสิ่งที่ดีที่ตนคิดว่าดี พร้อมจะมอบพรให้ใครก็ตามเมื่อมีโอกาส และหวังดีต่อทุกคน เธอเข้าใจอย่างผิดๆ ว่าพรที่เธอมอบให้ใครๆ นั้นเป็นสิ่งที่เลิศเลอที่สุด แม้เพื่อนๆ นางฟ้าของเธอจะพยายามห้ามปราม แต่เธอไม่เคยเชื่อฟังแม้แต่ครั้งเดียว ลูซินดาไม่เหมือนนางฟ้าอื่นๆ รวมถึงแมนดี้ ผู้มักจะใช้เวทมนตร์เล็กๆ น้อยๆ เท่าที่จำเป็น และไม่เปิดเผยตัวต่อมนุษย์ ตรงกันข้าม ลูซินดาไม่สนใจจะปิดบังว่าตนเป็นนางฟ้า ใช้เวทมนตร์อย่าง

เปิดเผย และใช้ตามใจตนเอง ดังจะเห็นได้จากเหตุการณ์ต่างๆ เริ่มตั้งแต่การมอบพรให้เอลลาเป็นเด็กกว่านอนสอนง่ายอันเป็นที่มาของเรื่องราวทั้งหมด “My gift is obedience. Ella will always be obedient. [...]”¹¹⁷ การมอบพรให้คู่บ่าวสาวรักษาสัญญ์อยู่ด้วยกันตลอดเวลา “[...] I gave them companionship and felicitous union.”¹¹⁸ การมอบพรแห่งรักนิรันดร์ให้เซอร์ปีเตอร์ผู้เป็นพ่อของเอลลากับมาตามโอดกา “It’s a loveliest gift. No one can say this one is harmful or foolish.” She shook her head defiantly. “It’s eternal love. As long as you live, you shall love each other.”¹¹⁹ ยิ่งไปกว่านั้น เธอยังเคยสาปให้คนที่เธอไม่พอใจกลายเป็นกระรอกด้วย ดังอนุมานได้จากสิ่งที่คลอเดีย (Claudia) เพื่อนนางฟ้าของเธอพูด “Don’t turn this one into a squirrel. I can’t bear to watch it.”¹²⁰ พรที่เธอมอบให้ผู้อื่นด้วยความหวังดีและการสาปผู้อื่นด้วยความไม่พอใจล้วนเป็นสิ่งก่อกำเนิดเรื่องยุ่งยากแก่บุคคลเหล่านั้น ซึ่งลูซินดาไม่เคยใส่ใจจะไตร่ตรองและรับรู้ จนกระทั่งเมื่อแมนดี้วางอุบายให้เธอหลงเป็นเด็กกว่านอนสอนง่ายสามเดือน และเป็นกระรอกอีกสามเดือน เธอจึงตระหนักว่าพรเหล่านั้นไม่ได้เลิศเลอตามที่ตนเข้าใจแม้แต่น้อย ทั้งยังก่อความลำบากให้ผู้ที่ได้รับพรอีกด้วย

การให้พรของลูซินดาเป็นพฤติกรรมที่ไม่ได้รับการยอมรับ เนื่องจากปรากฏการพูดถึงว่าลูซินดาว่าเป็นคนโง่ “[...], the fool.”¹²¹ เนื่องจากลูซินดาชอบใช้เวทมนตร์และให้พรใครๆ โดยไม่คิดไตร่ตรองให้รอบคอบเสียก่อน โดยผู้เรียกคือแมนดี้ นางฟ้าที่ไม่เคยให้พรใครตามใจตัวเช่นลูซินดา นอกจากนั้น เพื่อนนางฟ้าเทวดาอื่นๆ ต่างไม่เห็นด้วยกับการกระทำของลูซินดาเช่นกัน แสดงให้เห็นว่าลิวายน์อาจต้องการนำเสนอว่าการให้พรรวมไปถึงการขอพรนั้นเป็นสิ่งทิ้งมลาย ไม่ควรได้รับการยอมรับและสืบทอดต่อไปในสังคม

จะเห็นได้ว่าการที่ลิวายน์กำหนดให้นางฟ้าสององค์ใน *Ella Enchanted* เป็นเพราะต้องการแยกลักษณะนิสัยของตัวละครให้เห็นอย่างชัดเจน ใน *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แพร์โรลต์ นางฟ้าองค์เดียวที่มีปรากฏตัวขึ้นเมื่อซินเดอเรลลาเกิดปัญหาว่าเธอไม่อาจไปงานเลี้ยงเช่นที่สาวต่างพ่อแม่ทั้งสองได้ และเสกธนูมา เสกสิ่งของต่างๆ ให้ซินเดอเรลลา ซึ่งมองได้ว่าในตัวนางฟ้าองค์

117 Ibid., p. 1.

118 Ibid., p. 144.

119 Ibid., p. 172.

120 Ibid., p. 147.

121 Ibid., p. 28.

เดี๋ยวนี้มีสองบุคลิก หนึ่งคือการไม่ใช่เวทมนตร์พราห์เพอ (ปรากฏตัวเมื่อตัวละครเอกจำเป็น) และสองคือการใช้เวทมนตร์ในลักษณะที่ไม่ได้ไตร่ตรองมากนัก (เสกสิ่งต่างๆ ให้แก่ ซินเดอเรลลา แม้จะไม่ได้เสกขึ้นจากอากาศธาตุ แต่ก็ไม่ใช่เวทมนตร์เล็กๆ น้อยๆ ที่ไม่ส่งผลต่อสิ่งมีชีวิตอื่น) ซึ่งลักษณะนิสัยอันแตกต่างนี้เองที่ลิวยานีนำมากำหนดให้นางฟ้าทั้งสองใน *Ella Enchanted* และเพิ่มรายละเอียดปลีกย่อยให้เห็นความแตกต่างได้ชัดเจนขึ้น และกำหนดให้เป็นจุดเริ่มต้นที่ก่อให้เกิดเรื่องราวทั้งหมดตามมา โดยลิวยานีนำให้ลูซินดาเป็นตัวละครที่เป็นสาเหตุของการว่านอนสอนง่ายของเอลลา แต่ไม่มีความใกล้ชิดผูกพันกับเอลลาเนื่องจากไม่ได้เป็นนางฟ้าแม่ทูนหัวของเอลลา และไม่เคยรับรู้ว่เอลลาต้องทนทุกข์กับพรข้อนี้เพียงใด ขณะเดียวกัน แมนต์ผู้เป็นนางฟ้าแม่ทูนหัวที่อยู่ดูแลใกล้ชิดกับเอลลา ผู้ที่รับรู้ว่เอลลาทนทุกข์กับชีวิตภายใต้คำสั่งก็ไม่อาจถอนคำสาปให้เอลลา ได้แต่คอยรับฟังปัญหาและคอยให้กำลังใจเท่านั้น เมื่อนำบทบาทของนางฟ้าทั้งสององค์กลับมารวมเข้าด้วยกัน จะเหมือนบทบาทของนางฟ้าองค์เดียวใน *ซินเดอเรลลา* และยังคงกลืนอายุความเป็นเทพนิยายในลักษณะเดียวกันกับ *ซินเดอเรลลา* ของ ชาร์ลส์ แปรโรลต์เอาไว้ได้อย่างดี

ส่วนใน *Before Midnight* มาติลด์ผู้ชราไม่ได้มีบทบาทเพียงแค่การจัดหาเสื้อผ้าและรองเท้ามาให้ของดรีมเช่นเดียวกับนางฟ้าแม่ทูนหัวใน *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปรโรลต์ เธอยังเป็นผู้ “ให้” ความรัก การดูแลเอาใจใส่ และคอยอบรมเลี้ยงดูของดรีมด้วย เนื่องจากกงสตองซ์ แดสต์ ผู้เป็นแม่ของของดรีมได้ฝากฝังของดรีมเอาไว้กับเธอ

“I wish for you to be my daughter’s godmother,” Constanze d’Este replied. “Love her for me, care for her when I am gone, for I fear her father will do neither one. [...]”¹²²

และเนื่องจากเอเตียน เดอ บราวองต์ ไม่ปรารถนาจะรับบทบาท “พ่อ” ของของดรีม เขาจึงเธอไว้กับมาติลด์ผู้ชรา ส่วนตนเองนั้นออกจากบ้านไปอย่างไม่ต้องการจะหวนคืน มาติลด์ผู้ชรามักจะเล่าเรื่องราวต่างๆ ของพ่อและแม่ให้ของดรีมฟังอยู่เสมอ ของดรีมจึงตระหนักว่แม่รักพ่อมากเพียงใด ทำให้ท้ายที่สุด เมื่อเธอได้พบพ่ออีกครั้ง จากเรื่องราวความรักระหว่างพ่อและแม่ที่เธอได้รับรู้จากมาติลด์ผู้ชรา เธอแน่ใจว่แม่จะต้องให้อภัยพ่อ เธอเลือกที่จะให้อภัยพ่อเช่นกัน กล่าวได้

122 Cameron Dokey, *Before Midnight*, p. 4.

ว่าการที่มาติลด์ผู้ชราเป็นผู้ให้ความรักและอบรมเลี้ยงดูของดรีมมานั้น ทำให้ของดรีมเติบโตขึ้น เป็นเด็กที่มีเหตุมีผล รู้ว่าอะไรควรไม่ควร และรู้ว่าอะไรดีที่สุดสำหรับตัวเอง ซึ่งมีผลทำให้เรื่องราว ดำเนินไปอย่างที่เป็นอยู่

จะเห็นได้ว่าบทบาทของแมนดี้ใน *Ella Enchanted* กับมาติลด์ผู้ชราใน *Before Midnight* คล้ายคลึงกัน เป็นการนำเสนอบทบาทใหม่ของนางฟ้าแม่ทูนหัว คือเป็นผู้ให้ความรัก คอยดูแลเอาใจใส่ตัวละครเอกแทนแม่ที่ตายไปแล้วและแทนพ่อที่ไม่สนใจใยดี สิ่งที่ยังสองมอบให้แก่ตัวละครเอกนั้นคือสิ่งที่เด็กต้องการมากยิ่งขึ้นกว่าวัตถุสิ่งของใดๆ ทำให้ตัวละครทั้งสองเติบโตมาเป็นคนที่สมบูรณ์ ไม่เป็นเด็กมีปัญหาเช่นเด็กที่ขาดความรักทั่วไป และเป็นการลบล้างแนวคิดแบบวัตถุนิยมที่ปรากฏใน *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปร์โรลต์อีกด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การใช้เค้าโครงของแบบเรื่องซินเดอเรลลาแล้วนำมาแต่งเพิ่มเติม

ในบทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงการนำเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้ในอีกรูปแบบหนึ่ง คือ การใช้เค้าโครงของแบบเรื่องซินเดอเรลลาแล้วนำมาแต่งเพิ่มเติม การนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้โดยคงเนื้อเรื่องหลักไว้ในบทที่แล้ว จะเห็นได้ว่าผู้เขียนวรรณกรรมทั้งสี่เรื่อง เคารพและยึดถือเหตุการณ์ทั้งหมดในเรื่อง รวมถึงรายละเอียดที่แสดงความเกี่ยวข้องกับเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องที่ตนนำมาใช้ ทว่าเพิ่มเติมหรือปรับเปลี่ยนรายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ บางประการ เพื่อสนับสนุนแก่นเรื่องหลัก ส่วนในบทนี้ การใช้เค้าโครงของแบบเรื่องซินเดอเรลลาแล้วนำมาแต่งเพิ่มเติมจะแบ่งได้สองลักษณะคือ การคงโครงเรื่องหลักของแบบเรื่องซินเดอเรลลาไว้ แต่ปรับเปลี่ยนองค์ประกอบและรายละเอียดบางอย่าง และการใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเป็นพื้นเพื่อเล่าเรื่องราวอื่น

4.1 การคงโครงเรื่องหลักของแบบเรื่องซินเดอเรลลาไว้ แต่ปรับเปลี่ยนองค์ประกอบและรายละเอียดบางอย่าง

การคงโครงเรื่องหลักของเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลาไว้ แต่ปรับเปลี่ยนองค์ประกอบและรายละเอียดบางอย่างเป็นการนำโครงเรื่องหลักหรือเหตุการณ์หลัก 5 เหตุการณ์ที่ปรากฏในแบบเรื่องซินเดอเรลลา ซึ่งแบ่งโดย อาร์. ดี. เจมสัน (R. D. Jameson) นักวิชาการด้านนิทาน ได้แก่ หญิงสาวถูกกลั่นแกล้ง เธอถูกบังคับให้ทำงานราวคนรับใช้ เธอพบเจ้าชายหรือเจ้าชายตระหนักรว่าเธองดงามเพียงใด เธอเป็นเจ้าของรองเท้า เธอแต่งงานกับเจ้าชาย

- (A) A young girl is ill treated.
- (B) She is forced to do menial service at home or abroad.
- (C) She meets a prince or a prince becomes aware of her beauty.
- (D) She is identified by her shoe.
- (E) She marries the prince.¹

¹ R.D. Jameson, "Cinderella in China," in *Cinderella: A Casebook*, Alan Dundes, ed. (New York: Garland Pub, 1982), p. 81.

อย่างไรก็ตาม อาจมีการปรับเปลี่ยนองค์ประกอบและรายละเอียดบางอย่าง เช่น ฉาก สถานภาพของตัวละคร (จากเจ้าหญิงเจ้าชายเป็นคณธรรมา จากตัวละครเอกหญิงเป็นตัวละครเอกชาย) ฯลฯ หรือแม้แต่อาจตัดเหตุการณ์หลักบางเหตุการณ์ทิ้งไป

การคงโครงเรื่องหลักของแบบเรื่องซินเดอเรลลาไว้ปรากฏให้เห็นในวรรณกรรม 5 เรื่อง ได้แก่ *The Cinderella Search* ของ จูดี กริฟฟิท จิล *Cinderellis and the Glass Hill* ของ เกลดคาร์สัน ลีวายน์ *Calling All Glass Slippers* ของ แจ็กเคอลีน ไดมอนด์ *Phoenix and Ashes* ของ เมอร์ซีดีส แล็กคีย์ *If I Have a Wicked Stepmother, Where's My Prince?* ของ เมลิสซา แคนเทอร์ หนึ่ง ผู้อ่านไม่อาจจะบ่งชี้ได้ว่าวรรณกรรมทั้งห้าเล่มใช้โครงเรื่องขอเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องใด เนื่องจากวรรณกรรมเหล่านี้มิได้แสดงให้เห็นรายละเอียดที่เชื่อมโยงไปยังเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเฉพาะเจาะจง แต่จะเห็นภาพรวมได้ว่าวรรณกรรมทุกเรื่องใช้โครงเรื่องของแบบเรื่องซินเดอเรลลาตามความเข้าใจของคนทั่วไปมากกว่า

ในวรรณกรรมเรื่อง *The Cinderella Search* จิลคงโครงเรื่องหลักไว้ทั้งหมด และกำหนดให้ตัวละครเอกของเรื่องเป็นคณธรรมา มิใช่เจ้าหญิงเจ้าชายดังในเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา และสร้างให้เรื่องราวเกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน และแม้ว่าลิซซาจะไม่มีแม่เลี้ยงและพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงคอยกีดกันแกล้งและใช้ให้ทำงานบ้านสารพัด ทว่าเธอต้องรับผิดชอบภาระหน้าที่เกินกว่าที่ตนจะรับคนเดียวไหว จิลเลือกเปลี่ยนแปลงเหตุการณ์ที่ตัวละครเอกต้องถูกกีดกันแกล้งทารุณ เป็นการที่ลิซซาต้องรับผิดชอบในการหาทางรักษาโรงแรมมาโดรนา (Madrona Inn) เอาไว้เพื่อให้โรงแรมยังคงอยู่ในการดูแลรักษาและการดำเนินงานของชุมชน โดยมีพ่อของเธอเป็นผู้จัดการ เนื่องจากโรงแรมมาโดรนาเป็นมรดกตกทอดของครอบครัวและของชุมชนมาโดรนาโคฟ (Madrona Cove) มาหลายชั่วอายุคนแล้ว

นอกจากนั้น จิลยังเลือกคงเหตุการณ์ที่ลิซซาทำรองเท้าหลุด และสติฟเก็บรองเท้าไว้เพื่อใช้ในการตามหาเจ้าของ โดยเปลี่ยนรายละเอียดของเหตุการณ์จากเดิมที่เกิดขึ้นในงานเลี้ยงเต้นรำ เป็นเกิดขึ้นในห้องพักของสติฟ และเปลี่ยนสาเหตุที่ทำให้รองเท้าของซินเดอเรลลาหลุด จากการวิ่งหนีเป็นการที่ลิซซาตกทะเลผู้เฒ่าเพดานและทำรองเท้าหลุดแทน ทั้งนี้ แรงจูงใจของสติฟในการตามหาเจ้าของรองเท้าใน *The Cinderella Search* แตกต่างกับแรงจูงใจของเจ้าชายในเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาที่ตามหาเจ้าของรองเท้าเพราะเขาตกหลุมรักเธอตั้งแต่วินาทีแรกเห็น ต้องการรู้ว่าเธอเป็นใครเพื่อจะได้ขอเธอแต่งงาน ส่วนสติฟ หลังจากที่ได้พบรองเท้าและได้พูดคุยกับลิซซาระยะ

หนึ่งแล้ว เขาตระหนักดีว่าลิซซาคือคนที่ทำรองเท้าหลุดไว้โดยที่เธอไม่ได้เปิดเผยตัว ทว่าเขาบอกลิซซาว่าเขาจะตามหาตัวคนที่ทำรองเท้าหลุดไว้ต่อไป เพื่อให้ลิซซายอมรับว่าคนผู้นั้นคือเธอ และยอมบอกว่าเพราะอะไรจึงขึ้นไปบนเพดานเหนือห้องของเธอ ทำยที่สุด เมื่อผ่านเหตุการณ์ต่างๆ และได้เรียนรู้ตัวตนกันและกัน ทั้งคู่จึงตกลงใจใช้ชีวิตครอบครัวร่วมกัน

ใน *Cinderellis and the Glass Hill* ลีวายน์ใช้เหตุการณ์หลักครบทั้งห้าเหตุการณ์ ทว่าเปลี่ยนแปลงทั้งหมดให้เหมาะสมกับการที่วรรณกรรมเรื่องนี้มีตัวละครเอกเป็นผู้ชาย เอลลิส (Ellis) หรือ ซินเดอเรลลิส (Cinderellis) ไม่มีแม่เลี้ยง อาศัยอยู่กับพี่ชายสองคนคือราล์ฟ (Ralph) และ เบิร์ต (Burt) ซินเดอเรลลิสได้ถูกพี่ชายทั้งสองกลั่นแกล้งหรือใช้ให้ทำงานบ้านเหมือนซินเดอเรลลา แต่พี่ชายทั้งสองของเขามีได้สนใจไยดีเขา ทั้งคู่มีโลกของตัวเองซึ่งไม่มีซินเดอเรลลิสอยู่ด้วย การกระทำของพี่ชายทั้งสองนี้เองที่ทำให้ซินเดอเรลลิสประดิษฐ์คิดค้นผงชนิดต่างๆ ด้วยต้องการให้พี่ชายประทับใจและยอมรับเขาเข้าเป็นพวก

เหตุการณ์ต่อจากนั้นตรงตามในเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาคือ ซินเดอเรลลิสได้พบเจ้าหญิงแมริโกลด์ (Marigold) ในชุดของหญิงรีดนมวัวหลวง (Royal Dairymaid) โดยบังเอิญขณะที่ซินเดอเรลลิสไปดูตลาดเลาเพื่อจะเข้าร่วมการประลองขี่ม้าขึ้นภูเขาแก้ว และเมื่อซินเดอเรลลิสเข้าร่วมประลอง เขาทำกะบังหน้าของหมวกชุดเกราะหล่นไว้ ซึ่งตรงกันกับที่ซินเดอเรลลาคือในเทพนิยายทำรองเท้าแก้วหลุดไว้ กษัตริย์ฮัมฟรีย์ที่สาม (King Humphrey III) และเจ้าหญิงแมริโกลด์ใช้กะบังหน้าหมวกชุดเกราะนี้ตามหาตัวซินเดอเรลลิสจนพบ ซินเดอเรลลิสแต่งงานกับเจ้าหญิงและอยู่กันอย่างมีความสุข

ในวรรณกรรมเรื่อง *Calling All Glass Slippers* ลอรา (Laura) เป็นลูกสาวคนกลาง มีพี่สาวและน้องสาวอย่างละคน เธอมิได้ถูกพี่สาวและน้องสาวกลั่นแกล้งดังซินเดอเรลลาในเทพนิยาย ทว่าเธอรู้สึกแปลกแยกจากคนอื่นๆ ในครอบครัวเนื่องจากมีความสนใจที่ไม่เหมือนกัน การที่เห็นว่าตนแตกต่างจากคนในครอบครัวทำให้ลอราารู้สึกว่าตนเหมือนถูกละเลย กลายเป็นแรงจูงใจที่ทำให้เธอมุ่งมั่นจะประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานให้ได้เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวสนใจตน และหน้าที่การงานของเธอนี้เองที่นำไปพาให้เธอไปพบจาเร็ด (Jared) คนรักเก่าของเธอซึ่งกลายมาเป็นเจ้าชายของเธอและได้แต่งงานกันในปีสุดท้าย

สำหรับสิ่งที่เทียบเท่ากับรองเท้าแก้วซึ่งตัวละครเอกฝ่ายชายใช้ตามหาตัวละครเอกฝ่ายหญิง คือสายตาอันตื่นตระหนกของลอราเมื่อรู้ว่าตนกำลังเดินร่ำกับจาเร็ด คนรักที่เคยทิ้งเธอไปเมื่อสิบปีก่อน ซึ่งเมื่อจาเร็ดได้เห็นดวงตาของลอราอีกครั้งเมื่อได้นัดพูดคุยเกี่ยวกับบทละครเวทีของลอราที่จาเร็ดเป็นผู้กำกับ เขาจึงรู้ว่าคนที่ตนเดินร่ำด้วยคือลอรา กระนั้น หากมองรองเท้าแก้วในอีกแง่หนึ่ง อาจกล่าวได้ว่า รองเท้าแก้วเป็นสัญลักษณ์ที่ทำให้คนสองคนได้พบกันและรักกัน ในวรรณกรรมเรื่อง *Calling All Glass Slippers* ไดมอนด์ใช้การมองในลักษณะเดียวกันนี้ เธอนำรองเท้าแก้วมาใช้เป็นสื่อที่ทำให้คนสองคนพบกันและรักกันโดยตรงในบทละครเรื่อง “*Calling All Glass Slippers*” ที่ลอรา ตัวละครเอกในวรรณกรรมเรื่อง *Calling All Glass Slippers* เป็นผู้เขียนขึ้น ขณะเดียวกัน ไดมอนด์ยังกำหนดให้บทละครของลอราเป็นรองเท้าแก้วรูปแบบหนึ่งด้วย เนื่องจากบทละครของลอราชักนำให้เธอได้พบและรักกับจาเร็ด ตัวละครเอกฝ่ายชายของวรรณกรรมเรื่องนี้

ส่วนการนำรองเท้าแก้วมาใช้โดยตรงในบทละครเวทีนั้น จำเป็นต้องเล่าเรื่องราวโดยย่อ ก่อนเพื่อให้สามารถเข้าใจว่า ในฐานะผู้เขียนบท ลอราต้องการสื่ออะไร เรื่องราวในบทละครมีอยู่ว่า ชายวัยสามสิบกว่าได้รับมรดกจากครอบครัวเป็นโรงงานรองเท้า เขาตกหลุมรักมายสาวคนหนึ่ง จึงผลิตรองเท้าแก้วขึ้นโดยผสมยาเสน่ห์ลงไประหว่างการผลิตด้วย ทำให้เมื่อผู้สวมรองเท้าแก้วจะตกหลุมรักใครก็ตามที่เห็นเป็นคนแรกหลังจากสวมรองเท้า และจะได้รับความรักตอบ ทว่าผลที่ตามมาช่างน่าผิดหวัง รองเท้าแก้วไม่ได้สร้างความสุขให้แก่ผู้สวมใส่แม้เพียงนิด มันกลับสร้างหายนะขึ้นในเมือง คู่แต่งงานใหม่ที่ซื้อรองเท้าแก้วไปกลับตกหลุมรักคนแรกที่ตนเห็นหลังสวมมัน ทั้งที่คนผู้นั้นเป็นคนแปลกหน้า ขณะที่นักต้มตุ๋น (A Con Artist) ตกหลุมรักหัวหน้าตำรวจหญิง ส่วนเจ้าของโรงงานรองเท้าก็มีได้คู่กับมายสาวที่เขารัก

In Act One, *New Owner*, a man in his thirties who'd labored for years as a shoe salesman under his tyrannical father, inherited the family shoe factory. Distressed by the dreariness of his hometown of Sterndale and pining for the beautiful but remote *Young Widow*, he began manufacturing irresistible glass slippers and shoes infused with a magic potion he'd bought on the Internet.

The potion made anyone who wore the shoes fall in love and win love in return. In Act Two, the result, much to his dismay, wasn't instant happiness for all concerned, but havoc in the town.²

ตอนจบของเรื่องราวในบทละครที่ลอราเขียนไว้ตั้งแต่แรกคือ ฤทธิ์ของยาเสน่ห์ถูกทำลาย และทุกคู่ในเรื่องต่างแยกกันอย่างถาวร ไม่มีคู่ใดลงเอยกันด้วยดี โดยในคู่ของเจ้าของโรงงานรองเท้ากับมายสาวซึ่งเป็นตัวละครเอก เจ้าของโรงงานรองเท้าบอกรักมายสาว แต่เธอปฏิเสธที่จะเชื่อ นอกจากนั้นเธอยังไม่ต้องการเสี่ยงกับความรักอีกเป็นครั้งที่สอง หลังจากที่ต้องทนทุกข์กับการสูญเสียความรักไปในครั้งก่อน

“You couldn't possibly be in love with me. It isn't your nature to feel that kind of emotion [...] Besides, I don't want to take that kind of risk. I can't take that kind of risk, not after how much I've lost.”³

ลอราต้องการแสดงให้เห็นว่า แม้รองเท้าแก้วที่ใส่ยาเสน่ห์นี้จะสามารถทำให้คนสองคนรักกันได้ แต่นั่นมิได้เป็นเพราะ “ความรู้สึก” ที่แท้จริงของคนทั้งสอง เป็นความรักที่ไร้เหตุผล และขาดความจริงใจ ซึ่งเธอมองว่าความรักในลักษณะนี้ไม่ใช่เรื่องดี เธอจึงเลือกที่จะกำหนดให้เรื่องราวจบลงด้วยความผิดหวังของตัวละครทั้งหมด

ขณะเดียวกัน ดังกล่าวไปแล้วว่าบทละครเรื่องนี้ทำหน้าที่เป็นรองเท้าแก้วในวรรณกรรมด้วย เนื่องจากเมื่อบทละครของลอราได้รับรางวัล จึงถูกนำไปสร้างเป็นละครเวทีโดยมีจาเร็ดตัวละครเอกฝ่ายชายเป็นผู้กำกับ ลอราและจาเร็ดจึงได้พบกัน มีโอกาสได้ศึกษาเรียนรู้กันระหว่างการปรับปรุง คัดตัวแสดง ชักซ้อม ซึ่งในที่สุดทั้งคู่จำเป็นต้องแสดงละครเวทีเรื่องนี้เป็นนางเอกและพระเอกเองด้วย นอกจากบทละครเวทีเรื่องนี้จะทำให้ลอรากับจาเร็ดได้พบกันและรักกันในเวลาต่อมาแล้ว บทละครเรื่องนี้ยังทำให้ชายหญิงที่ได้สัมผัสผสมรักกันด้วย โดยเห็นได้จากความคิดของลอราเมื่อสังเกตเห็นว่ามีความรู้สึกบางอย่างเกิดขึ้นระหว่างเอสเทอร์ (Esther) เพื่อนบ้านชรา

² Jacqueline Diamond, *Calling All Glass Slippers* (New York: Harlequin, 2002), p. 216.

³ Ibid., p. 316.

จอมสอดรู้สอดเห็นของเธอกับโฮกกี (Hoagie) เพื่อนเก่าแก่ของเอสเทอร์ เมื่อทั้งคู่แตะบทละครของลอรา

She hoped she was mistaken, but it seemed like a coincidence that these two should react so strongly to each other while holding her play. Other incidents flooded her memory: Vanessa and Bernie's chemistry at the auditions. Stuart's sudden warmth toward Daffodil. Mariah's declaration that she didn't find Runcie annoying anymore.

All had occurred after they handled the script. Then there was Laura's and Jared's own unexpected night of fantasy, complete with fluttering cupids' wings.

It was almost as if the emotions she'd invested in the story had somehow created a real "glass slipper" effect.⁴

การที่ตัวละครเหล่านี้เกิดสายใยบางอย่างระหว่างกันขึ้นเมื่อได้สัมผัสบทละครของลอราเน้นย้ำว่า บทละครของลอรา มีบทบาทเดียวกันกับรองเท้าแก้วอย่างเห็นได้ชัดเจน ทว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหลายคู่ที่เกิดขึ้นจากการสัมผัสบทละครของลอรา นั้น บางความสัมพันธ์สามารถดำเนินต่อไปได้อย่างราบรื่น เช่น ลอรา กับ จาเว็ด เอสเทอร์ กับ โฮกกี ขณะที่บางความสัมพันธ์ต้องจบลงด้วยการที่คู่รักต้องแยกทางกัน เน้นย้ำแนวคิดที่โดมอนด์ต้องการนำเสนอ คือ แท้ที่จริงแล้ว แม้บทละครจะทำให้คนสองคนตกหลุมรักกันอย่างไม่น่าเชื่อ ทว่าการจะทำให้ความรักคงอยู่ได้นั้น ต้องเกิดจากความเข้าใจกันและกัน การปรับตัวเข้าหากัน และการยอมรับซึ่งกันและกันของคนสองคน มิได้ขึ้นอยู่กับความมหัศจรรย์ใดๆ เลย

ส่วนวรรณกรรมเรื่อง *Phoenix and Ashes* แล็กคีย์ผูกเรื่องให้เอลเนอร์ (Eleanor) กำพ้อแม่ และพ่อแต่งงานใหม่กับแอลิสัน (Alison) ซึ่งมีลูกติดสองคนคือ แคโรลิน (Carolyn) และลอราลี (Lauralee) ทั้งนี้ แล็กคีย์กำหนดให้การแต่งงานครั้งนี้เป็นไปเพราะเวทมนตร์ที่แอลิสันร้ายใส่พ่อของเอลเนอร์เพื่อหวังในทรัพย์สมบัติของเขา ก่อนจะส่งเขาไปเป็นอาสาสมัครสู้รบในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ซึ่งแล็กคีย์ใช้เป็นฉากของวรรณกรรมเรื่องนี้

⁴ Ibid., pp. 257-258.

เหตุการณ์ต่อมาเกิดขึ้นเหมือนกับเรื่องราวในเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา เอลเนอร์ถูกแอลลิสันใช้มนตร์ดำผูกโยงเธอไว้ ใช้งานเธอหนักราวทาส และจำกัดขอบเขตให้อยู่เพียงภายในบ้านเท่านั้น กระทั่งซาราห์ (Sarah) แม่ทูนหัวของเอลเนอร์ที่มีบทบาทเช่นเดียวกับนางฟ้าแม่ทูนหัวในเทพนิยายปรากฏตัวขึ้น และช่วยให้เธอออกนอกบ้านได้ ทั้งยังทำให้เอลเนอร์มีโอกาสเข้าร่วมงานเลี้ยงที่เลดี้เดฟลิน (Devlin) แม่ของเรจจี้ (Reggie) จัดขึ้นโดยมีจุดประสงค์แฝงคือให้เขาหาหญิงสาวที่ถูกใจเพื่อหมั้นหมายและแต่งงาน ซึ่งก่อนที่เอลเนอร์จะหนีจากเขามา เธอได้ทิ้งถุงมือซึ่งมีสีนี้ไว้แทนที่จะเป็นรองเท้าเช่นในเทพนิยาย แล็กคีย์กำหนดให้เรจจี้ใช้ถุงมือนี้ในการตามหาตัวเอลเนอร์ ทว่าแทนที่เรื่องราวจะจบลงเมื่อเรจจี้พบตัวเอลเนอร์ ทั้งคู่กลับต้องฟันฝ่าอุปสรรคจากแอลลิสันที่ต้องการจะครอบครองสมบัติ ทั้งมรดกของเอลเนอร์และเรจจี้ไว้แต่เพียงผู้เดียว กระทั่งเมื่อทั้งสองร่วมมือกันอย่างกล้าหาญด้วยความรักที่มีต่อกันจึงเอาชนะแอลลิสันได้สำเร็จ

สำหรับการแต่งงาน วรรณกรรมเรื่องนี้จับเรื่องไว้ที่การหมั้นหมายระหว่างเอลเนอร์กับเรจจี้เท่านั้น มิได้จบลงด้วยการแต่งงานเช่นในเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา เนื่องด้วยแล็กคีย์ต้องการนำเสนอความคิดที่ว่า ก่อนจะแต่งงานและใช้ชีวิตร่วมกัน คู่รักจำเป็นต้องได้ศึกษาเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างถ่องแท้เสียก่อน

ในวรรณกรรมเรื่อง *If I Have a Wicked Stepmother, Where's My Prince?* ปรากฏการเปรียบเทียบชีวิตตัวละครเอกคือลูซี่ (Lucy) กับซินเดอเรลลาเป็นข้อๆ ว่าทั้งสองมีอะไรที่เหมือนกัน คือ แม่ตาย มีแม่เลี้ยงใจร้าย มีพี่สาวหรือน้องสาวลูกติดแม่เลี้ยงสองคน และไม่มีเพื่อน

<u>Cinderella</u>	<u>Me</u>
dead mother	dead mother
wicked stepmother	wicked stepmother
evil stepsisters (2)	evil stepsisters (2)
friendless	friendless ⁵

โดยพ่อของลูซี่แต่งงานใหม่กับมาร่า (Mara) ผู้มีลูกสาวฝาแฝดคือเอ็มมา (Emma) และเอมี (Amy)

⁵ Melissa Kantor, *If I Have a Wicked Stepmother, Where's My Prince?* (New York: Hyperion, 2005), p. 1.

นอกจากนั้น ลูซี่ต้องอยู่โดยปราศจากพ่อ เช่นเดียวกับซินเดอเรลลา ทว่าต่างกันตรงที่พ่อของซินเดอเรลลาในความเข้าใจของคนทั่วไปนั้นตายแล้ว ขณะที่พ่อของลูซี่ยังอยู่ หากต้องทำงานในซานฟรานซิสโก (San Francisco) จะกลับมาอยู่กับลูซี่และคนอื่นๆ ที่บ้านในลองไอส์แลนด์ (Long Island) เฉพาะวันหยุดสุดสัปดาห์เท่านั้น การที่พ่อไม่ได้อยู่กับเธอทุกวันนี้เอง ทำให้เธอต้องอยู่ในการปกครองของมาร่าทั้งที่เธอไม่ค่อยชอบใจนัก และรู้สึกกลัวกับว่าตนเป็นเด็กกำพร้าในบ้าน ต้องคอยทำตามที่มาว่าสั่งการเสมอๆ หากแคนเทอร์เพิ่มแรงจูงใจในการเชื่อฟังคำสั่งของลูซี่ซึ่งแตกต่างไปจากซินเดอเรลลาที่ก้มหน้าก้มตายอมรับชะตากรรม ลูซี่มิได้เป็นเช่นนั้น เธอยอมเพียงเพื่อต้องการให้พ่อของเธอไม่หนักใจและมีความสุขที่ได้เห็นสมาชิกในครอบครัวปรองดองกันดี ต่อมา แคนเทอร์ผูกเรื่องให้คอนเนอร์ (Connor) ซึ่งเทียบได้กับเจ้าชายในเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลา เชิญลูซี่ไปดูเขาแข่งกีฬาบาสเก็ตบอลโดยไม่คาดฝัน ชีวิตในโรงเรียนของลูซี่จึงเปลี่ยนแปลงจากหน้ามือเป็นหลังมือ จากเดิมที่ไร้ตัวตน ไม่มีคนสนใจ กลายเป็นที่นิยมในโรงเรียนภายในเวลาชั่วข้ามคืน

ทว่าสำหรับเรื่องราวการตามหาเจ้าของรองเท้านั้นไม่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องนี้ อาจเป็นเพราะแคนเทอร์ต้องการแสดงให้เห็นว่าชีวิตของลูซี่ไม่เหมือนซินเดอเรลลาเสียทั้งหมด จึงไม่จำเป็นต้องมีการตามหาเจ้าของรองเท้า และสำหรับตอนจบ แคนเทอร์ได้เปลี่ยนจากการที่ลูซี่จะได้คู่กับคอนเนอร์ ซึ่งมีภาพลักษณ์ราวกับเป็นเจ้าชายเจ้าเสน่ห์ในโรงเรียน อันเป็นตอนจบที่ตรงกันกับในเทพนิยาย ไปเป็นคู่กับแซม (Sam) เด็กหนุ่มรุ่นน้องที่เป็นเพื่อนร่วมห้องเรียนศิลปะกับลูซี่ ผู้วาดภาพอันน่าทึ่งมากมายที่ลูซี่แสนประทับใจ การจบเรื่องเช่นนี้เป็นไปเพื่อสนับสนุนแนวคิดที่ว่าแม้ชีวิตจะคล้ายเรื่องราวของซินเดอเรลลาหรือตัวละครในเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องอื่นๆ มากเพียงใด แต่ไม่จำเป็นที่เราจะต้องเลือกจบเรื่องราวของเราตามอย่างในเทพนิยาย เราสามารถจบเรื่องราวของเราด้วยตัวเราเองได้

จากวรรณกรรมทั้งห้าเรื่อง จะเห็นได้ว่าบางเรื่องมีการใช้เหตุการณ์ในเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาบางส่วน บางเรื่องใช้ครบทั้งห้าเหตุการณ์ แต่ทุกเรื่องเปลี่ยนแปลงรายละเอียดต่างๆ เช่น สถานภาพของตัวละคร ฉาก หรือแม้แต่ตัวเหตุการณ์เองให้กลายเป็นเหตุการณ์อื่นที่เทียบเท่ากัน นอกจากนี้ วรรณกรรมทั้งห้าเรื่องยังมีได้ระบุถึงที่มาที่ชัดเจนของเทพนิยายซึ่งใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเช่นวรรณกรรมสี่เรื่องในบทที่แล้ว

4.1.1 การหย่าร้างและการสร้างครอบครัวที่สมบูรณ์ในวรรณกรรมเรื่อง *The Cinderella Search*

ลิซซาเป็นหญิงสาวที่มีปัญหาในเรื่องครอบครัว เธอเติบโตมาในครอบครัวที่แตกแยก แม่ของเธอทิ้งพ่อและพรากรเธอจากบ้าน จากทุกสิ่งทุกอย่างที่เคยไปอยู่กับชายผู้มีฐานะเป็นพ่อคนใหม่ ในบ้านหลังใหม่ ซึ่งสุดท้ายอยู่กันไม่ได้ไม่ตลอดรอดฝั่ง แม่ของเธอแต่งงานใหม่อีกสองครั้งรวมทั้งชีวิตที่ผ่านมา แม่ของเธอแต่งงานถึงสี่ครั้งด้วยกัน ลิซซาจึงเติบโตมาเป็นหญิงสาวที่แสวงหาความรักความมั่นคงในชีวิต เพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ และคาดหวังว่าตนจะพบชายที่พร้อมจะดูแลเอาใจใส่เธอโดยไม่คิดจะจากไปไหน ต้องการสร้างครอบครัวและใช้ชีวิตร่วมกันกับเธอ ทว่าความสัมพันธ์ทุกครั้งของเธอจบลงด้วยการที่ผู้ชายทุกคนทิ้งเธอไปทั้งสิ้น เหตุนี้เอง ลิซซาจึงเปลี่ยนแปลงความคิดว่าตนจะไม่สนใจผู้ชายมีเสน่ห์เช่นคนรักคนก่อนๆ ของเธอ เพื่อที่ตนจะได้ไม่ต้องเจ็บปวดกับความรักอีก และหากมีความรักอีกครั้ง เธอจะไม่ยอมเป็นผู้ตาม หากจะก้าวเดินเคียงข้างกันไปกับคนรักของเธอ

การที่ลิซซาถูกผู้ชายทิ้งซ้ำแล้วซ้ำเล่า ส่งผลให้เธอตัดสินใจทำงานโรงแรมในเมืองใหญ่มาช่วยงานในโรงแรมที่เป็นมรดกตกทอดของครอบครัว ทว่าปู่ของเธอสูญเสียสิทธิ์ครอบครองไปในวงไพ่ “It was in his family for years. His father lost it in...in a pinochle game of all things, to one of his rich guests who then made him manager.”⁶ แม้ในเรื่องจะไม่ปรากฏเหตุผลอย่างตรงไปตรงมา แต่อันที่จริงแล้วเธอทิ้งทุกอย่างมาอยู่กับพ่อเพราะสาเหตุเกี่ยวกับความรัก จากตอนที่โรซ่า (Rosa) เพื่อนร่วมงานวัยหกสิบกว่าของเธอผู้เป็นคนรักของพ่อขอให้ลิซซาช่วยขึ้นไปบนฝ้าเพดานเหนือห้องของสตีฟและวางอุปกรณ์บางอย่างไว้บนนั้น ทำให้เธอนึกถึงเมื่อสองปีก่อนที่เธอเคยช่วยพ่อของเธอทำมากกว่าแค่คลานไปมาในห้องใต้หลังคา “She’d do a lot more than clamber around the attic to help her dad. Two years ago, she’d given up a job in a big city hotel to do just that, though it hadn’t been such a great sacrifice.”⁷ ส่วนที่ขีดเส้นใต้ไว้ อธิบายได้ว่าลิซซาทิ้งทุกอย่างมาเพราะความรักที่ไม่สมหวัง ทำให้การที่เธอมาช่วยพ่อก็ได้เป็นการเสียสละมากมายนัก

⁶ Judy Griffith Gill, *The Cinderella Search* (New York: Harlequin, 1998), p. 149.

⁷ Ibid., p. 8.

อาจกล่าวได้ว่าที่ลิซซามาอยู่กับพ่อนั้น เธอหวังว่าจะชดเชยช่วงเวลาที่ขาดหายไปในช่วงวัยเด็กระหว่างเธอกับพ่อ ขณะเดียวกันลิซซาอาจต้องการ “คนในครอบครัว” มาคอยให้ความรักความอบอุ่นที่ขาดหายไปซึ่งเธอโหยหามาตลอดตั้งแต่แม่ของเธอแยกทางกับพ่อและพาเธอไปด้วยโดยที่เธอเองก็ไม่ตระหนักถึงความจริงข้อนี้ ทว่าแฟรงค์ (Frank) พ่อของเธอไม่มีเวลาให้เธอมากนักด้วยต้องหาทางหาเงินมาซื้อโรงแรมคืนมาเป็นกรรมสิทธิ์ของครอบครัว ลิซซาจึงหาทางช่วยพ่อเท่าที่สามารถช่วยได้ เพื่อให้ความฝันของพ่อเป็นจริง และตนเองก็ได้ใกล้ชิดพ่อด้วย และการที่ลิซซามาช่วยพ่อที่โรงแรมมาโดรนาตัวเอง ทำให้เธอได้มีโอกาสนพบสตีฟซึ่งมาใช้บริการที่โรงแรม

ลิซซายอมทำทุกอย่างให้ฝันของพ่อเป็นจริง โดยเธอตั้งปณิธานไว้ว่าหากพ่อได้ในสิ่งที่ต้องการ คือได้โรงแรมมาโดรนาคืนมาเมื่อใด เมื่อนั้นเธอจึงจะยอมให้ตนเองได้ใช้ชีวิตอย่างอิสระตามที่ตนต้องการ ชีวิตของเธอจึงผูกติดอยู่กับพ่ออย่างแยกไม่ออก ทว่าลิซซากับพ่อจำเป็นต้องพยายามอย่างหนักมากขึ้น เมื่อจอห์น (John) นายหน้าค้าที่ดินผู้ดูแลการซื้อขายกิจการโรงแรมมาโดรนาแจ้งให้ทุกคนทราบว่าเจ้าของโรงแรมมาโดรนาประกาศขายโรงแรม ทั้งยังมีผู้ที่อยู่ในวงการธุรกิจที่พักตากอากาศสนใจ และกำลังตัดสินใจจะยื่นเสนอราคาแล้ว ที่แรก พ่อของลิซซาและทุกคนในชุมชนปฏิเสธที่จะเชื่อข่าวดังกล่าว ทว่ากลับมีชื่อของสตีฟ แจ็คสัน (Steve Jackson) มาเป็นแขกของโรงแรม ซึ่งทุกคนในชุมชนพากันเชื่อมโยงว่านามสกุลแจ็คสันนั้นต้องเกี่ยวข้องกับกิจการที่พักตากอากาศแจ็คสัน (Jackson resort) เป็นแน่ ทั้งยังแน่ใจว่าสตีเวน (Steven) พ่อของสตีฟส่งเขามาเพื่อสำรวจหาจุดบกพร่องของโรงแรมเพื่อที่จะได้ประมูลในราคาถูก จึงดิ้นรนทุกวิถีทางเพื่อให้ได้เงินมาซื้อโรงแรมกลับคืนด้วยไม่ต้องการให้คนนอกมาเป็นเจ้าของโรงแรม

ลิซซาร่วมมือกับพ่อและพนักงานโรงแรมคนอื่นๆ ช่วยสร้างเรื่องผีขึ้นมาหลอกหลวงสตีฟ โดยโรซาวานให้ลิซซานำวิทยุและอุปกรณ์ตั้งเวลาไปวางไว้บนฝ้าเพดานเหนือห้องนอนของสตีฟ เพื่อให้สตีฟกลัวและกลับไปบอกพ่อให้ประมูลในราคาที่ต่ำ เมื่อถึงเวลาประมูล ราคาที่สตีฟกับพ่อเสนอจะได้ต่ำกว่าราคาที่คณะกรรมการชุมชน (town committee) เสนอและแพ้ประมูลไป ทว่าขณะที่ลิซซากำลังจะทำสำเร็จ มีแมงมุมกระโดดมาเกาะบนมือ เธอตกใจจึงรีบกระชากมือกลับ ฝ้าเพดานใต้ตัวเธอยวบลง ทำให้เธอร่วงทะลุเพดานลงมาครั้งตัว ตั้งแต่ได้เอวของเธอห้อยต้องแต่งอยู่กลางอากาศ “With a scream, she jerked away, felt her feet slip, and then she was falling, crashing through the ceiling right over Steve Jackson’s bed.”⁸ เหตุการณ์นี้ทำให้รองเท้าที่

⁸ Ibid., p. 13.

ลิซซาขี่ม้าจากโรงฆ่าตกลงไปในห้องของสติฟซึ่งเขาเก็บได้ในเวลาต่อมา “It was old and well-worn, with heel and toe marks clearly impressed in the sole.”⁹

ณ เวลาที่ลิซซาตกทะเลพุตาดนลงมานั้น สติฟอยู่ในห้องพอดี ทำให้เขามีโอกาสได้เห็นขาของลิซซาห้อยต่องแต่งอยู่เหนือเตียง และในขณะที่เขาช่วยให้ลิซซาปีนกลับขึ้นไปบนฝาเพดานนั้น เขามีโอกาสได้เห็นรอยสักรูปแมลงที่บนเท้าของเธอ หลังจากทีลิซซาหายตัวไปแล้วนั้น สติฟสงสัยเป็นอย่างยิ่งว่าเธอเป็นใครและเหตุใดจึงมาอยู่เหนือห้องนอนของเขาได้ จึงพยายามสืบหาความจริงโดยเริ่มจากการโทรศัพท์ติดต่อพนักงานต้อนรับเพื่อเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ลิซซาเป็นผู้รับโทรศัพท์เองจึงแกล้งทำเป็นไม่รู้เรื่องและเป็นผู้ขึ้นไปสำรวจความเสียหายของห้องที่สติฟพักด้วยตนเอง ทำให้ทั้งคู่มีโอกาสดูพบกันอย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรก ซึ่งต่างก็ประทับใจในตัวตนของกันและกันอย่างเจี๊ยบๆ

Six foot three if he was an inch, his tight, faded jeans riding low on lean hips, his broad chest bare except for a golden cloud of hair down its center...Lissa gulped. His shoulder nearly filled the doorway.¹⁰

As Lissa Wilkins left the room, Steve couldn't get her out of his mind. Her bright brown eyes and her dazzling smile had hit him somewhere deep and elemental.¹¹

อาจกล่าวได้ว่า ทั้งคู่ต่างตกหลุมรักกันและกันตั้งแต่แรกเห็นเช่นเดียวกับซินเดอเรลลาและเจ้าชายในเทพนิยาย

อย่างไรก็ตาม ลิซซามีข้อจำกัดในตนเองที่ไม่ต้องการให้สติฟรู้ว่าตนคือผู้หญิงที่ตกทะเลพุตาดนลงมาซึ่งสติฟกำลังตามหาอยู่ คือหากสติฟรู้ว่าเธอคือผู้หญิงคนนั้น เขาจะต้องพยายามเข้าใกล้ชิดกับเธอเพื่อที่จะซักถามเหตุผลที่เธอขึ้นไปบนเพดานเหนือห้องนอนของเขา ซึ่งเธอไม่ต้องการให้เขารู้เรื่องเทปเสียงผีรวมทั้งแผนการทั้งหมดที่เธอร่วมมือกับพ่อและทุกคนวางไว้ นอกจากนั้น

⁹ Ibid., p. 30.

¹⁰ Ibid., p. 23.

¹¹ Ibid., p. 29.

เธอยังต้องการหลีกเลี่ยงเขาให้มากที่สุดเนื่องจากไม่ต้องการหวนไหวไปกับความมีเสน่ห์เหลือล้นของเธอ ที่อาจนำมาซึ่งความสัมพันธ์อันจะจบลงภายในระยะเวลาอันสั้นดังที่เธอเคยผ่านมาแล้วหลายครั้ง การกระทำของเธอเป็นอุปสรรคที่ทำให้การแสวงหารักแท้เป็นไปได้ยากขึ้น นับเป็นการเพิ่มคุณค่าให้แก่รักแท้ที่เธอได้พบในท้ายที่สุด

ขณะเดียวกัน เมื่อสติฟได้พบและพูดคุยกับลิซซาเพียงช่วงเวลาสั้นๆ ก็ตระหนักว่าลิซซาคือหญิงสาวที่ตกทะลุพวดานห้องนอนของเธอ เธอเพียงต้องการหลักฐานยืนยันให้เธอยอมสารภาพความจริงเท่านั้น จึงพยายามเข้าใกล้ชิดกับเธอ ทั้งเพื่อต้อนให้เธอยอมรับและเพื่อทำความรู้จักกับเธอตามที่ใจของเธอต้องการ แม้ลิซซาจะพยายามเลี่ยงและแสดงให้เห็นว่าเธอไม่ได้ต้องการเสวนากับเขาแต่อย่างใด ทว่าเมื่อแฟรงค์ โรซ่า และคนอื่นๆ รู้ว่าสติฟดูจะนิยมชมชอบในตัวลิซซา ทุกคนต่างยุให้เธอคอยดูแลสติฟเป็นอย่างดีและพยายามดึงให้เขากลายเป็นพวกเดียวกัน เพื่อที่ว่าหากทุกคนหาเงินมาซื้อโรงแรมไม่ได้ และพ่อของสติฟเข้ามาบริหารงานจริง พวกเขาจะได้ยังมีงานทำอยู่ในโรงแรมที่ตนรัก จิลกำหนดให้แม่ลิซซาจะปฏิเสธอย่างแข็งขัน แต่เมื่อแฟรงค์ขอร้อง เธอจึงต้องยอมเพื่อเห็นแก่ความสุขของพ่อ สติฟเองก็ยังคงไม่ไปไหน ยิ่งเมื่อได้รู้ว่ากำลังจะมีงานออกร้านในเทศกาลมาโดรนาแมดเนส (Madrona Madness) เขาจึงเกิดความคิดจะออกร้านด้วย ตั้งชื่อว่า “ตามหาซินเดอเรลลา” (Cinderella Search) ซึ่งเป็นที่มาของชื่อวรรณกรรม โดยสติฟตั้งใจจะทำให้ลิซซายอมสวมมงกุฎที่เขาเก็บได้

การที่ลิซซากับสติฟได้มีเวลาอยู่ด้วยกันเช่นนี้ ส่งผลให้ทั้งคู่มีโอกาสได้เรียนรู้และยอมรับตัวตนของกันและกัน ลิซซาได้รู้ว่า ทั้งที่พ่อของสติฟทำธุรกิจโรงแรมแต่เขากับพี่สาวและน้องชายไม่สนใจจะสืบสานธุรกิจของพ่อต่อ

“My older sister and younger brother feel the same way. We’re a great disappointment to Dad, in that we didn’t follow in his footsteps. My sister’s a doctor, my brother’s a stockbroker, and I just bum around the world on boats.”¹²

สติฟเป็นนักดำน้ำลึกที่ออกเรือตระเวนไปตามสถานที่ต่างๆ ทั่วโลก ตามแต่จะมีผู้ทำสัญญาจ้างเขา ขณะที่สติฟได้เรียนรู้ว่าลิซซารักเรือซึ่งเธอเรียกว่าเป็น “บ้าน” หลังแรกและหลังเดียวที่ “เป็นของเธอ

¹² Ibid., p. 81.

อย่างแท้จริง” มาก นอกจากนั้น เขายังได้รู้ว่าเธอมีปมเกี่ยวกับความรัก เคยเจ็บปวดกับความสัมพันธ์ที่ล้มเหลว เนื่องจากเธอมองหาความผูกพันใกล้ชิดแต่ไม่เคยได้รับแม้สักครั้ง จนเธอกลัวการเริ่มต้นใหม่ด้วยเกรงว่าผลสุดท้ายจะออกมาอย่างที่เคยเป็น

“I get hurt,” she said, her voice sounding surprisingly small and defenseless. [...] “I find myself looking for...intimacy, I suppose I'd have to call it, and suffering disappointment when I don't find it. Then the relationship ends.”¹³

ความรู้สึกของลิซซาทำให้สติฟนี่โกโมผู้ชายที่ทำร้ายจิตใจเธอ เขาต้องการให้ลิซซามีความสุข เรื่องราวเป็นเช่นนี้เพื่อให้ทั้งคู่ได้เข้าใจตัวตนของกันและกัน ได้รู้ข้อดีและข้อเสียของกันและกัน ทำให้ความรักของทั้งคู่ตั้งอยู่บนความเข้าใจ แน่นหนา มั่นคง และสมจริงยิ่งขึ้น

แม้ลิซซาจะพยายามปฏิเสธว่าตนไม่ได้รักสติฟ และหนีความจริงไปหาแม่ แต่เมื่อเธอเห็นหน้าแม่ก็ร้องไห้อย่างมิอาจกั้น “But the minute she saw her mother she burst into tears. “I'm not in love with him, Mom! Honest I'm not!”¹⁴ สิ่งที่เธอพูดแสดงให้เห็นว่าเธอไม่อาจสลัดเรื่องราวเกี่ยวกับสติฟออกไปจากใจได้ และแม้คำพูดของเธอจะปฏิเสธแต่หัวใจของเธอกลับตรงกันข้าม เมื่อเธอกลับมาบ้านและพบว่าเรือของสติฟกระแทกเข้ากับเรือบ้านของเธอกลางดึกท่ามกลางฝนตกหนัก เธอรีบช่วยเหลือเขาขึ้นมาทันที รวมทั้งคอยดูแลให้เขาหายจากอาการหนาวสั่นอันเกิดจากสภาวะที่ร่างกายมีอุณหภูมิต่ำ (hypothermia) ช่วงนี้เองที่มีการไต่สวนสั้นๆ เกี่ยวกับเจ้าหญิงถุงกระดาษ (The Paper Bag Princess)¹⁵ นิทานของโรเบิร์ต มันช์ (Robert Munsch) นักเขียนเรื่องสำหรับเด็กชาวแคนาดาเข้ามาในเรื่อง ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับเจ้าหญิงที่สวมเพียงถุงกระดาษใบหนึ่งไปช่วยเจ้าชายจากมังกรร้าย แต่เจ้าชายกลับบอกว่าเธอควรแต่งตัวดีๆ ให้เหมาะสมกับการเป็นเจ้าหญิงก่อนจะมาช่วยเขา

¹³ Ibid., p. 108.

¹⁴ Ibid., p. 114.

¹⁵ “The Paper Bag Princess” [Online] Available: http://en.wikipedia.org/wiki/The_Paper_Bag_Princess [2009] Retrieved January 14, 2009.

จากนิทานเรื่องเจ้าหญิงถูกระดาศ จะเห็นได้ว่าเจ้าหญิงในเรื่องใกล้เคียงกับลิซซา ตัวละครเอกใน *The Cinderella Search* ที่มีความเข้มแข็งและเป็นผู้หญิงเก่งซึ่งได้ช่วยเหลือสตีฟให้พ้นจากอาการหนาวสั่น แต่สำหรับสตีฟ เขาแตกต่างจากเจ้าชายในนิทานเนื่องจากเขายินดีรับความช่วยเหลือจากลิซซาโดยไม่ได้ต่อว่าที่เธอหนีหายไป หรือบอกว่าไม่ต้องการความช่วยเหลือจากเจ้าหญิงที่เปียกม้อลอมม้อแลกในชุดเสื้อและหมวกกันฝนซึ่งทำให้เธอรู้สึกยินดีอย่างยิ่ง

[...] glad she had rescued him, and equally glad he hadn't told her she was a mess and that he didn't want a sopping wet princess in a slicker and a rain hat and not much else.

He was a much nicer prince than the one Robert Munsch had written about.¹⁶

เรื่องราวเป็นเช่นนี้เพื่อให้ท้ายที่สุดแล้วลิซซากับสตีฟค้นพบรักแท้ที่มีแก่นกันและกลายเป็นคู่รักที่ใช้ชีวิตร่วมกันอย่างมีความสุขในภายหลัง อย่างไรก็ตาม หลังจากที่ทั้งคู่ยอมรับว่าต่างก็ต้องการกันและกัน และผ่านพ้นการมีความสัมพันธ์ทางกายไปแล้ว แม้ลิซซาจะยอมรับสตีฟ ทว่าเธอยังไม่มั่นใจที่จะยอมรับว่าสตีฟรักเธอ แม้เขาจะพูดกับเธอตรงๆ ก็ตาม

"I love you, Lissa" [...]

"You don't have to say it back. I just wanted you to know how I feel."

"But...It's too soon," she protested, [...] "Falling in love this fast is insane."

He kissed her damp lashes. "Who gets to make up the falling-in-love schedule?"

"I don't know. I only know there's no such thing as fairy tales, and no such thing as happy endings."

"Just because you've never had one yet, doesn't mean they don't exist."¹⁷

¹⁶ Judy Griffith Gill, *The Cinderella Search*, p. 132.

¹⁷ Ibid., p. 140.

จากบทสนทนาระหว่างลิซซากับสติฟ แสดงให้เห็นว่าลิซซายังคงฝังใจกับความรักที่ผ่านมานานไม่อาจยอมรับว่าความรักที่สติฟมีให้ในระยะเวลาเพียงสั้นๆ ที่พบกันนั้นจะเป็นความจริงได้เช่นในเทพนิยาย และคงจะไม่จบลงอย่างมีความสุขเป็นแน่ การที่ลิซซาเจ็บช้ำจากความรักหลายต่อหลายครั้งทำให้เธอไม่เชื่อในเทพนิยาย ทว่าขณะเดียวกัน สติฟกล่าวแย้งว่าการที่เรายังไม่พบความรักเช่นในเทพนิยายมิได้หมายความว่าเทพนิยายไม่มีจริง คำพูดของสติฟแสดงให้เห็นว่าเขาพร้อมจะพิสูจน์ให้ลิซซาเห็นว่าความรักของเขาคือรักแท้ที่จะไม่มีวันเปลี่ยนแปลง และจะไม่ทิ้งเธอไปไหนเช่นคนรักคนก่อนๆ ของเธออย่างแน่นอน

กระนั้น แม้เรื่องราวความรักระหว่างลิซซากับสติฟเริ่มจะดีขึ้น เนื่องจากทั้งคู่ต่างยอมรับในตัวตนของกันและกัน และมีความสัมพันธ์ทางกายกันอย่างเต็มที่ ทว่าการได้มาซึ่งรักแท้จำเป็นต้องมีบททดสอบ ความรักของคนทั้งคู่จึงเกิดปัญหาถึงสองครั้งด้วยกัน ครั้งแรกคือสติฟเข้าใจผิดว่าลิซซามาใกล้ชิดกับเขาเพื่อพ่อและเพื่อโรงแรม หลังจากที่ทวงถามให้ลิซซาสารภาพเรื่องราวทั้งหมด ซึ่งสติฟโกรธมากที่ตนถูกหลอกใช้ ส่วนครั้งที่สองคือ ลิซซาเข้าใจสติฟผิด คิดว่าเขาโกหกเรื่องที่ดินมิได้มาสอดแนมหาข้อบกพร่องเพื่อจะยื่นเสนอราคาประมูลโรงแรมมาโดรนา เนื่องจากเขาให้แม่มาที่โรงแรมโดยแกล้งทำเป็นไม่รู้จักกัน ทำให้ลิซซาโมโหอย่างยิ่ง

บททดสอบความรักของลิซซากับสติฟครั้งแรก เกิดจากการที่สติฟทวงถามว่าเหตุใดลิซซาจึงต้องปีนขึ้นไปบนเพดานห้องของเขาเพื่อไปตั้งเวลาเปิดเสียงโหยหวนยามดึกให้เขาเชื่อเรื่องผีบรรพบุรุษของเธอที่กุขึ้น “[...] why you planted that ghost tape over my bed.”¹⁸ ลิซซาจึงตัดสินใจเล่าความจริงทั้งหมดให้เขาฟังว่าพ่อของเธอ โรซ่า ทุกคนในชุมชน รวมถึงเธอเองด้วย ไม่ต้องการให้พ่อของเขามาซ้ากิจการโรงแรมมาโดรนาไป จึงพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อขัดขวาง สติฟเข้าใจว่าเธอทำดีกับเขาเพราะพ่อสั่ง “So, in order to regain the inn, your father asked you to make nice with me? Keep me happy, maybe? [...]”¹⁹ โดยเลือกใช้รูปแบบการจัดการเขาตามในนิทานเรื่องเจ้าหญิงถูกระดาศ

¹⁸ Ibid., p. 144.

¹⁹ Ibid., p. 148.

“[...] You learned a lot from that little story of yours, didn't you? Made it a pattern from your life, maybe? You couldn't slay the dragon by fair means, so you used foul. You outsmarted me, played me for a fool, [...]”²⁰

ลิซซาพยายามอธิบายเพื่อให้สติฟหายโกรธและเข้าใจเธอ ซึ่งในที่สุดเขาก็ยอมรับในสิ่งที่เธอทำ ด้วยตระหนักดีว่าลิซซาขอมเปิดใจให้แก่เขาด้วยความต้องการของเธอเอง หากเขาใช้เวลาถึงสามวันเต็มเพื่อปรับอารมณ์ จากนั้นเขาจึงยอมเผยความจริงว่าตนมิได้มาที่โรงแรมมาโดรนาเพื่อสำรวจหาข้อบกพร่องและยื่นเสนอราคาประมูล แต่มาเพราะเพื่อนของเขาแนะนำ บททดสอบความรักครั้งแรกของทั้งคู่จึงผ่านไปได้ด้วยดี

ส่วนบททดสอบความรักครั้งที่สองเกิดจากการที่สติฟวางแผนให้แม่ของตัวเองมาที่โรงแรมโดยไม่เปิดเผยตัว และทำเป็นไม่รู้จำกันตามที่พ่อของลิซซาขอ เพื่อให้แม่มาติดต่อซื้อขายเครื่องเรือนโบราณที่แฟรงค์ พ่อของลิซซาเก็บไว้ในห้องใต้หลังคา ซึ่งแฟรงค์ต้องการขายเพื่อนำเงินมาซื้อโรงแรมกลับคืนมาเป็นกรรมสิทธิ์ของเขาและสร้างความปลอดภัยให้ทุกคน หากจอห์น นายหน้าค้าโรงแรมมาส่งข่าวให้ลิซซาทราบว่าผู้ยื่นประมูลราคาโรงแรมแล้ว และหากลิซซากับพ่อหรือคณะกรรมการชุมชนยังไม่มีข้อเสนอที่ดีกว่าภายใน 72 ชั่วโมง โรงแรมจะตกเป็นของคนอื่นทันที ทว่าความมาแตกเมื่อลิซซาบังเอิญได้ยินบทสนทนาระหว่างสติฟกับแม่และตระหนักว่าคนทั้งคู่เป็นแม่ลูกกัน

การที่ลิซซาได้รู้ความจริงครั้งนี้ ตอกย้ำข้อสันนิษฐานข้อแรกสุดที่ว่าสติฟเป็นตัวแทนของพ่อมาสอดแนมหาข้อบกพร่องเพื่อประมูลซื้อโรงแรม เธอจึงเข้าใจว่าสติฟหลอกลวงเธอ และเข้าใจว่าเธอเป็นผู้ยื่นประมูลราคาโรงแรม เธอจึงพาโรซ่าผู้เป็นเจ้าของรองเท้าตัวจริงที่ลิซซาเยี่ยมมาสวมและทำตกตอนที่ทะเล่พุดานห้องสติฟลงมากครั้งตัวไปลองรองเท้าเป็นคนสุดท้ายของวันเพื่อต้องการให้โรซ่าได้รางวัลไปพักผ่อนสุดสัปดาห์ยังโรงแรมของพ่อสติฟ และเลือกสติฟไปเป็นเพื่อนด้วย แต่แฟรงค์ พ่อของลิซซาขัดขึ้นมาให้เลือกเขาไปแทน และกล่าวว่าเขาได้เสนอราคาประมูลและจ่ายเช็คไปเรียบร้อยแล้ว ความจริงจึงเปิดเผยขึ้นว่าแท้จริงแล้วผู้ที่เสนอราคาก่อนหน้าแฟรงค์คือพีท (Pete) ผู้จัดการโรงแรมซึ่งพยายามลดมาตรฐานโรงแรมมาโดรนา และทำทุกวิถีทางให้โรงแรมขาดทุนเพื่อให้ตัวเองสามารถซื้อโรงแรมได้ในราคาถูก

²⁰ Ibid.

ดังกล่าวไปในตอนต้นว่า ลิซซาตั้งปณิธานไว้ว่าหากพ่อได้โรงแรมมาโตรนากลับคืนมาเมื่อใด เมื่อนั้นเธอจึงจะยอมให้ตนเองได้ใช้ชีวิตอย่างอิสระตามที่ตนต้องการ หลังจากที่เรื่องราวต่างๆ ผ่านผ่านไปและพ่อของเธอได้โรงแรมกลับคืนมา เธอจึงรู้สึกที่ตนเองเป็นอิสระจากความรับผิดชอบทั้งปวง รวมทั้งตระหนักว่าทุกสิ่งที่ดีที่สุดกำลังจะผ่านไปด้วยความหวังดีและต้องการช่วยพ่อของเธอได้โรงแรมคืนมาดังที่เธอปรารถนา ลิซซาจึงยอมบอกรักสติพ่ออย่างเต็มที่ “I love you,” she said.”²¹

ตลอดทั้งเรื่อง จะเห็นได้ว่า จิลกำหนดให้สติฟและลิซซาเติมเต็มกันและกันอย่างลงตัว ลิซซาโหยหาความรักความผูกพันอันแนบแน่นและมั่นคงซึ่งสติฟพร้อมจะมอบให้เธอ ส่วนสติฟต้องการผู้หญิงที่แข็งแกร่งและไม่ประคบประหม่อมเอาอกเอาใจเขาจนเกินไป ซึ่งเห็นได้จากตอนที่เขาเล่าให้ลิซซาฟังเรื่องโรงแรมของพ่อ

“Surely if you’d gone to one of your father’s resorts you’d have been pampered.”

“To death,” he said wryly. “That’s why none of us ever go.”²²

จากข้อความข้างต้นแสดงว่าสติฟไม่ชอบให้ใครมาเอาอกเอาใจจนเกินไป และลิซซาก็เป็นดังเช่นผู้หญิงที่เขาต้องการ นอกจากนั้น ทั้งลิซซาและสติฟสามารถช่วยเหลือและเป็นคู่คิดของกันและกันได้เป็นอย่างดี โดยเห็นได้จากการที่ลิซซาสามารถช่วยเหลือสติฟจากอาการหนาวสั่นเพราะเสียอุณหภูมิในร่างกายอย่างรวดเร็วได้ ขณะที่สติฟสามารถแก้ปัญหาการจัดร้านในงานเทศกาลมาโตรนาเมดเนสให้ลิซซาได้ และทั้งคู่ยังถ้อยทีถ้อยอาศัยกันและกัน ซึ่งปรากฏให้เห็นในตอนท้ายเรื่อง เมื่อคนขับบอกว่าไม่สามารถขับรถขึ้นเนินได้ ทั้งคู่ต่างช่วยกันเข็นรถอย่างชะมัดๆ

She hopped out the left door of the carriage. “How about I push again, and you guys pull?”

“You got it,” Reggie said, and Lissa glanced in at Steve, who was shaking with laughter.

²¹ Ibid., p. 182.

²² Ibid., p. 81.

“My princess,” he said, jumping out and joining her at the back of the carriage, leaning his weight into it. “Will you ever let me slay a dragon for you?”

“Not likely,” she said, puffing as the carriage made its slow way to the top of the hill and out of the park. “But maybe we can knock off a few together.”²³

ท้ายที่สุดแล้วคนทั้งคู่ได้ค้นพบรักแท้ที่แสวงหา ทั้งสองกลายเป็นคู่รักที่เหมาะสมกันอย่างยิ่ง เป็นคู่รักที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกันโดยไม่มีใครก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำ แตกต่างจากในเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลาที่แม่เจ้าชายจะปรากฏตัวในเรื่องเพียงช่วงสั้นๆ แต่เขากลับเหมือนเป็นผู้นำในความรัก เนื่องจากเขาเป็นผู้นำพาให้ซินเดอเรลลาหลุดพ้นจากชีวิตภายใต้คำสั่งของแม่เลี้ยงและพี่สาวทั้งสอง โดยที่เธอมิได้แสดงให้เห็นเลยว่าตนขัดขืนและพยายามจะดิ้นรนให้หลุดพ้นจากชีวิตในลักษณะดังกล่าวแต่อย่างใด

เรื่องจบลงด้วยการที่ลิซซากับสติฟตกลงใช้ชีวิตครอบครัวร่วมกันและมีลูกด้วยกัน ทั้งคู่ต่างค้นพบรักแท้ของตนแล้ว ลิซซาเสนอให้สติฟเป็นทั้งหุ้นส่วนชีวิตและหุ้นส่วนธุรกิจการเดินเรือ เธอขับเรือ สติฟดำน้ำ อย่างที่เขาถนัด การจบลงเช่นนี้แสดงให้เห็นว่าทั้งลิซซาและสติฟตระหนักถึงข้อดีข้อเสียในตัวของพวกเขาและกัน เข้าใจและพร้อมจะยอมรับไม่ว่าจะเกิดเหตุการณ์ใดๆ ขึ้น พร้อมจะใช้ชีวิตร่วมกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกันยามที่เกิดปัญหาโดยไม่คิดจะทิ้งกันไป เรื่องราวทั้งหมดแสดงถึงแก่นเรื่องการแสวงหารักแท้ รักแท้ของลิซซาและสติฟคือการมีคนที่ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันโดยไม่คิดทอดทิ้งกันแม้เกิดเหตุการณ์ใดๆ ก็ตาม

การกระทำทั้งหมดของลิซซาแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของเธอจากที่มีปมปัญหาในใจพยายามหาที่ยึดเหนี่ยวจิตใจโดยการแสวงหารักแท้ที่มั่นคงและยืนยาว รวมทั้งคาดหวังว่าคนที่ตนรักจะดูแลเอาใจใส่เธอ ทว่าเธอกลับผิดหวังอยู่เสมอ ทั้งครอบครัวที่แตกแยกและความรักที่ล้มเหลวทำให้ลิซซาไม่เชื่อในความรักที่จบอย่างมีความสุข แต่เธอค่อยๆ เปลี่ยนไปที่ละน้อยเมื่อได้พบและได้รักสติฟ ความรู้สึก “ขาด” ความอบอุ่นได้รับการเติมเต็มด้วยความรักของสติฟซึ่งทั้งให้และรับในปริมาณที่พอดี ทำให้เธอรู้สึกมั่นใจว่าเขาจะไม่เป็นเช่นผู้ชายที่เธอเคยพบมา จนในที่สุด ปมในใจของลิซซาก็คลายไป เปิดใจยอมรับรักแท้จากสติฟ และมีชีวิตใหม่ที่มีความสุข การที่ลิซซาใช้ชีวิต

²³ Ibid., p. 183.

ครอบครัวร่วมกับสตีฟ นับเป็นการลบล้างความเชื่อเกี่ยวกับเด็กซึ่งมาจากครอบครัวแตกแยกที่ว่า เด็กเหล่านี้จะไม่ประสบความสำเร็จในการมีครอบครัว ลิซซาแสดงให้เห็นแล้วว่า แม้เธอจะมาจากครอบครัวที่แตกแยก แต่เธอสามารถสร้างครอบครัวที่อบอุ่นได้

4.1.2 การแสวงหาการยอมรับในวรรณกรรมเรื่อง *Cinderellis and the Glass Hill*

ลีวายน์สร้างให้ตัวละครเอกคือซินเดอเรลลิส มีเหตุผลของการกระทำต่างๆ เปลี่ยนแปลงไปจากซินเดอเรลลา ซินเดอเรลลาทำตามคำสั่งของแม่เลี้ยงและพี่สาวทั้งสองโดยไม่ได้เถียง ซึ่งน่าจะเป็นเพราะเธอเป็นคนอ่อนน้อมง่ายและเชื่อฟังผู้อื่นโดยไม่คัดค้าน ขณะที่ซินเดอเรลลิสมีได้เป็นเช่นนั้น ซินเดอเรลลิสเป็นตัวแทนของน้องชายคนสุดท้ายที่โหยหาการเอาใจใส่ ต้องการให้มีคนมาสนใจ แสวงหาการยอมรับจากพี่ชายสองคน เรื่องราวเริ่มต้นด้วยประโยคที่ว่า เอลลิสรู้สึกว้าเหวอยู่ตลอดเวลา “Ellis was always lonely.”²⁴ และเล่าเหตุผลที่ซินเดอเรลลิสต้องว้าเหวตามมา นั่นคือราล์ฟและเบิร์ต พี่ชายแท้ๆ ทั้งสองของเขาไม่สนใจไยดีเขาแม้แต่น้อย ทั้งคู่ราวกับมีโลกของตนซึ่งไม่มีซินเดอเรลลิสรวมอยู่ในนั้น ทั้งยังมีรอยยิ้มแบบพิเศษให้กันอยู่เสมอๆ โดยที่ไม่เคยยิ้มให้ซินเดอเรลลิสเลยแม้เพียงครั้งเดียว “He smiled his special smile at Burt, the smile that made Cinderellis ache with longing.”²⁵ เหตุผลที่ซินเดอเรลลิสยอมทำงานทุกอย่างด้วยความตั้งใจแน่วแน่จึงเป็นเพราะเขาต้องการให้พี่ชายทั้งสองใส่ใจในการกระทำของเขาและยอมรับเขาเข้าเป็นพวก ซึ่งไม่เคยสำเร็จเลยตั้งแต่เขาจำความได้ เมื่อซินเดอเรลลิสโตพอจะทำได้ โอกาสครั้งใหม่จึงมาถึงนั่นคือการทำให้ทั้งสองเชื่อว่าเขาเป็นชาวไร่ให้ได้ “This was his big chance to prove he was a farmer. Then Ralph and Burt would smile the special smile at him too.”²⁶

การที่ซินเดอเรลลิสพยายามจะเป็นชาวไร่ที่ตินั้น เขาใช้ความสามารถพิเศษอีกอย่างหนึ่งของเขา คือการเป็นนักประดิษฐ์คิดค้นด้วย ซึ่งเขาภาคภูมิใจในตนเองอย่างยิ่ง ตั้งแต่อายุ 6 ขวบ เขาสร้างฝงบินได้สำเร็จ อายุ 7 ขวบสร้างฝงหดตัวได้ ส่วนอายุ 8 ขวบสร้างฝงเติบโต ทว่าฝงทุกชนิดไม่สามารถทำให้พี่ชายทั้งสองของเขาประทับใจได้เลย พวกเขาไม่แม้แต่จะลองใช้ฝงรองเท้าอุ่นที่ซินเดอเรลลิสตั้งใจสร้างให้พวกเขาไว้ใช้ในฤดูหนาวโดยเฉพาะ

²⁴ Gail Carson Levine, *Cinderellis and the Glass Hill* (New York: Harper Trophy, 2000), p. 5.

²⁵ Ibid., p. 9.

²⁶ Ibid.

They wouldn't even try his warm-slipper powder, which Cinderellis had invented just for them---to keep their feet warm on cold winter night.

"Don't want it," Ralph said.

"Don't like it," Burt said.

Cinderellis sighed. Being an inventor was great, but it wasn't everything.²⁷

และในครั้งนี่ เขาคิดค้นผงต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเพาะปลูกของเขา เขาใช้เมล็ดข้าวโพดที่ยังไม่ได้คั่วผสมกับผงบินได้และผงทรงพลัง (extra-strength powder) ผงไว้ได้หินก้อนที่ใหญ่ที่สุดในที่ดินที่มีแต่หินในส่วนของเขาซึ่งอยู่บริเวณตั้งแต่เชิงเขาบิดเดิ้ล (Biddle Mountain) ขึ้นไปจนถึงกลางเขาและมีถ้ำอยู่ด้วย ก่อนจะสอดกิ่งไม้ลงไปและจุดไฟ ข้าวโพดคั่วลอยสูงขึ้นไปในอากาศ ก้อนหินทั้งหลายระเบิดออกมาจากพื้นดินและกลิ้งลงภูเขาไปหมด ดินจึงอ่อนนุ่มและพร้อมสำหรับการเพาะปลูก ซินเดอเรลลิสนำเมล็ดพันธุ์พืชมาผสมกับผงเติบโตและเพาะลงดิน เมื่อถึงเวลาเก็บเกี่ยว แครอทของเขาหวานยิ่งกว่าน้ำเชื่อม มะเขือเทศแดงยิ่งกว่าสีแดง (red paint) และมันฝรั่งก็สวยงามมาก ทว่าเมื่อพี่ชายทั้งสองของเขาได้เห็นและได้ชิมกลับไม่ชอบใจและติทุกอย่าง

Burt took one look and said, "Tomatoes are too red."

Ralph tasted a carrot and said, "Carrots are too sweet."

Burt added, "Potatoes are too pretty."²⁸

ซินเดอเรลลิสผิดหวังจึงต้องไปกรีดร้องในถ้ำอันเป็นห้องปฏิบัติการสร้างสรรค์ผลงานส่วนตัวของเขาเลยที่เดียว "Cinderellis left them there. He went to his workshop and screamed."²⁹ เรื่องราวเป็นเช่นนี้เพื่อทำให้ซินเดอเรลลิสขาดความมั่นใจในตนเอง อันเป็นอุปสรรคในการแสดงตัวตนของเขา

โอกาสครั้งใหม่ในการทำให้พี่ชายทั้งสองยอมรับซินเดอเรลลิสเข้าพวกมาถึงอีกครั้ง จู่ๆ หล่อกิ่งไม้ในไร่ของพี่ๆ หายไปหมดภายในคำคืนเดียว ราล์ฟและเบิร์ตเชื่อว่าเป็นฝีมือของก็อบลิน

²⁷ Ibid., p. 7.

²⁸ Ibid., p. 12.

²⁹ Ibid.

แต่เมื่อซินเดอเรลลิสสำรวจดูก็แน่ใจว่าเป็นฝีมือของม้าเพราะเห็นรอยกีบเท้าม้าและขนสีทองที่หล่นอยู่ ทว่าพี่ๆ ไม่เชื่อ ปีต่อมา เหตุการณ์เป็นเช่นเดิมอีก คราวนี้ซินเดอเรลลิสเก็บขนสีทองแดงได้ และปีต่อมา เก็บขนสีเงินได้ คราวนี้ราล์ฟและเบิร์ตพากันท่องคาถาไล้ก็อบลินเพื่อกันไม่ให้หูก้าแห่งของตนต้องหายไปอีก และราล์ฟไปเฝ้าโรงนาเพื่อคอยจับหัวขโมยซึ่งไม่เป็นผล คราวของเบิร์ตไปก็ไม่เป็นผลเช่นกัน ซินเดอเรลลิสอาสาบ้าง แม้พี่ๆ จะหัวเราะอย่างขบขันแต่เขาก็ไม่ถือสา

ซินเดอเรลลิสเตรียมการจับม้าเป็นอย่างดี เขาจะมักเขม่นสร้างอาหารที่ม้าชื่นชอบจากลูกเกาลัดบด ปลาแมกเคอเรลส์บดละเอียด และต้นตำแยหั่น โดยสร้างเป็นรูปผลแอปเปิ้ล จากนั้นจึงสร้างคอกม้าขึ้นในถ้ำของเขา เขายอมใช้ความพยายามอย่างหนักเป็นเวลาหนึ่งคืนเต็มเพื่อสร้างคอกม้าซึ่งจะได้ใช้เพียงไม่นานเท่านั้น ด้วยว่าเมื่อพี่ๆ เห็นม้าก็จะนำไปเก็บในคอกรวมกับเทลมา (Thelma) ที่เป็นล่อ แต่เขาคิดว่ามันคุ้มกับการที่พี่ๆ จะพอใจและยอมรับเขาเข้าพวก

It was a lot of effort for just one night---because after that Ralph and Burt would probably keep the horse in the barn with Thelma. But Cinderellis didn't mind. It would be worth everything if he could be friends with his brothers. A little extra work didn't matter compared to that.³⁰

ซึ่งผลจากการลงแรงของซินเดอเรลลิสสามารถทำให้เขาจับม้าสีทองแดงซึ่งได้และตั้งชื่อให้ว่าชาซาม (Chasam-Copper Horse Arrives Shortly After Midnight) ทั้งยังทำให้หูก้าแห่งไม่หายไปจากไร่เหมือนในปีที่ผ่านมา ทว่าไม่อาจทำให้พี่ๆ ยอมรับว่าความสำเร็จนี้เกิดจากการกระทำของเขา ทั้งราล์ฟและเบิร์ตยังคงยืนยันที่จะเชื่อว่าการที่หูก้าแห่งหายไปนั้นเป็นฝีมือของก็อบลิน และการที่หูก้าแห่งยังอยู่ ไม่หายไปเหมือนทุกปีเป็นเพราะการท่องคาถาไล้ก็อบลินของพวกเขา เมื่อเป็นเช่นนี้ ซินเดอเรลลิสจึงตัดสินใจเก็บเรื่องม้าไว้เป็นความลับ และตั้งใจว่าหากพี่ๆ ยอมรับว่าเขาเป็นผู้รักษาหูก้าแห่งไว้ได้ ในปีถัดไปเขาจะยกม้าที่จับได้ใหม่ให้แก่พวกเขา อย่างไรก็ตาม แม้เขาจะจับม้าได้อีกสองตัว ในปีต่อๆ มา ทั้งราล์ฟและเบิร์ตยังคงไม่ใส่ใจแม้แต่บ่อย ซินเดอเรลลิสจึงเก็บม้าอีกสองตัวที่เขาตั้งชื่อให้ว่าฆาซาม (Shasam-Silver Horse Arrives Shortly After Midnight) และกาซาม (Ghasam-Golden Horse Arrives Shortly After Midnight)

³⁰ Ibid., p. 21.

ไว้โดยไม่บอกใคร การกระทำของเขาเอื้อให้เขาสามารถใช้ม้าและชุดเกราะที่มาพร้อมกับม้าได้ โดยสะดวกในการประลองซึ่งพระราชাজัดขึ้นในเวลาต่อมานั่นเอง

เมื่อกษัตริย์ฮัมฟรีที่สามจัดการประลองขึ้นโดยกำหนดให้ชายในชุดเกราะทั่วอาณาจักร ปีนภูเขาแก้วขึ้นไปรับแอปเปิ้ลทองคำจากเจ้าหญิงแมริโกลด์ และผู้ที่ทำได้สำเร็จจะได้แต่งงานกับ เจ้าหญิงแมริโกลด์และได้ปกครองเมืองสกิดเดิ้ล (Skiddle) ลัดเดิ้ล (Luddle) และบัฟเฟิล (Buffle) ซินเดอเรลลิสสนใจและคิดเข้าร่วมการประลองแต่มีข้อเพราะต้องการแต่งงานกับเจ้าหญิงแมริโกลด์ หากเป็นเพราะเขาต้องการนำแอปเปิ้ลทองคำซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับชายทั่วอาณาจักรมาอวดพิ์ เพื่อให้พวกเขาประทับใจและยอมรับเข้าพวก เมื่อวันประลองวันแรกมาถึง ซินเดอเรลลิสจึงไป ทดสอบความลื่นของภูเขาแก้วเพื่อนำข้อมูลมาประดิษฐ์คิดค้นผงเกาะติดในการประลอง

ซินเดอเรลลิสพบเจ้าหญิงแมริโกลด์ขณะที่กำลังสำรวจภูเขาแก้ว เจ้าหญิงแมริโกลด์สวม ชุดหญิงรีดนมวัวหลวงเพื่อปลอมตัว ซินเดอเรลลิสจึงเข้าใจว่าเธอเป็นหญิงรีดนมวัวหลวงจริงๆ การ ที่เจ้าหญิงปลอมตัวก็เพื่อกันมิให้คนอื่น ๆ สนใจเธอ เปิดโอกาสให้เธอได้สอบถามความคิดเห็นของ ผู้ชายที่พากันมาเข้าร่วมการประลองปีนภูเขาแก้ว ขณะเดียวกัน การที่เจ้าหญิงแมริโกลด์ปลอมตัว เป็นหญิงรีดนมวัวนั้น ทำให้ซินเดอเรลลิสพุดคุยด้วยอย่างไม่ประหมา เพราะหากเจ้าหญิง แมริโกลด์มิได้ปลอมตัว อาจทำให้ซินเดอเรลลิสรู้สึกหวั่นเกรงจนไม่กล้าพุดจายอย่างเป็นกันเองด้วย ก็เป็นไปได้

ก่อนหน้าที่ซินเดอเรลลิสจะได้พบและพุดคุยกับเจ้าหญิงแมริโกลด์ เขาไม่ค่อยมั่นใจใน ตัวเองเท่าใดนัก เนื่องจากพี่ชายทั้งสองของเขาไม่ใส่ใจเขา หรือใส่ใจสิ่งที่เขาประดิษฐ์คิดค้นขึ้นเลย ทั้งที่เขาประดิษฐ์ผงบินได้ครั้งแรกตั้งแต่เขาอายุได้เพียงหกขวบเท่านั้น

[...] “Watch! I can make my cup fly again.” He sprinkled more powder on the cup, and it rose up the chimney again.

Ralph said, “Beans need weeding.”

Burt said, “Hay needs cutting.”³¹

³¹ Ibid., p. 6.

นอกจากพี่ๆ จะไม่ใส่ใจซินเดอเรลลิสแล้ว พวกเขาถึงกันซินเดอเรลลิสให้อยู่นอกกลุ่มอีกด้วย โดยเห็นได้จากการที่พวกเขาขอบพื้นที่เพาะปลูกส่วนที่ขรุขระและเต็มไปด้วยก้อนหินให้แก่ซินเดอเรลลิส ทั้งยังบอกว่าซินเดอเรลลิสไม่ใช่ชาวไร่อย่างที่เราเป็น “It’s a small section,” Burt said, “but you’re no farmer, Cinderellis.” “Not like us,” Ralph said.”³² การกระทำของพวกเขาทำให้ซินเดอเรลลิสกลายเป็นคนร่ำรวย ไม่มีเพื่อน โหยหาคนที่จะเข้าใจความรู้สึกของเขา และเข้าใจในสิ่งที่เขาเป็น เมื่อเขาได้พบเจ้าหญิงแมริโกลด์ เธอตั้งใจฟังทุกคำพูดของเขาอย่างกระตือรือร้น “Most of my inventions are powders that do things.” He stopped. “You’re probably not interested.” “I am! Please tell me about them.”³³ ทั้งยังแสดงความชื่นชมคำตอบของซินเดอเรลลิสเมื่อเธอถามว่าหากเขาได้เป็นเจ้าของจะทำอะไรบ้าง ซินเดอเรลลิสตอบว่าที่จริงแล้วเขามีได้ต้องการเป็นเจ้าของ แต่หากได้เป็นจริง คงจะประดิษฐ์คิดค้นสิ่งที่จะช่วยให้ประชากรมีความเป็นอยู่ที่สะดวกสบาย และอาจจะสร้างอาหารที่วัวชอบ เพื่อที่วัวจะได้มีความสุขและถูกรีดนมอย่างมีความสุข “That would be a great invention,” the princess, said. He wanted to do something that animals would like! This lad would never torture a horse.³⁴ คำพูดเพียงประโยคเดียวของเจ้าหญิงแมริโกลด์ทำให้ซินเดอเรลลิสรู้สึกยินดีมาก เนื่องจากไม่เคยมีใครกล่าวชื่นชมสิ่งที่เขาคิดค้นขึ้นมาก่อนเลย “Nobody had ever encouraged Cinderellis before. She was the nicest maiden in Biddle.”³⁵ ทั้งคู่คุยกันต่ออย่างถูกคองจนกระทั่งเจ้าหญิงแมริโกลด์เห็นกษัตริย์ฮัมฟรีย์ที่สามเดินมา จึงรีบบอกลาซินเดอเรลลิสโดยที่ยังไม่รู้จักชื่อของกันและกัน

การที่เห็นว่าหญิงรีดนมวัวหลงใหลในการกระทำของซินเดอเรลลิสทำให้เขารับรู้ถึงความรู้สึกที่มีคนสนใจ และเกิดการเปลี่ยนแปลงความคิดขึ้น แทนที่จะตั้งต้วมต้วนให้พี่ชายทั้งสองผู้ไม่เคยสนใจเขาต่อไปอย่างไม่สิ้นสุด ซินเดอเรลลิสเริ่มคิดหาเส้นทางอื่นที่เขาจะสามารถมีหญิงรีดนมวัวหลงใหลอยู่เคียงข้าง คอยให้ความสนใจ ให้กำลังใจเขา ซินเดอเรลลิสต้องการแต่งงานกับเธอ เนื่องจากเธอทำให้เขาไม่รู้สึกเหงาแม้เพียงชั่วขณะเมื่อได้คุยกัน “He wanted to marry the Royal Dairymaid! He hadn’t felt lonely for a second while they’d talked.”³⁶ และจากจุดนี้

32 Ibid., p. 9.

33 Ibid., p. 45.

34 Ibid., p. 45.

35 Ibid.

36 Ibid., p.47.

เอง การกระทำต่อมาทั้งหมดของซินเดอเรลลิสเป็นไปเพื่อให้เขามีโอกาสได้แต่งงานกับเจ้าหญิงแมริโกลด์ หรือหญิงรีดนมวัวหลวงในความคิดของเขา

So suppose he hid the apples instead, till the princess married somebody else. Then suppose he sold them and used the money to set up an invention workshop in Snettering-on-Snoakes. He'd do what he'd said a prince should do ---invent things to make people's lives easier. He'd sell his inventions, and he'd marry the Royal Dairymaid.

He started mixing again. Yes, he'd marry her. That is, if she'd have him.³⁷

เขายังคงเข้าร่วมการประลองเพื่อชิงแอปเปิ้ลทองคำ มิใช่เพื่อนำมาอวดพีๆ เพื่อให้พวกเขายอมรับ แต่ต้องการนำแอปเปิ้ลไปขายและนำเงินมาใช้ในการสร้างครอบครัวร่วมกับหญิงรีดนมวัวหลวง โดยคิโนแอปเปิ้ลทองคำที่คาดว่าจะได้ไปขาย นำเงินมาเปิดห้องปฏิบัติการในเมืองสเนตเทอร์ริง-ออน-สโน้กส์ (Snetterin-on-Snoakes) นำสิ่งที่เขาสร้างขึ้นเพื่อทำให้ชีวิตผู้คนสะดวกสบายไปขาย และขอหญิงรีดนมวัวหลวงแต่งงาน

ซินเดอเรลลิสพยายามผสมผงเกาะติดให้มีประสิทธิภาพ ทดลองอยู่นานจนการประลองวันแรกใกล้จะหมดเวลา สำเร็จเป็นผงเกาะติดแบบตั้งเวลาอัตโนมัติ คือจะเริ่มการทำงานเมื่อม้าป็นขึ้นภูเขาแก้วและหยุดทำงานเมื่อลงถึงพื้นดิน จากนั้น เขาจึงสวมชุดเกราะธรรมดา ทาผงเกาะติดที่ก๊ีบเท้าชาซามและซีมันไปร่วมการประลองเป็นคนสุดท้ายของวันโดยปล่อยให้ชาซามพาเขาไป เพราะเขามองไม่เห็นอะไรเลยเนื่องจากหมวกชุดเกราะใหญ่มากจนตาของเขาไม่พอดูกับช่องมอง เขาได้รับแอปเปิ้ลทองคำที่เจ้าหญิงแมริโกลด์โยนให้ ก่อนที่เธอจะเทน้ำมันมะกอกเพื่อให้ชาซามลื่น กลับลงไปด้วยเข้าใจว่าซินเดอเรลลิสเป็นสัตว์ประหลาด เพราะเธอได้ยินเพียงเสียงชู้คำรามจากภายในชุดเกราะเท่านั้น

ซินเดอเรลลิสพยายามคิดค้นผงเกาะติดที่สามารถเกาะติดแม้แต่น้ำมันมะกอกได้ สวมชุดเกราะเงิน ทาผงเกาะติดสูตรใหม่ที่ก๊ีบเท้าของชาซามและซีมันไปประลองอีกครั้ง เหตุการณ์ดำเนิน

³⁷ Ibid., p. 48.

ไปเช่นเดิม เว้นแต่เจ้าหญิงแมริโกลด์มิได้ตั้งใจโยนแอปเปิ้ลทองคำให้ ชายเสื้อของเธอบัดตะกร้า แอปเปิ้ลหล่น แอปเปิ้ลผลหนึ่งจึงกลิ้งไปตามภูเขาแก้วและฉามาซามก็คาบมันไว้ได้ก่อนที่เจ้าหญิงแมริโกลด์จะเทน้ำมันวอลนัตลงมาเพราะน้ำมันมะกอกในครัวหมด ฉามาซามจึงลื่นกลับลงไปเช่นเดียวกันกับ ซาซาม เมื่อกลับถึงถ้ำ ซินเดอเรลลิสผิดหวังมาก ทั้งยังไม่ให้ที่น้ำมันมะกอกถูกเปลี่ยนเป็นน้ำมันวอลนัต เขาจึงรีบผสมผงเกาะติดไล่น้ำมันทุกชนิดเข้มข้นพิเศษตั้งเวลาอัตโนมัติ (all-purpose oil-repellent extra strength time-release on-off sticky powder) สวมชุดเกราะทองคำ ทาผงเกาะติดที่ก๊ีบเท้ากาซามและชี้มันไปร่วมการประลอง ครั้งนี้ แม้เจ้าหญิงแมริโกลด์จะเทน้ำมันวอลนัต กาซามยังคงปีนภูเขาแก้วต่อไปได้โดยไม่สะดุดจนถึงยอดภูเขาแก้วบนแท่นที่นั่งของเจ้าหญิงแมริโกลด์ผู้ซึ่งเข้าใจผิดว่าซินเดอเรลลิสเป็นสัตว์ประหลาดและต้องการแอปปริคอต (Apricot) แมวน้อยของเธอ จึงยอมให้แอปเปิ้ลทองคำผลที่สามเพื่อให้มันจากไปโดยดี ทว่าก่อนที่ซินเดอเรลลิสจะลงจากภูเขา กะบังหน้าหมวกของชุดเกราะทองคำที่เขาสวมอยู่ได้หลุดออกและหล่นลงบนพื้นแท่นที่นั่งของเจ้าหญิงแมริโกลด์ ซึ่งเธอเก็บเอาไว้และกษัตริย์ฮัมฟรีย์ที่สามใช้มันตามหาตัวซินเดอเรลลิสในภายหลัง การที่เรื่องราวกำหนดให้มีการประลองถึงสามครั้งด้วยกันนั้น เอื้อให้ซินเดอเรลลิสแสดงความสามารถทางการประดิษฐ์ให้ผู้อ่านได้เห็นอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

ตลอดเวลาที่ซินเดอเรลลิสปฏิบัติภารกิจทั้งหมดนี้ เขามีได้นึกถึงพี่ชายทั้งสองเลยแม้แต่ครั้งเดียว ซินเดอเรลลิสนึกถึงแต่หญิงรีดนมวัวหลวงผู้ซึ่งเขาต้องการแต่งงานด้วย โดยเขาตั้งใจจะนำผลแอปเปิ้ลทองคำทั้งสามผลไปขายหลังจากที่เจ้าหญิงแมริโกลด์แต่งงานกับคนอื่นไปแล้ว ทว่าเมื่อเขาไปที่ปราสาทเพื่อถามหาหญิงรีดนมวัวหลวงคนที่เขาพบกลับไม่มีวีแววของเธอเลย เขาจึงรู้สึกเศร้า “What good was it to have the golden apples without his sweet, adorable Royal Dairymaid? No good at all.”³⁸

เหตุการณ์ดำเนินมาถึงจุดที่ซินเดอเรลลิสต้องแสดงตนเพื่อแต่งงานกับเจ้าหญิงแมริโกลด์ หรือจะเป็นซินเดอเรลลิสผู้ว่าเหวออยู่กับพี่ๆ ต่อไป เมื่อกษัตริย์ฮัมฟรีย์ที่สามเฝ้ารอให้มีคนนำแอปเปิ้ลมารับรางวัลทว่าไม่มีใครปรากฏตัวเลย เขากับเจ้าหญิงแมริโกลด์จึงออกเดินทางไปตามบ้านทุกหลังเพื่อเสาะหาเจ้าของกะบังหน้าหมวกชุดเกราะทองคำจนมาถึงถ้ำของซินเดอเรลลิสผู้ซึ่งเมื่อเห็นคณะเดินทางจากปราสาทก็รีบเก็บชุดเกราะที่เขากำลังซ่อมแซมและทำเป็นว่าตนกำลังกำจัดวัชพืชในแปลงมะเขือเทศอยู่ ด้วยว่าเขาไม่ต้องการแต่งงานกับเจ้าหญิงแมริโกลด์ เขา

³⁸ Ibid., p. 72.

ต้องการแต่งงานกับหญิงรีดนมวัวหลวงเท่านั้น แต่เมื่อเห็นว่าหญิงรีดนมวัวหลวงกับเจ้าหญิงแมริโกลด์คือคนเดียวกัน เขาจึงยอมแสดงตนว่าเป็นเจ้าของชุดเกราะทองคำ และเป็นผู้ที่ได้แอปเปิ้ลทองคำสามผลจากเธออย่างไม่ลังเลแม้แต่น้อย

“Did you climb the glass hill?” King Humphrey III asked. “And do you have a suit of golden armor and three of the princess’ golden apples?” He gestured at Marigold.

She was the princess? “Yes! Yes! I have them! I’ll get them!” He ran into the workshop cave.³⁹

ซินเดอเรลลิสขอเจ้าหญิงแมริโกลด์แต่งงาน ซึ่งก่อนที่เธอจะตอบตกลงนั้น เธอได้สอบถามจนเข้าใจว่าขณะอยู่บนยอดภูเขาแก้ว ซินเดอเรลลิสมีได้ต้องการแมวขนน้อยแอบริคอต (cat) แต่อย่างไรก็ตาม เพียงแต่พูดว่า “อะไรนะ?” (What?) เท่านั้น

ทั้งคู่แต่งงานกันในเวลาต่อมา ในที่สุด ซินเดอเรลลิสได้แสดงตัวตนของเขาซึ่งเป็นนักประดิษฐ์และชาวไร่ที่ดีให้เป็นที่ประจักษ์เนื่องจากเขามีเจ้าหญิงแมริโกลด์ที่ยอมรับตัวตนของเขาอย่างจริงใจอยู่เคียงข้าง เขาประดิษฐ์คิดค้นผืนผ้าต่าง ๆ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในปกครอง ทั้งผืนเพิ่มน้ำ แก้ปัญหาพื้นดินแห้งแล้งในเมืองสกิดเดิ้ล ผืนไล่น้ำ แก้ปัญหาน้ำท่วมในเมืองบัพเฟิล และผืนเติบโต เพื่อให้ชาวสาธิตของชาวไร่โตเร็ว จนสามารถทำให้ประชาชนต่างชื่นชอบและยกย่องให้เป็นกษัตริย์ผู้เป็นที่สนใจของประชาชนมากที่สุดในประวัติศาสตร์ของอาณาจักรบิตเดิ้ล ซินเดอเรลลิสจึงไม่เคยรู้สึกท้อหรือเหนื่อยเลย เขาอยู่ร่วมกับเจ้าหญิงแมริโกลด์อย่างมีความสุขตลอดมา กล่าวได้ว่า ความรักที่ซินเดอเรลลิสมีต่อเจ้าหญิงแมริโกลด์ในคราบของหญิงรีดนมวัวหลวง ผลักดันให้เขาค้นพบความต้องการของตนเองที่จะเป็นนักประดิษฐ์ที่ดี สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้ชาวเมืองได้มากมาย

อนึ่ง ความโดดเด่นของวรรณกรรมเรื่องนี้ซึ่งไม่อาจละเลยได้คือ ลีวายน์เปลี่ยนแปลงตัวละครเอกหญิงตามแบบฉบับเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลา เป็นตัวละครเอกชายคือซินเดอเรลลิส ขณะเดียวกัน เธอจำเป็นต้องเปลี่ยนเจ้าชายให้เป็นเจ้าหญิงแมริโกลด์ เพื่อที่จะสามารถใช้ชีวิตคู่กับ

³⁹ Ibid., p. 74.

ซินเดอเรลลิสได้ในตอนท้ายเรื่อง และเปลี่ยนพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงสองคนให้กลายเป็นผู้ชาย คือ ราล์ฟและเบิร์ตด้วย เนื่องจากหากยังคงให้ตัวละครทั้งสองเป็นผู้หญิง คอยกีดกันกั้นแกล้ง ซินเดอเรลลิสที่เป็นชายอาจดูไม่สมจริงนัก เนื่องจากผู้ชายเป็นเพศที่แข็งแกร่งกว่า สามารถตอบโต้ และเอาชนะทั้งสองได้โดยง่าย เมื่อเปลี่ยนตัวละครทั้งสองเป็นผู้ชาย ทั้งยังเป็นพี่ชายแท้ๆ จึงทำให้ เรื่องราวสมเหตุสมผลยิ่งขึ้น

การที่ราล์ฟและเบิร์ตเป็นพี่ชายแท้ๆ ทำให้ซินเดอเรลลิสไม่คิดตอบโต้การกระทำของพี่ๆ ที่ คอยกีดกันไม่ให้เขาเข้าพวก ตรงกันข้าม เขาต้องการเป็นพวกเดียวกันกับพี่ชายทั้งสอง จึงพยายาม ทำทุกอย่างเพื่อให้พี่ๆ ประทับใจเพื่อยอมรับเขาเข้าเป็นพวก และเมื่อซินเดอเรลลิสเป็นผู้ชาย งานที่ เขาทำจึงไม่ใช่ “งานบ้าน” เช่นในเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลา ลีวายน์กำหนดให้ซินเดอเรลลิสขึ้น ชอบการประดิษฐ์คิดค้น เขาประดิษฐ์ผงสารพัดชนิดเพื่อให้พี่ๆ ใช้ในชีวิตประจำวัน และคิดค้นวิธี ปลุกผักให้ได้ผลดีใหญ่ และอร่อย ทว่าการกระทำของเขาไม่เคยได้ผล พี่ชายทั้งสองไม่เคยยอมใช้ ผงที่ซินเดอเรลลิสประดิษฐ์ขึ้น หรือขึ้นชมผักที่ซินเดอเรลลิสปลุก ซึ่งอาจเป็นเพราะลีวายน์ต้องการ ล้อเลียนการกระทำของพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงสองคนในเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลิสที่ต้องการในสิ่ง ที่ดีที่สุด ต้องการแต่งตัวให้สวยที่สุดเพื่อไปร่วมงานเลี้ยงเต้นรำ และหวังว่าตนจะได้รับเลือกให้เป็น เจ้าสาวของเจ้าชาย ขณะที่พี่ชายทั้งสองของซินเดอเรลลิสต้องการเพียงสิ่งธรรมดา ไม่ดีหรือไม่มาก เกินไป

ส่วนงานเลี้ยงที่ถูกจัดขึ้นเพื่อให้เจ้าชายมีโอกาสได้เลือกคู่ครองนั้น ลีวายน์เปลี่ยนให้ เป็นการประลองขี่ม้าปีนภูเขาแก้ว เพื่อให้เหมาะสมสำหรับการจะมีผู้ชายทั่วอาณาจักรเข้าร่วมและ ได้รับรางวัลเป็นการแต่งงานกับเจ้าหญิงแมริโกลด์ ขณะเดียวกัน ลีวายน์สร้างเงื่อนไขในการจะได้ แต่งงานกับเจ้าหญิงเพิ่มขึ้น โดยกำหนดให้ผู้ที่เข้าร่วมประลองจะต้องได้รับแอปเปิ้ลทองคำจากมือ เจ้าหญิงแมริโกลด์ และนำมาแสดงให้ครบสามผล ดังกล่าวไปแล้วว่าลีวายน์ต้องการล้อเลียน การกระทำของพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยง ที่อยากไปร่วมงานเต้นรำด้วยหวังว่าตนจะได้เป็นเจ้าสาวของ เจ้าชาย ในการประลองครั้งนี้ ราล์ฟและเบิร์ตจึงไม่ต้องการเข้าร่วมประลองเพื่อแย่งชิงเจ้าหญิง อย่างผู้ชายคนอื่นๆ กระนั้น ทั้งคู่ได้ไปร่วมงานเนื่องจากเห็นการประลองครั้งนี้เป็นเพียงการแสดงที่ ไม่น่าพลาดชม “Ralph said, “Want to see it?” Burt said, “Wouldn't miss it.”⁴⁰ ซินเดอเรลลิสเองก็เช่นกัน เขามีได้ต้องการชนะการประลองเพื่อให้ได้แต่งงานกับเจ้าหญิงแมริโกลด์

40 Ibid.,p. 38.

ที่แรกเขาต้องการนำแอปเปิ้ลทองคำมาอวดพี่ชายทั้งสองเพื่อให้ทั้งคู่ประทับใจและยอมรับเขาเข้าพวกเท่านั้น และหลังจากที่พบเจ้าหญิงแมริโกลดในชุดหญิงรีดนมวัวหลวงแล้ว เขาก็เปลี่ยนความตั้งใจไปเป็นเพื่อนำแอปเปิ้ลทองคำไปขายเพื่อนำเงินมาใช้สร้างครอบครัวร่วมกับเธอ

ตามความเข้าใจของคนทั่วไป ซินเดอเรลลาสามารถเข้าร่วมงานเลี้ยงเต้นรำได้ด้วยความช่วยเหลือจากนางฟ้าแม่ทูนหัวซึ่งเสกสิ่งต่างๆ ขึ้นจากสิ่งที่มีอยู่เดิม ทว่าเมื่อตัวละครเอกของวรรณกรรมเรื่อง *Cinderella and the Glass Hill* เป็นผู้ชาย นางฟ้าแม่ทูนหัวจึงจะขัดกันเกินไป ลิวานี่จึงกำหนดให้มีม้าสามตัวสีทอง เงิน และทองแดงเป็นผู้ช่วยของซินเดอเรลลิสแทนนางฟ้าแม่ทูนหัว

การพบม้าสามตัวของซินเดอเรลลิสนั้น คล้ายคลึงกับเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาลำดับที่ 322 อันมีตัวละครเอกเป็นผู้ชายสำนวนของรัสเซียซึ่งมาเรียน โรล์ฟ คอกซ์ (Marian Roalfe Cox) ได้รวบรวมไว้ในหนังสือ *Cinderella, Catskin, and Cap O' Rushes, abstracted and tabulate*⁴¹ อันเป็นนิทานที่ไม่ปรากฏชื่อเรื่อง โดยในเทพนิยายปรากฏเหตุการณ์ในลักษณะเดียวกันคือ ข้าวสาธิตในทุ่งหายไปหมด แต่เกิดจากนกอันเป็นสัตว์ต่างชนิดกัน เหตุการณ์เกิดขึ้นสามคืนติดกัน เพราะนกเพียงตัวเดียว และตัวละครเอกจับนกได้ในคืนที่สาม ขณะที่ใน *Cinderella and the Glass Hill* เกิดเหตุการณ์ขึ้นหลายครั้งติดต่อกันหลายปี เพราะม้าสามตัวด้วยกัน และซินเดอเรลลิสจับม้าได้ปีละตัว ทว่าเมื่อลองศึกษาเพิ่มเติม พบว่าเนื้อเรื่องของ *Cinderella and the Glass Hill* คล้ายคลึงกับนิทานเรื่อง *The Little Humpbacked Horse*⁴² ของรัสเซียมากกว่า โดยใน *The Little Humpbacked Horse* นั้น เหตุการณ์ที่หญ้าแห้งหายไปเกิดขึ้นสามคืนติดกัน ตัวละครเอกจับม้าได้เพียงตัวเดียวในคืนที่สาม แต่ม้าตัวนั้นขออิสรภาพของตนคืนโดยแลกกับม้าสามตัวซึ่งหนึ่งในนั้นเป็นม้าแควะหลังค่อม กระนั้น เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้ว พบว่าเนื้อเรื่องของ *Cinderella and*

41 Athanas'ev, *Russian Folk-Tales Part v. No. XXXVIII* (Moscow: n.p., 1861) Quoted in Marian Roalfe Cox, *Cinderella: Three Hundred and Forty-five Variants of Cinderella, Catskin, and Cap O' Rushes, abstracted and tabulated* (London: David Nutt for the Folklore Society, 1893) [Online] Available: <http://www.surlalunefairytales.com/cinderella/marianroalfecox/variants/321.html> [2006] Retrieved January 21, 2009.

42 Post Wheeler, *Russian Wonder Tales* (New York: The Century Company, 1912) [Online] Available: <http://www.surlalunefairytales.com/russian/russianwondertales/littlehumpbacked.html> [2005] Retrieved January 21, 2009.

the Glass Hill คล้ายคลึงกับนิทานของนอร์เวย์เรื่อง *Princess on the Glass Hill*⁴³ มากที่สุด เหตุการณ์ที่หมู่บ้านแห่งหายหลายปีติดต่อกัน เพราะมีสามตัวที่มีชุดเกราะธรรมดา ชุดเกราะเงิน และชุดเกราะทองบนหลัง รวมทั้งการประลองที่ให้ม้าปีนขึ้นไปบนภูเขาแก้วและรับแอปเปิ้ลทองคำสามผลจากเจ้าหญิง อาจเป็นไปได้ว่าลิวาน์ศึกษาเทพนิยายเรื่องต่างๆ มาก่อนที่จะลงมือเขียนวรรณกรรมเรื่อง *Cinderella and the Glass Hill* นี้ โดยเธออาจต้องการนำเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลามาใช้โดยปรับเปลี่ยนตัวละครเอกให้เป็นผู้ชายเพื่อให้เรื่องราวแตกต่างออกไปจาก *Ells Enchanted* วรรณกรรมเรื่องแรกของเธอนำเทพนิยายซึ่งใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้เช่นกัน และเป็นตัวบทวรรณกรรมหนึ่งที่ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ในบทที่สาม และนำเหตุการณ์จากเทพนิยายเรื่องต่างๆ มาปรับใช้เพื่อให้กับเรื่องราวของเธอที่มีตัวละครเอกเป็นผู้ชาย ทั้งนี้ เธอได้เน้นย้ำให้เห็นจุดประสงค์ในการนำเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้โดยเปลี่ยนตัวละครเอกจากหญิงเป็นชายผ่านชื่อตัวละครเอกคือ “ซินเดอเรลลิส” นั่นเอง

สำหรับรองเท้าแก้วซึ่งเป็นเครื่องแต่งตัวสำหรับผู้หญิงที่ซินเดอเรลลาทำหลุดไว้ข้างหนึ่งนั้น ลิวาน์เปลี่ยนให้เป็นกะบังหน้าหมวกชุดเกราะแทนเพื่อให้เหมาะสมกับตัวละครเอกที่เป็นผู้ชาย และกำหนดให้กษัตริย์สามองค์ที่สามออกเดินทางตามหาเจ้าของกะบังหน้าหมวกชุดเกราะขึ้นนั้น ร่วมกันกับเจ้าหญิงแมริโกลด์เนื่องจากหากปล่อยให้เจ้าหญิงแมริโกลด์ซึ่งเป็นผู้หญิง ออกเดินทางตามหาผู้ชายเพียงลำพังนั้นอาจดูไม่เหมาะสม

การที่ลิวาน์เลือกที่จะนำเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้โดยเปลี่ยนตัวละครเอกจากหญิงเป็นชายอาจเป็นเพราะต้องการนำเสนอเรื่องราวในแง่มุมที่แตกต่างออกไป และแสดงให้เห็นว่าเรื่องราวในลักษณะเดียวกันกับซินเดอเรลลาที่เป็นหญิงนี้สามารถเกิดขึ้นกับผู้ชายได้เช่นกัน นำเสนอความคิดที่ว่า เทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลานั้น นอกจากจะมีความเป็นสากล และเป็นอมตะแล้ว ยังเป็นเทพนิยายที่ไม่จำกัดเพศสถานะ และบางเหตุการณ์สามารถเกิดขึ้นกับมนุษย์ทุกคนได้เช่นกัน

43

Asbjørnsen, Peter Christen and Jorgen Moe, *Popular Tales from the Norse*, Translated by George Webbe Dasent (Edinburgh: David Douglass, 1888) [Online] Available: <http://www.surlalunefairytales.com/authors/asbjornsenmoe/princessglasshill.html> [2008] Retrieved January 21, 2009.

4.1.3 การประสบความสำเร็จของเด็กวันพุธในวรรณกรรมเรื่อง *Calling All Glass Slippers*

ลอราเป็นลูกสาวคนกลางของครอบครัว ซึ่งมักจะถูกรู้จักว่า “เด็กวันพุธ” (Wednesday Child) หรือ “เด็กวันพุธ หัวกุด ท้ายเน่า” นั้นเป็นเพราะการเป็นลูกคนกลางอาจทำให้ถูกละเลยจากพ่อแม่ได้ง่าย เนื่องจากพ่อแม่มักจะใส่ใจลูกคนโตเนื่องจากเป็นลูก “คนแรก” ของครอบครัวที่ได้รับการคาดหวัง และเอาใจลูกคนเล็กเพราะถือว่าเป็น “น้องคนสุดท้อง” ที่ควรได้รับการดูแล ผู้คนจึงมักเข้าใจว่าลูกคนกลางจะเป็นเด็กที่มีปัญหา⁴⁴ และอาจไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต ลอราเองก็คล้ายกัน พ่อของลอราเป็นครูสอนพลและแม่เป็นครูสอนคณิตศาสตร์ เลลา (Leila) ผู้เป็นพี่สาวเก่งคณิตศาสตร์และได้รับรางวัลมากมายจากการแข่งขัน ลูแอนน์ (Louanne) ผู้เป็นน้องสาวเป็นนักกีฬาเทนนิสที่ได้รับรางวัลมากกว่าที่เลลาได้รับเสียอีก ส่วนลอราเป็นนักเขียนที่ได้รับประกาศนียบัตรจากการแข่งขันบทกวีเพียงไม่กี่ใบ ด้วยความสนใจที่แตกต่างไปจากคนอื่นๆ ในบ้านนี้เองที่ทำให้ลอราไม่ได้รับความสนใจจากครอบครัวเท่าที่ควร ส่งผลให้เธอเกิดความทะเยอทะยานที่จะประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานให้จงได้ เห็นได้จากสิ่งที่เธอเล่าให้จาเร็ดฟังเมื่อเขาถามถึงเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวของเธอเพื่อทำความเข้าใจตัวเธออันอาจเกี่ยวข้องกับตัวละครที่เธอสร้างขึ้นในบทละครเรื่อง “Calling All Glass Slippers” ของเธอ อันจะถือต่อการกำกับละครที่สร้างจากบทละครเรื่องนี้

“I’m the middle daughter and I guess I got lost in the shuffle.”

[...]

“Leila’s math whiz,” Laura said. “She and Mom were always preparing for contests. She won scholarship to MIT, and her husband’s a physicist.”

“Impressive,” he said. “What about Louanne?”

“When she was three years old, she picked up a sweater and smacked a fly that had been buzzing around the house driving us all crazy,” Laura said.

“None of us could hit it, but she did, with one try.”

“Let me guess. She stars in---is it softball or tennis?” Jared asked.

44

เดหลี, “เกิดเป็นลูกคนไหนดีนะ” [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <http://www.momypedia.com/knowledge/baby/detail.aspx?no=340&title=เกิดเป็นลูกคนที่..> [ม.ป.ป.] เข้าถึงเมื่อ 23 กุมภาพันธ์ 2553.

“Tennis. She won even more trophies than Leila,” she said. “Between the two of them, they filled a big glass case in the living room.” Her hands clasped in her lap, she added, “I earned a couple of certificates in poetry contests and I had a story published in our school literary magazine. They didn’t look very impressive by comparison.”

[...]

“My parents didn’t judge me, exactly. They simply didn’t notice me,” Laura said. “Maybe that’s why I’m so ambitious.”⁴⁵

กระนั้น ปมปัญหาเกี่ยวกับครอบครัวของลอราเป็นเพียงปัจจัยเล็กน้อย เมื่อเทียบกับปมปัญหาเกี่ยวกับความรักในใจของเธอ

ปมเกี่ยวกับความรักเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ลอราเปลี่ยนแปลงความฝันของตน โดยปมปัญหานี้เกิดจากการที่จาเร็ดทิ้งเธอไปเมื่อสิบปีก่อน ขณะนั้น ทั้งคู่แสดงละครเวทีเรื่องโรมิโอกับจูเลียต (Romeo and Juliet) ร่วมกัน ทำให้ต้องใช้เวลาอยู่ด้วยกันบ่อยๆ จนเกิดความใกล้ชิดสนิทสนม แต่แล้ว ในงานเลี้ยงปิดม่านละคร จาเร็ดกลับมางานกับผู้หญิงคนอื่นที่ทั้งสวยกว่า มีทรวดทรงองค์เอวมากกว่า และมีทรงผมที่ดูดีกว่าลอรา

Then, at the cast party on closing night, Jared had showed up arm in arm with a curvaceous stranger. Her men’s magazine figure and cover-girl hair were a slap in the face to Laura, who had grown up self-conscious about her boyish build and carrot-top thatch. After watching the two of them gaze into each other’s eyes, she’d fled in anguish.⁴⁶

การกระทำของจาเร็ดทำให้ลอราหนีออกจากการงานด้วยความปวดร้าว หลังจากนั้น เธอจึงคอยหลีกเลี่ยงที่จะพบหน้าจาเร็ด กระทั่งจาเร็ดเรียนจบไป

⁴⁵ Jacqueline Diamond, *Calling All Glass Slippers*, pp. 263-264.

⁴⁶ *Ibid.*, pp. 198-199.

เหตุผลในการกระทำของจาเร็ดคือปมปัญหาเกี่ยวกับการมีครอบครัวที่อยู่ภายในใจของเขา เขาได้ยืนอยู่เสมอว่าแม่ต้องละทิ้งความฝันในการเป็นนักแสดงละครเวทีเพื่อมาแต่งงาน มีครอบครัว และมีลูก ซึ่งไม่ประสบความสำเร็จเท่าใดนัก เนื่องจากแม่ของเขาหย่ากับพ่อในเวลาต่อมา เขาได้ฟังแม่พูดถึงเกี่ยวกับการแต่งงานมีครอบครัวว่ามันเป็นกับดัก

“It’s a trap, and worst of all, it’s one I made for myself,” his mother said one night after work as she stood struggling to get dinner ready. Once upon a time, she’d aspired to be an actress, but that was before she married, had children and got divorced.⁴⁷

ทั้งยังกำชับมิให้จาเร็ดทำผิดพลาดเช่นที่เธอทำ “Don’t make the mistake I did,” she’d told him fiercely.⁴⁸ ทำให้จาเร็ดรู้สึกว่าการมีครอบครัวไม่สามารถดำเนินไปพร้อมๆ กับความก้าวหน้าในหน้าที่การงานในสาขาการละครได้ เขาจึงหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์ที่มีพื้นฐานอยู่บนความรักความผูกพัน ซึ่งจะทำให้เขาต้องหยุดอยู่กับที่ ไม่สามารถก้าวหน้าไปได้อย่างสบายใจ เป็นผลให้เมื่อเขารู้สึกว่าเขาใกล้ล่อลวงมีความผูกพันใกล้ชิดกันเกินไปแล้ว จึงเลือกผลักไสล่อลวงออกไปด้วยการชวนผู้หญิงคนอื่นมาในงานเลี้ยงปิดม่านละครเวทีที่ตนแสดง การผิดหวังจากความรักในครั้งนี้ส่งผลให้ล่อลวงเปลี่ยนแปลงความฝันของตนเอง จากที่ต้องการเป็นนักแสดง ไปทุ่มเทสติปัญญาให้แก่การเขียน หันมาเขียนบทละครอย่างขะมักเขม้นมากขึ้น กล่าวได้ว่า เหตุการณ์นี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงเส้นทางชีวิตของล่อลวง ทำให้เธอเป็นตัวเธอในปัจจุบัน

ความพยายามของล่อลวงเพื่อให้ตนเองก้าวหน้าในเส้นทางนักเขียนประสบผลสำเร็จ ลิบปีต่อมา บทละครของล่อลวงได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดบทละครของวิทยาลัย ซึ่งมีจาเร็ดเป็นครูสอนการแสดงละครเวทีอยู่ ทั้งนี้ บทละครที่ชนะเลิศจะได้รับการสร้างเป็นละครเวทีโดยมีจาเร็ดเป็นผู้กำกับการแสดง ทั้งสองจึงจำเป็นต้องกลับมาพบกันอีกครั้ง แต่ก่อนที่ล่อลวงจะพบจาเร็ดในฐานะนักเขียนบทกับผู้กำกับละครเวที ล่อลวงได้พบจาเร็ดโดยบังเอิญในงานเลี้ยงขึ้นปีใหม่ที่หัวหน้าปีป (Dean Pipp) เจ้าของห้องชุดที่ล่อลวงเช่าจัดขึ้น ซึ่งกำหนดให้ทุกคนในงานแต่งชุดแฟนซี ล่อลวงไม่รู้ว่ามีซอร์โร (Zorro) ที่เธอเต้นรำด้วยนั่นคือจาเร็ดประทับใจในตัวเขาจนกระทั่งยอมให้เขา

⁴⁷ Ibid., p. 290.

⁴⁸ Ibid., p. 297.

จูบอย่างเต็มใจ แต่หลังจากที่เธอได้รู้ว่าซอร์โรคือจาเร็ดเมื่อเขาถอดหน้ากากออก เธอตกใจจนรีบวิ่งหนีไป ทิ้งเพียงสายตาดิ้นตระหนกไว้ในความทรงจำของจาเร็ด “Laura gave him one last frightened look and took off running.”⁴⁹

เมื่อลอร่าตระหนักว่าตนเองถูกเสน่ห์ของผู้ชายคนเดิมดึงดูดอย่างไม่รู้ตัวอีกครั้ง ทำให้เธอโมโหตัวเอง แต่ยังคงมั่นใจว่าตนจะไม่ตกหลุมรักเขาอีก

“Darn that Jared Benton!” she told Clark Gable, who was busy inspecting Vivien Leigh’s bosom on their poster. “He enjoyed toying with me both times, didn’t he? Well, I’m safe now, because I know him for the rat he is.”⁵⁰

และเมื่อถึงวันนัดพบในฐานะนักเขียนบทละครกับผู้กำกับละครเวที เธอพยายามทำตัวเป็นมืออาชีพ สนใจเพียงแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับบทละครเวทีของเธอเพื่อกันตัวเองให้ออกห่างจากจาเร็ด “She agreed with everything he said in the same remote manner. A man could get frostbite from being in the room with her.”⁵¹ กระนั้น ความใกล้ชิดในการทำงานกลับทำให้เธอต้องเปลี่ยนแปลงความคิดอีกครั้ง ความเป็นมืออาชีพ การเคารพระยะห่างระหว่างเธอกับเขา และการปฏิบัติต่อเธออย่างสุภาพ ทำให้เธอประทับใจเขาอย่างเงียบๆ กระทั่งเมื่อร้านอาหารลูน่าร์ ลันช์ บอกซ์ (Lunar Lunch Box) ที่ลอร่าทำงานเป็นพนักงานอยู่นอกเหนือจากการเป็นนักเขียนบทละครเกิดควันโขมงจากในห้องครัว จาเร็ดรีบเปิดประตูเข้าไปดูโดยไม่ห่วงสวัสดิภาพของตนเอง แม้แต่น้อย ประกอบกับบรรยากาศยามค่ำคืนอันแสนสงบและชวนฝัน ทำให้ลอร่าปล่อยใจยอมมีสัมพันธ์ทางกายกับจาเร็ด

อย่างไรก็ตาม เมื่อจาเร็ดแสดงความต้องการจะสานสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ลอร่ากลับมาใจแข็งอีกครั้ง เนื่องจากเธอคิดว่าการกระทำของเธอและจาเร็ดเป็นเพียงการกระทำที่เกิดจากบรรยากาศพาไปเท่านั้น ھاใช่เกิดจากความรู้สึกในใจ “I know this sounds peculiar, but what happened last night seemed almost...unreal. As if we’d been showered with pixie

49 Ibid., p. 213.

50 Ibid., p. 216.

51 Ibid., p. 226.

dust.”⁵² เธอขอให้จาเร็ดรักษาระยะห่าง และปฏิบัติต่อกันในฐานะผู้ร่วมงานเท่านั้น อย่างไรก็ตาม จาเร็ดเกี่ยวพันกับลอราทั้งในชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว แม้เขาจะยังคงไม่ต้องการสร้างชีวิตครอบครัวกับลอรา ทว่าความรู้สึกของเขาทำให้เขาอยากอยู่ใกล้ๆ เธอ

ลอราตระหนักว่าเธออิจฉาที่จาเร็ดมีคนรุมล้อมล้อมมากมาย ไม่ว่าจะไปที่ไหน ผู้คนพากันมาทักทายพูดคุยกับเขาอยู่เสมอ แต่ขณะเดียวกัน เธอได้ทบทวนว่าที่เธอคิดเช่นนั้นไม่ถูกต้อง เนื่องจากการที่ไม่มีใครสนใจเธอเลยกลับทำให้เธอได้สังเกตพฤติกรรมของผู้คนหลากหลายประเภทได้อย่างอิสระ ซึ่งพฤติกรรมของพวกเขาแล้วแต่สามารถนำไปเป็นบุคลิกของตัวเองที่เธอสร้างขึ้นได้ ลอราตระหนักว่าเธอชอบในสิ่งที่ตัวเองเป็นอยู่

Sure, she'd endured some pain as a teenager because of her parents' preoccupation with her sisters, but as an adult she loved being able to watch people. The ability to move among others virtually unnoticed was a gift. She stored up details of behavior that she could never have observed if she were like Jared.⁵³

เมื่อลอราเล่าความคิดนี้ให้แดฟโฟดิล (Daffodil) เพื่อนร่วมงานผู้เป็นแม่ครัวและคนรักของเจ้าของร้านอาหารที่เธอทำงานอยู่รับรู้ แดฟโฟดิลจึงกล่าวว่า ถึงเวลาที่จะก้าวต่อไปข้างหน้าแล้ว “It's time to move on from there.” [...] “At your age, you should be falling in love.”⁵⁴ กล่าวได้ว่า ไดมอนด์ต้องการให้แดฟโฟดิลสะกิดใจให้ลอราได้คิดเรื่องการยอมให้ความรักเข้ามามีบทบาทในชีวิตเธอ โดยไดมอนด์ย้ำให้เห็นผ่านเรื่องราวของแดฟโฟดิลที่ว่า เธออายุ 42 ปีแล้ว หย่ามา 2 ครั้ง และมีลูกเลี้ยงถึง 3 คน การที่เธอพูดคุยหวานแหววเช่นคนรักกับสจวร์ต (Stuart) เจ้าของร้านอาหารทำให้เธอมีความสุข เนื่องจากการมีใครสักคนที่ทำให้มีความสุขไม่ใช่เรื่องที่พบได้บ่อยๆ

“Honey, I'm forty-two years ole. I've been divorced twice and I've got three stepchildren who don't remember I'm alive except when they need money.

⁵² Ibid., p. 252.

⁵³ Ibid., p. 266.

⁵⁴ Ibid., p. 267.

Playing footsie with Stuart beats watching rerun of The Golden Girls. They'll always be there. He won't.”⁵⁵

คำพูดของแดฟโฟดิลทำให้ลอราได้คิดว่าบางทีความรักเพียงชั่วครู่ก็ไม่ได้เลวร้ายนัก เพราะอย่างน้อย ช่วงขณะที่มีความรักทำให้คนเรามีความสุข “Maybe a little temporary love wasn't such a bad thing, for Daffodil or for her, [...]”⁵⁶ ด้วยคำพูดนี้เอง ลอราจึงเปิดโอกาสให้ตนมีความสุขและรักจาเร็ดโดยไม่ได้คิดถึงอดีตที่เลวร้าย “She loved him. Simply, directly, irrevocably. Her heart twisted as she acknowledged what she'd tried to deny to herself. At some level, she'd loved Jared for ten years, [...]”⁵⁷

กระนั้น เมื่อลอราได้เข้าร่วมงานเลี้ยงแต่งงานของซินดี้ (Cindy) กับฮิวจ์ (Hugh) เพื่อนของจาเร็ดและได้รู้ว่าจาเร็ดไม่ต้องการมีครอบครัว เนื่องจากการทำงานของเขาจำเป็นต้องเดินทางไปต่างๆ ตามแต่จะมีคนเรียกตัวไป เธอจึงตระหนักว่าความรักที่เขามีต่อจาเร็ดจะไม่สมหวังอย่างแน่นอน

“You don't want to settle down?” Laura asked.

“Being a director requires traveling a lot, and that suits me fine,” Jared said. “I'd had stagnating in one place.”

“Or with one person?”

“I can't live the way most people do,” he said.⁵⁸

สิ่งนี้ทำให้ลอราถอยหลังและกันตัวเองออกจากจาเร็ดอีกครั้ง แม้จาเร็ดจะใจหายและไม่มีความสุข แต่เขาคิดว่านั่นเป็นการดี เนื่องจากสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับเขาคือหน้าที่การงานเท่านั้น

เหตุการณ์ในอดีตหวนกลับมาเกิดขึ้นในปัจจุบันอีกครั้ง นักแสดงชายและหญิงที่เล่นละครจากบทของลอราลาออกจากกรล้อมกลางคัน ทำให้จาเร็ดและลอราจำเป็นต้องกลับมาเล่นละครเวทีคู่กันอีกครั้ง ซึ่งหลังจากละครจบลงก็มีงานเลี้ยงปิดม่านละครเวทีที่นักแสดงทุกคนต้องเข้า

⁵⁵ Ibid., pp. 267-268.

⁵⁶ Ibid., p. 268.

⁵⁷ Ibid., p. 286.

⁵⁸ Ibid., p. 290.

ร่วมงาน ครึ่งนี้จาเร็ดคงผู้หญิงคนอื่นมางานอีกครั้ง หากผู้หญิงคนนั้นมีใช้คนที่เขาตั้งใจพามาเพื่อ
กันลอร่าออกไปเช่นในอดีต เธอเป็นเจ้าของธุรกิจเกี่ยวกับการละครและสนใจในตัวจาเร็ดและลอร่า
เมื่อเป็นเช่นนี้ เหตุการณ์ในอดีตจึงไม่ซ้ำรอยเดิม ทว่าหลังจากนั้นมีผู้เสนองานกำกับการแสดงให้
จาเร็ดมากมาย เขากลายเป็นผู้กำกับที่ได้รับความนิยมอย่างล้นหลามจึงรับคว้าโอกาสนั้นไว้ ลอร่า
ตระหนักว่าจาเร็ดต้องการประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานมากกว่าที่จะยอมทิ้งโอกาส
ทั้งหลายเพื่อเธอ

Losing him to another woman would have been painful, but this loss was
more final. She had to accept that Jared might not be capable of loving her
enough to make compromises. Ever.⁵⁹

เธอจึงตัดสินใจตอบรับทุน 6 เดือนจากมหาวิทยาลัยกลางแห่งฟลอริดา (Central Florida
University) เพื่อความก้าวหน้าของเธอเอง และเพื่อหนีให้พ้นจากจาเร็ด ผู้ชายที่ทำร้ายจิตใจเธอซ้ำ
แล้วซ้ำเล่า

เมื่อจาเร็ดตระหนักว่าเขากำลังจะสูญเสียลอร่าไป เขาพยายามโน้มน้าวให้ลอร่าอยู่ต่อ เขา
ขอหมั้นลอร่าและขอคำมั่นว่าเธอจะรักเขา เคารพเขา และเหนืออื่นใด เชื่อฟังเขา ด้วยการยกเลิก
การเดินทางไปรับทุนที่ฟลอริดา “You’re supposed to promise to love, honor, and above all
obey. That means canceling the trip to Florida.”⁶⁰ ทั้งนี้ เขามีได้บอกรักลอร่าแม้สักคำ ทำ
ให้ลอร่าโกรธมากที่เขาคิดถึงแต่ความต้องการของตนเองโดยไม่คำนึงถึงอนาคตของเธอเลย เธอจึง
ตอบปฏิเสธเขาอย่างไร้เยื่อใย

ขณะที่จาเร็ดกำลังกลัดกลุ้มที่จะต้องสูญเสียลอร่าไป และพรั่นพรึงว่าทำไมเธอจึงไม่ยอม
ยึดหยุ่นกับชีวิตการทำงาน และยอมลดราวาศอกให้เขาบ้าง เขาได้ทบทวนความคิดของตนเองและ
ตระหนักว่าเขาไม่ได้แค่เพียงต้องการดูแลลอร่า แต่เขารักเธอ ต้องการเธอ อยากอยู่กับเธอตลอดไป
ทว่าเขายังไม่เคยบอกรักเธอเลย นอกจากนั้น เขามีโอกาสได้ดูการแสดงละครใบ้ของลูกศิษย์อันมี
ข้อคิดว่าคนเรามักจะเห็นในสิ่งที่ตนต้องการเห็น แทนที่จะเห็นความเป็นจริง เพราะฉะนั้นเราควรจะ

⁵⁹ Ibid., p. 341.

⁶⁰ Ibid., p. 355.

ลองมองในมุมที่แตกต่างดูบ้าง ทำให้จาเร็ดได้คิดว่าเขาเองก็น่าจะมองเรื่องราวต่างๆ ในมุมมองของลอราบ้าง ซึ่งนั่นทำให้เขาตระหนักว่าตนเองก็ไม่ยอมยี่ดหยุ่นกับเธอเช่นเดียวกัน เขาตัดสินใจจะยอมพบกับลอราคนละครึ่งทาง ยอมให้เธอได้ใช้ชีวิตที่เธอต้องการ ขณะเดียวกันก็ใช้ชีวิตร่วมกับเขาในฐานะภรรยาของเขาด้วย เขาจึงขอเธอแต่งงาน “Laura Ellison, will you marry me?” Jared asked in his powerful actor’s voice.⁶¹ และบอกรักเธอ

“All I ever asked from life was a great career and lots of friends,” Jared said. “What I’ve learned during the last few weeks is that none of that means anything if there’s a great gaping hole in my heart.” [...] “I love you so much that I’m willing to meet you halfway,” Jared said.⁶²

ครั้งนี้ ลอราตอบตกลง หัวใจของทั้งลอราและจาเร็ดถูกเติมเต็มด้วยความรักของกันและกัน ซึ่งทำลายปมปัญหาภายในใจที่ยังหลงเหลืออยู่ไปจนหมดสิ้น

จะเห็นได้ว่า แม้ลอราและจาเร็ดจะประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานของตน ทั้งคู่ต่างยังรู้สึกว้าภายในใจตน “ขาด” อะไรบางอย่างไป เมื่อทั้งคู่ได้พบกันและรักกัน ช่องว่างภายในใจจึงได้รับการเติมเต็ม ลอราและจาเร็ดจึงใช้ชีวิตอย่างมีความสุขในที่สุด ไดมอนด์จบเรื่องราวทั้งหมดลงด้วยความคิดของลอราที่ว่า ความรักคือเวทมนตร์ที่ทำให้ทุกคนมีรอยยิ้ม ทำให้ทุกคนมีความสุข และเวทมนตร์แห่งความรักของเธอเป็นประเภทที่คงอยู่ตลอดไป

It was magic, Laura thought as, his arm linked with hers, Jared strode beside her up the aisle. There was magic of the faces of her friends and relatives, and magic in the happiness lighting her future.

Real magic, the forever and ever kind.⁶³

⁶¹ Ibid., p.366.

⁶² Ibid., p. 367.

⁶³ Ibid., p. 376.

ลักษณะการจบเรื่องเช่นนี้คล้ายกับการจบเรื่องแบบเทพนิยายเพียงแค่เปลี่ยนประโยค “And they lived happily ever after.” เป็น “Real magic, the forever and ever kind.” เพื่อให้ผู้อ่านได้ตระหนักว่า เทพนิยายอาจเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริงนั่นเอง

กล่าวได้ว่า ความรักเป็นปัจจัยสำคัญต่อลอร่า ไม่ว่าจะเป็นความรักที่ผิดหวังในอดีต หรือความรักที่สมหวังในปัจจุบัน ต่างก็หล่อหลอมให้เธอเป็นตัวเธอ และเลือกเส้นทางชีวิตของเธอเองได้ ทั้งยังทำลายปมปัญหาต่างๆ ในใจของเธอไปจนหมดสิ้น นอกจากนี้ การที่ลอร่าประสบความสำเร็จได้ยังลบล้างความเชื่อเกี่ยวกับลูกคนกลาง ซึ่งมักถูกมองว่าไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ไปจนหมดสิ้น

4.1.4 การตระหนักถึงพลังแห่งความรักในวรรณกรรมเรื่อง *Phoenix and Ashes*

เอลเลนอร์เป็นหญิงสาวกำพร้าที่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของแอลิสัน แม่เลี้ยงผู้วิเศษแห่งธาตุดินที่หวังทรัพย์สมบัติของเอลเลนอร์ซึ่งผูกโยงเอลเลนอร์ไว้กับเตาผิงด้วยเวทมนตร์ด้วยการตัดนิ้วก้อยของเอลเลนอร์ไปฝังไว้ในครัว “And the blade came down, severing the smallest finger of her left hand completely.”⁶⁴ “[...] Alison Robinson hacked off the little finger of her left hand, and buried it with spells and incantations beneath the third hearthstone from the left here in the kitchen.”⁶⁵ ทำให้เธอสามารถสั่งให้เอลเลนอร์ทำอะไรก็ได้ราวกับเป็นทาส การกระทำของแอลิสันทำให้เอลเลนอร์กลายเป็นเด็กกำพร้าที่ขาดความรักความอบอุ่นไป

ก่อนที่แอลิสันจะควบคุมเอลเลนอร์ เธอตั้งใจจะไปเรียนเกี่ยวกับวรรณคดีที่มหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ด (Oxford University) ทว่าชาร์ลส์ โรบินสัน (Charles Robinson) พ่อของเอลเลนอร์อาสาออกไปรบในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง และได้จัดการเรื่องเอกสารและค่าเล่าเรียนไว้ให้เอลเลนอร์จึงเฝ้ารอเขากลับมา แต่โชคร้ายที่เขาตายในสนามรบ ชีวิตอันเป็นอิสระของเอลเลนอร์และการได้เข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ด ถูกแทนที่ด้วยความทุกข์ทรมาน ความหมองหม่นแสนหนาวเหน็บของห้องใต้หลังคา ชีวิตของเธอกลับว่างเปล่าในพริบตา

⁶⁴ Mercedes Lackey, *Phoenix and Ashes* (New York: Dow Books, 2005), p. 16.

⁶⁵ *Ibid.*, p. 19.

In face, everything was out of reach now, and the remembered sun and warmth faded from her thoughts, replaced by chill gloom of the drafty attic room, and the emptiness of her life.⁶⁶

เอลเลนอร์รู้ดีว่าไม่ใช่เพราะสงครามที่เป็นอุปสรรคมิให้เธอได้ไปเรียนต่อ หากเป็นเพราะการจัดการของแอลิสันต่างหาก

แอลิสันเป็นผู้วิเศษผู้ฝึกฝนในศาสตร์มืดที่สามารถควบคุมธาตุดินได้อย่างเก่งกาจ จึงร่ายมนตร์ใส่ชาร์ลส์ให้แต่งงานกับเธอด้วยว่าเธอหวังในทรัพย์สินสมบัติมหาศาลของเขา ทว่าก่อนที่เธอจะกำจัดการด้วยการทำให้เขาอาสาไปร่วมรบ เธอกลับทำผิดพลาดอย่างใหญ่หลวง เนื่องจากเธอมิได้บังคับให้ชาร์ลส์เปลี่ยนพันธกรรมยกทรัพย์สินสมบัติทั้งหมดให้เธอกับลูก เมื่อเขาตาย ทรัพย์สินสมบัติทั้งหมดจึงเป็นของเอลเลนอร์แต่เพียงผู้เดียว ทำให้แอลิสันต้องใช้มนตร์ดำกับเอลเลนอร์ดังกล่าวไปแล้ว การกระทำของแอลิสันเป็นไปเพื่อให้เธออยู่ในฐานะผู้ปกครองของเอลเลนอร์และสามารถใช้ทรัพย์สินจากกองมรดกของเอลเลนอร์ได้ทราบเท่าที่เอลเลนอร์ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเอลเลนอร์เป็นหญิงสาวที่ฉลาดเฉลียว ช่างสังเกต และช่างคิด จึงนึกสงสัยว่า สองปีมาแล้ว มนต์ดำที่แอลิสันใช้ครอบงำเธอไว้จะเสื่อมลงบ้างหรือไม่ เธอตัดสินใจลองหยุดขัดพื้นและเดินออกจากตัวบ้านเข้าไปในสวน นับเป็นการแสดงการต่อต้านคำสาปครั้งแรกของเอลเลนอร์หลังจากที่เคยลองเมื่อครั้งที่เพิ่งถูกสาปใหม่ ๆ

Could Alison's magic be losing its strength?

With a mingling of hope and fear, and quietly, so as not to draw any attention to herself, Eleanor climbed carefully to her feet and tiptoed to the kitchen door. [...] She stood quietly in the late afternoon sunshine, closing her eyes and letting it bathe her face.

Then she stepped right outside onto the path between the raised herb beds, and had to bite her lower lip and clasp her hands tightly together to avoid shouting in glee. She was outside. She was *not* scrubbing the floor---⁶⁷

⁶⁶ Ibid., p. 5.

การคาดคะเนของเธอถูกต้อง คำสาปอ่อนกำลังลง เอเลนอร์จึงสามารถหยุดขัดพื้นได้ ทว่าเมื่อเธอลองเดินออกนอกตัวบ้านเข้าไปในสวน ปรากฏว่ายิ่งเธอเข้าไปใกล้ประตูสวนมากเท่าใด เธอยิ่งเดินลำบากขึ้นเท่านั้น รวากับว่าอากาศรอบๆ ตัวเธอมีความหนาแน่นเพิ่มขึ้นจนไม่อาจฝ่าไปได้

But as she made a trial of approaching the garden gate, she found, with a surge of disappointment, that she could not get nearer than five feet to true freedom. The closer she got to the big blue wooden gate, the harder it was to walk, as if the air itself had turned solid and she could not push her way through it.⁶⁸

การที่เอเลนอร์กล้าจะลองฝ่าฝืนคำสั่งชี้ให้เห็นว่าเธอพยายามปลดปล่อยตนเองจากคำสาปเมื่อมีโอกาสด้วยหวังจะเป็นอิสระได้ในที่สุด มิได้นั่งนอนใจทำตามคำสั่งโดยไม่คิดอะไร การค้นพบของเอเลนอร์ทำให้เธอตัดสินใจเลิกขัดพื้น แต่ยังคงอยู่ที่พื้นด้วยว่าหากมีใครเดินมาเธอจะได้ขัดต่อได้เพื่อไม่ให้แอลิซันรู้วามนตร์ของเธอเสื่อมและเพิ่มความแข็งแกร่งของคำสาปมากขึ้น

เมื่อรู้วามนตร์ดำของแอลิซันเสื่อมลง เอเลนอร์จึงฉวยโอกาสช่วงที่แอลิซัน แครโรลิน และลอราลีหลับสนิท เข้าไปขโมยอาหารในห้องเก็บอาหารมาซ่อนไว้ในช่องเก็บของลับใต้บันไดคนใช้ซึ่งมีเพียงเธอเท่านั้นที่รู้ว่าเมื่ออยู่ เนื่องจากตลอดสองปีที่ผ่านมา เอเลนอร์ไม่เคยได้กินอาหารอย่างเต็มอิ่มเลยสักมื้อ อาหารที่เธอกินมีแต่มันฝรั่งอบหรือต้ม โรยเกลือ หรือราดน้ำต้มเนื้อ และอาหารเหลือจากแอลิซันและลูกๆ ในบางมื้อ

For the next hour or so she went back and forth between the pantry and the closet, never carrying much at a time, [...]. Jam, jelly, marmalade, two bags of caster-sugar, some tinned meats and bacon, tinned cream and condensed milk, and many more imperishable things went into that cellar that night.⁶⁹

⁶⁷ Ibid., p. 26.

⁶⁸ Ibid.

⁶⁹ Ibid., pp. 31-32.

หลังจากช้อนอาหารเสร็จเรียบร้อย เอลเนอร์หันแฮมและขนมปังทานเนย กินกับซूपและทาร์ต พลัง ดึ่มชาสดใสนมและน้ำตาลอย่างเอร็ดอร่อย กล่าวได้ว่า การที่เอลเนอร์กินอาหารอย่างเต็มที่ในมื้อนี้ เป็นไปเพื่อฉลองชัยชนะของคนที่สามารถขัดคำสั่งของแอลิสันได้สำเร็จ

จากนั้นไม่นาน ระหว่างที่แอลิสันกับลูกๆ เดินทางไปซื้อเสื้อผ้าสำหรับฤดูใบไม้ผลิและฤดูร้อนที่ลอนดอน (London) ซาร่าห์ แม่ทูนหัวของเอลเนอร์ที่เธอไม่เคยรู้มาก่อนแวะมาหาที่บ้าน และบอกว่าเอลเนอร์เป็นผู้วิเศษที่สามารถควบคุมธาตุไฟได้โดยกำเนิด เนื่องจากสืบสายเลือดจากแม่ของเธอซึ่งเป็นผู้วิเศษที่สามารถควบคุมไฟได้เช่นกัน ทว่าพลังที่เอลเนอร์มียังไม่มากพอ จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ โดยซาร่าห์จะช่วยชี้แนะแนวทางให้เธอ รวมทั้งช่วยสอนให้เธอ ยึดหยุ่นคาถาจำกัดบริเวณซึ่งแอลิสันใช้พันธนาการเธอไว้ เพื่อให้เธอสามารถออกไปเรียนกับ ซาร่าห์ที่กระท่อมของเธอได้ในช่วงกลางคืน จุดนี้เองที่ทำให้เอลเนอร์มีกำลังใจมากขึ้น เธอเริ่มเห็น ความหวังที่จะปลดปล่อยตัวเองจากมนตร์ดำที่แอลิสันพันธนาการเธอได้แล้วจึงพยายามเรียนรู้ จากซาร่าห์อย่างตั้งอกตั้งใจ และได้รับความไว้วางใจจากซาลามานเดอร์ (salamander) * สิ่งมีชีวิต ที่เกี่ยวพันกับธาตุไฟซึ่งพุ่งมาพันข้อมือเธอขณะที่ยื่นแขนออกไปใกล้ๆ ในเวลาเพียงไม่นาน

ตั้งแต่นั้นมา ทุกคืนที่มีโอกาส เอลเนอร์จะไปหาซาร่าห์ที่กระท่อมเพื่อเรียนรู้ที่จะสามารถ ควบคุมธาตุไฟได้อย่างเก่งกาจ และทุกครั้งที่แอลิสันกับลูกๆ ไม่อยู่บ้าน เอลเนอร์จะฉวยโอกาสนั้น รีบออกจากบ้านเพื่อตีตึกกับอิสรภาพช่วงระยะเวลาสั้นๆ ที่พอจะมี

[...] she only had a few hours---but she knew where *she* wanted to be. Down at the opposite end of the six thousand or so acres of Longacre, in the round meadow in a little copse of trees at the end of what she still thought of as the Aeroplane Field. No one would see her there, no one ever went there; she was half mad to get out of the house for some sun and air. And this was the farthest Alison's spell would let her go.⁷⁰

* ผู้วิจัยใช้ทับศัพท์ “ซาลามานเดอร์” เพื่อความเหมาะสม เนื่องจากหากถอดความเป็นภาษาไทยแล้ว ได้เป็นคำว่า “จิ้งจกน้ำ” ซาลามานเดอร์ที่เป็นสิ่งมีชีวิตตามธาตุไฟของตัวละครเอกในเรื่องอาศัยอยู่ในเปลวไฟ และตัวมันเองมีลักษณะเป็นเปลวไฟเช่นกัน การถอดความเป็น “จิ้งจกน้ำ” จึงไม่เหมาะสมกับลักษณะที่แล็กคีย์ บรรยายไว้ในเรื่อง

70 Ibid., p.163.

ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความต้องการเป็นอิสระ และต้องการเป็นตัวของตัวเองของเอเลนอร์ การที่เธอออกจากบ้านนี้เอง จึงได้พบเรจจี้ที่ทุ่งหญ้าอันเป็นส่วนหนึ่งในบริเวณคฤหาสน์ของเขา

ที่จริงแล้ว เอเลนอร์รู้จักกับเรจจี้ตั้งแต่เด็ก เขาเป็นแรงบันดาลใจที่ทำให้เอเลนอร์ต้องการเข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ด เนื่องจากเขาเองเรียนที่มหาวิทยาลัยนี้และเล่าเรื่องการเรียนในมหาวิทยาลัยให้เอเลนอร์ฟังอยู่บ่อยครั้ง ทั้งยังเป็นกำลังใจให้เธอขณะที่คนอื่นๆ ไม่ใส่ใจความฝันของเธอเลยแม้แต่หน่อย

“Oxford! Well, I don’t know why not,” he’d said, the first person to sound encouraging about her dream since her governess first put the notion in her head, and nearly the only one [...]”⁷¹

เหตุนี้เองที่ทำให้เอเลนอร์รู้สึกว่าคุณชอบเรจจี้ “For all that she looked up to him, and even--- yes, she admitted it---was a bit in love with him, [...]”⁷² ทว่าเรจจี้ไปเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ด และไปเป็นนักบินร่วมรบในสงคราม ทั้งคู่จึงไม่ได้พบกันอีก จนกระทั่งเรจจี้กลับมาบ้าน

เรจจี้เป็นผู้วิเศษผู้สามารถควบคุมอากาศได้ เขาเป็นชายหนุ่มที่ใฝ่เรียนรู้ และอยากเป็นนักบิน รวมถึงอยากเข้าร่วมรบในสงครามเช่นเดียวกับคนหนุ่มของอังกฤษในสมัยนั้น เขาจึงกลายเป็นนักบินต่อสู้ของกองทัพอังกฤษที่เข้าต่อสู้กับเยอรมัน ขณะเดียวกัน เขาเป็นคนมีเมตตา เมื่อเขาบังเอิญรับรู้ถึงความรู้สึกของนักบินฝ่ายตรงข้าม ซึ่งที่จริงแล้วเป็นทุกข์ และไม่ได้ต้องการฆ่าเพื่อนนักบินชาติอื่นเลยแม้แต่หน่อย ความขมขื่นของนักบินฝ่ายตรงข้ามที่เขาารู้สึก ทำให้เรจจี้ไม่อาจทำร้ายเขาได้ นักบินผู้นั้นจึงทำตามหน้าที่ของตน ยิงเครื่องบินของเรจจี้ตกลงสู่ท้องร่อง

“He was---“ Reggie groped for words. “flying with sorrow, the deepest, blackest sorrow I ever felt in my life. And it was because by doing his duty, which was

⁷¹ Ibid., p.4.

⁷² Ibid., p. 5.

the honorable thing to do, he was being forced to kill us, who should have been his comrades. [...]"

[...]

"I---couldn't shoot him. He couldn't help but shoot me. [...]"⁷³

เหตุนี้เอง เมื่อเรัจจิ้นนอนเจ็บอยู่ เวทมนตร์ในการควบคุมอากาศของเขาจึงดึงดูดให้สิ่งมีชีวิตธาตุดิน ซึ่งเป็นธาตุตรงกันข้ามกับเขา พวกมันมาทรมานเขา หลอกหลอนเขา จนเขาทนไม่ไหว ตัดสินใจปิดกั้นตนเองจากเวทมนตร์ทุกชนิด และหยุดการใช้เวทมนตร์ ให้ตนเองไม่ต้องทรมานอีก "[...] in those dreadful two days underground, he understood instinctively that his very power was what attracted the Earth creatures to him, and that if he closed that power off, they would cease to torment him. [...]"⁷⁴

หลังจากนั้น เขาได้รับการรักษาทางกายจนเกือบหายดี ทว่ายังฝังใจเรื่องที่ถูกทรมานอยู่ตลอดจึงถูกส่งกลับมาพักที่บ้าน เนื่องจากเพื่อนร่วมงานของเขาหวังว่าสภาพจิตใจเขาจะหายดีดังเดิม อย่างไรก็ตาม การกลับบ้านของเขาไม่ได้ทำให้เขารู้สึกดีขึ้นมากนัก การเข้าร่วมรบในสงครามทำให้เรัจจิ้นเปลี่ยนไป เขาไม่รู้สึกว่าบ้านเป็นบ้าน *"I don't belong here. I don't belong to this world anymore, these piles of showy stone, these devoted family retainers. My world is not this place. [...]"* เพราะผู้คนในบ้านไม่เข้าใจความรู้สึกในการร่วมรบที่เขาได้เผชิญมา อีกทั้งเลดี้เดฟลิน (Lady Devlin) แม่ของเขามักจะเชิญหญิงสาวตระกูลดี ๆ มาร่วมงานเลี้ยงน้ำชา ยามบ่ายเสมอๆ ด้วยหวังให้เขาเลือกคนใดคนหนึ่งเป็นคู่ชีวิต เขาไม่ต้องการพบหญิงสาวเหล่านั้นที่หวังจะจับเขาเพื่อยกระดับฐานะของตน เขจึงเลือกที่จะไปที่ฝั่บในหมู่บ้าน และไปหาความสงบที่ทุ่งหญ้ามากกว่าที่จะอยู่บ้าน ทำให้มีโอกาสได้พบกับเอลเลนอร์

เมื่อได้พบกันอีกครั้ง ความรู้สึกที่เอลเลนอร์มีต่อเรัจจิ้นเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งคู่ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของกันและกันเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ซึ่งต่างคนต่างประทับใจในกันและกัน เหตุนี้เอง ทั้งสองต่างให้สัญญาว่าจะมาพบกันอีก โดยเอลเลนอร์บอกเรัจจิ้นว่าเธอจะมาในช่วงเวลาน้ำชาเมื่อเธอมีโอกาส ทำให้เรัจจิ้นเฝ้ารอเธออยู่ทุกวัน เนื่องจากเขาอยากพบเธออย่างยิ่ง

⁷³ Ibid., pp. 30-40.

⁷⁴ Ibid., p. 45.

What was it about her that made him desert his mother's carefully gathered bouquet of wee-bred beauties and come down here to sit on a log for an hour on the chance that she might appear?

*She can talk, for one thing. She knows how to listen, for another. And when she talks, she doesn't talk nonsense.*⁷⁵

เขารู้สึกว่าตนสามารถพูดเรื่องที่ไม่อาจพูดกับคนอื่นให้เธอฟังได้ ด้วยเห็นว่าเอลเลนอร์เป็นหญิงสาวที่มีความคิดและมีเหตุผล ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเรัจจี้เป็นตัวของตัวเองได้อย่างเต็มที่เมื่ออยู่กับเอลเลนอร์ โดยที่เขาไม่ต้องคำนึงว่าเธอจะพูดเรื่องที่ทำให้เขาเป็นทุกข์ เพราะเธอเป็นคนที่มีความเข้าอกเข้าใจผู้อื่นเป็นอย่างดี การที่ทั้งสองพูดคุยกันอย่างถูกคอกเช่นนี้ทำให้ทั้งคู่มีสภาพจิตใจที่ดีขึ้น และมีกำลังใจที่จะแก้ปัญหาชีวิตของตนเองมากขึ้น

หลังจากนั้นทุกครั้งที่เอลเลนอร์มีโอกาส เธอจะไปที่ทุ่งหญ้าเพื่อไปหาเรัจจี้เสมอ เนื่องจากเรัจจี้มารอเธอทุกวัน กระทั่งในวันแรงงาน แล็กคีย์กำหนดให้เรัจจี้ต้องเข้าร่วมงานแจกรางวัลเด็กๆ เปิดโอกาสให้เอลเลนอร์อยู่บ้านและเลือกที่จะทำความสะอาดห้อง และซักเสื้อผ้าของเธอด้วย "ความตั้งใจ" ของตนเอง จากนั้นจึงขึ้นไปในห้องใต้หลังคา ไชกุญแจเข้าไปในห้องเก็บของที่ปิดไว้ โดยไม่มีใครสนใจ เพื่อไปสำรวจสิ่งของต่างๆ และได้พบสมุดบันทึกและจดหมายที่แม่เขียนถึงเธอ โดยเล่าเรื่องที่แม่เป็นผู้วิเศษ ทั้งยังบอกว่าได้จดสิ่งที่แม่รู้ไว้ในสมุดบันทึกแล้ว *"In this book you will find all that I know."*⁷⁶ สมุดบันทึกของแม่ช่วยให้เอลเลนอร์ได้เรียนรู้ทักษะการใช้เวทมนตร์ที่สูงขึ้น นอกเหนือจากสิ่งที่ซาราห์สามารถสอนได้ เนื่องจากซาราห์เป็นเพียงแม่มดแห่งธาตุดิน (witch) มิได้มีพลังหรืออำนาจเหนือธาตุเช่นผู้วิเศษที่สามารถควบคุมธาตุได้* ซึ่งหลังจากที่เอลเลนอร์ได้เรียนรู้จากสมุดบันทึกของแม่ ในยามที่เธอหลับ เธอได้เรียนรู้ผ่านอีกโลกหนึ่ง คือโลกแห่งไพทาโรต์ (Tarot) ด้วย โดยตัวละครในไฟแต่ละตัวค่อยๆ สอนให้เธอได้เข้าใจโลกเวทมนตร์ที่ละขั้นตอน เมื่อเอลเลนอร์ผ่านไฟแต่ละใบไปได้ ความสามารถของเธอจึงเพิ่มขึ้นทีละน้อย แต่ยังคง

⁷⁵ Ibid., p. 179.

⁷⁶ Ibid., p. 246.

* แม่มด (witch) ถือเป็นผู้ใช้เวทมนตร์ขั้นต่ำที่สุด ไม่สามารถควบคุมสิ่งมีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับธาตุของตนได้ ส่วนผู้วิเศษ (Mage) เป็นผู้ใช้เวทมนตร์ขั้นกลาง สามารถควบคุมสิ่งมีชีวิตชั้นล่างบางชนิดที่เกี่ยวข้องกับธาตุของตนได้ หากฝึกฝนและเรียนรู้ อาจพัฒนาตนเองไปเป็นผู้วิเศษผู้สามารถควบคุมธาตุ (Master) ซึ่งถือเป็นผู้ใช้เวทมนตร์ระดับสูงที่สุดได้

ไม่มากพอจะทำให้ตนหลุดพ้นจากพันธนาการที่แอลิสันครอบงำเธอเอาไว้ได้ เธอจึงหวังว่าจะมีใครที่เก่งกาจพอจะช่วยให้เธอเป็นอิสระได้โดยเร็ว

ขณะเดียวกัน ความสัมพันธ์ระหว่างเอเลนอร์และเรจจี้เริ่มมีอุปสรรคคือความไม่เข้าใจกัน เอเลนอร์ไม่พอใจเรจจี้ที่เขาคิดจะตั้งทุนให้แก่เด็กผู้ชายเท่านั้น ด้วยเธอคิดว่าผู้หญิงมีสิทธิ์ในการศึกษาเท่าเทียมกับเด็กผู้ชาย และยังพูดความจริงที่เรจจี้รู้ว่ามียู่แต่ไม่อาจยอมรับได้ เช่นการแบ่งชนชั้น เป็นต้น ทั้งนี้ทั้งคู่ต่างรู้สึกเสียใจที่ได้เถียงกัน เรจจี้เสียใจที่เขาไม่คิดก่อนพูด คำพูดเขาทำร้ายจิตใจของเอเลนอร์ซึ่งเป็นผู้หญิงที่อยากศึกษาเล่าเรียน ทว่าไม่มีโอกาสนั้น ขณะที่เอเลนอร์เสียใจที่ตอบโต้เรจจี้อย่างขมขื่นเพื่อให้เขารู้สึกแย่ ทั้งคู่จึงห่างกันไปอีกครั้ง

ความห่างเหินกันของเอเลนอร์และเรจจี้ เปิดโอกาสให้ทั้งคู่ได้ตระหนักว่าตนคิดถึงกันและกันมากเพียงใด สำหรับเอเลนอร์แล้ว แม้จะคิดถึงเรจจี้แค่ไหน แต่เธอตระหนักดีว่าฐานะของเขาแตกต่างจากเธอราวฟ้ากับเหว ทำให้เธออนุญาตให้ตนเองรักเรจจี้ได้ตราบเท่าที่มีระยะห่าง และไม่หวังว่าเขาจะคิดเช่นกันกับเธอ

*If grown women can be in love with some actor on the London stage, she told herself, helplessly, I can be in love with Reggie Fenyx, surely. Where's the harm? So long as I don't delude myself into thinking he'd ever look twice at me in public.*⁷⁷

ขณะเดียวกัน เมื่อเลดี้เวอร์จิเนีย (Lady Virginia) แม่พูนหัวของเรจจี้ ถามว่าเขาชอบผู้หญิงแบบไหน ภาพของเอเลนอร์ผุดขึ้นมาในจินตนาการของเขาทันที เขาสามารถพูดกับเธอได้ทุกเรื่อง ไม่เพียงแต่เธอจะเข้าใจเรื่องที่เขาพูด เธอยังสามารถโต้ตอบได้อย่างเท่าเทียมกับเขากอีกด้วย

Involuntarily, the image of Eleanor, independent, clever, intelligent, entirely unsuitable Eleanor, flashed through his mind.

⁷⁷ Ibid., p. 340.

“Someone I can talk to, about *anything*,” he said, finally. “Someone who has the brains not only to understand what I’m talking about, but to hold up her side of the conversation. [...]”⁷⁸

กล่าวได้ว่า ในช่วงที่ห่างกัน ทำให้ทั้งสองต่างได้ทบทวนความรู้สึกและตระหนักว่ามีความสำคัญต่อกันเพียงใด

ต่อมา เลดี้เดฟลินแม่ของเรจจี้จัดงานเลี้ยงต้อนรับที่บ้าน เชิญญาติสนิทและเพื่อนเก่าแก่ รวมทั้งลูกหลานโดยเฉพาะผู้หญิง โดยมีเจตนาแฝงให้เรจจี้ได้พบคู่ครองที่พอใจและแต่งงานมีครอบครัว เอลเลนอร์หาทางไปร่วมงานเลี้ยงด้วย ซึ่งจุดประสงค์หลักของเธอคือไปหาผู้วิเศษผู้ควบคุมธาตุอากาศซึ่งสามารถเห็นร่องรอยของมนตร์ดำที่ผูกโยงเธอไว้ได้ และช่วยปลดปล่อยพันธนาการจากตัวเธอเสีย กระนั้น เอลเลนอร์ยังอดคิดในใจไม่ได้ว่านี่คือชีวิตที่เธอควรจะมีเมื่อเธอเป็นตัวของเธอเอง เป็นเอลเลนอร์ มิไซเอลลี (Ellie) ชื่อที่แอลิสันและลูกๆ เรียกเธอในฐานะหญิงรับใช้ในบ้าน

---this moment when she would live, for a few hours, the life she should have had. When she would be herself, Miss Eleanor Robinson, not Ellie the maid-of-all-work, with nothing to look forward to but a lifetime of drudgery in the house that should have been hers.⁷⁹

ทั้งเธอยังอดหวังว่าจะพบเรจจี้ในงานไม่ได้ เนื่องจากเธออยากเก็บความทรงจำช่วงที่เรจจี้เห็นเธอในฐานะของคนที่เหมาะสมกัน อยากให้ตนเองได้แสดงความรักต่อเขาแม้เพียงน้อยนิดก็ยังดี

She wanted to see Reggie, even if he didn't recognize her. Maybe because he wouldn't recognize her. Just once, she wanted to talk to him, and see him look at her the way he would look at any other girl that was his social equal.

⁷⁸ Ibid., p. 351.

⁷⁹ Ibid., p. 392.

She wanted---a memory. No matter what happened to her after that night, she wanted to have a memory of being a princess at a ball, dancing with a handsome knight, and allow herself to be just that little bit in love with him.⁸⁰

เธอได้พบเรื่องจริงจริงๆ ขณะที่เธอติดตามลำแสงสีฟ้าจางๆ อันแสดงว่ามีผู้วิเศษผู้ควบคุมอากาศอยู่ในบริเวณนั้น การพบกันในครั้งนี้เปิดโอกาสให้ทั้งคู่ได้สำรวจสภาพความเข้าใจแก่กันและกัน โดยเรื่องนี้เป็นผู้สำรวจพบกับเอลเลนอร์ก่อนว่าเขาอยากเป็นมากกว่าเพื่อนของเธอ "Eleanor," he said, as she stiffened. "I would like to be more than just your friend. A great deal more."⁸¹ ที่แรกเอลเลนอร์ปฏิเสธ ด้วยว่าเธอตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างฐานะของเธอกับเขา ทว่าเรื่องก็ยังคงยืนยันคำเดิม

"I won't ask you for any kind of decision now, Eleanor," he was saying, as she felt her hands growing cold. "But I would like you to consider the possibility of seeing me as more than your friend. I would like to know that there is a chance for me in your future."⁸²

ก่อนที่เอลเลนอร์จะทันได้ตอบอะไร มนตร์ดำที่ผูกโยงเธอไว้กลับบีบรัดเธอจนหายใจไม่ออก เนื่องจากแอลิซันรู้แล้วว่าเธอหนีออกจากบ้านมาร่วมงานเลี้ยงได้ จึงแก้ไขมนตร์ดำให้แข็งแกร่งขึ้นเพื่อให้เอลเลนอร์ต้องแยกจากเรื่องจริงและรีบกลับบ้าน แต่ก่อนที่เอลเลนอร์จะวิ่งจากมา เธอพยายามตะโกนประโยคสุดท้ายจากใจของเธอว่าเธอรักเรื่องจริง "Reggie---" she heard herself gasping "--- I love you!"⁸³

การที่เอลเลนอร์สามารถออกจากบ้านไปร่วมงานเลี้ยงได้นี้เอง ทำให้เธอถูกแอลิซันจับมัดตัวและให้ยานอนหลับเพื่อจะนำไปทิ้งไว้ในเหมืองร้างตามแผนที่ต้องการให้เธอบ้า ทั้งนี้ แอลิซันต้องการให้ศาลแต่งตั้งให้เธอเป็นผู้จัดการมรดกตามกฎหมาย สามารถใช้จ่ายเงินมรดกอย่างไรก็ได้โดยไม่ต้องใช้ลายเซ็นของเอลเลนอร์เช่นที่เป็นมา ส่วนเรื่องจริง เมื่อเห็นว่าเอลเลนอร์วิ่งหนีไป เขาจึง

80 Ibid., p.359.

81 Ibid., p. 405.

82 Ibid., p. 407.

83 Ibid.

ตระหนักว่ามีบางอย่างชั่วร้ายบังคับให้เธอต้องไปจากเขา เขาสอบถามจากเลดี้เวอร์จิเนีย แม่ทูนหัวของเขาซึ่งเป็นผู้วิเศษผู้ควบคุมอากาศเช่นกัน จนรู้ว่าเอลเนอร์เป็นผู้วิเศษผู้ควบคุมธาตุไฟที่กำลังเรียนรู้ในการใช้พลังของตนอย่างเต็มที่ และเอลิสันเป็นผู้วิเศษผู้ควบคุมธาตุดินซึ่งผูกโยงเอลเนอร์ไว้ด้วยมนตร์ดำ เมื่อรู้เช่นนี้ เร็จจี้จึงขอให้เลดี้เวอร์จิเนียช่วยทำให้เขากลับมาใช้เวทมนตร์ได้ดังเดิม ความรักที่เขามีต่อเอลเนอร์ทำให้เขาคิดจะสู้กับเอลิสันเพื่อช่วยเอลเนอร์ให้ปลอดภัย “Tell me what to do, Godmother,” he begged. “Help me, please. I need my powers back, and we don’t have a great deal of time before I face her.”⁸⁴ เมื่อเรียกพลังกลับคืนมาได้บ้างแล้ว เขาตัดสินใจรีบไปหาเอลเนอร์ที่บ้านทันที ด้วยกลัวว่าเอลิสันจะทำร้ายเอลเนอร์เสียก่อน ซึ่งการตัดสินใจครั้งนี้ทำให้เขาถูกเอลิสัน แคโรลิน ลอราลี และล็อก ทำให้หลับและพาตัวไปที่สโตนเฮนจ์ เช่นเดียวกันกับเอลเนอร์ โดยทั้งสองจะนำเอลเนอร์ไปไว้ในเหมืองร้างใต้ดินเพื่อให้เธอเป็นบ้า และนำเร็จจี้ไปทำพิธีลบความทรงจำก่อนจะให้แต่งงานกับลอราลีเพื่อหวังครอบครองทรัพย์สินสมบัติทั้งหมดของตระกูลเขา

การที่เอลิสันวางยาเอลเนอร์ เปิดโอกาสให้ระหว่างที่ร่างกายของเอลเนอร์หลับสนิทด้วยฤทธิ์ยา จิตวิญญาณของเธอกลับอยู่ในโลกแห่งไฟทาวเอด เธอพยายามหาทางออกจากเขาวงกตแห่งพันธุนาการที่เอลิสันใช้มนตร์ดำสร้างขึ้นเพื่อผูกโยงเอลเนอร์ไว้ การเรียนรู้ที่ผ่านมาของเธอเป็นผล เธอสามารถออกจากเขาวงกตได้สำเร็จ โดยที่ไม่ต้องทำลายมันทิ้งซึ่งจะเป็นการกระตุ้นเตือนให้เอลิสันรู้ว่าเธอเป็นอิสระแล้ว เอลเนอร์ กลับสู่โลกความเป็นจริงและพบว่าเร็จจี้ถูกจับมาเช่นกัน เมื่อเห็นว่าเร็จจี้รู้สึกตัว เธอจึงกระซิบบอกให้หนี เนื่องจากเอลิสัน แคโรลิน ลอราลี และล็อก (Locke) ทัศนคติส่วนตัวของเอลิสันซึ่งเป็นผู้วิเศษเช่นกันกำลังระมัดระวังกับการเรียกพลังจนไม่สนใจสิ่งรอบข้าง ทว่าเร็จจี้กำลังหวาดหวั่นด้วยนึกถึงความรู้สึกเมื่อสิ่งมีชีวิตธาตุดินทรามานเขาตอนที่ถูกฝังอยู่ในคูหลังเครื่องบินถูกยิงตก เอลเนอร์จึงใช้เวทมนตร์แห่งธาตุไฟอันประกอบขึ้นจากความรักรักความกล้าหาญ และหัวใจ ให้ความอบอุ่นและความแข็งแกร่งแก่เร็จจี้

She put her hand over his heart, and willed her power into him.

Fire---

84 Ibid., p. 433.

Passion, Courage, Heart. Fire was all of these things and more, but these were the ones that were important now, to shore up his crumbling emotions and give him strength to find his feet again.⁸⁵

ก่อนจะช่วยกันสร้างเกราะกำบังด้วยพลังของธาตุไฟและอากาศ กล่าวได้ว่าพลังแห่งความรักที่ทั้งคู่มีแก่กันทำให้ทั้งสองต้องการปกป้องอีกฝ่ายนั่นเอง

ทว่ายังไม่ทันได้หนีไปไหน แอลิสันเห็นว่าพวกเขาีสติจึงสั่งให้ล๊อคทำร้ายทั้งคู่ แต่ไม่สำเร็จ เนื่องจากเอลเลนอร์เรียกเอาสิ่งมีชีวิตธาตุไฟที่เธอสามารถเรียกได้มาช่วยต่อสู้ แอลิสันจึงดูพลังจากวิญญาณของล๊อคจนหมดสิ้น ทั้งยังดูพลังจากแคโรลินและลอราลี เหลือไว้เพียงแรงที่จะให้ทั้งคู่หายใจได้เท่านั้น และพยายามจะทำร้ายเอลเลนอร์กับเรัจจี้ด้วยการเรียกสิ่งมีชีวิตธาตุดินที่น้อยใหญ่มาช่วยจัดการกับทั้งคู่ เรื่องราวดำเนินมาจนถึงจุดวิกฤติที่เอลเลนอร์จะต้องสู้อย่างเต็มกำลังเพื่อเอาชนะแอลิสันให้ได้ ทั้งเพื่ออิสรภาพของตนเองและเรัจจี้ คนที่เธอรัก ทันทีที่เอลเลนอร์เห็นว่าเรัจจี้ถูกตัวโนม (gnome) ซึ่งแอลิสันบังคับเรียกมาทำร้ายจนทรุดลงกับพื้น เธอโกรธมากจนเรียกพลังจากไฟลาวาใต้พื้นโลก

With a wordless cry of fury, Eleanor reached for more power---in what might have been an unexpected place. Not to the physical fires being extinguished by more gnomes, but down---down past the layer of Earth where Alison's power lay, down past the planet's stony skin, down into the place where the Earth itself gave way to Fire, and the molten rock showed which of the Powers was stronger---⁸⁶

การกระทำของเอลเลนอร์สร้างความโกรธเกรี้ยวให้แก่แอลิสันจนบังคับเรียกยักษ์ สิ่งมีชีวิตด้านมืดที่มีพลังสูงซึ่งภายใต้การควบคุมของผู้วิเศษผู้ควบคุมธาตุดินขึ้นมาจากใต้พื้นดินเพื่อให้มันสู้กับสิ่งมีชีวิตธาตุไฟของเอลเลนอร์ ขณะที่แอลิสันกำลังใจจดใจจ่ออยู่กับสถานการณ์การต่อสู้ตรงหน้า เอลเลนอร์เห็นโอกาสในการทำลายเกราะป้องกันของแอลิสัน จึงบอกให้เรัจจี้รวมพลังกับเธอทำลาย

⁸⁵ Ibid., p.453.

⁸⁶ Ibid., pp. 459-460.

เพราะกำบังของแอลิซันทิ้งไป “[...] they clasped hands and let their own shields go. [...] And together, a single melded lance of Fire and Air struck at the weakest point, blasting it away---and the shields unraveled.” และเมื่อแอลิซันไร้กำบังแล้ว สิ่งมีชีวิตด้านมืดที่เธอบังคับเรียกมาโดยไม่เต็มใจต่างพากันหันมาทำร้ายเธอจนร่างจมหายไปในดิน เอลเลนอร์กับเรจจี้จึงปลอดภัย

ในที่สุด เอลเลนอร์เป็นอิสระจากชีวิตที่ต้องตกอยู่ภายใต้คำสั่งและมนตร์ดำของแอลิซันที่พันนาการเธอเอาไว้ เธอแสดงตัวตนให้เป็นที่ประจักษ์ว่าตนเป็นหญิงสาวที่ใฝ่เรียนรู้ และเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ดในสาขาวิชาวรรณคดีตามที่ตั้งใจไว้แต่แรก ขณะเดียวกัน เธอเลือกที่จะยังไม่แต่งงานกับเรจจี้ แต่ใช้เวลาช่วงที่เรียนในมหาวิทยาลัยเรียนรู้กันและกันให้มากขึ้นก่อน แสดงให้เห็นว่าเมื่อเอลเลนอร์แสดงความเป็นตัวของตัวเองได้อย่างเต็มที่แล้ว เธอสามารถเลือกที่จะทำอะไรก็ได้ เธอตัดสินใจเลือกทางเดินให้ชีวิตตนเองได้อย่างอิสระ ไม่ต้องทำตามคำสั่งใครอีกต่อไป

จะเห็นได้ว่า แม้เอลเลนอร์จะถูกพันนาการและไร้อิสระมากเพียงใด เธอยังคงอดทน ค่อยๆ ใฝ่เรียนรู้และสั่งสมทักษะการใช้เวทมนตร์อย่างค่อยๆ เป็นค่อยๆ ไปไม่รีบร้อน แต่เมื่อมีเรจจี้ผู้เป็นที่รักของเธอเข้ามาเกี่ยวข้อง เอลเลนอร์ใส่ใจฝึกฝนการใช้พลังเวทมนตร์ของเธออย่างหนักขึ้น ด้วยว่าเธอไม่ต้องการให้เรจจี้ตกอยู่ในเงื้อมมือของแอลิซันและลูกๆ ขณะเดียวกัน เรจจี้เองไม่คิดจะหวนกลับมาใช้พลังเวทมนตร์หลังจากเกิดเหตุเครื่องบินถูกยิงตกและต้องถูกสิ่งมีชีวิตธาตุดินทรมานอย่างแสนสาหัส ทว่าเมื่อรู้ว่าเอลเลนอร์ตกอยู่ในอันตราย ด้วยความรักที่มีต่อเธอจึงพยายามเรียกพลังกลับคืนมา แล็กคีย์กำหนดให้พลังของเอลเลนอร์และเรจจี้เพียงคนใดคนหนึ่งไม่อาจเอาชนะแอลิซันได้สำเร็จ ต่อเมื่อทั้งสองรวมพลัง อันอาจอนุมานได้ว่า เป็นพลังแห่งความรัก จึงเอาชนะแอลิซันได้ในที่สุด เป็นการนำเสนอแนวคิดที่ว่า ความรักคือพลังที่สามารถเอาชนะทุกสิ่งได้

4.1.5 การปรับตัวในครอบครัวแบบ “Patchwork” ในวรรณกรรมเรื่อง *If I Have a Wicked Stepmother, Where My Prince?*

ลูซี่เป็นเด็กกำพร้าแม่ อาศัยอยู่กับพ่อในแซนแฟรนซิสโก ทว่าพ่อของเธอแต่งงานใหม่กับมาร่าซึ่งมีลูกติดเป็นฝาแฝดหญิงคู่หนึ่งคือเอ็มมากับเอมี ทำให้เธอต้องย้ายออกจากบ้านมาอาศัยอยู่กับมาร่าในลองไฮสแลนด์ ชีวิตของลูซี่ต้องเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ลักษณะครอบครัวใหม่ของ

ลูซี่เรียกว่า “patchwork family”⁸⁷ คือครอบครัวที่เกิดจากการแต่งงานระหว่างพ่อม่ายลูกติดกับแม่ม่ายลูกติด เด็กจากทั้งสองครอบครัวต้องพยายามปรับตัวให้เข้ากับครอบครัวใหม่ของตน ลูซี่เองก็เช่นกัน การที่ลูซี่ต้องมาอยู่บ้านของมาร่า และต้องทำตามกฎระเบียบของบ้านที่มาร่ากำหนดไว้ ทำให้เธอรู้สึกเหมือนอยู่ตัวคนเดียว เธอรู้สึกอึดอัด ยิ่งมาร่าและลูกๆ ไม่ใส่ใจความคิดเห็นของเธอ ลูซี่จึงเสมือนไร้ตัวตนในบ้าน ด้วยว่าเธอมิได้รับการยอมรับจากมาร่าและลูกๆ อย่างไรก็ตาม เธอพยายามทำตามกฎเกณฑ์ในบ้านที่มาร่ากำหนดไว้ เนื่องจากเธอไม่ต้องการให้พ่อลำบากใจหากเธอเข้ากับครอบครัวใหม่ไม่ได้ และเมื่อชีวิตของลูซี่คล้ายคลึงกับซินเดอเรลลาอย่างมาก เช่นนี้ เธอจึงยึดโยงตนเองเข้ากับซินเดอเรลลา และหวังจะได้พบกับเจ้าชายของตนเช่นที่ซินเดอเรลลาพบเจ้าชายของเธอบ้าง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความคิดเล็กๆ ของเด็กที่ซ่อนอยู่ภายในจิตใจตามที่บรูโน เบทเทิลไฮม์กล่าวไว้ คือ เด็กจะคิดว่าตนเหนือกว่าแม่และพี่น้อง เมื่อถูกแม่และพี่น้องปฏิบัติต่อตนอย่างที่ไม่รู้สึกว่าเป็นธรรมจึงไม่ทำอะไร เพราะคิดว่าทำยที่สุดแล้วตนจะมีเจ้าชายมาตามหาจนพบ

[...] behind the surface humility of Cinderella lies the conviction of her superiority to mother and sisters, as if she would think: “You can make me do all the dirty work, and I pretend that I am dirty, but within me I know that you treat me this way because you are jealous of me because I am so much better than you.” This conviction is supported by the story’s ending, which assures every “Cinderella” that eventually she will be discovered by her prince.⁸⁸

ลูซี่เองน่าจะรู้สึกไม่ต่างกันนัก

ขณะเดียวกัน ชีวิตในโรงเรียนของลูซี่มิได้แตกต่างจากชีวิตในบ้าน การที่เธอย้ายบ้านมาอยู่ลอนดอนส์โอสแลนด์ทำให้เธอต้องย้ายโรงเรียนกะทันหัน ซึ่งเมื่อเธอมาเข้าเรียนเกรด 8 ที่โรงเรียนเกลด์น เลค ไฮ (Glen Lake High) เธอจึงไม่ค่อยมีเพื่อน ดังนั้น เวลาอาหารเที่ยงของทุกวัน ลูซี่จึงมักหลบไปกินในห้องเรียนศิลปะคนเดียว ซึ่งเมื่อครูแดนเนียล (Miss Daniels) ใช้ห้องเรียนศิลปะจัด

87 Ulrich Beck and Elisabeth Beck-Gernsheim, *Individualization: Institutionalized Individualism and its Social and Political Consequences* (London: Sage, 2002), p. 96.

88 Bruno Bettelheim, *The Uses of Enchantment: The Meaning and Importance of Fairy Tales* (London: Thames and Hudson, 1976), p. 241.

ประชุมขึ้น ลูซี่จึงต้องหาโต๊ะนั่งกินแซนด์วิชในโรงอาหาร เรื่องราวเป็นเช่นนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ลูซี่ได้พูดคุยกับคอนเนอร์ นักเรียนปีสุดท้ายผู้เป็นทั้งนักกีฬาบาสเก็ตบอลและประธานสภานักเรียน ทั้งยังเป็นที่ยอดนิยมที่สุดในโรงเรียน เนื่องจากลูซี่บังเอิญได้ยินเดฟ (Dave) และแมตต์ (Matt) เพื่อนของคอนเนอร์คุยกันเรื่องการแข่งขันบาสเก็ตบอลของทีมบาสเก็ตบอลทีมโปรดของเธอ จึงอดไม่ได้ที่จะแก้ไขข้อสันนิษฐานผิดๆ ของทั้งคู่ โดยเธอบอกทั้งสองว่าทีมเลคเกอร์ส (Lakers) จะต้องชนะทีมชิคาโก (Chicago) แน่نون การพูดคุยครั้งนี้ทำให้เธอได้รับความสนใจจากเจสสิก้า (Jessica) และแมดิสัน (Madison) เป็นครั้งแรก ประทับกับคอนเนอร์ซึ่งมีคุณสมบัติเทียบได้กับเจ้าชายในเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาคือ หน้าตาดี มีฐานะ และเป็นที่ยอมรับในหมู่สาวๆ สังเกตเห็นและพูดคุยกับลูซี่ เธอจึงคิดว่าเขาคือเจ้าชายที่จะมาเปลี่ยนแปลงชีวิต และช่วยให้เธอหลุดพ้นจากแม่เลี้ยงใจร้ายเสียที การรับคอนเนอร์เข้ามาในชีวิต ทำให้ชีวิตของเธอเปลี่ยนแปลงไป

สิ่งที่ลูซี่พูดกับคอนเนอร์ เดฟ และแมตต์ เกี่ยวกับทีมบาสเก็ตบอลนั้นถูกต้อง ทีมเลคเกอร์สชนะทีมชิคาโกจริง ทำให้คอนเนอร์ชื่นชมเธอและให้เจสสิก้าช่วยชวนลูซี่มาดูเขาแข่งบาสเก็ตบอล “Prince Charming was requesting *my* presence tonight.”⁸⁹ นี่เองที่เป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงชีวิตในโรงเรียนของลูซี่ เธอกลายมาเป็นแฟนของคอนเนอร์และได้รับความนิยมนิยามไม่แพ้เขา จากเดิมที่ไปทางไหนไม่มีใครสนใจจะพูดคุยหรือทักทายเธอ กลายเป็นไม่ว่าเธออยู่ที่ไหนจะต้องมีคนทักทายพูดคุยกับเธอเสมอ “With his kiss, the prince had turned this unlovable stepdaughter into a popular girl.”⁹⁰ เธอจึงเชื่อมั่นว่าคอนเนอร์คือเจ้าชายของเธอ จากที่ไม่เคยมีใครสนใจก็เริ่มมีคนมองเห็นตัวเธอ โดยเฉพาะเจสสิก้าและแมดิสันผู้กลายเป็นเพื่อนสนิทเธอในเวลาต่อมา กระนั้น การได้รับความนิยามของลูซี่ต้องแลกมาด้วยการสูญเสียตัวตนของเธอไป

ลูซี่ได้รับชื่อใหม่จากคอนเนอร์ว่า “เรด” (Red) อันมีที่มาจากผมสีแดงของเธอ ซึ่งเธอยอมรับอย่างเต็มใจด้วยคิดว่าตนคือซินเดอเรลลา ผู้มีเจ้าชายมาหลงรักทั้งที่รู้จักเพียงชื่อและขนาดรองเท้าเท่านั้น “After all, what did Prince Charming know about Cinderella besides her shoe size?”⁹¹ ตรงกันกับที่คอนเนอร์รู้จักเพียงชื่อของลูซี่และรู้เพียงว่าเธอชื่นชอบกีฬา บาสเก็ตบอล ตัวตนของเธอถูกกำหนดขึ้นใหม่ให้กลายเป็นเรด สาวผมแดงที่สนใจกีฬา บาสเก็ต

89 Melissa Kantor, *If I Have a Wicked Stepmother, Where's My Prince?*, p. 41.

90 *Ibid.*, p. 78.

91 *Ibid.*, p. 54.

บอกลและไม่พูดเรื่องอื่นที่อยู่นอกเหนือจากความสนใจของคอนเนอร์ อย่างไรก็ตาม แม้ลูซี่จะถูกทำให้กลายเป็นเรด แต่เธอก็ได้ชัดเจนหรือต่อต้านใดๆ ด้วยว่าการเป็นเรดทำให้ทุกคนในโรงเรียนหันมาใส่ใจเธอ ทำให้เธอรู้สึกยินดี กล่าวได้ว่าการเป็นเรดของเธอเป็นไปเพื่อให้ตนเป็นคนสำคัญในสายตาใครๆ ในโรงเรียน ทดแทนความรู้สึกเหงาและว่าเหว่จากการอยู่คนเดียวมาตลอด ไม่มีแม้กระทั่งเพื่อนทำรายงาน และชดเชยความรู้สึกโดดเดี่ยว เสมือนไร้ตัวตนภายในบ้าน

กระนั้น ตัวตนของลูซี่ในบ้านยังคงถูกบังคับให้อยู่ในกฎเกณฑ์ที่มาว่าผู้เป็นแม่เลี้ยงสร้าง ขึ้น ทุกเย็นที่พ่อโทรศัพท์มาคุยด้วย เธอมักจะรู้สึกอยากบอกความจริงกับพ่อเรื่องที่มาว่ามิได้ใส่ใจเธอเลย ด้วยมาว่าใช้เวลาส่วนใหญ่ออกไปซื้อเสื้อผ้าหรือไปดูหนังกับลูกๆ แต่ลูซี่ยังอดใจไว้เสมอ เพราะไม่ต้องการให้พ่อรู้สึกลำบากใจ แต่แล้วชีวิตในบ้านของลูซี่เริ่มแยลง มาว่ารู้สึกว่าเป็นส่วนตัวของลูซี่โดยการเข้าไปในห้องของลูซี่และพบว่าห้องนั้นดูรก จึงสั่งให้ลูซี่จัดห้องเสียใหม่ เมื่อลูซี่แก้ตัวว่าเป็นเพราะเธอไม่มีลิ้นชักเพื่อเก็บของ มาว่าหาว่าลูซี่กล่าวโทษที่ตนเองไม่มีเวลาไปเลือกซื้อลิ้นชักมาให้ลูซี่ “So it’s my fault that your room is a mess,”⁹² ทั้งยังต่อว่าเรื่องน้ำเสียงที่ลูซี่ใช้ “I’m not sure I like your using that tone of voice, Lucy,”⁹³ พ่อของลูซี่กลับมาพอดี จึงถูกขอให้ตัดสินใจ ซึ่งปรากฏว่าพ่อเข้าข้างมาว่าและสั่งให้ลูซี่จัดห้องคืนนั้น “We want this room cleaned up, and we want it cleaned up tonight.”⁹⁴ ลูซี่ผิดหวังมาก เนื่องจากเธออดไปดูการแข่งขัน บาสเก็ตบอลที่คอนเนอร์ลงแข่งไปโดยปริยาย และผิดหวังในตัวพ่อที่ไม่ฟังเธอพูดเลย การที่พ่อของลูซี่เสมือนอยู่ฝ่ายตรงข้ามกับเธอ เพิ่มความกดดันให้ลูซี่มากยิ่งขึ้น

ทว่าวันต่อมาคอนเนอร์ชวนเธอออกไปกินข้าวเย็นด้วยกัน ทำให้ความผิดหวังและเหตุที่ลูซี่เผชิญมลายหายไปสิ้น “You better not be grounded all weekend, Red. I’m picking you up at seven on Saturday and taking you out for dinner.”⁹⁵ ทว่าระหว่างที่ลูซี่กับคอนเนอร์กินอาหารด้วยกัน เธอพบว่าสิ่งที่เธอและคอนเนอร์พูดคุยกันมีเพียงเรื่องเกี่ยวกับกีฬาบาสเก็ตบอลเท่านั้น นอกเหนือจากบาสเก็ตบอลแล้วไม่มีอะไรที่ทั้งคู่สามารถพูดคุยกันได้เลย

92 Ibid., p. 97.

93 Ibid.

94 Ibid., p. 99.

95 Ibid., p. 102.

As we discussed the game and who we thought would make it to the NCAA* finals, I started to get a strange feelings about the conversation. It was as if basketball was this tiny island of talk Connor and I were standing on, and if we tried to step off it, we'd drown in a sea of silence.⁹⁶

การที่พูดคุยกันได้เพียงเรื่องเดียวนี้ทำให้ลูซี่เกิดความรู้สึกแปลกๆ แต่ความรู้สึกนั้นจางหายไปอย่างรวดเร็วเมื่อคอนเนอร์จับเธอ ทั้งยังกุมมือเธอไว้ตลอดเวลาที่เขาขับรถไปส่งเธอที่บ้าน “The whole ride home Connor held my hand; [...]”⁹⁷ ลูซี่รู้สึกว่าเขาช่างโชคชะตาที่ได้พบเจ้าของบ้านแล้ว เน้นย้ำให้เห็นว่าเธอยึดโยงตนเองกับบทบาทการเป็นซินเดอเรลลาในเทพนิยายอย่างยิ่ง

แม้คอนเนอร์จะทำให้ชีวิตนอกบ้านของลูซี่สดใสขึ้น แต่นั่นมิได้เปลี่ยนแปลงความเป็นไปภายในบ้านแม้แต่หยด ลูซี่ยังคงไร้อัตตาอยู่เช่นเดิม จู่ๆ มีเตียงนอนมาปรากฏในห้องของลูซี่ทั้งที่เพียรพยายามขอเตียงนอนมานานแล้ว หากมาร่าอ้างว่าไม่มีเวลาไปเลือกซื้อให้ ลูซี่จึงต้องนอนบนที่นอนอัดลม (air mattress) มาตลอด ทำให้เธอรู้สึกแปลกใจมาก แต่ไม่นานเธอก็เข้าใจ มาร่ามิได้ตั้งใจซื้อเตียงมาให้ลูซี่ หากเธอซื้อมาให้เพื่อนของเธอที่จะมาค้างใช้ โดยมาร่าตั้งใจให้เพื่อนของเธอนอนในห้องของลูซี่ และขอให้ลูซี่ย้ายไปนอนในห้องนั่งเล่นแทน ซึ่งเมื่อลูซี่ขอคิดดูก่อนทำให้มาร่าไม่พอใจนัก ยิ่งเมื่อลูซี่อดไม่ไหว ได้กลับเขมมาและเอมีที่หาว่าเธอเห็นแก่ตัว มาร่าจึงบอกว่าจะเล่าให้พ่อของลูซี่ฟังว่าเธอประพฤติตัวอย่างไร ทำให้ลูซี่ทนไม่ไหวอีกต่อไป เธอทำให้มาร่าโทรศัพท์บอกพ่อเดี๋ยวนั้นโดยเธอจะเป็นผู้หยิบโทรศัพท์ให้มาร่าเอง

“Oh, sure, bring my father into this.” I made my voice high-pitched and whiny. “Oh, Doug! Doug, darling. Come home quickly. You’ll never believe what Lucy’s done this time. Let me get you the phone Mara. Let me get the phone so you can tell him all about his terrible daughter.”⁹⁸

* NCAA คือ National Collegiate Athletic Association องค์การสมาคมการจัดการแข่งขันกีฬา ระหว่างมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยต่างๆ มากกว่า 1,200 สถาบันทั่วสหรัฐอเมริกา

⁹⁶ Ibid., p. 124.

⁹⁷ Ibid., p. 128.

⁹⁸ Ibid., p. 137.

นั่นทำให้มาร่าโกรธมากจนไล่ให้เธอเข้าห้องไปทันที แต่ลูซี่ยังคงได้กลับว่าการที่เธอจะเข้าห้องนั้น มีใช่เพราะคำสั่งของมาร่า หากเป็นความต้องการของเธอเองที่จะอยู่ให้ห่างจากมาร่าที่สุดเท่าที่เธอ จะสามารถทำได้ “You’re not *sending* me to my room,” I said, half sobbing and half yelling. “I’m *choosing* to go there because it’s as far away from you as I can get!”⁹⁹ เหตุการณ์นี้ ลูซี่ให้เห็นว่าลูซี่เริ่มแสดงความรู้สึกนึกคิด ทำให้คนในบ้านเห็นตัวตนของเธอมากขึ้นแล้ว

การกระทำของลูซี่ส่งผลให้พ่อของเธอและมาร่าเขียนข้อความทิ้งไว้ให้เธอบนโต๊ะก่อนที่เธอ จะไปโรงเรียนในตอนเช้าว่าให้เธอกลับบ้านทันทีหลังโรงเรียนเลิก ทว่าลูซี่เพิกเฉย แสร้งไม่เห็น ข้อความนั้น และเตรียมเสื้อผ้าใส่ไปร่วมงานเลี้ยงตอนกลางคืน แต่ด้วยว่าช่วงบ่ายลูซี่ไม่มีเรียน จึง จำเป็นต้องหากิจกรรมทำเพื่อรอเวลางาน ที่แรกเธอตั้งใจว่าจะไปอยู่กับแมดิสันและเจสสิกา ทว่า ทั้งคู่ต่างก็ไม่ว่าง เมื่อเธอไปที่ตู้เก็บของของตัวเอง พบว่ามีคนนำบัตรเชิญเข้าร่วมพิธีเปิดงานแสดง ศิลปะเสียใบไว้ เธอจึงตัดสินใจเข้าร่วมงาน โดยไม่รู้วาคคนที่เชิญเธอคือแซม นักเรียนที่เรียนศิลปะ ด้วยกันกับเธอ การที่ลูซี่เข้าร่วมพิธีเปิดงานแสดงศิลปะครั้งนี้ ทำให้ลูซี่มีโอกาสได้พูดคุยกับแซม ซึ่งเป็นคนที่ลูซี่เปิดเผยตัวตนและเป็นตัวของตัวเองโดยที่เธอมิได้ตระหนัก ขณะที่ลูซี่อยู่กับคนอื่นๆ เธอไม่อาจพูดคุยเรื่องที่เธอรู้สึกว่าชีวิตตนเองเหมือนกับชีวิตซินเดอเรลลาในเทพนิยาย แต่เมื่ออยู่กับ แซม เธอเล่าได้หมดทุกเรื่องโดยที่ไม่ต้องอธิบายเพิ่มเติมมากนัก ทำให้ลูซี่รู้สึกดีโดยไม่รู้ตัว ทั้งนี้ เป็นเพราะเมื่อเธออยู่กับแซม เธอยังคงเป็น “ลูซี่” ที่สามารถพูดคุยทุกเรื่องได้อย่างอิสระ ไม่ใช่เวลาที่ ต้องระมัดระวังและคิดแล้วคิดอีกว่าเรื่องที่พูดจะเข้าที่หรือไม่ ดังเช่นเมื่ออยู่กับคอนเนอร์

เมื่อลูซี่แยกจากแซม เธอไปดูการแข่งขันกีฬาบาสเก็ตบอลที่คอนเนอร์ลงแข่งเป็นครั้ง สุดท้ายของปี ซึ่งปรากฏว่าทีมของโรงเรียนเกลิน เลค ไฮแพ้ งานเลี้ยงคืนนั้นจึงจบลงด้วยการที่ คอนเนอร์ดื่มเหล้าเมาหนักจนอาเจียนใส่รองเท้าของลูซี่ อีกทั้งเมื่อลูซี่กลับบ้านไปพบพ่อ เกิดการ ได้เถียงกัน ทำให้เธอถูกกักบริเวณจนกว่าเธอจะประพฤติตัวดีขึ้น ลูซี่จึงต้องพยายามทำตัวดี เชื้อ ฟังคำสั่งของมาร่าโดยทำหน้าที่เสิร์ฟอาหารและดูแลเพื่อนๆ ของมาร่าที่มาร่วมงานเลี้ยงเล็กๆ ซึ่ง จัดขึ้นที่บ้าน เรื่องราวเป็นเช่นนี้เพื่อเพิ่มความกดดันให้แก่ลูซี่มากยิ่งขึ้นเพื่อที่ว่า ในที่สุดแล้ว เมื่อลูซี่ ทนไม่ไหวจึงพูดคุยกับพ่อถึงความเป็นไปในบ้าน รวมทั้งบอกถึงความรู้สึกนึกคิดและความต้องการ ของเธออย่างหมดเปลือกในภายหลัง

⁹⁹ Ibid., p. 138.

ขณะเดียวกัน ความรักของคอนเนอร์กับลูซี่เริ่มมีอุปสรรคอย่างชัดเจน แคทริน (Kathryn) ผู้หญิงซึ่งเป็นที่นิยมสูงสุดในโรงเรียนเริ่มให้ความสนใจคอนเนอร์ ทั้งที่ที่แรกเธอมองว่าเขาเด็กเกินกว่าที่เธอจะคบหาด้วย ประกอบกับลูซี่เริ่มแน่ใจแล้วว่านอกจากความสนใจกีฬาบาสเก็ตบอลแล้ว เธอกับคอนเนอร์ไม่มีอะไรที่เหมือนกันเลย โดยเมื่อเธอชวนเขาไปพิพิธภัณฑ์ “Do you want to all go into the city tomorrow? We could get the bags, and then there’s this cool Andy Goldsworthy exhibit at the Met * . It’s on the roof.”¹⁰⁰ เขากลับบอกว่าตนไม่ชอบเข้าพิพิธภัณฑ์ ทั้งยังเปลี่ยนเรื่องไปคุยเกี่ยวกับกีฬาบาสเก็ตบอลทันที เมื่อเธอยอมเปลี่ยนเรื่องตามเขาจึงจูบเธอ ต่อหน้าเพื่อนๆ ทั้งหมด “Then he leaned over and made a big show of kissing me. Everyone was watching, so I kissed him back, but something was definitely wrong.”¹⁰¹ การกระทำของเธอเป็นการลดทอนตัวตนของเธอจากที่พยายามจะเป็น “ลูซี่” ผู้สนใจทั้งกีฬาบาสเก็ตบอลและงานศิลปะไปเป็น “เรด” ที่สนใจเฉพาะกีฬาบาสเก็ตบอลและตามใจคอนเนอร์เสมอ นอกจากนี้ การพูดคุยครั้งนี้ทำให้ลูซี่เริ่มไม่แน่ใจแล้วว่าเวลาที่เธอคบหากับคอนเนอร์เป็นสิ่งที่ถูกต้อง ทั้งยังรู้สึกเหมือนตนเองเป็นสุนัขที่เพิ่งได้รับรางวัลจากเจ้าของ “Instead of feeling like the luckiest girl in the world, I felt like a well-trained dog who’d just won best in show.”¹⁰² ลูซี่เริ่มนึกคิดได้ว่าเธอไม่อาจแสดงความรู้สึกนึกคิดของเธอได้อย่างอิสระเมื่ออยู่กับคอนเนอร์

สำหรับเรื่องราวภายในครอบครัว ความอดทนของลูซี่ถึงขีดสุด เมื่อมาร่าหาว่าเธอปล่อยให้เอ็มมากับเอมีไปร่วมงานเลี้ยงที่บ้านเพื่อนซึ่งเต็มไปด้วยคนเสพยา เนื่องจากเอ็มมาและเอมีพูดให้มาร่าเข้าใจเช่นนั้น ทั้งที่ความจริงแล้วลูซี่ไม่รู้เรื่องอะไรด้วยและเป็นคนที่ไปพาเอ็มมากับเอมีออกมาจากงานเลี้ยงตามที่ทั้งสองขอรับรอง ซึ่งหลังจากที่ออกมาจากงานเลี้ยงได้ ทั้งคู่ต่างกอดลูซี่ด้วยความขอบคุณ และกล่าวว่าพวกเขาดีใจที่มีลูซี่เป็นพี่สาว ลูซี่จึงเข้าใจว่าเหตุการณ์ในครอบครัวคงจะดีขึ้น ทว่าเมื่อการณ์กลับพลิกผัน ความคาดหวังของลูซี่จึงแปรเปลี่ยนเป็นความโกรธ และไม่พยายามอธิบายอะไรเพื่อแก้ตัวกับมาร่าทั้งสิ้น “You know what, Mara? I’m not implying anything.”¹⁰³ มาร่าจึงฟ้องพ่อของลูซี่เช่นเคย แต่ครั้งนี้ลูซี่ไม่เก็บความรู้สึกไว้อีกต่อไปแล้ว ความคิดความอัดอั้นของลูซี่พรั่งพรูออกมาจนหมดสิ้น

* The Metropolitan Museum of Art, New York

¹⁰⁰ Ibid., p. 229.

¹⁰¹ Ibid., p. 230.

¹⁰² Ibid.

¹⁰³ Ibid., p. 241.

“Okay, Dad, why don’t I tell you what’s going on. Here’s what’s going on. You get married. You move me out here, you leave me with these people I barely know, you act like we’re all supposed to magically become this family, and then you run back to San Francisco so you can get to work on your ‘big case.’ So you can get to be the happy, bi-coastal newlywed who doesn’t have to give up the biggest, greatest, most important, most fabulous, most incredible, most important, most mind-boggling case in the universe. You just *dump* me here and---”¹⁰⁴

แม้พ่อของลูซี่จะแย้งว่านี่คือบ้านของเธอ แต่เธอยืนยันว่ามันไม่ใช่ บ้านของเธอคือพ่อ ไม่ใช่มาร่า เอ็มมา และเอมี “*You’re my home. You, Dad. Not Mara. Not Emma and Amy. You. Or you were. But I guess I don’t really have a home anymore, now do I? [...]*”¹⁰⁵ การเปิดเผยความในใจของลูซี่ทำให้ตัวตนของเธอในบ้านชัดเจนขึ้น พ่อเก็บสิ่งที่เธอพูดไปทบทวนและตระหนักว่าตนปล่อยปลละละเลยลูกสาวของตัวเองจริง จึงพยายามทำให้ทุกอย่างดีขึ้น ขณะเดียวกันมาร่าได้รู้ความจริงจากเอ็มมาและเอมีว่าลูซี่ไม่รู้เรื่องอะไรด้วย ทั้งยังเป็นผู้ที่ไปพาทั้งคู่กลับบ้าน มาร่าจึงขอโทษลูซี่ ทำให้เหตุการณ์ภายในบ้านดีขึ้นเรื่อยๆ จนกลายเป็นครอบครัวที่สมบูรณ์ที่สุดในที่สุด กล่าวได้ว่าลูซี่ได้รับการยอมรับตัวตนจากครอบครัวของเธอแล้ว

การได้รับการยอมรับจากครอบครัวเป็นรากฐานสำคัญอันนำไปสู่การก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเองของลูซี่ เมื่อครอบครัวของเธอยอมรับและรับฟังความคิดเห็นของเธอ ลูซี่จึงเริ่มมั่นใจในตัวเองมากขึ้น และหันมาใส่ใจทบทวนความรู้สึกและความต้องการของตนเองมากขึ้น ประกอบกับเธอรู้สึกว่าเธอใส่ใจแซมมากขึ้นเรื่อยๆ ยิ่งเมื่อแซมไม่เข้าห้องเรียนศิลปะหลายวัน เธอยังเป็นห่วงเขา กระทั่งเมื่องานเลี้ยงต้นรำจบปีการศึกษามาถึง เธอเห็นเขามากับเจน (Jane) ที่เป็นแฟนของเขาและดูแลเธอเป็นอย่างดี ลูซี่รู้สึกไม่พอใจและอิจฉาเจนอย่างยิ่ง ทำให้เธอตระหนักว่าตนมิได้ชอบคอนเนอร์ แต่ชอบแซมต่างหาก เธอจึงตัดสินใจปล่อยให้คอนเนอร์ไปกับแคทริน ปลดปล่อยตนเองจากการเป็น “เรด” ซึ่งเป็นเพียงเศษเสี้ยวของตัวตนของเธอ และเดินออกจากงานมา

¹⁰⁴ Ibid., p. 242.

¹⁰⁵ Ibid., p. 243.

การที่แคนเทอร์กำหนดให้คอนเนอร์มิได้เป็นตัวละครเอกที่ได้คู่กับลูซี่ ทั้งที่เขามีคุณสมบัติเทียบเท่ากับเจ้าชายในเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลา อาจเป็นเพราะแคนเทอร์ต้องการชี้ให้เห็นว่า ตัวละครเอกแบบ “เจ้าชายเจ้าเสน่ห์” (Prince Charming) ไม่ปรากฏในชีวิตจริง นอกจากนี้ การที่คอนเนอร์ไม่ได้เป็นพระเอกของเรื่อง อาจมีสาเหตุจากการที่เขากำหนดสร้างตัวตนของลูซี่เสียใหม่ ซึ่งเท่ากับเป็นการไม่ให้เกียรติและไม่เคารพตัวตนของลูซี่ กล่าวได้ว่าแคนเทอร์ต้องการให้ลูซี่ได้พบคนที่เหมาะสมและยอมรับตัวตนของเธอมากกว่า ไม่ต้องการให้ “เจ้าชาย” ของลูซี่เป็นคนที่คอยลิดรอนตัวตนของเธออยู่เสมอ

การที่ลูซี่ตัดสินใจเดินออกจากการเลี้ยงทำให้เธอมีโอกาสได้พบกับแซมซึ่งเพิ่งเลิกกับเจน ด้วยว่าเขาตระหนักว่าตนชอบลูซี่ เมื่อแซมมีความคิดตรงกันกับเธอ ลูซี่จึงตอบรับให้เขาเป็นเจ้าชายของเธอ ยุติการกำหนดบทบาทชีวิตตนเองตามอย่างชีวิตของซินเดอเรลลา และเลือกตอนจบของเรื่องราวชีวิตของเธอ (ในวรรณกรรม) ด้วยตนเอง เธอเลือกผู้ชายที่จะมาเคียงคู่กับเธอด้วยตนเอง ผู้ชายที่ไม่จำเป็นต้องเป็น “เจ้าชาย” เพราะลูซี่เองแน่ใจแล้วว่าเธอไม่ใช่เจ้าหญิงและไม่ต้องการเป็นเจ้าหญิง อย่างไรก็ตาม ตอนจบแบบที่เธอเลือกนี้ ยังคงเป็นการจบอย่างมีความสุข แม้ชีวิตของเธอจะมีไซเทนิยายเรื่องซินเดอเรลลาอย่างที่เข้าใจตั้งแต่ต้น แต่เธอสามารถจบเรื่องอย่างมีความสุขเช่นในเทพนิยายได้ เนื่องจากเธอเป็นผู้เลือกชีวิตของเธอเอง

ท้ายที่สุดแล้ว ลูซี่ได้แสดงตัวตนของเธอซึ่งเป็นหญิงสาวธรรมดาที่ไม่ต้องการเป็นเจ้าหญิง และไม่ต้องการเจ้าชายในชีวิต เธอต้องการเป็นเพียงเด็กผู้หญิงธรรมดาๆ ต้องการเด็กผู้ชายธรรมดาๆ ที่ไม่พยายามกำหนดตัวตนให้เธอเสียใหม่ตามที่เขาต้องการ แต่เข้าใจและยอมรับในตัวตนของเธอที่สนใจทั้งกีฬาบาสเก็ตบอลและงานศิลปะ และแม้ว่าเธอจะตระหนักแล้วว่าชีวิตของเธอแตกต่างกับชีวิตของซินเดอเรลลาในเทพนิยาย หากเธอสามารถจบเรื่องราวชีวิตของตนเองอย่างมีความสุขเช่นในเทพนิยายได้ด้วยการเลือกของเธอเอง

จะเห็นได้ว่าวรรณกรรมทั้งห้าเรื่องแสดงถึงพัฒนาการของตัวละครเอก จากที่มีปัญหาในรูปแบบที่แตกต่างกัน ผ่านพ้นปัญหาไปได้ และก้าวสู่ความเป็นตัวเอง พบเส้นทางชีวิตที่เหมาะสมกับตัวเอง และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ ตัวละครทั้งห้ามีทั้งตัวตนในฐานะที่เป็นปัจเจก และตัวตนที่สามารถเป็นส่วนหนึ่งของสังคมได้ทั้งในฐานะคนรัก ภรรยา ลูกสาว พี่สาว น้องสาว น้องชาย นักประดิษฐ์ ซึ่งตรงกับตัวตนของผู้คนในสังคมปัจจุบันดังที่อุลริค เบค (Ulrich Beck) และเอลิซาเบท เบค-เกิร์นเซม (Elisabeth Beck-Gernsheim) กล่าวไว้ในหนังสือ

Individualization: Institutionalized Individualism and its Social and Political Consequences ว่า สังคมแบ่งแยกออกเป็นปริมณฑลซึ่งมีการทำงานที่หลากหลาย ผู้คนรวมตัวกันเป็นสังคมเฉพาะในบางแง่มุมเท่านั้น

[...] society breaks down into separate functional spheres that are neither interchangeable nor graftable onto one another, people are integrated into society only in their partial aspects as taxpayers, car drivers, students, consumers, voters, patients, producers, fathers, mothers, sisters, pedestrians, and so on.¹⁰⁶

สังคมสมัยใหม่มิได้ผสมผสานตัวตนทั้งหมดของคนสู่ระบบปฏิบัติการของมัน ปัจเจกชนจะนำตัวตนบางส่วนของตนเข้าสู่สังคมชั่วคราว ขณะที่พวกเขาก้าวเข้าสู่ระบบปฏิบัติการของสังคมที่แตกต่างกันเท่านั้น

Modern society does not integrate them as whole persons into its functional systems; rather, it relies on the fact that individuals are not integrated but only partly and temporarily involved as they wander between different functional worlds.¹⁰⁷

แนวคิดนี้แสดงให้เห็นว่าผู้คนในสังคมปัจจุบันตระหนักถึงข้อดีของความแปลกแยก ความเป็นปัจเจกทำให้ครอบครัวด้อยความสำคัญลง จึงมีการปลูกฝังแนวคิดเกี่ยวกับการเป็นปัจเจกให้ดำรงคู่กับการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมด้วย โดยเฉพาะกับกลุ่มเด็ก ให้เด็กรู้จักแสวงหาตัวตนของตนเอง ขณะเดียวกันก็ให้ความสนใจบุคคลรอบข้าง ทั้งบุคคลในครอบครัว และคนอื่นๆ ไปพร้อมกันด้วย เพื่อให้เด็กสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้โดยปราศจากความแปลกแยก แนวคิดดังกล่าวปรากฏในวรรณกรรมร่วมสมัยหลายๆ เรื่อง เช่นวรรณกรรมชุดแฮร์รี่ พอตเตอร์ (Harry Potter) ซึ่งเห็นได้ชัดเจนว่าตัวละครเอกมีตัวตนที่โดดเด่น มีความสามารถมากมาย แต่เขามีได้เป็นวีรบุรุษในลักษณะ “เข้ามาคนเดียว” ทว่าเขายังให้ความสำคัญแก่ “เพื่อน” ด้วย และเพื่อนมีส่วนช่วยให้เขา

¹⁰⁶ Ulrich Beck and Elisabeth Beck-Gernsheim, *Individualization: Institutionalized Individualism and its Social and Political Consequences*, p. 23.

¹⁰⁷ Ibid.

ผ่านพ้นปัญหาต่างๆ ไปได้ วรรณกรรมทั้งห้าเรื่องนี้ก็เช่นกัน ผู้เขียนวรรณกรรมทั้งห้าเรื่องต้องการนำเสนอตัวตนของตัวละครทั้งในลักษณะที่เป็นปัจเจกและเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มิใช่ตัวตนที่เป็นคนนอกสังคม (outsider) เพื่อเน้นย้ำความคิดที่ต้องการให้เด็กมีตัวตนของตนเอง แต่สามารถดำรงอยู่ในสังคมไปพร้อมกันได้

4.2 การใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเป็นพื้นเพื่อเล่าเรื่องราวอื่น

การนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้ในลักษณะนี้เป็นการใช้ภูมิหลังความรู้ของผู้อ่านเกี่ยวกับแบบเรื่องซินเดอเรลลาเป็นพื้นฐานในการดำเนินเรื่องราวในวรรณกรรม ผู้อ่านจำเป็นต้องรู้เนื้อเรื่องของแบบเรื่องซินเดอเรลลาคร่าวๆ เพื่อที่จะได้เข้าใจเนื้อหาในวรรณกรรมและสารที่ผู้เขียนต้องการสื่อ การใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเป็นพื้นเพื่อเล่าเรื่องราวอื่นปรากฏในสองลักษณะคือ การเล่าเรื่องต่อจากเรื่องราวที่ปรากฏในแบบเรื่องซินเดอเรลลา และการเล่าเรื่องแบบเรื่องซินเดอเรลลาโดยเปลี่ยนตัวละครเอกจากซินเดอเรลลาเป็นตัวละครอื่น

4.2.1 การตระหนักถึงคุณค่าของตนเองด้วยการอยู่เพื่อผู้อื่นในวรรณกรรมเรื่อง *Just Ella*

การเล่าเรื่องต่อจากเรื่องราวที่ปรากฏในแบบเรื่องซินเดอเรลลา คือ การเล่าเรื่องภายหลังจากที่ตัวละครเอกออกจากบ้านไปอาศัยอยู่กับเจ้าชายในปราสาทแล้ว โดย *Just Ella* ของ มาร์กาเรต ปีเตอร์สัน แสตติกซ์ มีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตของตัวละครเอกคือเอลลา (Ella) ซึ่งพบว่าการตัดสินใจตกลงหมั้นหมายและจะแต่งงานกับเจ้าชายชาร์มมิ่ง (Prince Charming) นั้น อาจไม่ใช่การจบลงอย่างมีความสุขของชีวิตเธอ หากเป็นจุดเริ่มต้นการเดินทางครั้งใหม่ นั่นคือการแสวงหาแรงบันดาลใจในการมีชีวิตอยู่ของตนเอง อันสนับสนุนแก่นเรื่องการก้าวสู่ความเป็นตัวเองและการแสวงหาเป้าหมายในชีวิตที่แสตติกซ์กำหนดให้เป็นแก่นเรื่องหลักของวรรณกรรมเรื่องนี้ โดยแสตติกซ์กล่าวถึงแรงจูงใจในการสร้างสรรค์ผลงานวรรณกรรมเรื่องนี้ขึ้นมาว่า ขณะที่เธอเห็นลูกสาวกำลังต่อภาพต่อรูปซินเดอเรลลาอยู่ เธอตระหนักว่าซินเดอเรลลาเป็นแบบอย่างที่ย่ำแย่สำหรับเด็กหญิงเล็กๆ ด้วยว่าซินเดอเรลลาแทบจะมิได้ทำอะไรด้วยตนเองเลย และราวกับเธอได้ยินเสียง “ซินเดอเรลลาคนใหม่” กระซิบบอกเรื่องจริงของตัวเองที่ไม่เกี่ยวข้องกับเวทมนตร์คาถา และไม่มีนางฟ้าแม่ทูนหัวคอยช่วยเหลือ ตัวซินเดอเรลลาทำทุกอย่างด้วยตนเอง แสตติกซ์จึงตัดสินใจลงมือเขียนวรรณกรรมเรื่องนี้ขึ้น

Then one day when I was watching my daughter putting together a Cinderella puzzle that she loved, I started thinking about what a horrible role model she was for little girls, because she never actually does anything; her godmother does all the work. And then it was almost like I heard a “new” Cinderella talking to me, telling what she insisted was her true story. She told me she’d never had a fairy godmother and never had to rely on magic—she’d made things happen for herself. And then I had so much fun imagining her alternative tale that I decided to write it down.¹⁰⁸

แฮดดิคซ์เลือกใช้แก่นเรื่องการก้าวสู่ความเป็นตัวเองของเอลลาเป็นแก่นเรื่องหลัก เธอนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาท่อยอดเนื่องจากซินเดอเรลลาเป็นหญิงสาวที่มีได้กำหนดเส้นทางชีวิตของตนเอง หากดำเนินไปตามที่ผู้อื่นกำหนดให้ไว้แรงจูงใจในการดำเนินชีวิต ซึ่งแฮดดิคซ์เห็นว่าตัวละครเช่นซินเดอเรลลานั้น มีความเหมาะสมที่จะนำมาเปลี่ยนแปลงลักษณะนิสัยและเพิ่มแรงจูงใจในการดำเนินชีวิต และกำหนดให้ในที่สุดเอลลาก้าวสู่ความเป็นตัวเองได้สำเร็จและได้ใช้ชีวิตในรูปแบบที่ตนต้องการในช่วงท้ายของเรื่อง

เรื่องราวเริ่มต้นด้วยการที่เอลลาเล่าถึงชีวิตปัจจุบันของตนหลังจากย้ายเข้ามาอยู่ในปราสาทในฐานะเจ้าหญิงคู่หมั้นของเจ้าชายชาร์มมิ่ง เธอไม่อาจปฏิบัติตามที่ตนต้องการได้เลยและไม่อาจทำสิ่งที่ขัดต่อ “ความเป็นเจ้าหญิง” เช่นการจูดเตาผิง ซึ่งเมื่อเธอทำเอง บรรดาคนรับใช้ในวังพากันโศกโศกไปทั่วจนข่าวแพร่สะพัดไปจนถึงหูของมาดามบิสเซต (Madame Bisset) ครูสอนมารยาทและการวางตัวของเอลลาซึ่งไม่พอใจอย่างยิ่งเมื่อทราบเรื่อง ทั้งยังสั่งห้ามมิให้เอลลาทำเช่นนั้นอีก “You must never do that again,” she said in a surprisingly firm voice. “Never.”¹⁰⁹ เนื่องจากสิ่งที่เธอทำมีไช่งานของเจ้าหญิงเช่นเธอ แม้เอลลาจะแย้งว่าเธอหนาวก็ตาม มาดามบิสเซตแย้งกลับว่าเธอควรจะสั่งกระดิ่งเรียกหญิงรับใช้ เพราะการคอยดูแลไฟในเตาผิงมิให้มอดดับนั้นเป็นหน้าที่ของหญิงรับใช้ “You were cold. Did you perchance remember that you have a bell to call your servants? Did you remember that it was *their* job to tend

¹⁰⁸ “Frequently Asked Questions—Just Ella” [Online] http://www.haddixbooks.com/books/ella_faq.html [n.d.] Retrieved November 7, 2008.

¹⁰⁹ Margaret Peterson Haddix, *Just Ella* (New York: Simon Pulse, 2007), p. 6.

your fire?”¹¹⁰ ทั้งนี้ มาตามบิสเซ็ตยังย้ำด้วยว่า คนรับใช้มีหน้าที่รับใช้เจ้าหญิงและชนชั้นสูงในปราสาท ไม่จำเป็นต้องเกรงใจแต่อย่างใด

จากย่อหน้าที่แล้ว จะเห็นได้ว่าแม่เอลลาจะหนีพ้นจากชีวิตที่ต้องเป็นเหมือนเด็กรับใช้ในบ้านตนเอง พ้นจากคำสั่งของแม่เลี้ยงและลูกติดแม่เลี้ยงสองคนตามที่เราทราบกันดีอยู่แล้ว ทว่า การได้มาเป็นเจ้าหญิงคู่มั้นของเจ้าชายชาร์มมิ่งและใช้ชีวิตหรูหราภายในปราสาทนั้นกลับมิได้เอื้อให้เอลลาใช้ชีวิตโดยอิสระตามที่เธอต้องการได้เลย ตรงกันข้าม เอลลาหลุดจากกรอบที่แม่เลี้ยงกำหนดมาอยู่ในกรอบกฎเกณฑ์ของปราสาท ซึ่งห่างไกลจากการทำตามใจตนเองมากนัก เป็นการลิดรอนตัวตนและกำหนดกรอบชีวิตให้เธอดำเนินตามอย่างชัดเจน ยิ่งไปกว่านั้น การเข้ามาใช้ชีวิตในปราสาทของเอลลา ยังเปลี่ยนแปลงตัวเธอจาก “เอลลา” หญิงสาวชาวบ้านธรรมดาให้กลายเป็น “เจ้าหญิงซินเทียนา เอลเลนอรา” (Princess Cynthiana Eleanora) โดยทุกคนในปราสาทต่างเห็นพ้องต้องกันว่าความเป็นหญิงสาวชาวบ้านของเอลลาต้องถูกเก็บเป็นความลับ ไม่ควรได้รับการเปิดเผยต่อคนทั่วไปด้วยเกรงว่าราชวงศ์ชาร์มมิ่งจะถูกประณามหยามเหยียด เอลลาจึงจำเป็นต้องได้รับการอบรมให้เหมาะสมกับการเป็น “เจ้าหญิง” และ “กุลสตรี” ตามกรอบที่สังคมกำหนด ซึ่งสถานการณ์เหล่านี้ก็กลายเป็นอุปสรรคขัดขวางมิให้เอลลาตระหนักถึงเป้าหมายชีวิตของตนเองและตัวตนที่เธอต้องการแสดงให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสายตาคคนอื่นได้โดยง่าย

นอกจากการเรียนมารยาทกับมาตามบิสเซ็ตแล้ว เอลลา ยังต้องเรียนเสริมทักษะอื่นๆ อีกมาก รวมถึงวิชาศาสนาที่ลอร์ดเรสตัน (Lord Reston) เป็นผู้สอน ซึ่งเอลลาเรียนกับลอร์ดเรสตันได้ไม่นาน เขาเกิดอาการหายใจไม่ออกและล้มป่วยเป็นอัมพฤกษ์ ทำให้เอลลาได้พบกับแมรี (Mary) เด็กสาวรับใช้ซึ่งเป็นคนเดียวที่ยอมพูดคุยกับเธอ และพูดทุกเรื่องอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมา เนื่องจากแมรีเป็นผู้เดียวที่ยอมบอกอาการของลอร์ดเรสตันให้เอลลารับรู้ ขณะที่หญิงรับใช้คนอื่นพยายามหลีกเลี่ยงหัวข้อสนทนาอย่างจงใจ และจากเหตุการณ์เดียวกัน ทำให้เอลลาได้พบเจดเรสตัน (Jed Reston) ลูกชายคนโตของลอร์ดเรสตันผู้ทำหน้าที่สอนเธอต่อจากพ่อของเขา เจดเป็นผู้ที่เอลลาสามารถพูดคุยด้วยได้อย่างตรงไปตรงมา ไม่ต้องระมัดระวังตัวมากเช่นช่วงเวลาที่เธอเรียนเสริมทักษะอื่นกับครูคนอื่น ๆ เนื่องด้วยเขามีความเป็นกันเอง และอายุมากกว่าเธอเพียงไม่กี่ปี การที่เอลลาได้เรียนกับเจด ทำให้ชีวิตในรั้วปราสาทของเธอสดใสขึ้นมาก เพราะแม้ว่าเธอจะมีแมรีที่สามารถนับเป็นเพื่อนได้ แต่ด้วยฐานะเจ้าหญิงกับเด็กสาวรับใช้ทำให้แมรีเจียมเนื้อเจียมตัวอยู่

¹¹⁰ Ibid., p. 7.

พอสมควร ทั้งแมร์ยังมีหน้าที่ต้องปฏิบัติ จึงไม่อาจพูดคุยกับเอลลาได้เป็นระยะเวลาานานๆ เมื่อเอลลาได้พบเจตที่มีฐานะทางสังคมไม่ต่างจากเธอมากนัก และเป็นครูสอนเธอจึงมีเวลาพูดคุยกับเธอได้อย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน ทำให้เอลลามีเวลาได้ผ่อนคลายในช่วงโมงเรียนที่เจตเป็นผู้สอน ยิ่งไปกว่านั้น การที่เจตมีเป้าหมายในชีวิตเป็นการตั้งค้ำช่วยเหลือผู้เดือดร้อนจากสงคราม ไม่ให้พวกเขาเหล่านั้นต้องอดอยากและไร้บ้านทำให้เอลลาเปรียบเทียบเข้ากับพ่อของตนที่หลงใหลหนังสือหายาก เธอตระหนักว่าทั้งคู่ต่างมีสิ่งที่ตนหลงใหล (passion) ซึ่งเธอไม่แน่ใจว่าเธอมี จึงพยายามย้ำเตือนตัวเองว่าเธอหมั่นแล้ว เจ้าชายชาร์มมิ่งคือความหลงใหลของเธอและเธอรักเขา “I am engaged, I reminded myself. Prince Charming is supposed to be your passion. No—he is you passion. You love him.”¹¹¹ กระนั้น เธอยังบอกตัวเองอีกว่า อาจเป็นเพราะเธอชนะใจเจ้าชายชาร์มมิ่งง่ายตายเกินไป จึงรู้สึกที่ตนยังขาดอะไรไปอยู่ “Somehow, though, it seemed like I needed more. Maybe it was because I’d won him too easily.”¹¹² เธอหวังว่าเธอกับเจ้าชายจะสนิทสนมกันตามประสาครุฑมากกว่าที่เป็นอยู่ กล่าวได้ว่าสิ่งที่ขาดหายไปในชีวิตของเอลลาคือแรงจูงใจและเป้าหมายในชีวิตซึ่งเธอเองยังคิดไม่ถึง แต่เมื่อเธอผ่านเหตุการณ์ต่างๆ ต่อไปจึงตระหนักได้ในที่สุด

อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างเอลลากับเจ้าชายชาร์มมิ่งมิได้สนิทแนบแน่นเพิ่มขึ้นอย่างที่เอลลาตั้งใจไว้ เธอมีโอกาสพบเจ้าชายชาร์มมิ่งไม่มากนักด้วยว่าเขามีภารกิจที่ต้องปฏิบัติมากมาย เวลาที่เอลลาจะได้พบเขามีเพียงช่วงรับประทานอาหารเย็นที่มีผู้ร่วมโต๊ะจำนวนมาก ซึ่งจุดที่เธอนั่งก็อยู่ห่างจากเขา ทั้งยังมีคนนั่งคันอีกด้วย และอีกช่วงหนึ่งที่เป็นเวลาของทั้งคู่คือช่วงหัวค่ำ ทว่าเอลลามีอาจแสดงความรักหรือพูดจาประสาคนรักกับเจ้าชายชาร์มมิ่งได้ เนื่องด้วยมีต้นห้องคอยเฝ้าทั้งคู่อยู่ การพบปะระหว่างเอลลากับเจ้าชายชาร์มมิ่งในช่วงเวลานี้จึงเต็มไปด้วยความขัดเขิน ทั้งยังหมดเรื่องคุยอย่างรวดเร็ว ทว่าการพบปะกับเจ้าชายชาร์มมิ่งในช่วงหัวค่ำนี้ทำให้เอลลาเริ่มตระหนักทีละน้อยว่าเธอมิได้ประทับใจทัศนคติของเขานัก เป็นต้นว่าเขาพยายามเบี่ยงเบนความสนใจของเอลลาเกี่ยวกับบ้านเมือง โดยบอกว่าอาณาจักรเป็นปกติดี และอาหารเหลือทิ้งของปราสาทสามารถจัดงานเลี้ยงในซูลาลา (Suala) อาณาจักรศัตรูที่ต่อสู้กันมาต่อเนื่องยาวนานได้เลย “The kingdom is in fine shape. Why, we throw food here at the castle that would be a feast in Suala.”¹¹³ ซึ่งเมื่อเอลลากล่าวว่าทำไมต้องทิ้งอาหารที่เหลือของปราสาทใน

111 Ibid., p. 54.

112 Ibid.

113 Ibid., p. 32.

ขณะที่ประชาชนอดอยากอยู่ทุกคืนด้วย “Why throw away food when some of your own subjects go hungry each night? [...]”¹¹⁴ เขาตอบว่าถ้าอย่างนั้นนำอาหารที่เหลือไปตั้งโต๊ะหน้าปราสาทก็ได้ ไม่เป็นปัญหาสำหรับเขา ทำให้เอลลาเง่ประหลาดใจกับความคิดของเขาอย่างยิ่ง “Why didn't his own hungry subjects matter to him? What was wrong with this man?”¹¹⁵

นานวันเข้า ความประหลาดใจของเอลลาค่อยๆ แปรเปลี่ยนเป็นการตระหนักว่าเธอมิได้รู้เรื่องอะไรเกี่ยวกับเจ้าชายชาร์มมิ่งเลยเมื่อตกลงรับหมั้นเขา ยิ่งเมื่อเธอได้เล่าเรื่องชีวิตการเป็นราชหญิงรับใช้ในบ้านของตัวเองให้เจดฟัง เธอยิ่งตระหนักว่าการที่ตนรับหมั้นเจ้าชายนั้นเป็นเพราะเธอต้องการหลีกเลี่ยงชีวิตภายใต้คำสั่งของลูซิลล์ (Lucille) ผู้เป็นแม่เลี้ยง และคอร์ริมุนด์ (Corrimunde) กับกรีเซลดา (Griselda) ผู้เป็นลูกติดของลูซิลล์ เมื่อเธอทบทวนความรู้สึกของตนเองที่มีต่อเจ้าชายอีกครั้ง เธอพบว่าตนเองไม่มีความรู้สึกใดๆ เช่นที่เคยมีหัวใจเต้นเร็ว หน้าแดง ตัวสั่นสะท้าน-ไม่มีอะไรเกิดขึ้นเลย แม้จะพยายามนึกภาพหน้าตา ผม และเรือนร่างอันไร้ที่ติของเขา ภาพเขากำลึงจับและกอดเธอ เธอไม่รู้สึกอะไรเลย มีเพียงความรู้สึกเบื่อหน่ายเท่านั้น

I waited for my heart to speed up, the way it always did at the thought of him. I waited for the flush to creep up my face, the delicious shiver to crawl up my back.

Nothing happened.

I tested myself again.

Charm? Prince Charming? I conjured up the image of his perfect face, his perfect hair, his perfect body. I pictured him kissing me, touching me, holding me.

I felt nothing. Except—bored.¹¹⁶

เมื่อเธอตระหนักว่าเธอไม่ได้รักเจ้าชายชาร์มมิ่ง ประกอบกับกรอบกฎเกณฑ์ในปราสาทบีบคั้นเธอมากขึ้นเรื่อยๆ เมื่อมีการจัดงานประลองยุทธ์ขึ้นนอกปราสาท เอลลาจึงหวังจะได้ผ่อนคลายด้วยการออกไปเห็นแสงตะวัน ได้สูดอากาศบริสุทธิ์ และเข้าร่วมชมการประลองยุทธ์ แต่การณ์กลับ

114 Ibid.

115 Ibid., p. 33.

116 Ibid., p. 108.

กลายเป็นว่าเธอต้องถูกบีบบังคับให้สวมเสื้อรัดทรงดันหน้าอกจนล้นทะลักและรัดแน่นจนหายใจแทบไม่ออกเพื่อเป็นการอวดโฉมเจ้าหญิงคู่หมั้นของเจ้าชายชาร์มมิ่ง ทั้งยังไม่มีโอกาสได้ทำตามที่หวังไว้ ต้องนั่งอยู่ในเต็นท์ที่ปิดมิดชิด เธอจึงคิดได้ว่าตนไม่อาจทนเป็นตุ๊กตา เป็นหุ่นให้ใครต่อใครในปราสาทคอยเชิดไปทางนั้นที่ทางนี้ได้ตลอดไป “I absolutely could not live the way everyone wanted me to. I would go mad.”¹¹⁷ แสดงให้เห็นว่า เอลลาเริ่มตระหนักแล้วว่าตนต้องการกำหนดตัวตนและเป้าหมายในชีวิตด้วยตนเอง

เอลลารำวุ่นใจเป็นอย่างมาก เธอเฝ้าคิดแล้วคิดอีกว่าจะทำอย่างไรต่อไป เธอไม่ได้รักเจ้าชายชาร์มมิ่งและไม่ต้องการแต่งงานกับเขาแม้ว่าเขาจะเป็นเจ้าชายก็ตาม เธอคิดว่าหากยินยอมแต่งงานทั้งที่เธอมิได้ต้องการเขา และไม่ต้องการเป็นเจ้าหญิงไม่ยุติธรรมต่อผู้หญิงอีกมากมายที่ใฝ่รอให้เขารักและขอแต่งงานอยู่

During those days, I'd debated again and again what I should do. I couldn't marry a man I didn't love, even if he was the prince. Especially if he was the prince. It wasn't fair. There were hundreds of girls in the kingdom who would love to marry him. How could I, the only girl who didn't want him, be the one he vowed to keep forever?¹¹⁸

แต่เมื่อเอลลาพบว่าเจ้าชายชาร์มมิ่งจะสนใจแค่ความสวยของเธอ และปรารถนาให้แมรีฟิง แมรีจึงยอมบอกความจริงว่างานเลี้ยงเต้นรำที่จัดขึ้นก่อนหน้านี้เป็นไปเพื่อให้เจ้าชายชาร์มมิ่งหาคู่หมั้น เนื่องจากไม่มี “เจ้าหญิง” จากเมืองใดที่มีคุณสมบัติด้านความงามเหมาะสมตามกฎเกณฑ์ของราชวงศ์ชาร์มมิ่ง โดยบรรดาที่ปรึกษาของพระราชาก็จะเป็นผู้เลือกหญิงที่สวยที่สุดในงาน ดังนั้นเจ้าชายชาร์มมิ่งจึงมิได้แม้แต่จะ “เลือก” เอลลาด้วยตนเอง แมรียังบอกด้วยว่าที่จริงแล้วเจ้าชายชาร์มมิ่งไม่ฉลาดเลย เขาไม่รู้จักรักที่ “รัก” ใคร ไม่รู้แม้กระทั่งจะลูกจากที่ไหนลงอย่างไรหากที่ปรึกษาส่วนตัวไม่บอกให้ก้าวเท้าไหนลงจากเตียงก่อน

¹¹⁷ Ibid., p.107.

¹¹⁸ Ibid., p.109.

“The prince isn’t really smart enough to know how to fall in love, is he?” she quipped. “He wouldn’t know how to get out of bed in the morning if he didn’t have advisers telling him which foot to put on the floor first.”¹¹⁹

เอลลาจึงตระหนักว่าตนกลายเป็นผู้เข้าประกวดความงามโดยมีเจ้าชายชาร์มมิ่งเป็นรางวัล ทำให้เธอโล่งใจที่รู้ว่าเจ้าชายไม่ได้รักเธอและตัดสินใจได้ทันทีว่าเธอต้องการถอนหมั้นจากเขา เธอคิดว่าเมื่อเรื่องราวเป็นเช่นนี้เธอก็น่าจะไม่ได้สร้างความผิดหวังให้เขาและสามารถจากกันได้ด้วยดี

การที่เอลลาปล่อยให้คนอื่นควบคุมบังคับชีวิตตนเองมาโดยตลอดทำให้เมื่อเธอต้องการจะหลุดพ้นจากสถานการณ์ดังกล่าว เธอจึงไม่อาจทำได้โดยง่าย เอลลาต้องจ่ายค่าบทเรียนราคาแพงนี้ด้วยอิสรภาพของเธอเอง แม้เอลลาจะดูเหมือนไม่ได้รับอิสระขณะที่อยู่ในปราสาท จำเป็นต้องอยู่ในกรอบกฎเกณฑ์ต่างๆ มากมาย แต่เมื่อเปรียบเทียบกับชีวิตภายหลังจากที่เธอบอกถอนหมั้นเจ้าชายชาร์มมิ่งแล้ว ชีวิตที่ต้องอยู่ในกรอบในฐานะเจ้าหญิงคู่หมั้นมีอิสระมากกว่า เพราะทันทีที่เจ้าชายชาร์มมิ่งรับรู้เรื่องการถอนหมั้น เขาเปลี่ยนจากเจ้าชายผู้นุ่มนวลและอ่อนหวาน กลายเป็นเด็กน้อยเอาแต่ใจ ทำอะไรไม่ถูก ได้แต่พร่ำบอกให้เอลลาหยุดพูดเสีย “Don’t ever say that again!” he commanded with an emphatic shake. [...] “Stop it!” the prince shouted. “Stop it! Stop it! Stop it!”¹²⁰ ทั้งนี้ เมื่อเขาตั้งสติได้จึงมัดมือมัดเท้าเอลลาและไปตามมาตามบิสเซตและที่ปรึกษาส่วนตัวมา ทำยที่สุดแล้ว เอลลาถูกนำตัวไปขังไว้ในคุกใต้ดิน อิสรภาพอันน้อยนิดที่เคยมีสูญสลายไปสิ้น การที่เจ้าชายชาร์มมิ่ง ที่ปรึกษาส่วนตัว และมาตามบิสเซตนำตัวเอลลาไปขังคุกใต้ดินทำให้เธอยิ่งตระหนักว่าตนไม่ต้องการกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในกรอบกฎเกณฑ์ของปราสาทในฐานะเจ้าหญิงคู่หมั้นอีกต่อไป สิ่งที่ต้องการมีเพียงสิ่งเดียว นั่นคืออิสรภาพ “I just want to be free,”¹²¹ แม้ว่ามาตามบิสเซตจะพยายามโน้มน้าวให้เธอยอมแต่งงานกับเจ้าชายชาร์มมิ่งด้วยวิธีการต่างๆ นานาก็ไม่สำเร็จ เธอยังคงยืนยันจะไม่แต่งงานกับเจ้าชายอย่างแน่นอน มาตามบิสเซตจึงปล่อยเธอไว้ในคุกด้วยหวังจะใช้ความสกปรกโสโครกในคุก ความหิวโหยจากรอคอยอาหารเป็นสิ่งที่ทำให้เอลลายอมเปลี่ยนใจ

119 Ibid., p. 115.

120 Ibid., p. 124.

121 Ibid., p. 141.

อย่างไรก็ตาม ชีวิตของเอลลาไม่เลวร้ายเกินไปนัก เมื่อเธอค้นพบความต้องการในชีวิตของตนเองที่จะเป็นอิสระจากการถูกควบคุมแล้ว แมรี ได้รับใช้ในปราสาทเพียงคนเดียวที่เอลลาสามารถนับเป็นเพื่อนได้แอบตามมาหาเธอที่คุกใต้ดิน ทั้งยังนำอาหารและน้ำมาให้ด้วย เอลลาขอให้แมรีช่วยไปตามเจดให้จึงได้รู้ว่าเจดไปตั้งค่ายช่วยเหลือผู้เดือดร้อนจากสงครามตามความฝันของเขาแล้ว ทำให้เอลลาต้องหาทางหนีจากการใช้ชีวิตในคุกใต้ดินด้วยตนเอง มิใช่ให้คนอื่นช่วยดังที่เคยเป็นมาเมื่อเจ้าชายชาร์มมิ่งนำตัวเธอเข้าปราสาท พันจากชีวิตหญิงรับใช้ในบ้านตัวเอง พันจากคำสั่งของลูซิลล์และลูกติดของเธอ ด้วยความช่วยเหลือเล็กๆ น้อยๆ จากแมรีที่นำพลั่วมาให้ตามคำขอ เอลลาใช้พลั่วขุดรูที่มุมห้องซึ่งเป็นจุดที่ใช้สำหรับขบถ่าย ลอดใต้กำแพงปราสาทเพื่อจะไปไต่พื้นดินนอกกำแพงปราสาท หากเอลลาทำไม่สำเร็จเธอจะต้องเป็นนกน้อยในกรงทอง ถูกขังอย่างไร้สิทธิสภาพไปตลอดชีวิต เธอจึงพยายามขุดอย่างเอาจริงเอาจังไม่รู้เหน็ดเหนื่อยและไม่ย่อท้อต่อความเมื่อยล้า ซึ่งทำที่สุดเธอก็ทำได้สำเร็จ เธอหนีพันจากคุกใต้ดินมาสู่แสงตะวันและอิสรภาพที่รอต้อนรับเธออยู่ภายนอก

ทว่าความเป็นจริงข้อหนึ่งได้จู่โจมเธอ เธอไม่อาจกลับไปอยู่บ้านตัวเองซึ่งกลายเป็นบ้านของลูซิลล์ไปแล้วได้ เธอไม่อาจกลับเข้าไปในปราสาทในฐานะเจ้าหญิงคู่หมั้นของเจ้าชายชาร์มมิ่งเพราะเธอไม่ต้องการ เธอจึงมุ่งหน้าไปหาเจด คนเดียวที่เธอคิดถึงอยู่ตลอดเวลาที่ค่ายช่วยเหลือผู้เดือดร้อนจากสงครามของเขา ก่อนจะไปเธอแอบเข้าไปในบ้านลูซิลล์เพื่อขโมยชุดมาเปลี่ยนและทิ้งชุดหรูหราของเจ้าหญิงที่เธอสวมอยู่ไป ทั้งยังขโมยหนังสือแผนที่ ตำรายา หนังสือวิธีการเพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์ บทกวี รวมทั้งหนังสือปรัชญามาด้วย เพื่อที่ว่าเธอจะจะสามารถช่วยงานเจดได้ในฐานะหมอและที่ปรึกษาด้านการเกษตร การกระทำของเอลลาแสดงให้เห็นว่าเธอมองเห็นเป้าหมายในชีวิตของตนแล้ว

เอลลาเดินเท้าจนถึงค่ายช่วยเหลือผู้เดือดร้อนจากสงครามของเจดแล้ว หัวใจเธอเต้นเร็วและรู้สึกหิวๆ เมื่อได้พบหน้าเจด แต่เธอปฏิเสธตัวเองว่าเป็นเพราะเธอหิวและเหนื่อยจากการเดินทาง ไม่ใช่เพราะเธอรักเจดแต่อย่างใด และหลังจากเธอเล่าเรื่องทั้งหมดให้เจดฟัง เจดขอเธอแต่งงานทันที “Ella,” he said solemnly, “will you marry me?”¹²² ทว่าเอลลายังไม่แน่ใจในตนเองเนื่องจากเธอตัดสินใจผิดพลาดมาครั้งหนึ่งแล้วที่ตกลงหมั้นและจะแต่งงานกับเจ้าชายชาร์มมิ่งหลังจากพบกันเพียงครั้งเดียว ประสบการณ์ครั้งนั้นเกิดจากการที่เธอต้องการหนีจากชีวิตเด็กรับใช้

122 Ibid., p. 198.

ในบ้านตนเองที่ต้องคอยทำตามคำสั่งของแม่เลี้ยงและพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงทั้งสองจึงรีบตัดสินใจโดยไม่คิดหน้าคิดหลัง ครั้งนี้เธอจึงจำเป็นต้องคิดทบทวนให้แน่ใจเสียก่อน เธอขอเวลาจากเจตนาเดือนเพื่อทำความรู้จักกันให้มั่นใจก่อนที่จะตกลงใจเลือกทางเดินชีวิตตนเองต่อไป ซึ่งเธอก็อยู่ในค่ายช่วยเหลือผู้เดือดร้อนจากสงคราม คอยช่วยเหลือเจตนาในฐานะหมอและที่ปรึกษาด้านการเกษตรตามที่ตนตั้งใจไว้ กระทั่งมีจดหมายเรียกตัวเจตนาไปรับหน้าที่เป็นพระประจำตัวพระราชทานพ่อของเธอที่เสียไป เมื่ออยู่ห่างกัน เอลลาจึงตระหนักว่าตนรักเจตนา และมีคำตอบเตรียมพร้อมไว้ให้เขาเมื่อเขากลับมาหาเธออีกครั้ง

จะเห็นได้ว่าแฮดดิทซ์แสดงให้เห็นถึงกระบวนการก้าวสู่ความเป็นตัวเองและค้นพบเป้าหมายในชีวิตของเอลลาอย่างชัดเจน จากเดิมที่เธอมีได้มีจุดมุ่งหมายใดๆ ในชีวิต ต้องการเพียงให้ตนหลุดพ้นจากการเป็นหญิงรับใช้ของลูซิลล์และลูกๆ จึงตอบตกลงหมั้นและจะแต่งงานกับเจ้าชายชาร์มมิ่ง ซึ่งกลายเป็นว่าตนต้องถูกบังคับให้เป็นเจ้าหญิงที่เหมาะสม จนกระทั่งเมื่อผ่านเหตุการณ์หลายอย่าง จึงตระหนักว่าสิ่งที่ตนต้องการที่สุดคืออิสรภาพ และการตัดสินใจบงการชีวิตตัวเอง เธอเลือกที่จะเป็น “เพียงเอลลา” หรือ “Just Ella” อันเป็นที่มาของชื่อวรรณกรรม ไม่ใช่ “ซินเดอร์ส-เอลลา” ดังที่ลูซิลล์และลูกๆ เรียกในฐานะหญิงรับใช้ ไม่ใช่ “เจ้าหญิงซินเทียนา เอเลนอรา” ที่ผู้คนในปราสาทกำหนดให้ เธอต้องการทำให้ตนเองมีคุณค่ามากกว่าการนั่งรอผู้ชายไปวันๆ เช่นผู้หญิงส่วนใหญ่ในปราสาท ซึ่งท้ายที่สุดแล้ว เธอตระหนักว่าการมีงาน มีหน้าที่ที่จะต้องทำส่งผลให้เธอรู้สึกว่ามีคุณค่าแค่ไหน งานที่เธอเลือกนั้นเป็นการช่วยเหลือและให้ชีวิตใหม่แก่ผู้คนที่เดือดร้อน แสดงให้เห็นว่าเอลลารู้สึกว่าตนมีคุณค่าเมื่อได้ทำประโยชน์ให้แกผู้อื่นในสังคม อนุมานได้จากการที่เรื่องจบลงด้วยประโยคสุดท้ายของเรื่องที่ว่า “I turned from my window and went back to work.”¹²³ เธอค้นพบที่ทางของตนเอง พบแรงจูงใจในการดำเนินชีวิต และใช้ชีวิตอย่างมีความสุข “I liked my life the way I was living it.”¹²⁴

เอลลาถูกแฮดดิทซ์สร้างให้เป็นตัวแทนของเด็กวัยรุ่นที่แสวงหาเส้นทางชีวิตของตนเอง หาสิ่งที่ทำให้ตนรู้สึกมีคุณค่าในการดำรงชีวิต โดยแฮดดิทซ์ผูกเรื่องให้ตัวละครตัวอื่นๆ ทั้งที่บ้านและที่ปราสาทล้วนสร้างกรอบกำหนดตัวตนของเอลลาตามใจพวกเขา รวมทั้งกำหนดให้คนในปราสาทสร้างกฎเกณฑ์ต่างๆ ในปราสาท หวังจะหล่อหลอมให้เอลลาเป็นไปตามที่ตนต้องการ เพื่อขัดขวาง

123 Ibid., p. 218.

124 Ibid.

กระบวนการก้าวสู่ความเป็นตัวเองและการแสวงหาเป้าหมายในชีวิตของเอลลา ให้เธอได้พิสูจน์ตัวเองว่าตนสามารถค้นพบตัวตนที่แท้จริงของเธอและเส้นทางชีวิตที่เธอต้องการท่ามกลางแรงกดดันที่หวังจะเปลี่ยนให้เธอเป็นหุ่นเชิดและมีชีวิตภายใต้การควบคุมของพวกเขาเหล่านั้น

ชีวิตของเอลลาก่อนที่จะเข้ามาอยู่ในปราสาทในฐานะเจ้าหญิงซินเทียนา เอเลนอรา คู่หมั้นของเจ้าชายชาร์มมิ่ง แม้จะอาศัยอยู่ในบ้านตัวเอง แต่เมื่อพ่อของเธอตายไป เธอจึงตกอยู่ในความดูแลของแม่เลี้ยง ซึ่งมีได้ดูแลเธอแต่อย่างใด ในทางกลับกัน เอลลากลบกลายเป็นฝ่ายที่คอย "ดูแล" แม่เลี้ยงและลูกติดอีกสองคนตามแต่พวกเธอจะสั่ง เอลลากลบกลายเป็นเหมือนคนใช้ในบ้านของตนเองและได้ชื่อใหม่ว่า "ซินเดอริส-เอลลา" ตัวตนของเธอแปรเปลี่ยนจากลูกสาวเจ้าของบ้าน กลายเป็นเด็กรับใช้ตามที่แม่เลี้ยงและลูกติดสองคนของแม่เลี้ยงกำหนดฐานะให้ใหม่ ต้องคอยเก็บกวาดทำความสะอาดบ้าน และไปตลาดจับจ่ายซื้อของมาทำอาหาร สวมเสื้อผ้าเก่าๆ โทรมๆ ซึ่งมีอยู่เพียงชุดเดียว การกระทำของแม่เลี้ยงและลูกสาวทั้งสองส่งผลให้เอลลารู้สึกโกรธและเกลียดชังทั้งสามเป็นอย่างมาก เธอไม่ต้องการหนีใช้ชีวิตในสภาพนี้ เมื่อสบโอกาส มีผู้ส่งสาส์นจากปราสาท มาป่าวประกาศเชิญหญิงสาวทั่วอาณาจักรไปร่วมงานเลี้ยงเต้นรำในอีกสองสัปดาห์ข้างหน้า เธอจึงตัดสินใจในทันทีว่าตนจะต้องไปร่วมงานเลี้ยงให้ได้ แม้แม่เลี้ยงจะสั่งห้ามอย่างหนักแน่นก็ตาม การตัดสินใจของเอลลาในครั้งนี้เกิดจากความต้องการขัดคำสั่งของแม่เลี้ยงเพื่อเป็นการท้าทาย และทำให้แม่เลี้ยงโมโหที่ห้ามเธอไม่สำเร็จ ประกอบกับความต้องการหาผู้มีอันจะกินที่สามารถจ้างเธอเป็นพี่เลี้ยงหรือเป็นครูสอนลูกๆ ของเขาหรือเธอได้ เพื่อที่เธอจะได้พ้นจากการเป็นเด็กรับใช้ในบ้านตัวเอง และมีชีวิตใหม่ เธอจึงค้นชุดแต่งงานของแม่ในห้องใต้หลังคา มาเย็บแก้จนสามารถสวมได้พอดี และได้รองเท้าแก้วคู่งามเป็นค่าตอบแทนจากช่างเป่าแก้วจอมโวในตลาดที่เธอช่วยให้เขาชนะเงินพนัน จากนั้นจึงเข้าร่วมงานเลี้ยงและจับพลัดจับผลูได้เป็นผู้หญิงที่เจ้าชายชาร์มมิ่งเลือกเป็นคู่ครอง กลายเป็นเจ้าหญิงซินเทียนา เอเลนอราในเวลาต่อมา

ทั้งเรื่องราวก่อนที่เอลลาจะเข้าไปอยู่ในปราสาท และเรื่องราวภายหลังจากที่เอลลาตัดสินใจยกเลิกการแต่งงานกับเจ้าชายชาร์มมิ่ง แสดงให้เห็นว่าเอลลาตัดสินใจและกระทำการทุกอย่างด้วยตนเองโดยไม่มีใครคอยช่วยเหลือ ประกอบกับการนำเสนอเรื่องราวทั้งหมดโดยการให้เอลลาเป็นผู้เล่าเรื่องด้วยตนเอง ทำให้มองได้ว่าแฮดดิทซ์ต้องการได้กลับเรื่องราวในเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาที่ซินเดอเรลลามิได้ทำทุกอย่างด้วยตนเอง เธอมีนางฟ้าแม่ทูนหัวเป็นผู้ช่วยเหลือ เสกสิ่งจำเป็นที่ใช้ในการเข้าร่วมงานเลี้ยงเต้นรำให้ทั้งหมดนั่นเอง ซึ่งตรงกันข้ามกับการกระทำของเอลลาอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม เนื้อเรื่องหลักของวรรณกรรมเรื่อง *Just Ella* นี้คือการ

เล่าเรื่องต่อจากเรื่องราวที่เกิดขึ้นในเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา มากกว่าจะเน้นความสำคัญที่การได้กลับ การได้กลับเรื่องราวในแบบเรื่องซินเดอเรลลาเดิมจะเห็นได้อย่างชัดเจนในวรรณกรรมเรื่อง *Confessions of an Ugly Stepsister* ที่ตั้งใจใช้ตัวละครเอกเป็นหนึ่งในพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงแทนที่จะเป็นซินเดอเรลลาเช่นในเทพนิยาย ซึ่งเน้นว่าต้องการเปิดโอกาสให้พี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงที่มักจะเป็นฝ่ายร้ายในเทพนิยายได้มีโอกาสแสดงความรู้สึกนึกคิด และเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเองบ้างนั่นเอง

4.2.2 การเลี้ยงดูกับการก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเองของ “ไอริส” “คลารา” และ “รูท” ในวรรณกรรมเรื่อง *Confessions of an Ugly Stepsister*

การเล่าเรื่องเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาโดยเปลี่ยนตัวละครเอกจากซินเดอเรลลาเป็นตัวละครอื่น ปรากฏในวรรณกรรมของเกรกอรี แมกไกวร์ เรื่อง *Confessions of an Ugly Stepsister* ในเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลาทุกสำนวน ตัวละครเอกคือซินเดอเรลลา ซินเดอเรลลาเป็นตัวละครผู้ดำเนินเรื่องราวทั้งหมดที่เกิดขึ้น ทว่าในการนำเสนอเรื่องราวของซินเดอเรลลาตามสำนวนของแมกไกวร์ เขาเปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้ทราบเรื่องราวจากมุมมองของพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงคู่บ้าง ทั้งนี้ เรื่องราวในมุมมองของตัวละครเอกที่ถูกเปลี่ยนแปลง ได้กลับในสิ่งที่เทพนิยายกล่าวถึงการกระทำของพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงที่ว่า พวกเขาลดฐานะซินเดอเรลลาให้กลายเป็นเด็กรับใช้ในบ้าน หรือกลั่นแกล้งซินเดอเรลลาอย่างไรเหตุผล แมกไกวร์ให้ความสำคัญในการเล่าเรื่องราวของไอริส (Iris) พี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงคนเล็กและครอบครัวแม่เลี้ยงมากกว่าเรื่องราวของคลารา (Clara) ซึ่งเทียบได้กับซินเดอเรลลา อย่างไรก็ตาม เรื่องราวของทั้งไอริสและคลาราเกี่ยวพันกันอย่างไม่อาจแยกได้ หากไอริสขาดคลารา ไอริสจะไม่มีวันได้ก้าวสู่ความเป็นตัวเองและประสบความสำเร็จในชีวิต และหากคลาราขาดไอริส คลาราจะไม่มีทางได้พบและแต่งงานกับเจ้าชาย จะเป็นหญิงสาวที่อยู่แต่ในบ้านไปจนตาย

วรรณกรรมเรื่องนี้เปิดฉากขึ้นด้วยการให้รูท (Ruth) พี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงคนโตเดินผ่านกลุ่มเด็ก ๆ ที่กำลังเล่าเรื่องและเล่นละครเป็นสาวสวยคนหนึ่งที่กำลังถูกพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงดูด่า จากนั้นเธอได้ปลอมตัวไปร่วมงานเลี้ยงเต้นรำซึ่งทำให้เกิดจุดพลิกผัน เธอพบเจ้าชายและเกิดเป็นความรัก

They were tossing their toys in the air, by turns telling a story and acting it too. A play about a pretty girl who was scorned by her two stepsisters. In distress, the child disguised herself to go to a ball. There, the great turnabout: she met a prince who adored her and romanced her.¹²⁵

การเปิดเรื่องเช่นนี้เป็นไปเพื่อเอื้อให้รูทนี่สงสัยว่าเด็กเหล่านั้นคงได้ยินเรื่องราวของครอบครัวเธอที่ผู้ใหญ่ซุบซิบกันแล้วนำมาเปลี่ยนเป็นเทพนิยายที่เต็มไปด้วยเวทมนตร์ มีรองเท้าแก้ว นางฟ้าแม่ทูนหัว แล้วจึงชวนนึกถึงเรื่องราวในอดีตก่อนจะเล่าเรื่อง “จริง” ทั้งหมดที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการไต่กลับเรื่องราวในเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา

สำหรับรูทแล้ว หากเธอเป็นจิตรกร เธอคงวาดภาพชีวิตตัวเองเป็นภาพเด็กหญิงสามคนกับจานที่แตกเป็นชิ้นๆ แต่ละส่วนต่างบอกเล่าเรื่องราว และเธอจะวาดเด็กหญิงสองคนไว้ในมุมมืดขณะที่ปล่อยให้แสงส่องไปที่คลารา เด็กหญิงคนที่สามซึ่งสวยที่สุด ทว่าชีวิตของเธอไม่ได้สวยงามเช่นใบหน้าของเธอเลย อย่างไรก็ตาม เรื่องเล่าที่รูทถ่ายทอดออกมานั้น มิได้กำหนดให้ตนเองเป็นตัวละครเอก หากกำหนดให้ไอริส น้องสาวแสนดีของเธอเป็นตัวละครเอกแทน และเรื่องเล่านี้ได้รับการถ่ายทอดอีกครั้งโดยแคสปาร์ (Caspar) สามีของไอริส น้องเขยของรูท ทำให้ลักษณะของรูทแตกต่างไปจากตัวจริง บุคลิกของรูทในเรื่องจึงมาจากมุมมองของแคสปาร์ รูทเป็นเหมือนเด็กปัญญาอ่อน ไม่รู้เรื่องราวใดๆ แม้ว่าตัวจริงของรูทนั้นสมองช้า แต่แท้ที่จริงแล้ว รูทมีความรู้สึกนึกคิด และเข้าใจเรื่องราวที่เกิดขึ้นทั้งหมด ทว่าอาจมิได้พูดออกมาให้ใครๆ เข้าใจ อย่างไรก็ตาม เรื่องราวบางส่วนที่อยู่นอกเหนือจากการรับรู้ของแคสปาร์ได้รับการเปิดเผยในภายหลังโดยตัวรูทเองในบทส่งท้าย (Epilogue) ซึ่งเป็นการ “สารภาพ” การกระทำของรูทต่อตัวละครตัวอื่น อันเป็นที่มาของชื่อเรื่อง

ไอริสและคลารา เป็นตัวแทนของเด็กสาวที่กำลังก้าวสู่ความเป็นตัวเองและแสวงหาเส้นทางชีวิตของตนเองโดยมีอุปสรรคเป็นแม่ที่คอยกำหนดตัวตนและทิศทางในการดำรงชีวิตของพวกเขา ชื่อเสียงเกี่ยวกับความงามของคลาราจะกระจายไปทั่ว แต่สำหรับไอริส เธอเป็นเด็กสาวที่หน้าตาธรรมดา ไม่สะสวย ซึ่งมาร์กาเรท (Margarethe) แม่ของเธอมักจะพูดย้ำอยู่เสมอ “Iris is

¹²⁵ Gregory Maguire, *Confessions of an Ugly Stepsister* (New York: Harper Collins Publisher, 2000), p. ix.

plain to look at. Painfully plain.”¹²⁶ แต่เธอมีความสามารถในการดูงานศิลปะซึ่งต้องการการฝึกฝน แคสปาร์ ลูกมือที่กำลังฝึกงานอยู่กับสคูนเมกเกอร์ (Schoonmaker) จิตรกรผู้เป็นเจ้าของบ้านที่ครอบครัวไอริสอาศัยอยู่ ตระหนักถึงความสามารถนี้ของไอริส ทว่ามาร์กาเรทขัดขวางการเรียนรู้ของเธอโดยให้เหตุผลว่าความสามารถของไอริสมิอาจช่วยให้ไอริสได้แต่งงาน และไม่มีประโยชน์ต่อความเป็นหญิงของเธอ

“[...] As for Iris, she'll come to thank me, in time, for the eye needs education, and she has an eye. You're more the fool to be so blind of it.”

“And an 'eye,' as you call it, will find such an ugly girl a husband?” says Margarethe. “When the time comes, an 'eye' will help her be happy at her chores at hearth and table, at well and garden, in the bed and over the graves of her children? [...]”¹²⁷

มาร์กาเรทปฏิเสธที่จะสนับสนุนความสามารถของไอริส เธอคาดหวังจะให้ไอริสเรียนรู้ที่จะเป็นภรรยา เป็นแม่ เป็นแม่บ้านที่ดีเช่นที่เธอเป็นมากกว่าการฝึกฝนเรียนรู้ด้านศิลปะ ด้วยการขัดขวางของมาร์กาเรทที่หวังจะให้ไอริสหาสามีที่ร่ำรวยและมีชีวิตที่ดีในอนาคต ทำให้ไอริสจำต้องอยู่ภายใต้การขี้นำของแม่ เมื่อคอร์นีเลียส แวน เดน เมียร์ (Cornelius van den Meer) เศรษฐีผู้ค้าทิวลิป ลูกค้าของสคูนเมกเกอร์ต้องการให้เธอไปเป็นเพื่อนเล่นของคลารา ลูกสาวของเขา แม่ไอริสจะไม่อยากไปมากเพียงใด แต่มาร์กาเรทบังคับเธอสำเร็จในที่สุดด้วยเหตุผลที่ว่าพวกเขาจำเป็นต้องหาเลี้ยงชีวิต

[...]“Why should I keep you from that knowledge, what good does it do for you or for me? If you aren't willing to behave and earn a coin when you can, whatever this van den Meer wants you for, I won't answer to the amount of food that maked its way to Ruth's bowl every night.”

[...]

¹²⁶ Ibid., p. 50.

¹²⁷ Ibid., pp. 52-53.

“You go and be clever, for that’s how you are made. Be a help to your mother and your sister, and stand back, child, from considering your own foolish thoughts. There’s no time in this world to indulge in those. [...]”¹²⁸

และจากเหตุการณ์นี้ ครอบครัวของไอริสจึงได้ย้ายเข้าไปอยู่ในบ้านของคลารา ไอริสทำหน้าที่เป็นเพื่อนเล่นและครูสอนภาษาอังกฤษให้คลารา ในขณะที่มาร์กาเรททำหน้าที่เป็นแม่บ้าน

ส่วนคลารา การที่เธอเคยถูกลักพาตัวไปเรียกค่าไถ่เมื่อครั้งยังเด็ก ทำให้เฮนริกา (Henrika) แม่ของเธอหวาดกลัว และคลาราก็ได้ซึมซับความหวาดกลัวนั้นไว้ เหตุการณ์ครั้งนั้นทำให้เธอคิดอยู่เสมอว่าตนเองเป็นเด็กที่ถูกสับเปลี่ยน (Changeling) เธอกลายเป็นเด็กที่ชอบเล่นคนเดียว เฮนริกาเองยินดีที่คลาราเป็นเช่นนั้น เพราะนั่นหมายความว่าคลาราจะได้ไม่ต้องไปไหนและไม่มีทางหายตัวไปอีก ไม่ว่าจะคลาราจะต้องการหรือไม่ เธออยู่แต่ในบ้าน แทบไม่ได้ออกจากบ้านอีกเลย เมื่อไอริสจะพาคลาราออกไปนอกบ้าน เฮนริกาจึงสั่งห้ามเด็ดขาด ด้วยเหตุผลที่ว่าคลาราไม่เหมาะกับโลกภายนอก ซึ่งไอริสคิดว่าคลาราเป็นนักโทษในบ้านของเธอเอง

“This is entirely forbidden. You may go out into the garden, or into any room of the house if you knock at the door first. But you may not bring Clara out the front door or out the side gate. Nor may you climb like an urchin over any wall or drop out of any window. You may not slither up the chimney nor burrow through the cellars. Do you understand me?”

“We are prisoners?” says Iris.

“Clara isn’t fit for the world. She trembles so and breaks into chills. Visit garden and the sheds beyond. Clara know where she’s permitted to go.”¹²⁹

คลาราถูกเฮนริกาจำกัดพื้นที่ในการแสดงตัวตนให้อยู่แต่ภายในบ้านเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ตัวคลาราเองมิได้คิดต่อต้านคำสั่งของแม่ เนื่องจากเธอคิดว่าเด็กที่ถูกสับเปลี่ยนเช่นเธอต้องอยู่แต่ในโลกของตนเอง มิเช่นนั้นจะต้องตาย

¹²⁸ Ibid., p. 65.

¹²⁹ Ibid., p. 90.

“Because this is all the world I have. The greater world is poison to a changeling; I would die. So I am kept, for my own health and good, merely here: in the pretty prison house with this small room of outside adjacent to it.”¹³⁰

กล่าวได้ว่า คลาราสร้างตัวตนของเธอให้กลายเป็นเด็กที่ถูกสับเปลี่ยนจากเหตุการณ์การลักพาตัวในอดีต ซึ่งแม่ของเธอมีได้แก้ไขความเข้าใจผิดนั้น ทั้งยังใช้ความเข้าใจผิดของคลาราซึ่งเธอไว้แต่ในบ้าน เพื่อให้เธอเป็นเด็กที่ง่าย หัวอ่อน จึงยิ่งกลายเป็นการตอกย้ำให้คลารายึดติดกับตัวตนที่ตนเองสร้างขึ้น

การที่ไอริสและคลาราต้องอยู่ในบ้านเดียวกัน ทั้งยังต้องเป็นเพื่อนเล่นของกันและกันทำให้ทั้งคู่ต่างรับรู้เรื่องราวของกันและกัน และค่อยๆ ปรับเปลี่ยนตัวตนของแต่ละฝ่ายทีละน้อย จากที่คลาราเคยใส่ใจแต่ตนเอง มีตัวเองเป็นจุดศูนย์กลางของทุกสิ่ง เธอกลับผูกพันกับไอริส ดังเห็นได้จากเหตุการณ์ที่แวน เดน เมียร์ พ่อของเธอต้องการรอดตัวจริงของเธอคู่กับภาพเหมือนที่สคูนเมกเกอร์วาดให้แขกผู้ร่วมลงทุนการค้าของเขาได้เห็น คลาราไม่ต้องการแสดงตัว แต่เมื่อไอริสโกรธจัดและบอกว่าหากเธอไม่แสดงตัว ไอริสและครอบครัวอาจต้องกลับไปตกระกำลำบากที่อังกฤษ คลารารับกอดไอริสไว้เพราะไม่อยากให้ไอริสกลับไปอังกฤษ และยอมออกจากห้องนอนไปแสดงตัวในที่สุด

“Come out of your bed,” says Iris, “you little limb of Satan, come out; for if you don’t, my mother and my sister and I will be thrown from your house for being unhelpful. [...] So if you won’t descend the stairs for your own parents, for the sake of your future, then do it for me. Am I to be sent back to England, there to starve?”

It’s clumsy gambit, but it works. Clara throws her arms around Iris. “Don’t go back to England,” she says.¹³¹

130 Ibid., pp. 93-94.

131 Ibid., p. 121.

ขณะเดียวกัน จากเดิมที่ไอริสไม่เต็มใจเป็นเพื่อนเล่นหรือครูสอนภาษาอังกฤษให้คลารา เธอกลับเริ่มทำอย่างเต็มใจมากยิ่งขึ้น ทั้งเป็นเพราะหน้าที่และเพราะว่าเธอสงสารที่คลาราถูกจำกัดบริเวณให้อยู่แต่ในบ้าน อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ของแม่เท่านั้น

ต่อมา เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่เมื่อเฮนริกาตายทั้งกลม ไม่มีใครคอยจำกัดบริเวณคลาราอีกแล้ว แต่คลารายังคงไม่ยอมออกไปนอกบ้าน ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อเธอเข้าไปนั่งในครัว เธอยังถูกมารีกาเรทที่กลายเป็นผู้ดูแลบ้านใช้งาน แต่เธอปฏิเสธที่จะทำ ในยามที่อากาศหนาวจัด ไอริสและรูทมิได้ออกไปไหน ทำให้คลารายินดีเพราะเธอมีเพื่อนอยู่ด้วย แต่เมื่ออากาศอุ่นขึ้น ไอริสและรูทมิรีบออกจากบ้านไป วันหนึ่ง คลาราจึงคิดตามออกไปด้วย แสดงให้เห็นว่าเธอเริ่มเติบโตและพร้อมจะก้าวสู่โลกภายนอกแล้ว

ชีวิตของทั้งคลาราและไอริสดูจะดีขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งเมื่อคลารากับไอริสเล่นสเก็ตบนแม่น้ำที่เป็นน้ำแข็งไปพบกั๊กันลมแห่งหนึ่งซึ่งสื่อถึงความทรงจำในอดีตของคลารา เธอรู้ว่าตนเองถูกพามาที่กั๊กันลมแห่งนี้ ความทรงจำเลวร้ายที่คลาราไม่ยอมเล่าให้ไอริสฟังทำให้คลารากลับกลายเป็นคนเก็บตัวยิ่งกว่าที่เคย แม้ไอริสจะบอกให้เธอออกไปข้างนอกบ้าง แต่คลาราปฏิเสธและเปลี่ยนเรื่องคุย “I’ve seen the world again, and once is enough,” says Clara. “Besides, my skirt drags. It wants fixing, Iris.”¹³² และเมื่อมารีกาเรทแต่งงานกับแวน เดน เมียร์ คลาราไม่พอใจอย่างยิ่งที่ไม่อาจทำอะไรตามใจตนเองได้เหมือนก่อน เนื่องจากมารีกาเรทมิได้ควบคุมเฉพาะลูกสาวตนเองเท่านั้น เธอเริ่มควบคุมความประพฤติของคลาราด้วย ซึ่งแวน เดน เมียร์ก็ยอมรับในการกระทำของมารีกาเรท

มารีกาเรทเข้าครัวบ่อยลง ทำให้คลาราอยู่ในครัวมากขึ้น เธอแต่งตัวราวเด็กรับใช้ และเริ่มทำงานบ้าน ทำอาหาร โดยให้เหตุผลกับไอริสว่าครัวเป็นสถานที่ส่วนตัว ซึ่งไอริสคาดว่าเป็นเพราะมารีกาเรทไม่ได้อยู่ในครัวอีกต่อไปนั่นเอง “It is a private place, the kitchen,” she says simply, and by that Iris suspects she means, *Now that Margarethe is no longer here.*¹³³ คลาราไม่สนใจอะไรอีกต่อไปนอกจากการอยู่ในครัว ใครจะเรียกเธอว่าอย่างไรเธอไม่สนใจทั้งสิ้นเนื่องจากเธอรู้สึกปลอดภัยอยู่ในครัว “Call me Ashgirl, Cinderella, I don’t care. I am safe in the

132 Ibid., p. 175.

133 Ibid., p. 205.

kitchen.”¹³⁴ อย่างไรก็ตาม แมกไกวอร์อาจต้องการนำเสนอความคิดตามที่บรูโน เบทเทิลไฮม์กล่าวไว้ คือ การที่ตัวละครอยู่ในครัว ใกล้กับเตาไฟนั้น อาจเป็นเพราะเตาไฟเป็นสัญลักษณ์แทนแม่

The hearth, the center of the home, is a symbol for the mother. To live so close to it that one dwells among the ashes may then symbolize an effort at holding on to, or returning to, the mother and what she represents.¹³⁵

การกระทำของคลาราจึงอาจเป็นเพราะเธอต้องการจะรู้สึก “ใกล้ชิด” กับแม่นั่นเอง ขณะเดียวกัน คลารารู้สึกว่าเธอควรจะได้รับทอดความเป็นนายหญิงของบ้านต่อจากแม่ และพื้นที่ในครัวเคยเป็นพื้นที่ของแม่มาก่อนที่มาร์กาเร็ทและครอบครัวจะมาอาศัยในบ้าน คลาราจึงต้องการครอบครองพื้นที่ในครัวซึ่งเป็นพื้นที่ซึ่งเธอสามารถแสดงบทบาทแทนแม่ได้ ความคิดนี้จึงเป็นสาเหตุให้คลารายินดีและเต็มใจอยู่ในครัวเพื่อแสดงความเป็นนายหญิงของบ้านได้อย่างเต็มที่

หลังจากนั้น คลาราหยิบยกเรื่องของไอริสขึ้นมาพูด เธอรู้ว่าไอริสอยากไปเป็นเด็กฝึกงานกับสคูนเมกเกอร์เพื่อฝึกฝีมือตนเอง คลาราบอกว่ามีเพียงไอริสคนเดียวที่ไม่มีความสุข จึงควรจะทำตามสิ่งที่ตนต้องการได้แล้ว ทำให้ไอริสรวบรวมความกล้าขออนุญาตมาร์กาเร็ทไปเรียนรู้จากสคูนเมกเกอร์ที่สตูดิโอ (studio) ของเขา และเนื่องจากสถานการณ์ในครอบครัวแตกต่างกันไปจากเดิม พวกเขากลายเป็นคนมีฐานะ มั่งมีพอจะจับจ่ายใช้สอย ไม่จำเป็นต้องทำงานหนักเช่นแต่ก่อน มาร์กาเร็ทจึงมีเงื่อนไขเพียงว่า หากคลารายินยอมจะทำงานบ้านในส่วนของไอริส ไอริสจึงจะไปเรียนกับสคูนเมกเกอร์ได้ “If Clara really is willing to do the household chores that you might have done together, perhaps I can spare you.”¹³⁶ ซึ่งคลาราตอบรับเนื่องจากเธอเต็มใจทำงานบ้านอย่างที่สุด

สภาพการณ์ในบ้านเป็นปกติอยู่ได้ไม่นาน ฐานะของครอบครัวกลับย่ำแย่เนื่องจากวิกฤติทางการค้า แวน เดน เมียร์ล้มป่วย คลาราจึงต้องคอยดูแลอย่างใกล้ชิด ไอริสถูกสั่งห้ามมิให้ไปเรียนกับสคูนเมกเกอร์อีก ให้อยู่ช่วยทำงานที่บ้านแทน เมื่อมีจดหมายเชิญจากมารี เด เมดิซี

¹³⁴ Ibid., p. 210.

¹³⁵ Bruno Bettelheim, *The Uses of Enchantment: The Meaning and Importance of Fairy Tales*, p. 248.

¹³⁶ Grogory Maguire, *Confessions of an Ugly Stepsister*, p. 213.

(Marie de Medici) ราชนีหมายของพระเจ้าอองรีที่ 4 (Henry IV) และยังเป็นพระพันปีหลวงแห่งฝรั่งเศส ให้เข้าร่วมงานเลี้ยงที่จะจัดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายให้ฟิลิป เดอ มาร์ซีแยค (Philippe de Marsillac) หลานของเธอได้เลือกหญิงสาวที่ถูกต้องใจเป็นคู่ครอง รวมทั้งให้จิตรกรจำนวนหนึ่งแสดงผลงานภาพเหมือนเพื่อให้เธอเลือกคนที่ถูกต้องใจ วาดภาพเหมือนให้เธอ ไอริสถูกมาร์กาเรทบังคับให้ไปร่วมงานเพื่อเป็นหนึ่งในตัวเลือกของฟิลิป ด้วยมาร์กาเรทตระหนักดีว่าไอริสเฉลียวฉลาด ช่างพูดช่างคุย สามารถสร้างความประทับใจให้ฟิลิปได้ไม่ยาก และอาจได้รับเลือกเป็นภรรยาของเขาก็เป็นไปได้

ขณะเดียวกัน มาร์กาเรทวางแผนจะให้คลาราแต่งงานกับนิโคแลส แวน สตอลค์ (Nicolaes van Stolk) เพื่อนของแวน เดน เมียร์ซึ่งเป็นพ่อค้าทิวลิปเหมือนกัน และเป็นเจ้าน้ำของครอบครัวเนื่องจากเขาซื้อบ้านทั้งหลังเอาไว้ แต่คลาราไม่เต็มใจและรังเกียจอย่างยิ่ง ไอริสจึงคิดช่วยเหลือคลาราด้วยการสนับสนุนให้เธอไปร่วมงานเลี้ยงเต้นรำด้วยกัน เพราะหากฟิลิปเลือกคลาราเป็นเจ้าสาว เธอจะได้ช่วยเหลือสถานะของครอบครัวให้ดีขึ้นได้ ทำยที่สุด คลาราจึงยอมไป แต่ต้องการปิดบังหน้าตาไม่ให้ใครๆ พวกกันมองความงามของเธอ เธอไม่ต้องกรำให้ตนเองเป็นจุดเด่นในงานเลี้ยง โดยมีไอริสและแคสปาร์ช่วยกันหาชุดและรถม้าให้เธอ รวมถึงรองเท้าสีขาวที่ส่องประกายราวแก้วยามต้องแสง เหตุการณ์นี้เป็นอีกเหตุการณ์หนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นถึงการได้กลับเรื่องราวในเทพนิยายซินเดอเรลลาอย่างชัดเจน เนื่องจาก ชุด รถม้า และรองเท้าในเทพนิยายเกิดจากการใช้เวทมนตร์ของนางฟ้าแม่ทูนหัวเสกขึ้นมา ทว่าใน *Confessions of an Ugly Stepsister* นี้ สิ่งของทั้งหมดเป็นสิ่งที่ไอริส พี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงซึ่งถูกมองว่าเป็นตัวร้ายในเทพนิยาย ช่วยกันกับแคสปาร์ หามาให้คลารา

เมื่อถึงงานเลี้ยง ความเฉลียวฉลาดของไอริสเป็นที่ประทับใจฟิลิปอย่างยิ่ง แต่เมื่อเขาเห็นคลาราที่ตามมาทีหลัง ความงดงามและลีลาของคลาราครองหัวใจเขาไว้ได้ เมื่อเกิดไฟไหม้ภาพที่ถูกนำมาแสดง ทำให้เกิดความโกลาหล ทุกคนต่างวิ่งหนีเอาตัวรอดรวมทั้งคลาราที่กระโดดหนีออกทางหน้าต่างเพื่อไม่ให้ใครรู้ว่าเธอเข้าร่วมงานด้วย และทิ้งรองเท้าข้างหนึ่งเอาไว้ที่ฟิลิปผู้ซึ่งถอดรองเท้าข้างนั้นออกจากเท้าของเธอเพื่อดูข้อเท้าที่ปวดให้ เมื่อเธอกลับบ้าน เธอถูกมาร์กาเรทจับได้ว่าขโมยรองเท้าและไปร่วมงานเลี้ยงด้วย มาร์กาเรทจึงถามว่าได้ชุดและรถม้ามาจากไหน คลาราจึงตอบเชิงประชดประชันว่าแม่ที่ตายไปแล้วของเธอออกมาจากต้นไม้และมอบสิ่งของที่จำเป็นทั้งหมดให้ และรถม้านั้น แม่เสกขึ้นมาจากพืททองที่เก็บในสวน “I prayed to the spirit of my dead mother,” says Clara, “and she came out of the linden tree in the form of a green

finch, and dropped the parcel down.”¹³⁷ “The spirit of my dead mother told me collect a pumpkin from the garden, and with the magic that comes from beyond the grave, she changed it into a coach,” says Clara.”¹³⁸ แมกโกเวิร์สร้างเรื่องราวเหล่านี้ขึ้นเพื่อสร้างเหตุผลว่าทำไมเรื่องราวชีวิตของคลาราจึงได้กลายเป็นเรื่องราวซึ่งมีเวทมนตร์เกี่ยวข้องในเวลาต่อมา

แคสปาร์พาฟิลิปมาที่บ้านแวน เดน เมียร์เพื่อตามหาเจ้าของรองเท้า และเพื่อมาหารูทซึ่งเป็นคนจุดไฟเผาภาพวาดจนเกิดโกลาหลไปหมด การเห็นรูทตกที่นั่งลำบาก หวาดกลัวจนตัวอวมทั้งหายนะของครอบครัวที่กำลังจะเกิดขึ้นหากไม่มีเงินมาไถ่ถอนบ้าน ทำให้คลารามีความคิดที่เติบโตขึ้น และรู้ว่าตนเองควรทำอะไร เธอไม่ต้องการให้เกิดอะไรขึ้นกับครอบครัวของเธอ และแม้ว่ารูทจะทำผิดจริง เธอก็ไม่ต้องการให้รูทต้องรับโทษ เธอต้องการปกป้องครอบครัวของเธอ จึงแสดงตัวว่าตนเป็นเจ้าของรองเท้าและขอให้ฟิลิปคุ้มครองครอบครัวของเธอ เธอยอมรับในเหตุการณ์ทุกอย่างที่จะตามมาจากการตัดสินใจของเธอเอง “Shield my family from harm,” she says, “and let everything else follow as it may.”¹³⁹ ในที่สุดคลาราได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่รู้ว่าตนควรทำอะไร เช่นเดียวกับกับไอริส หลังจากผ่านพ้นวิกฤติต่างๆ ที่เกิดขึ้น เธอฝึกฝนตนเองจนกลายเป็นจิตรกรเต็มตัว แต่งงานและใช้ชีวิตร่วมกับแคสปาร์อย่างที่ท่านต้องการ ส่วนมาร์กาเรท เธอมีอาการเสียดตามัว และบอดสนิทในที่สุด ทำให้เธอไม่อาจกะเกณฑ์ทุกสิ่งให้เป็นไปตามที่เธอต้องการได้อีก

อย่างไรก็ตาม แม้เรื่องราวจะเกี่ยวข้องกับไอริสและคลาราเป็นส่วนใหญ่ ทว่าตัวละครที่สำคัญที่สุดในเรื่องกลับเป็นรูท พี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงคนโตที่เป็นผู้เล่าเรื่อง รูทเป็นตัวละครซึ่งเป็นผู้เล่าเรื่องด้วยเสียงของเธอเองในช่วงเปิดเรื่องและช่วงปิดเรื่อง ส่วนเรื่องราวช่วงตรงกลาง แม้รูทจะมีได้เป็นผู้เล่าเอง แต่เรื่องราวทั้งหมดเป็นเรื่องที่รูทเล่าให้แคสปาร์ คนรักของไอริสฟังเพื่อให้เขาเขียนถ่ายทอดต่ออีกทอดหนึ่ง และชื่อเรื่อง *Confessions of an Ugly Stepsister* ที่ถอดความเป็นภาษาไทยได้ว่า “คำสารภาพของพี่สาวนอกได้ผู้นำเกลียดคนหนึ่ง” แสดงให้เห็นว่าเรื่องราวทั้งหมดเป็นคำสารภาพของรูทซึ่งเป็นคนเล่าเรื่องนั่นเอง และเธอมีส่วนต่อเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตของตัวละครอื่นๆ

137 Ibid., p. 349.

138 Ibid.

139 Ibid., p. 359.

รูทอาจเป็นตัวละครที่มีพัฒนาการทางสมองช้า แต่เธอสามารถรับรู้และเข้าใจเรื่องราวทุกเรื่องที่เกิดขึ้น เธอจึงไม่ชอบใจนักที่ทั้งมาร์กาเรท แม่ของเธอ ไอริส และคลารา มักพูดจากับเธอราวกับว่าเธอเป็นเด็กปัญญาอ่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มาร์กาเรทที่มักจะไม่นับเธอในฐานะที่เป็นลูกสาว รวมทั้งในฐานะที่เป็นมนุษย์ เธอมักจะพูดถึงรูทด้วยประโยคที่แสดงถึงการทำให้รูทต่ำต้อย รวมทั้งมองว่ารูทเป็นภาระที่หนักหนาของเธอ เห็นได้จากตอนที่เธอพาลูกสาวทั้งสองอพยพจากอังกฤษมายังฮอลแลนด์เพื่อมาอาศัยอยู่กับพ่อของเธอ ทว่าเขาตายไปแล้ว เธอจึงร้องขอความช่วยเหลือจากชาวบ้านในแถบนั้น โดยกล่าวถึงรูทว่าพูดจาไม่รู้เรื่อง ทั้งยังเดินโง่งงเหมือนชาวนาที่เมาเหล้าอยู่ในตลาดนัด

“Look at my girls,” says Margarethe. “If your stomach can bear. Haven’t I suffered enough?—with one of them gibbering and staggering like a drunken farmer on market day”—she shrugs at Ruth—[...]”¹⁴⁰

นอกจากนี้ มาร์กาเรทยังเรียกรูทว่าวัวตัวผู้ (ox) เมื่อเห็นว่ารูทเดินชนสิ่งของต่างๆ “[...]Your sister the ox is banging into things again, [...]”¹⁴¹ และแม้เธอจะพูดอยู่เสมอว่าไอริสหน้าตาน่าเกลียด แต่เธอยังยกย่องในความฉลาดเฉลียวของไอริส ขณะที่ไม่เคยพูดถึงรูทในแง่ดีเลย

ส่วนไอริส แม้ว่าเธอจะคอยดูแลเอาใจใส่รูทอยู่เสมอ แต่ในบางครั้งเธอมิได้คิดถึงความรู้สึกของรูท เช่นในตอนที่คลาราสงสัยว่ารูทจะเป็นเด็กที่ถูกสับเปลี่ยนเหมือนเธอ ไอริสกล่าวปฏิเสธและบอกว่า รูทเป็นเด็กหญิงตัวโต และโง่นิดหน่อยเท่านั้น “Ruth is a big girl, a bit stupid, that’s all,” says Iris. “She’s not changeling.”¹⁴² การมองว่ารูทโง่โง่ที่อาจสร้างความไม่ชอบใจให้รูทเห็นได้จากในบทส่งท้าย ที่รูทกล่าวว่าเธออาจจะเงิบ แต่เธอมิได้โง่ “I was silent but not dull.”¹⁴³ หรือตอนที่ไอริสออกไปเล่นสเก็ตน้ำแข็งกับคลารา ปล่อยให้รูทยืนเหงาอยู่กับมาร์กาเรทผู้เป็นแม่ และสิ่งสำคัญที่ทำให้รูทท้อใจไอริสคือ ไอริสมีความสามารถทางศิลปะ ทั้งการดูภาพและการวาดภาพ รวมทั้งได้รับความสนใจจากใครๆ มากกว่าเธอ ทั้งมาร์กาเรทที่คาดหวังให้ไอริสได้ดี ได้สามี ร่ำรวยเพื่อที่จะมีเงินพอดูแลตัวเธอเองกับรูท คลาราที่ให้ความสนิทสนมกับไอริสมากกว่า และที่

140 Ibid., pp. 14-15.

141 Ibid., p. 85

142 Ibid., p. 92.

143 Ibid., p. 360.

สำคัญที่สุด แคสปาร์ ซึ่งชื่นชมในความสามารถที่ไอริสมี เขาเป็นคนแรกที่เห็นว่าไอริสมีแววเป็นนักวาดภาพที่ดีได้ และตกหลุมรักเธอในเวลาต่อมา แม้อูทจะพยายามเข้าใกล้แคสปาร์เพียงใด แต่ก็ไม่สามารถคุยเกี่ยวกับเรื่องภาพวาดได้เช่นที่เขาคุยกับไอริส เนื่องจากเธอขาดความสามารถทางศิลปะนั่นเอง

สำหรับคลารา เมื่ออูทได้เข้าไปอาศัยอยู่ในบ้านเดียวกันกับเธอ เธออาจมิได้สร้างความชื่นชองหมองใจให้อูทนัก ซึ่งเห็นได้จากการที่บางครั้ง อูทเห็นว่าคลาราไม่สบายใจจึงกอดปลอบเธอ นับได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างคนทั้งสองเป็นไปค่อนข้างดี แต่ทว่า ครั้งแรกที่คลาราเห็นอูท ก่อนจะมาอาศัยอยู่ในบ้านหลังเดียวกัน เธอขับไล่อูท ทั้งยังเรียกอูทราวกับไม่ใช่คน “Thing” says the girl, “oh, thing, get away from here.”¹⁴⁴ นี่เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้รูทอิจฉาริษยาคลารา นอกจากนี้สาเหตุสำคัญที่สุดคือ ความงามของคลารา ขณะที่รูทเป็นเพียงเด็กผู้หญิงตัวโต รุ่มง่าม และหน้าตาซีริว คลารากลับเป็นเด็กหญิงที่สวยงามที่สุดเท่าที่ใครๆ ในเมืองเคยเห็น เธอสวยเสียจนถูกจับตัวไปเรียกค่าไถ่เมื่อครั้งยังเป็นเพียงเด็กเล็กๆ ยิ่งโตเธอก็ยิ่งสวย จนเฮนริกา แม่ของเธอต้องเก็บเธอไว้แต่ในบ้านเพราะไม่ต้องการให้ใครๆ มัวชื่นชมความงามของเธอมากกว่าจะพูดถึงตัวตนของเธอ และเมื่อสคูนเมกเกอร์วาดภาพของเธอ ความงามเพียงแค่นั้นภาพของเธอก็ยังทำให้ใครๆ พากันลงทุนในธุรกิจดอกทิวลิปของแวน เดน เมียร์ ผู้เป็นพ่อของเธอเป็นจำนวนมาก ยิ่งไปกว่านั้น ในภายหลัง ความงามของเธอยังทำให้เจ้าชายฟิลิป เดอ มาร์ซีย์คตกหลุมรักอย่างง่ายดาย เพิ่มความอิจฉาริษยาในใจอูทมากยิ่งขึ้น

การที่มาร์กาเร็ท ไอริส และคลารา “กระทำ” ต่ออูททั้งโดยรู้ตัวและไม่รู้ตัวนั้น ทำให้อูทสะสมความอิจฉาริษยาและไม่พอใจเอาไว้ “I had my share of pride and jealousy. My ears worked! I could hear Margarethe call me an ox! And there Clara stood, preserved for eternity as an angel.”¹⁴⁵ จนวันหนึ่ง เธอกลายเป็นฝ่าย “กระทำ” ต่อคนทั้งสามบ้าง รูทโรยพริกไว้ที่ผ้าซึ่งมาร์กาเร็ทใช้เช็ดตาของเธอ ทำให้ตาของมาร์กาเร็ทบอดสนิทในเวลาต่อมา อาจมองได้ว่าการทำให้มาร์กาเร็ทตาบอดนี้ เพื่อที่จะไม่ได้เห็นรูปร่างหน้าตาอันพิกลพิการของอูทอีก สำหรับคลารา รูทเผาภาพของเธอที่สคูนเมกเกอร์วาดขึ้น เพื่อที่อย่างน้อย แม้อูทจะไม่อาจทำอะไรคลาราที่มีเลือดเนื้อได้ แต่เธอสามารถทำลายคลาราในภาพซึ่งเป็นสิ่งที่จะยืนยันในความมั่งคั่งของคลารา

144 Ibid., p. 10.

145 Ibid., p. 361.

ไปชั่ววินาที ขณะที่คลาร่าที่มีเลือดเนื้อจะต้องวิ่งโรยไปตามกาลเวลา การที่รูทเผาภาพของคลาร่านี้ ส่งผลดีต่อตัวคลาร่า คลาร่าเหมือนถูกปลดปล่อยออกจากตัวตนที่คนอื่นกำหนดสร้างให้เธอ นั่นคือการเป็นคลาร่าคนงาม เมื่อภาพถูกทำลาย ความเป็นคลาร่าคนงามของเธอจึงถูกทำลายไปด้วย ส่วนไอริส แม่รูทจะมีได้ “กระทำ” ต่อเธอโดยตรง แต่เธอได้รับผลกระทบจากการที่รูท “กระทำ” ต่อภาพของคลาร่า การที่รูทเผาภาพของคลาร่า ทำให้งานเลี้ยงของฟิลิปุ่นวายไปทั่ว โอกาสที่จะทำให้ครอบครัวซึ่งหมายรวมถึงไอริสด้วยนั้นหลุดพ้นจากความลุ่มจุ่มและแตกแยกดูริบหรี่ รูทเองถูกฟิลิปตามหาถึงบ้านเพื่อจับตัวไปรับโทษ อย่างไรก็ตาม ทำายที่สุดแล้วคลาร่าได้ปกป้องรูทและครอบครัวของตนไว้ได้ด้วยการแต่งงานกับฟิลิปโดยมีข้อแม้ว่าให้ฟิลิปปกป้องคนในครอบครัวของเธอด้วย เรื่องราวจึงจบลงด้วยดี

นอกจากจะนำเสนอตัวตนของตัวละครสามตัว ได้แก่ ไอริส คลาร่า และรูทแล้ว วรรณกรรมเรื่องนี้ยังนำเสนอภาพของแม่สองแบบซึ่งเป็นแม่ที่ปฏิบัติตัวไม่เหมาะสมในฐานะ “แม่” แม่ในแบบของเฮนริกาประคบประหงมลูกมากเกินไปราวกับว่าลูกเป็นเด็กอมมือ ไม่ยอมปล่อยให้ลูกเติบโตไปตามกาลเวลา ไม่ยอมปล่อยให้ลูกได้ก้าวสู่โลกภายนอกเนื่องจากเธอกลัวว่าลูกจะปรับตัวเข้ากับสังคมไม่ได้ ขณะที่แม่ในแบบของมาร์กาเร็ทคอยสอนสั่งลูกให้พร้อมสำหรับการเติบโต พร้อมใช้ชีวิตในสังคม และมีครอบครัวของตนเอง ทว่าเธอใช้อำนาจความเป็นแม่กำหนดสร้างแนวชีวิตให้ลูกเป็นไปตามที่ตนต้องการ คือมีทักษะการทำอาหาร การทำงานบ้าน เพื่อให้เป็นภรรยาและแม่ที่ดีได้ในอนาคต โดยละเลยความต้องการที่แท้จริงของลูกตัวเองไป ทั้งเฮนริกาและมาร์กาเร็ทเป็นตัวอย่างของแม่ที่ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ทั้งนี้ ตอนปิดเรื่องซึ่งรูทเป็นผู้เล่า เธอกล่าวถึงการวาดภาพสีน้ำมันบนกระเบื้องเคลือบเป็นภาพเรื่องราวของเด็กๆ เธอกล่าวว่า ภาพส่วนใบหน้าของเด็กๆ ควรจะพรั่มัว เนื่องจากในความเป็นจริง ใบหน้าของพวกเขาเป็นเช่นนั้น ความพรั่มัวเกิดจากการที่พวกเขาวิ่งไปวิ่งมา เติบโตขึ้นและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และความพรั่มัวนั้นมีจุดประสงค์เพื่อป้องกันพวกเรา คือผู้ใหญ่ ให้รักพวกเขาแต่เพียงพอดี ไม่ลึกซึ้งจนเกินไป และเป็น การปกป้องพวกเขา ให้ได้เติบโตอย่างเป็นอิสระ

But to the most effective, the faces of the children would need to be painted in a blur, the way all children's faces truly are. For they blur as they run; they blur

as they grow and change so fast; and they blur to keep us from loving them too deeply, for their protection, and also for ours.¹⁴⁶

ความคิดของรูทดังกล่าวนับเป็นการแฝงแง่คิดเกี่ยวกับการดูแลเด็กที่เหมาะสมซึ่งผู้เขียนคือ แมกไกวร์ต้องการนำเสนอ

เรื่องราวทั้งหมดในวรรณกรรมเรื่อง *Confessions of an Ugly Stepsister* แสดงถึง พัฒนาการของไอริสและคลารา ที่เมื่อผ่านเหตุการณ์ต่างๆ มีประสบการณ์ชีวิตหลากหลาย ค่อยๆ เติบโตขึ้นจนมีวุฒิภาวะพอจะกำหนดเส้นทางชีวิตให้ตนเองได้ในที่สุด และแสดงให้เห็นถึงบทบาทของรูทซึ่งมีผลต่อตัวละครอื่นๆ รวมถึงต่อเรื่องราวในวรรณกรรม ทั้งยังแสดงภาพของแม่ที่ไม่เหมาะสมและนำเสนอแนวคิดในการเลี้ยงดูเด็กที่เหมาะสมไว้ด้วย ทั้งนี้ เรื่องราวที่เกิดขึ้นแตกต่างไปจากในเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลา เนื่องจาก “ความจริง” ใน *Confessions of an Ugly Stepsister* นี้ พี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงมิได้ใจร้ายต่อตัวละครเอกเช่นในเทพนิยาย ตรงกันข้าม ไอริส กลับคอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้คลาราเสียอีก ขณะที่คลารา ซึ่งควรจะเป็นฝ่าย “ถูกกระทำ” กลับเลือกที่จะทำงานบ้านทั้งหลายด้วยตนเอง แสดงให้เห็นว่าแมกไกวร์ตั้งใจตอบโต้เรื่องราวในเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลาอย่างชัดเจน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁴⁶ Ibid., p. 368.

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมทั้ง 11 เรื่องที่นำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้ แสดงถึงวิธีการนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้ในลักษณะต่างๆ คือ การนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้โดยคงเนื้อเรื่องหลักไว้ และการใช้เค้าโครงของแบบเรื่องซินเดอเรลลาแล้วนำมาแต่งเพิ่มเติม

การนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้โดยคงเนื้อเรื่องหลักไว้เป็นการนำเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา 2 เรื่อง ได้แก่ *ซินเดอเรลลา* และ *เย่เสียน* มาใช้โดยตรงคือ นำเรื่องราวทั้งหมด รวมถึงสิ่งของที่ปรากฏในเทพนิยายทั้งสองเรื่องมาใช้ การนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้ในลักษณะนี้ปรากฏในวรรณกรรม 4 เรื่อง คือ *Ella Enchanted, Cinderella (As If You Didn't Already Know the Story), Before Midnight* และ *Bound* โดยในวรรณกรรมสามเรื่องแรกนำ *ซินเดอเรลลา* มาใช้ ส่วน *Bound* นำ *เย่เสียน* มาใช้

อย่างไรก็ตาม วรรณกรรมแต่ละเรื่องล้วนมีส่วนที่แตกต่างไปจากเทพนิยายที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาที่นำมาประยุกต์ใช้ และมีส่วนที่ขยายเพิ่มเติมขึ้น ใน *Ella Enchanted* มีการสอดแทรกเหตุการณ์สำคัญอื่นๆ เพิ่มเติม โดยตั้งแต่ต้นเรื่อง ก่อนจะเข้าสู่โครงเรื่องตาม *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปรโรลด์ เอลลากล่าวถึงสาเหตุที่เธอต้องเชื่อฟังคำสั่งใดๆ โดยที่เธอไม่อาจฝ่าฝืนได้ เพราะเธอได้รับพรจากนางฟ้าลูซินดาให้เป็นเด็กที่อ่อนน้อมง่าย การเพิ่มเติมสาเหตุดังกล่าวสร้างความสมเหตุสมผลแก่เนื้อเรื่อง ทำให้เอลลาที่มีความเป็นมนุษย์มากยิ่งขึ้น และยังเป็น การสร้างอุปสรรคในการก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเองของเอลลาด้วย

นอกจากนั้น มีการเพิ่มบทบาทให้พ่อของเอลลา คือ มีการกำหนดให้พ่อของเอลลาเป็นผู้ดูแลเธอหลังจากที่แม่ของเธอตาย และบังคับให้เอลลาไปเรียนที่โรงเรียนอนุบาลสตรี ซึ่งเหตุการณ์นี้ รวมถึงภายหลังที่เธอถูกบังคับให้แต่งงานกับชายผู้ร่ำรวยเพื่อครอบงำฐานะทางบ้านนั้น ล้วนเป็นอุปสรรคที่ส่งผลต่อการก้าวสู่การเป็นตัวของตัวเองของเอลลาทั้งสิ้น ทว่าเมื่อพ่อของเอลลาไม่พบใครที่มีฐานะเหมาะสมตามที่เขาต้องการจึงแต่งงานใหม่กับมาตามโอลกา เธอกลายเป็นแม่เลี้ยงของเอลลา และแฮตตี้กับโอลิฟ ลูกสาวทั้งสองของเธอก็กลายเป็นพี่สาวของเอลลา สิ่งที่แตกต่างกันเกี่ยวกับการกระทำของมาตามโอลกาคือ ใน *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปรโรลด์ แม่เลี้ยงไม่ชอบใจที่ซินเดอเรลลามีหน้าตาและจิตใจดีกว่าลูกสาวของตน ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องฐานะ

ความร่ำรวย แต่ใน *Ella Enchanted* เอลลากับพ่อไม่มีทรัพย์สินมีค่าเหลืออยู่เลย มาตามโศลกาก็ไม่ต้องการให้เอลลามายืมใช้ข้าวของเงินทองของเธอ ไม่ใช่เพราะเธอเปรียบเทียบกับลูกสาวของตน ทั้งนี้ การกระทำของแม่เลี้ยงที่ยังคงเหมือนใน *ซินเดอเรลลา* นั้นเป็นไปเพื่อสร้างความกดดันให้เอลลาเพิ่มจากเหตุการณ์อื่นๆ

ต่อมา ช่วงที่มีการจัดงานเลี้ยงขึ้นในวังเพื่อให้เจ้าชายชาร์มอนด์ได้มีโอกาสเลือกคู่ เดิมทีใน *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปรโรลด์ นางฟ้าแม่ทูนหัวปรากฏตัวขึ้นและเสกเครื่องแต่งกายรวมถึงรองเท้าแก้วและรถม้าเพราะเห็นน้ำตาของเธอ แต่ใน *Ella Enchanted* มีข้อแตกต่างเล็กน้อย แม้จะมีนางฟ้าที่เสกสิ่งต่างๆ ให้ แต่นางฟ้าองค์นั้นกลับไม่ใช่แมนต์ นางฟ้าแม่ทูนหัวของเอลลา เพราะเธอวางตัวเป็นแม่ครัวและคอยดูแลเอลลาอยู่ตลอด ทั้งยังไม่ต้องการใช้เวทมนตร์ที่ยิ่งใหญ่เกินไปเนื่องจากไม่ต้องการให้เกิดผลเสียร้ายแรงจากการใช้เวทมนตร์ตามมา นอกจากนี้สิ่งที่เกิดจากเวทมนตร์กลับไม่รวมถึงเสื้อผ้าและรองเท้าแก้วที่เอลลาสวมใส่ สิ่งนี้นางฟ้าลูซินดาใช้เวทมนตร์เสกให้เอลลามีเพียงเครื่องประดับและรถม้าพร้อมคนขับเท่านั้น

หลังจากที่เจ้าชายชาร์มอนด์สวมรองเท้าแก้วที่เอลลาทำตกไว้ให้เธอ มีการเพิ่มเติมรายละเอียดของเหตุการณ์ที่แตกต่างไปจาก *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปรโรลด์ คือ ก่อนที่เอลลาและเจ้าชายชาร์มอนด์จะได้แต่งงานกัน เอลลาต้องใช้ความรัก ความอดทน และความพยายามในการฝ่าฝืนคำสั่งต่างๆ ของแม่เลี้ยง แสตตี้ และโอลิฟอยู่ไม่น้อย จนกระทั่งคำสาปถูกทำลายลงได้ เหตุการณ์ช่วงนี้เป็นเน้นย้ำให้เห็นอีกแก่นเรื่องหนึ่ง นั่นคือ ความรักชนะทุกสิ่ง

การที่ลิวายน์ ผู้เขียนวรรณกรรมเรื่อง *Ella Enchanted* เลือก *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปรโรลด์มาใช้เพราะซินเดอเรลลาเป็นตัวแทนของหญิงสาวที่ตกอยู่ภายใต้คำสั่งของแม่เลี้ยงและพี่สาวสองคนซึ่งเป็นลูกติดแม่เลี้ยงโดยที่ไม่มีปากเสียงและไม่คิดจะโต้ตอบกลับแต่อย่างใด ทว่าในท้ายที่สุด แม้จะอยู่ภายใต้เสื้อผ้าอันสกปรกมอมแมม แต่เจ้าชายก็เห็นตัวตนที่แท้จริงของเธอ และรักในความดีงามของเธอ จึงแต่งงานกับเธอ แต่ลิวายน์เห็นว่าซินเดอเรลลาเป็นตัวละครที่ขาดความเป็นมนุษย์ มีเพียงด้านดีเท่านั้น เป็นคนดี ยอมคนอื่นทุกอย่าง ไม่มีความคิดขัดแย้งกับใคร ดังนั้นเมื่อลิวายน์แต่งเรื่อง *Ella Enchanted* จึงให้ตัวละครเอกคือเอลลาเป็นตัวละครหลายมิติ (Round Character) เพื่อให้เอลลามีความเป็นมนุษย์มากขึ้น แม้ว่าเธอจะต้องทำตามคำสั่งของใครต่อใคร เธอก็มิได้ยินยอมแต่โดยดี เธอพยายามดิ้นรนต่อสู้กับคำสั่งอยู่บ่อยครั้ง จนกระทั่งไม่อาจฝืนทนมานได้ก็ออกไปจึงยอมทำตามคำสั่ง ลิวายน์เน้นย้ำอยู่เสมอถึงความพยายามขัดขวางคำสั่งของเอลลา

เพื่อแสดงให้เห็นถึงความพยายามที่จะไม่ตกเป็นเครื่องมือหรือเครื่องเล่นของใคร รายละเอียดต่างๆ ที่เพิ่มเติมขึ้นล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เอลลาก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องราวเกี่ยวกับความรักระหว่างเอลลากับเจ้าชายชาร์มอนด์ที่ค่อยๆ ก่อตัวขึ้นทีละน้อยๆ และเพิ่มขึ้นทุกครั้งที่ทั้งคู่พบกัน และพัฒนามาเป็นความผูกพันอันแน่นหนาระหว่างคนทั้งคู่ จนทำให้เมื่อรวมกับปัจจัยอื่นๆ แล้ว เอลลาจึงสามารถค้นพบสิ่งที่ตนต้องการและพบ “เสียงของตนเอง” และเอาชนะ “เสียงคำสั่ง” จากตัวละครอื่นๆ ได้สำเร็จ ปล่อยให้คำสาปและก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเองได้ในที่สุด

ส่วนในวรรณกรรมเรื่อง *Cinderella (as if you didn't already know the story)* ส่วนที่เปลี่ยนแปลงคือความสวยงามของตัวละครที่สาวลูกติดแม่เลี้ยงทั้งสอง ที่แม้จะไม่ได้สวยงาม แต่เรียกได้ว่าไม่น่าเกลียดตามที่ผู้อ่านเคยเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงนี้อาจเป็นเพราะผู้เขียนคือเจนเซอร์ ต้องการนำเสนอว่าที่จริงแล้วลักษณะภายนอกจะสวยงามหรือชั้วอย่างไรไม่สำคัญ จิตใจต่างหากสำคัญกว่า รวมถึงฉากและเวลาที่มีความร่วมสมัยมากขึ้น ช่วงเวลาที่เกิดเรื่องราวทั้งหมดขึ้นเป็นช่วงเวลาระหว่างปัจจุบันกับช่วงเวลาในจินตนาการ อนุมานได้จากการสร้างให้ตัวละครซินเดอเรลลาไปโรงเรียน หากแต่ยังมีเรื่องราวเกี่ยวกับเวทมนตร์ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้ในจินตนาการเท่านั้น การกำหนดเวลาในลักษณะนี้ทำให้อ่านมีความรู้สึกร่วมกับตัวละคร เนื่องจาก การไปโรงเรียนเป็นสิ่งที่ผู้อ่านกลุ่มเป้าหมายต้องทำเช่นเดียวกัน และผู้อ่านบางคนต้องทำงานบ้านบางอย่างซึ่งเป็นหน้าที่ประจำของตนเหมือนกัน

นอกจากนั้น รายละเอียดในฉากงานเลี้ยงที่เพิ่มเติมขึ้น คืออาหารในงานเลี้ยงซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่เจ้าชายชอบ ส่งผลต่อความคิดของตัวละครซินเดอเรลลา ที่ก่อนหน้านี้ไม่เคยให้ความสำคัญกับสิ่งที่ตนต้องการมาก่อน แต่เมื่อเห็นว่าเจ้าชายเลือกให้จัดอาหารเฉพาะที่ตนเองชื่นชอบในงานเลี้ยง ซึ่งนับเป็นการแสดงความต้องการของตนเองโดยอิสระได้ เธอจึงตระหนักว่า เธอไม่จำเป็นต้องเก็บกดความรู้สึกของตนไว้แต่เพียงภายใน เธอสามารถแสดงออกให้คนอื่นรับรู้ได้เช่นกัน กล่าวได้ว่า รายละเอียดที่เพิ่มขึ้นนี้ส่งผลให้ซินเดอเรลลาก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเอง แสดงออกถึงสิ่งที่ตนเองต้องการได้ในที่สุด

สำหรับวรรณกรรมเรื่อง *Before Midnight* โดคีย์ซึ่งเป็นผู้เขียนเพิ่มเติมเหตุการณ์และตัวละครอื่นๆ เข้าไปในโครงเรื่องด้วย เพื่อให้เรื่องราวชวนติดตาม โดยก่อนจะเข้าสู่โครงเรื่องตาม *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แพร์โรลต์ โดคีย์ให้ของดริรงเล่าถึงเรื่องราวของตัวเองตั้งแต่แรกเกิด ซึ่ง

ของดริรงรับรู้มาจากมาติลด์ผู้ชราผู้เป็นเหมือนแม่ทูนหัวที่คอยดูแลเธอตั้งแต่แรกเกิดอีกทอดหนึ่ง และเล่าถึงสาเหตุที่เอเตียน เดอ บราบองต์ผู้เป็นพ่อของเธอไม่เอาใจใส่ดูแลเธอนับตั้งแต่เธอลืมตาดูโลกมา

นอกจากนั้น แม้ว่าพ่อของดริรงแทบจะไม่ปรากฏตัวให้เห็นในเรื่องเลย แต่เขามีบทบาทสำคัญในการเดินเรื่องอย่างยิ่ง เนื่องจากโดคีย์ให้เขาเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้แม่เลี้ยงและพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงทั้งสองปฏิบัติต่อดริรงเช่นเด็กรับใช้ในบ้าน และในภายหลังเป็นผู้ลักพาตัวดริรงออกมาจากในปราสาทกลับไปยังเคหาสน์ศิลาบนหน้าผาริมทะเล ทำให้เจ้าชายปาสคาลต้องออกติดตามหาตัว อันตรงตามเหตุการณ์การสืบหาตัวซินเดอเรลลาใน *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แปร์โรลต์ แต่ด้วยสาเหตุที่แตกต่างกัน คือเจ้าชายปาสคาลต้องการตามหาตัวของดริรงเพื่อให้แน่ใจว่าเธอปลอดภัยดีหรือไม่ ขณะที่เจ้าชายใน *ซินเดอเรลลา* ตามหาตัวเธอเพื่อต้องการทราบว่าเป็นเจ้าของรองเท้าที่เขาตกหลุมรักนั้นคือใคร

ต่อมาเอเตียน พ่อของดริรงแต่งงานกับชองตาลผู้กลายเป็นแม่เลี้ยงโดยที่เธอไม่รู้ตัว อาเมอลี และอนาสตาเซีย ลูกสาวสองคนของชองตาลกลายเป็นพี่สาวของดริรงโดยไม่รู้ตัวเช่นกัน เพราะเอเตียนไม่เคยบอกอะไรเลย ด้วยความไม่รู้ว่ดริรงเป็นลูกสาวของเอเตียนกับภรรยาคนก่อน ชองตาล อาเมอลี และอนาสตาเซียจึงปฏิบัติต่อดริรงราวเด็กรับใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อนาสตาเซียที่มักจะแบ่งแยกชนชั้นระหว่างเธอกับดริรงและราอูล เด็กหนุ่มรุ่นราวคราวเดียวกับเธอที่พ่อของเธอนำมาฝากมาติลด์เลี้ยงโดยไม่บอกที่มาอย่างชัดแจ้ง และมักกลั่นแกล้งดริรงอยู่เสมอๆ เหล่านี้แสดงให้เห็นว่าสาเหตุที่ชองตาล อาเมอลี และอนาสตาเซียปฏิบัติต่อดริรงนั้นแตกต่างจากสาเหตุที่แม่เลี้ยงกับพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงทั้งสองปฏิบัติต่อซินเดอเรลลา เนื่องจากชองตาล อาเมอลี และอนาสตาเซียกระทำเช่นนั้นด้วยความไม่รู้ ขณะที่แม่เลี้ยงกับพี่สาวทั้งสองของ ซินเดอเรลลารู้ทั้งรู้ แต่กระทำด้วยความตั้งใจ ซึ่งความแตกต่างนี้เอื้อให้ทั้งสามเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติตัวต่อดริรงของทั้งสามเมื่อรู้ความจริงว่าดริรงเป็นใครในเวลาต่อมา การหันมาเป็นผู้สนับสนุนและให้กำลังใจแก่ดริรงของตัวละครทั้งสามช่วยให้ดริรงมีจิตใจที่แข็งแกร่งและพร้อมรับมือกับการเผชิญหน้ากับพ่อของตัวเองในเวลาต่อมา กล่าวได้ว่า การกระทำของทั้งสามมีส่วนช่วยให้ดริรงมีความเชื่อมั่นในตัวเอง และก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเองในท้ายที่สุด และเมื่อมีจดหมายเชิญจากในปราสาทให้ทุกคนเข้าร่วมงานเลี้ยง ทุกคนร่วมมือกันเตรียมพร้อมเพื่อเดินทางไปร่วมงานในเมือง แม้ว่าเอเตียน พ่อของดริรงจะระบุว่าให้ราอูลเดินทางไปร่วมงานเพียงคนเดียวก็ตาม เหตุการณ์ไปร่วมงานเลี้ยงของวรรณกรรม

เรื่อง *Before Midnight* แตกต่างไปจาก *ซินเดอเรลลา* ของชาร์ลส์ แบร์โรวด์คือ ของดรีรงไม่มีนางฟ้าแม่ทูนหัวมาช่วยเนรมิตเครื่องแต่งตัวและรองเท้าให้ ทว่าเธอมีมาติลด์ผู้ชรา ของตาลอาเมอลี อนาคตาเซีย รวมทั้งตัวเธอ ช่วยกันตระเตรียมเสื้อผ้าของทุกคนร่วมกัน แสดงให้เห็นถึงความ เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของตัวละครทั้งห้าซึ่งนับเป็นการนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับมิตรภาพระหว่างผู้หญิงได้เป็นอย่างดี

ในงานเลี้ยง ของดรีรงได้พบกับเจ้าชายปาสคาล ซึ่งตกหลุมรักเธอตั้งแต่แรกพบ ทั้งคู่มีโอกาสเดินรำกันท่ามกลางความเงิบสงัดยามค่ำคืน การได้เดินรำโดยไม่มีตัวละครอื่นมาเกี่ยวข้อง ทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจความรู้สึกนึกคิดของตัวละครทั้งสองที่เกิดรักแรกพบต่อกันอย่างชัดเจน รวมทั้งส่งผลให้ของดรีรงได้เข้าใจความรู้สึกรักแรกพบ ซึ่งเมื่อเธอประสบด้วยตนเองแล้ว เธอจึงเข้าใจความรักที่แม่มีต่อพ่ออย่างไม่เสื่อมคลาย ตระหนักว่าแม่รักพ่ออย่างเข้าใจและยอมรับตัวตนของพ่อ ทั้งในด้านดีและร้ายอย่างเต็มใจ ทำให้เธอเลือกที่จะให้อภัยพ่อในท้ายที่สุด

กล่าวได้ว่า เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับของดรีรงส่งผลให้เธอเติบโตขึ้น และรู้ว่าตนควรทำอะไร เมื่อเธอให้อภัยพ่อและพุดจากับพ่อด้วยเหตุด้วยผล แนะนำให้พ่อปลดปล่อยความโศกเศร้าที่มีต่อแม่ออกมา เหตุการณ์จึงคลี่คลายลง พ่อของเธอตอบรับคำแนะนำนั้น เท่ากับเป็นการยอมรับตัวตนของของดรีรง ไม่มีใครอีกแล้วที่ปฏิเสธการมีอยู่ของเธอ เธอจึงก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเอง และสามารถตัดสินใจเลือกเส้นทางชีวิตของตนเองได้ในที่สุด เห็นได้จากการที่เธอตัดสินใจบอกรักเจ้าชายปาสคาลก่อน เนื่องจากเธอรู้ตัวแล้วว่าตนรักเขาและไม่ต้องการปฏิเสธความรู้สึกนี้เช่นที่พ่อของเธอปฏิเสธความโศกเศร้าและหันหลังให้กับความรักที่แม่ของเขามีให้เขานั้นเอง

ส่วนวรรณกรรมเรื่อง *Bound* มีการเพิ่มเติมเหตุการณ์อื่นๆ นอกเหนือจากเหตุการณ์ตามโครงเรื่องของ *เยีเสียน* โดยนาโปลีซึ่งเป็นผู้เขียนเพิ่มเหตุการณ์ที่ซิงซิงพบแรคคูนตาบอดแล้วนำกลับมาบ้านเพื่อให้เว่ยปิงเลี้ยงไว้ดูเล่น และต่อมาแรคคูนได้กัดหัวแม่เท้าและนิ้วชี้เท้าซ้ายขาด แม่เลี้ยงจึงส่งซิงซิงให้ออกเดินทางไปตามตัวหมอยาที่เธอได้ยินข่าวว่าผ่านมาแถวถ้ำซึ่งพวกเธออาศัยมารักษาเว่ยปิง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ส่งผลให้ซิงซิงมีโอกาสได้เห็นโลกภายนอก ได้เรียนรู้การเผชิญหน้ากับปัญหาต่างๆ และค่อยๆ แก้ไขไปด้วยไหวพริบที่มี เพิ่มประสบการณ์ชีวิตให้แก่ซิงซิงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ซิงซิงได้ก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเองในภายหลัง

นาโปลีเลือกนำเรื่อง *เย่เสียน* มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานวรรณกรรมของเธอเนื่องจาก *เย่เสียน* เป็นเทพนิยายของจีนที่ใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลา ทั้งนี้ ลักษณะของเย่เสียนยังสามารถสนับสนุนแก่นเรื่องการก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเองของตัวละครเอกได้อย่างดี เพราะเย่เสียนเป็นหญิงสาวที่ก้มหน้าก้มตาอมรับชะตากรรมของตนเอง ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเงียบๆ และอดทนต่อการถูกกลั่นแกล้งจากแม่เลี้ยง ทว่าท้ายที่สุดได้แต่งงานกับเจ้าผู้ครองนครโตฮาน ช่วงเวลาของเหตุการณ์ระหว่างการยอมคนของเย่เสียนเรื่อยมาจนกระทั่งได้แต่งงานกับเจ้าผู้ครองนครโตฮานเปิดโอกาสให้นาโปลีได้สร้างพัฒนาการให้ตัวละครเอกของเธอคือซิงซิง จากเดิมที่ยอมทำทุกอย่างตามที่ได้รับมอบหมายอย่างไม่ใส่ใจความต้องการ และไม่คิดจะแสดงความคิดเห็นของตนเช่นเย่เสียน ค่อยๆ เติบโตขึ้นทีละน้อย ผ่านเหตุการณ์น่าอัศจรรย์ กระทั่งค้นพบสิ่งที่ตนต้องการ ก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเองโดยไม่ยึดติดกับสิ่งที่มีผู้กำหนดให้ และเลือกที่จะทำตามความต้องการของตนในที่สุด

วรรณกรรมทั้งสี่เรื่อง แสดงให้เห็นถึงการนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้โดยคงโครงเรื่องหลักไว้ทั้งสิ้น ทว่าทุกเรื่อง ผู้เขียนเลือกนำเสนอกระบวนการก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเองของตัวละครเอก โดยตัวละครในแต่ละเรื่องมีลักษณะนิสัยที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ แต่ละเหตุการณ์ที่ตัวละครทุกตัวพบล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ตัวละครเอกก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเองในท้ายที่สุด

การใช้เค้าโครงของแบบเรื่องซินเดอเรลลาแล้วนำมาแต่งเพิ่มเติมสามารถแยกย่อยได้อีก 2 ลักษณะคือ การคงโครงเรื่องหลักของแบบเรื่องซินเดอเรลลาไว้ แต่ปรับเปลี่ยนองค์ประกอบและรายละเอียดบางอย่าง และการใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเป็นพื้นเพื่อเล่าเรื่องราวอื่น

การคงโครงเรื่องหลักของแบบเรื่องซินเดอเรลลาไว้ แต่ปรับเปลี่ยนองค์ประกอบและรายละเอียดบางอย่างมิได้ระบุว่านำเทพนิยายที่นำแบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้อย่างชัดเจนว่าเป็นเรื่องใด เห็นเพียงภาพรวมว่าใช้โครงเรื่องของแบบเรื่องซินเดอเรลลาตามความเข้าใจของคนทั่วไป เป็นการนำโครงเรื่องหลักหรือเหตุการณ์หลัก 5 เหตุการณ์ที่ปรากฏในแบบเรื่องซินเดอเรลลามาใช้ได้แก่ หญิงสาวถูกกลั่นแกล้ง เธอถูกบังคับให้ทำงานราวคนรับใช้ เธอพบเจ้าชายหรือเจ้าชายตระหนักรู้ว่าเธอดังงามเพียงใด เธอเป็นเจ้าของรองเท้า เธอแต่งงานกับเจ้าชาย พบในวรรณกรรม 5 เรื่องคือ *The Cinderella Search*, *Cinderellis and the Glass Hill*, *Calling All Glass Slippers*, *Phoenix and Ashes* และ *If I Have a Wicked Stepmother, Where's My Prince?*

ในวรรณกรรมเรื่อง *The Cinderella Search* ผู้เขียนคือจิตคงโครงเรื่องหลัก 5 เหตุการณ์ไว้ทั้งหมด ทว่าเปลี่ยนแปลงสถานภาพตัวละครเอกของเรื่องจากเจ้าหญิงเจ้าชายเป็นคนธรรมดา และเปลี่ยนฉากและช่วงเวลาจากที่เกิดในโลกแห่งจินตนาการให้เป็นปัจจุบัน นอกจากนั้นยังเปลี่ยนสภาพของตัวละครเอกให้ไม่มีแม่เลี้ยงและพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยง แม่ของลิซซาายังอยู่ทว่าแยกทางกันกับพ่อ ครอบครัวของลิซซาแตกแยก ลิซซาจึงมิได้ถูกกลั่นแกล้งและใช้ให้ทำงานบ้านสารพัด ทว่าเธอต้องรับผิดชอบภาระหน้าที่เกินกว่าที่ตนจะรับคนเดียวไหวซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เทียบเท่ากัน โดยลิซซาต้องรับผิดชอบในการหาทางรักษาโรงแรมมาโตรนาเอาไว้ เพื่อช่วยให้ความฝันของพ่อเป็นจริง การเปลี่ยนแปลงเหตุการณ์นี้เอื้อให้ลิซซาได้พบกับสตีฟ ผู้เทียบได้กับเจ้าชายนั่นเอง

ส่วนเหตุการณ์รองเท่าหาคู่ในงานเลี้ยงเต้นรำ ในวรรณกรรมเรื่องนี้ เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นในห้องพักของสตีฟ ทั้งนี้ แรงจูงใจของสตีฟในการตามหาเจ้าของรองเท้าใน *The Cinderella Search* แตกต่างกับแรงจูงใจของเจ้าชายในเรื่อง *ซินเดอเรลลา* ที่ตามหาเจ้าของรองเท้าเพราะเขาตกหลุมรักเธอตั้งแต่แรกเห็น ต้องการแต่งงานกับเธอ ส่วนสตีฟ เขาตระหนักแต่แรกแล้วว่าลิซซาคือคนที่ทำรองเท้าให้โดยที่เธอมิได้เปิดเผยตัว ทว่าเขาพยายามเข้าใกล้ลิซซาเพื่อให้เธอยอมรับว่าคนผู้นั้นคือเธอ กล่าวได้ว่าการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของเหตุการณ์ในเรื่องทำให้มีเวลาที่ลิซซาและสตีฟได้อยู่ใกล้ชิดกันได้ทำความรู้จักตัวตน รู้ข้อดีข้อเสียของกันและกันจนเกิดเป็นความรักความผูกพันที่มั่นคง สนับสนุนแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ นั่นคือเด็กซึ่งมาจากครอบครัวที่แตกแยก พ่อแม่หย่าร้างกันนั้น ไม่จำเป็นต้องล้มเหลวในการมีครอบครัวเสมอไป ลิซซาแสดงให้เห็นว่าแม้เธอจะมาจากครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ ทว่าเธอสามารถมีครอบครัวที่อบอุ่นได้ในที่สุด

ใน *Cinderellis and the Glass Hill* ผู้เขียนคือสวายนีใช้เหตุการณ์หลักครบทั้งห้าเหตุการณ์เช่นกัน ทว่าเปลี่ยนแปลงสถานภาพของตัวละครเอกจากผู้หญิงเป็นผู้ชาย ไม่มีแม่เลี้ยงหรือพ่อเลี้ยง เอลลิส หรือซินเดอเรลลิส มีเพียงพี่ชายสองคน เขามิได้ถูกพี่ชายทั้งสองกลั่นแกล้งหรือใช้ให้ทำงานบ้านเหมือนซินเดอเรลลา แต่เขารู้สึกแปลกแยกจากพี่ชายทั้งสองซึ่งมีเพียงกันและกัน มิได้สนใจใยดีเขาเลย การที่ราล์ฟและเบิร์ตเป็นพี่ชายแท้ๆ ทำให้ซินเดอเรลลิสไม่คิดตอบโต้การกระทำของพี่ๆ เขาต้องการเป็นพวกเดียวกันกับพี่ชายทั้งสอง จึงพยายามทำทุกอย่างเพื่อให้พี่ๆ ประทับใจเพื่อยอมรับเขาเข้าเป็นพวก ซินเดอเรลลิสประดิษฐ์คิดค้นผงดัดต่างๆ ด้วยต้องการให้พี่ชายประทับใจ เทียบเท่ากับเหตุการณ์ที่ซินเดอเรลลาต้องทำงานหนักนั่นเอง

ส่วนการพบเจ้าชายในงานเลี้ยงเต้นรำถูกเปลี่ยนเป็นการประลองขี่ม้าขึ้นภูเขาแก้ว แต่ซินเดอเรลลิสเข้าร่วมประลองด้วย มิใช่เพื่อเป็นหนึ่งในตัวเลือกของเจ้าหญิงเช่นที่ซินเดอเรลลาเป็นหนึ่งในตัวเลือกของเจ้าชาย ทว่าเพื่อนำแอปเปิ้ลทองคำที่เจ้าหญิงต้องมอบให้อัศวินที่ขี่ม้าขึ้นไปถึงยอดมาอวดพี่ชายทั้งสองให้ทั้งคู่ประทับใจและรับเขาเข้าเป็นพวก ใน *ซินเดอเรลลา* ตามความเข้าใจของคนทั่วไป ซินเดอเรลลาสามารถเข้าร่วมงานเลี้ยงเต้นรำได้ด้วยความช่วยเหลือจากนางฟ้าแม่ทูนหัวซึ่งเสกสิ่งต่างๆ ขึ้นจากสิ่งที่มีอยู่เดิม ทว่าเมื่อตัวละครเอกของวรรณกรรมเรื่อง *Cinderella and the Glass Hill* เป็นผู้ชาย นางฟ้าแม่ทูนหัวจึงจะขัดกันเกินไป เรื่องราวจึงเปลี่ยนเป็นให้ม้าสามตัวสีทอง เงิน และทองแดงเป็นผู้ช่วยของซินเดอเรลลิสแทนนางฟ้าแม่ทูนหัว ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้ซินเดอเรลลิสสามารถมีม้าสำหรับขี่ขึ้นภูเขาแก้ว และรับแอปเปิ้ลทองคำจากเจ้าหญิงแมริโกลด์ครบสามผลได้สำเร็จ

ในการประลองขี่ม้าขึ้นภูเขาแก้ว ซินเดอเรลลิสได้พบเจ้าหญิงแมริโกลด์ในคราบหญิงวิเศษนามว่าหลวงชนะที่เขาไปดูลาดเลา ความตั้งใจของเขาในการเข้าร่วมประลองเปลี่ยนแปลงไป จากที่ต้องการเข้าร่วมเพื่อนำแอปเปิ้ลทองคำมาอวดพี่ๆ เป็นการนำแอปเปิ้ลทองคำไปขายเพื่อนำเงินมาใช้ในการดำรงชีวิตร่วมกับเจ้าหญิงแมริโกลด์ เนื่องจากเธอยอมรับและชื่นชมตัวตนของเธออย่างจริงใจ ด้วยเหตุนี้ ซินเดอเรลลิสจึงไม่ต้องการแสวงหารายอมรับจากใครอีก เขาแต่งงานกับเจ้าหญิงและอยู่กันอย่างมีความสุข

ในวรรณกรรมเรื่อง *Calling All Glass Slippers* ใช้เหตุการณ์ครบทั้งห้าเหตุการณ์ แต่เปลี่ยนสถานภาพของตัวละครเอกให้เป็นคนธรรมดาและเปลี่ยนสภาพของตัวละครเอกคือลอร่าให้ไม่มีแม่เลี้ยง ส่วนพี่สาวกับน้องสาวเป็นพี่น้องท้องเดียวกัน ลอร่ามิได้ถูกพี่สาวและน้องสาวลั่นแกล้งเช่นซินเดอเรลลา ทว่าเพราะเธอมีความสนใจที่แตกต่างจากคนอื่นในครอบครัว เธอจึงรู้สึกแปลกแยก และรู้สึกเหมือนว่าตนถูกละเลย สิ่งนี้กลายเป็นแรงจูงใจที่ทำให้เธอมุ่งมั่นฝึกฝนตนเองให้เป็นนักเขียนบทละครเวทีที่ประสบความสำเร็จให้จงได้ ซึ่งความพยายามของเธอเป็นผลบทละครของเธอได้รับรางวัลและได้รับการสร้างเป็นละครเวทีโดยมีจาเร็ด คนรักเก่าของเธอเป็นคู่กำกับ กล่าวได้ว่ารายละเอียดที่แตกต่างนี้เป็นไปเพื่อทำให้ลอร่าได้พบจาเร็ดอีกครั้ง และจาเร็ดนี่เองที่เทียบเท่ากับเจ้าชายใน *ซินเดอเรลลา*

สำหรับสิ่งที่เทียบเท่ากับรองเท้าแก้วซึ่งตัวละครเอกฝ่ายชายใช้ตามหาตัวละครเอกฝ่ายหญิง มี 2 สิ่ง สิ่งแรกคือสายตาอันตื่นตระหนกของลอร่าเมื่อรู้ว่าตนกำลังเต้นรำกับจาเร็ด จาเร็ด

จดจำสายตานั้นได้อย่างแม่นยำ และเมื่อเขาได้พบลอร่า ได้เห็นดวงตาของลอร่า จึงตระหนักว่าเธอคือผู้หญิงที่ตนเดินรำด้วยนั่นเอง และหากมองรองเท้าแก้วเป็นสิ่งที่ทำให้คนสองคนได้พบกันและรักกัน อีกสิ่งหนึ่งซึ่งทำหน้าที่เดียวกันนี้คือบทละครเรื่อง “Calling All Glass Slippers” ที่ลอร่าตัวละครเอกของวรรณกรรมเรื่องนี้เป็นผู้เขียนขึ้น

ละครเวทีที่สร้างจากบทละครของลอร่าโดยมีจาเร็ดเป็นผู้กำกับประสบความสำเร็จและได้รับคำชมจากนักวิจารณ์จากสถาบันต่างๆ ทำให้ลอร่าได้รับทุนการศึกษาจากมหาวิทยาลัยกลางแห่งแคลิฟอร์เนีย กล่าวได้ว่าการที่ลอร่าเป็นลูกคนกลางและมีความสนใจที่แตกต่างจากคนในครอบครัวส่งผลให้เธอพยายามฝึกฝนตนเองอย่างมากจนกระทั่งประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน นับเป็นการลบล้างความเชื่อที่ว่าเด็กวันพุธจะไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตลงได้

ส่วนวรรณกรรมเรื่อง *Phoenix and Ashes* ใช้เหตุการณ์ครบทั้งห้าเหตุการณ์ แต่มีการปรับเปลี่ยนฉากและช่วงเวลาเป็นประเทศอังกฤษในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 เพื่อสร้างเหตุผลให้เรัจจ์ ตัวละครเอกฝ่ายชายเกิดอาการป่วยทางจิตจากการเข้าร่วมสงครามครั้งนี้ นอกจากนั้น ยังมีการเพิ่มเติมความสามารถของตัวละครในเรื่องให้เป็นผู้วิเศษที่สามารถใช้เวทมนตร์คาถาได้ เพื่อให้เรื่องราวยังคงกลิ่นอายของความเป็นเทพนิยายไว้ โดยเอลเลนอร์ ตัวละครเอกฝ่ายหญิงที่เทียบได้กับซินเดอเรลลาสามารถใช้เวทมนตร์ควบคุมไฟได้ เรัจจ์สามารถควบคุมอากาศได้ ส่วนแอลิสันซึ่งเป็นแม่เลี้ยงสามารถควบคุมดินได้ ทั้งนี้ แอลิสันเป็นผู้วิเศษที่ฝึกฝนศาสตร์มืด เป็นฝ่ายตรงข้ามกับเอลเลนอร์และเรัจจ์ ทั้งยังต้องการครอบครองทรัพย์สินสมบัติที่ทั้งคู่มีเพื่อยกระดับฐานะของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

การที่แอลิสันเป็นผู้วิเศษฝ่ายมืดนี้ มีผลต่อการแสดงตัวตนของเอลเลนอร์อย่างยิ่ง เนื่องจากแอลิสันใช้มนตร์ดำผูกโยงเอลเลนอร์ไว้ในบ้านเท่านั้น การกระทำทั้งหมดของเอลเลนอร์ก่อนที่จะพบเรัจจ์อีกครั้ง หลังจากพบกันเมื่อตอนยังเด็กก่อนที่เรัจจ์จะเข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด จึงเป็นไปเพื่อต้องการให้ตนเองเป็นอิสระจากเวทมนตร์ของแอลิสัน แต่เมื่อเธอได้พบเรัจจ์และรู้เท่าทันถึงแผนการของแอลิสัน เธอจึงมีจุดประสงค์เพิ่มขึ้นอีกอย่างคือ ปกป้องเรัจจ์ที่เธอรักมิให้ตกเป็นเหยื่อของแอลิสันอีกคน

ในภายหลัง เมื่อเอลเลนอร์และเรัจจ์รู้ว่าต่างคนต่างเป็นผู้วิเศษ จึงรวมพลังกันเอาชนะแอลิสันได้สำเร็จ รายละเอียดเกี่ยวกับการเป็นผู้วิเศษ เวทมนตร์ และการต่อสู้ที่ตัวละครฝ่ายดีคือ

เอลเลนอร์และเรจี้สามารถเอาชนะแอลลิสันได้นี้ เป็นการสนับสนุนแนวคิดที่ว่าความรักคือพลังอันยิ่งใหญ่ที่สามารถเอาชนะแม้ศาสตร์มืดได้ นอกจากนั้น พลังแห่งความรักยังเป็นปัจจัยที่ทำให้ตัวละครทั้งสอง เอลเลนอร์และเรจี้ สามารถก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเองได้อย่างมั่นใจด้วย

สำหรับวรรณกรรมเรื่อง *If I Have a Wicked Stepmother, Where's My Prince?* ใช้เหตุการณ์หลักเพียง 3 เหตุการณ์แรก คือ หญิงสาวถูกกลั่นแกล้ง เธอถูกบังคับให้ทำงานราวคนรับใช้ เธอพบเจ้าชายหรือเจ้าชายตระหนักรู้ว่าเธอคงามเพียงใด โดยลูซี่เป็นเด็กสาวที่กำพร้าแม่ พ่อแต่งงานใหม่กับแม่เลี้ยงซึ่งมีลูกฝาแฝดหญิงอยู่แล้วสองคน และเมื่อลูซี่ย้ายเข้าไปอยู่ในบ้านของแม่เลี้ยง เธอต้องอยู่ในกรอบระเบียบที่แม่เลี้ยงตั้งขึ้นซึ่งเทียบได้กับการที่ซินเดอเรลลาถูกกลั่นแกล้งและใช้งาน การที่ลูซี่จำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับครอบครัวใหม่ซึ่งเรียกว่าเป็นครอบครัวแบบ “patchwork” และเหตุการณ์ต่างๆ ที่เธอประสบนั้นคล้ายคลึงกับซินเดอเรลลา ทำให้เธอยึดโยงตนเองเข้ากับซินเดอเรลลา ซึ่งแสดงให้เห็นชัดเจนจากการที่ลูซี่เปรียบเทียบชีวิตของตนกับซินเดอเรลลาเป็นข้อๆ ตั้งแต่เริ่มเรื่อง เธอจึงหวังว่าตนจะพบเจ้าชายเช่นที่ซินเดอเรลลาพบเจ้าชายของเธอ

อย่างไรก็ตาม ในเหตุการณ์ที่สามนั้น คอนเนอร์ ผู้ชายที่ลูซี่เข้าใจว่าเป็นเจ้าชายของเธอนั้น มิได้สมบูรณ์แบบ ข้อบกพร่องเพียงข้อเดียวแต่เป็นข้อสำคัญที่สุดของเขาคือ การที่เขาไม่เคารพและยอมรับตัวตนของลูซี่ เขากลับกำหนดสร้างตัวตนใหม่ให้เธอ ลูซี่จึงต้องกลายเป็น “เรด” ซึ่งเป็นเพียงเศษเสี้ยวเดียวของตนเองเท่านั้น และเมื่อลูซี่ได้รู้ว่าแซม เพื่อนร่วมชั้นเรียนศิลปะของเธอเป็นผู้ชายที่เธออยู่ด้วยแล้วสบายใจ สามารถเป็นตัวของตัวเองได้ ไม่ถูกจำกัดทศนทนาให้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งเท่านั้น ทำให้เธอตระหนักว่าเธอมิได้ต้องการเจ้าชายอย่างคอนเนอร์ที่อาจจะดูดีและคล้ายกับเจ้าชายใน *ซินเดอเรลลา* แต่เธอต้องการเพียงคนที่จะเข้าใจและยอมรับในสิ่งที่เธอเป็นโดยไม่คิดเปลี่ยนแปลง และคนผู้นั้นคือแซม

การที่เหตุการณ์การตามหาเจ้าของรองเท่านั้นไม่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องนี้ อาจเป็นเพราะชีวิตของลูซี่ไม่เหมือนซินเดอเรลลาเสียทั้งหมด จึงไม่จำเป็นต้องมีการตามหาเจ้าของรองเท่า และสำหรับตอนจบ ลูซี่ก็ได้คู่กับคอนเนอร์ ซึ่งมีภาพลักษณ์ราวกับเป็นเจ้าชายเจ้าเสน่ห์ แต่เธอเลือกที่จะคบกับแซม ผู้ชายธรรมดาๆ ที่อาจไม่มีอะไรโดดเด่นนอกจากความสามารถในการวาดภาพของเขา แต่เขายอมรับและเคารพตัวตนของลูซี่ เธอจึงเลือกให้เขาเป็นเจ้าชายของเธอ การจบเรื่องเช่นนี้สนับสนุนแนวคิดที่ว่า แม้ชีวิตจะคล้ายเรื่องราวของซินเดอเรลลาหรือตัวละครใน

เทพนิยายเรื่องอื่นๆ มากเพียงใด แต่ไม่จำเป็นที่เราจะต้องเลือกจบเรื่องราวของเราตามอย่างในเทพนิยาย เราสามารถจบเรื่องราวของเราด้วยตัวเราเองได้

จากวรรณกรรมทั้งห้าเรื่อง จะเห็นได้ว่าบางเรื่องมีการใช้เหตุการณ์ในเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลลาบางส่วน บางเรื่องใช้ครบทั้งห้าเหตุการณ์ แต่ทุกเรื่องเปลี่ยนแปลงรายละเอียดต่างๆ เช่น สถานภาพของตัวละคร ฉาก หรือแม้แต่ตัวเหตุการณ์เองให้กลายเป็นเหตุการณ์อื่นที่เทียบเท่ากัน ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงทั้งหมดล้วนเป็นไปเพื่อสนับสนุนแนวคิดที่ผู้เขียนวรรณกรรมแต่ละเรื่องต้องการนำเสนอ โดยจะเห็นได้ว่าตัวละครเอกในวรรณกรรมทั้งห้าเรื่องมีปมปัญหาเกี่ยวกับครอบครัวและความรัก วรรณกรรมทั้งห้าเรื่องจึงนำเสนอการก้าวผ่านปมปัญหานั้นๆ จนสามารถเป็นตัวของตัวเองและเลือกเส้นทางของตนเอง รวมทั้งสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข นับเป็นการนำเสนอตัวตนของตัวละครในฐานะที่เป็นปัจเจกและเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไปพร้อมกัน อันเป็นสถานะที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านยึดเป็นแบบอย่างนั่นเอง

ส่วนการใช้แบบเรื่องซินเดอเรลลาเป็นพื้นเพื่อเล่าเรื่องราวอื่น เป็นการใช้ภูมิหลังความรู้ของผู้อ่านเกี่ยวกับแบบเรื่องซินเดอเรลลาเป็นพื้นฐานในการดำเนินเรื่องเพื่อให้เข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ พบในวรรณกรรมเรื่อง *Just Ella* และ *Confessions of an Ugly Stepsister* วรรณกรรมทั้งสองเรื่องนี้มิได้ระบุที่มาของแบบเรื่องซินเดอเรลลาเช่นเดียวกับวรรณกรรมห้าเรื่องก่อนหน้า ทว่าใช้ในลักษณะที่แตกต่างออกไป โดยเป็นการโต้กลับเรื่องราวที่เกิดขึ้นในแบบเรื่องซินเดอเรลลา ใน *Just Ella* โต้กลับเรื่องราวในแบบเรื่องซินเดอเรลลาเกี่ยวกับเวทมนตร์และความมหัศจรรย์ต่างๆ โดยในวรรณกรรมเรื่องนี้ ตัวละครเอกมิได้รับการช่วยเหลือจากนางฟ้าแม่ทูนหัว ไม่ปรากฏเวทมนตร์ใดๆ ในเรื่อง ตรงกันข้าม ตัวละครเอกได้สิ่งของต่างๆ ทั้งเสื้อผ้า รองเท้าแก้ว และรถม้า จากการกระทำของตนเองทั้งสิ้น การเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นเพื่อสนับสนุนแก่นเรื่องการแสวงหาตัวตนของเอลลาซึ่งเป็นตัวละครเอก นอกจากนั้น ยังมีการเล่าเรื่องราวต่อเนื่องจากส่วนที่ใช้เค้าโครงจากแบบเรื่องซินเดอเรลลา เพื่อแสดงให้เห็นว่าการที่ตัวละครเอกได้พบรักกับเจ้าชายและได้อยู่ร่วมกันนั้นอาจมิใช่จุดจบเสมอไป และเรื่องราวที่เล่าต่อเนื่องนั้น แสดงให้เห็นความพยายามในการก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเองของเอลลา ซึ่งท้ายที่สุดเธอได้พบสิ่งที่ตนต้องการ เป็นหมอและที่ปรึกษาด้านการเกษตรในค่ายผู้อพยพหนีสงครามร่วมกับเจด ผู้ชายที่เธอรัก การที่เอลลาเลือกอาชีพซึ่งเป็นการช่วยชีวิตผู้คนและช่วยให้สิ่งมีชีวิตเจริญเติบโตนั้น กล่าวได้ว่าเป็นเพราะเธอตระหนักถึงคุณค่าของตนเองด้วยการใช้ชีวิตอยู่เพื่อผู้อื่น อันเป็นสสารที่ผู้เขียนคือแฮดดิทซ์ต้องการนำเสนอ

ส่วนใน *Confessions of an Ugly Stepsister* ได้กลับเรื่องราวที่พี่สาวลูกติดแม่เลี้ยง กลั่นแกล้งตัวละครเอก ในวรรณกรรมเรื่องนี้ พี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงมิได้กลั่นแกล้งทารุณตัวละครที่เทียบได้กับซินเดอเรลลา ในทางกลับกัน พี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงกลับช่วยเหลือและให้กำลังใจ ตัวละครที่เทียบได้กับซินเดอเรลลาเสียอีก ทั้งนี้ การนำเสนอเรื่องราวในวรรณกรรมเรื่องนี้เปลี่ยนมุมมองจากการมองผ่านตัวละครที่เทียบได้กับซินเดอเรลลา เป็นมุมมองของพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยง เพื่อเอื้อให้ผู้อ่านได้รับรู้เรื่องราวในแง่มุมที่แตกต่างออกไป ความแตกต่างนี้เป็นไปเพื่อเปิดโอกาสให้ พี่สาว ลูกติดแม่เลี้ยงสองคนคือไอริสและรูทได้แสดงตัวตนของพวกเขาเอง มิใช่ตัวตนที่พวกเขาถูกคนอื่นยัดเยียดให้ นอกจากนี้ พวกเธอยังนำเสนอตัวตนของคลาราที่พวกตนมองเห็น ทั้งนี้ การที่ไอริส รูท และคลาราได้รู้จักกันและอยู่ร่วมกันนั้น ทำให้ทั้งสามเรียนรู้ตัวตนของกันและกัน เรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้าหากัน กล่าวได้ว่าเหตุการณ์ที่ทั้งสามประสพร่วมกันนั้น ทำให้พวกเขาเติบโตขึ้นเป็นหญิงสาวที่มีวุฒิภาวะ และรู้ว่าอะไรคือสิ่งที่ถูกที่ควร ทำยที่สุดพวกเขาทั้งสามจึงก้าวสู่ความเป็นตัวของตัวเอง เลือกลงเส้นทางชีวิตที่ตนต้องการได้ นับเป็นการได้กลับเรื่องราวที่เกิดขึ้นในแบบเรื่องซินเดอเรลลาอย่างเห็นได้ชัดเจน

จากการศึกษาการนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามามาใช้ในวรรณกรรมทั้ง 11 เรื่อง แสดงให้เห็นว่า แม้ว่าเวลาจะผ่านไปนานเพียงใด แบบเรื่องซินเดอเรลลา ยังคงได้รับความสนใจจากนักเขียนและนักอ่านอยู่ตลอด ทำให้กลายเป็นเรื่องราวมตะ ทั้งนี้ แม้การนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามามาใช้ในวรรณกรรมจะมีหลากหลายวิธี แต่ทั้งหมดแสดงให้เห็นว่าแบบเรื่องซินเดอเรลลา ยังมีเสน่ห์ มีความสำคัญ และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้เสมอ นอกจากนี้ จากการศึกษาการนำแบบเรื่องซินเดอเรลลามามาใช้ในวรรณกรรมทั้ง 11 เรื่องยังชี้ให้เห็นว่า เรื่องราวที่เปลี่ยนแปลงไป การตัดทอนหรือเพิ่มเติมบางเหตุการณ์ การเพิ่มเติมและเปลี่ยนแปลงบทบาทของตัวละคร รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงในรายละเอียดต่างๆ ล้วนแล้วแต่เป็นไปเพื่อสนับสนุนแก่นเรื่องและแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ

ปัจจุบันยังมีวรรณกรรมอีกมากมายที่มีการนำเทพนิยายซึ่งใช้แบบเรื่องต่างๆ มาใช้นอกเหนือไปจากแบบเรื่องซินเดอเรลลา มีการนำเสนอเรื่องราวและแนวคิดที่แตกต่างไปจากในแบบเรื่อง หากผู้ศึกษาวรรณกรรมสนใจการนำเทพนิยายมาประยุกต์ใช้ในวรรณกรรม วิทยานิพนธ์เรื่องนี้จะเป็นตัวอย่างงานวิจัยที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจการศึกษาเปรียบเทียบการนำเทพนิยายซึ่งใช้แบบเรื่องอื่นๆ มาประยุกต์ใช้ในวรรณกรรมได้เป็นอย่างดี

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

เดหลี, “เกิดเป็นลูกคนไหนดีนะ” [ออนไลน์]. ม.ป.ป. แหล่งที่มา: <http://www.momypedia.com/knowledge/baby/detail.aspx?no=340&title=เกิดเป็นลูกคนไหนดี..> [2553, กุมภาพันธ์ 23].

ราชบัณฑิตยสถาน. *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์, 2539.

ศิวพร ณ ถลาง. *ทฤษฎีคติชนวิทยา: วิธีวิทยาในการวิเคราะห์ตำนาน-นิทานพื้นบ้าน*. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

เสาวลักษณ์ อนันตศานต์. *จากซินเดอเรลลาถึงปลาบู่ทอง*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2540.

ภาษาอังกฤษ

Aarne, Antti. *The Types of the Folktale: A Classification and Bibliography*. 2nd ed. Helsinki: Suomalainen Tiedeakatemia Academia Scientiarum Fennica, 1981.

Abrams, M.H. *A Glossary of Literary Terms (International Student Edition)*. Boston: Thomson Wadsworth, 2005.

Asbjørnsen; Christen, Peter; and Moe, Jorgen. *Popular Tales from the Norse*, Translated by George Webbe Dasent. Edinburgh: David, 1888. [Online]. 2008. Available from: <http://www.surlalunefairytales.com/authors/asbjornsenmoe/princessglasshill.html> [2009, January 21].

Athanas'ev. *Russian Folk-Tales Part v. No. XXXVIII*. Moscow: n.p., 1861. Quoted in Marian Roalfe Cox, *Cinderella: Three Hundred and Forty-five Variants of Cinderella, Catskin, and Cap O' Rushes, abstracted and tabulated*. London: David Nutt for the Folklore Society, 1893. [Online]. 2006. Available from: <http://www.surlalunefairytales.com/cinderella/marianroalfecox/variants/321.html> [2009, January 21].

- Basile, Giambattista. "The Cat Cinderella." in Alan Dundes, ed. *Cinderella: A Casebook*, 3-10. New York: Garland Pub, 1982.
- Beck, Ulrich, and Beck-Gernsheim, Elisabeth. *Individualization: Institutionalized Individualism and its Social and Political Consequences*. London: Sage, 2002.
- Bettelheim, Bruno. *The Uses of Enchantment: The Meaning and Importance of Fairy Tales*. London: Thames and Hudson, 1976.
- Cocchiara, Giuseppe. *The History of Folklore in Europe*. John N. McDaniel, trans. Philadelphia: Institute for the Study of Human Issues, 1981.
- Cox, Marian Roalfe. *Cinderella: Three Hundred and Forty-five Variants of Cinderella, Catskin, and Cap O' Rushes, abstracted and tabulated*. [Online]. 1893. Available from: <http://www.surlalunefairytales.com/cinderella/marianroalfecox/preface.html> [2008, May 19].
- Crowther, Jonathan, ed. *Oxford Advance Learner's Dictionary of Current English*. 5th ed. Oxford: Oxford University Press, 1999.
- Cullen, Bonnie. "For Whom the Shoe Fits: Cinderella in the Hands of Victorian Writers and Illustrators." *The Lion and the Unicorn* 27, 1 (2003): 57-82.
- Diamond, Jacqueline. *Calling All Glass Slippers*. New York: Harlequin, 2002.
- Dokey, Cameron. *Before Midnight: A Retelling of "Cinderella."* New York: Simon Pulse, 2007.
- Ensor, Barbara. *Cinderella (as if you didn't already know the story)* New York: Schwartz & Wade Books, 2006.
- "Frequently Asked Questions—Just Ella." [Online]. n.d. Available from: http://www.haddixbooks.com/books/ella_faq.html [2008, November 7].
- Gill, Judy Griffith. *The Cinderella Search*. New York: Harlequin, 1998.
- Grimm, Jacob and Wilhelm. "Ash Girl (Aschenputtel)." in Alan Dundes, ed. *Cinderella: A Casebook*, 22-29. New York: Garland Pub, 1982.
- Haddix, Margaret Peterson. *Just Ella*. New York: Simon Pulse, 2007.
- Jameson, R.D. "Cinderella in China," in Alan Dundes, ed. *Cinderella: A Casebook*. New York: Garland Pub, 1982.

- Jones, Steven Swann. *The Fairy Tale: The Magic Mirror of Imagination*. New York: Routledge, 2002.
- Kantor, Melissa. *If I Have a Wicked Stepmother, Where's My Prince?*. New York: Hyperion, 2005.
- Levine, Gail Carson. "Author Essay: Gail Carson Levine on *Ella Enchanted*." [Online]. n.d. Available from: <http://www.harpercollins.com/author/authorExtra.aspx?authorID=12385&isbn13=9780060275105&displayType=bookessay> [2008, May 19].
- Levine, Gail Carson. *Cinderellis and the Glass Hill*. New York: Harper Trophy, 2000.
- Levine, Gail Carson. *Ella Enchanted*. New York: Avon Books, 2003.
- Maguire, Gregory. *Confessions of an Ugly Stepsister*. New York: Harper Collins Publisher, 2000.
- Napoli, Donna Jo. *Bound*. New York: Simon Pulse, 2006.
- Perrault, Charles. "Cinderella of the Little Glass Slipper." in Alan Dundes, ed. *Cinderella: A Casebook*, 14-21. New York: Garland Pub, 1982.
- Perrault, Charles. "Les Contes de Charles Perrault: Les Petite Pantoufle en Verre." [Online]. n.d. Available from: <http://www.alalettre.com/perrault-oeuvres-cendrillon.php> [2010, February 21].
- Philip, Neil. *The Cinderella Story*. London: Penguin Books, 1989.
- Propp, V. *Morphology of the Folktale*. 2nd ed. Austin, Texas : University of Texas Press, 2000.
- Sierra, Judy. *The Oryx Multicultural Folktale Series: Cinderella*. Arizona: The Oryx Press, 1992.
- "The Paper Bag Princess" [Online]. 2009. Available from: http://en.wikipedia.org/wiki/The_Paper_Bag_Princess [2009, January 14].
- Thompson, Stith. *The Folktale*. London: University of California Press, 1977.
- Tolkien, J.R.R. "On Fairy Stories." [Online]. n.d. Available from: <http://brainstormservices.com/wcu-2004/fairystories-tolkien.pdf> [2008, March 28].
- Uther, Hans-Jorg. *The Types of International Folktales: A Classification and Bibliography*. Helsinki: Suomalainen Tiedeakatemia, 2004.

Wheeler, Post. *Russian Wonder Tales*. New York: The Century Company, 1912.

[Online]. 2005. Available from: [http://www.surlalunefairytales.com/russian/russianwonder tales/littlehumpbacked.html](http://www.surlalunefairytales.com/russian/russianwonder%20tales/littlehumpbacked.html) [2009, January 21].

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวอาจารย์ สุทธิโรจน์ เกิดวันที่ 23 ธันวาคม 2525 ที่โรงพยาบาลกลาง กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวรรณกรรมสำหรับเด็ก เกียรตินิยมอันดับสอง จากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และปริญญาตรี นิเทศศาสตรบัณฑิต จากคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในปีการศึกษา 2547 หลังจากนั้นเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวรรณคดีเปรียบเทียบ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีพ.ศ.2549

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย